

2016

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PODRALSKO 2014+

**Strategie komunitně
vedeného místního rozvoje
LAG Podralsko na období
2014 - 2020**

LAG Podralsko z.s.
471 01 Zahrádky 130
5.2.2016

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu
Technická pomoc Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00287

Obsah

Zkratky a vysvětlivky	5
1 ÚVOD	7
1.1 Základní informace o LAG Podralsko	7
1.1.1 Identifikace právnické osoby, popis místního partnerství a orgány	7
1.1.2 Zdůvodnění vymezení MAS v území	8
1.2 Historie MAS a zkušenosti s rozvojem území	9
1.3 Popis komunitního projednávání	11
1.4 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie	14
1.5 Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD	15
2 ANALYTICKÁ ČÁST – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ	17
2.1 Vymezení území a jeho základní popis	17
2.2 Obyvatelstvo	19
2.2.1 Vývoj počtu obyvatel na území LAG Podralsko 2008 - 2012	21
2.2.2 Věkové složení obyvatel na území LAG Podralsko	22
2.2.3 Vzdělanostní struktura obyvatel na území LAG Podralsko	23
2.3 Technická infrastruktura	27
2.3.1 Zásobování vodou	27
2.3.2 Kanalizace	29
2.3.3 Čistička odpadních vod (ČOV)	30
2.3.4 Kanalizace dešťová	30
2.3.5 Plynovod	30
2.3.6 Elektrická energie	30
2.3.7 Spojové služby	31
2.4 Doprava	32
2.4.1 Silniční doprava	32
2.4.2 Autobusová doprava	33
2.4.3 Železniční doprava	34
2.5 Vybavenost obcí a služby	36

2.6 Bydlení	38
2.7 Životní prostředí	46
2.7.1 Odpadové hospodářství.....	46
2.7.2 Ochrana ovzduší	50
2.7.3 Ochrana vod	51
2.7.4 Ochrana půdy	53
2.7.5 Energetika.....	55
2.7.6 Vyhodnocení území obcí spadajících do VCHÚ (CHKO).....	56
2.8 Život v obcích.....	72
2.8.1 Spolky.....	72
2.8.2 Sociální a zdravotní služby.....	72
2.8.3 Vzdělávání a školství.....	73
2.8.5 Bezpečnost	77
2.8.6 Kultura a sport	86
2.9 Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	90
2.9.1 Ekonomická aktivita obyvatel	90
2.9.2 Zaměstnanost dle sledovaných ekonomických odvětví	93
2.9.3 Sociálně vyloučené lokality.....	98
2.10 Řízení obcí, informovanost a spolupráce	101
2.10.1 Řízení obcí.....	101
2.10.2 Informovanost obcí	103
2.10.3 Spolupráce obcí	107
2.11 Cestovní ruch.....	110
2.11.1 Popis území.....	110
2.11.2 Kulturně-historický potenciál	111
2.11.3 Atraktivita pro cestovní ruch	113
2.11.4 Cykloturistika jako významný prvek atraktivity území	114
2.11.5 Základní a doplňková infrastruktura (služby v CR)	120
2.11.6 Charakteristika cílové skupiny návštěvníků.....	125

2.11.7 Organizace cestovního ruchu	126
2.12 Celková SWOT analýza.....	128
2.13 Analýza problémů a potřeb	134
2.14 Rozvojový potenciál území v kontextu vybraných oblastí.....	137
2.14.1 Územní plánování	138
2.14.2 Rozvojová území.....	139
2.14.3 Oblasti s lidským potenciálem	146
2.14.4 Oblasti s potenciálem rozvoje	148
2.14.5 Využití vlastních prostředků k vícezdrojovému financování	150
2.14.6 Analýza rozvojových potřeb území.....	152
2.14.7 Monitoring absorpční kapacity.....	154
3 STRATEGICKÁ ČÁST.....	156
3.1 Strategické a specifické cíle	157
3.2 Indikátory pro strategické cíle	159
3.3 Rozvojová opatření.....	161
3.4 Prioritizace návrhové části LAG Podralsko	169
3.4.1. Příznivé podmínky pro život obyvatel	169
3.4.2. Rozvinutý cestovní ruch.....	169
3.4.3. Rozvinutá ekonomická základna	170
3.5 Integrované a inovativní prvky v SCLLD.....	170
3.6 Vazba na strategické dokumenty	177
3.6.1 Strategické dokumenty na místní úrovni	177
3.6.2 Strategické dokumenty na mikroregionální úrovni.....	180
3.6.3 Strategické dokumenty na krajské úrovni	184
3.7 Akční plán s popisem programových rámců opatření (fichí) CLLD.....	185
3.7.1 Programový rámec Integrovaný regionální operační program	187
3.7.2 Programový rámec Operační program Zaměstnanost	198
3.7.3 Programový rámec Program rozvoje venkova	216
3.7.4 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání.....	231

3.7.5 Grafické znázornění struktury programových rámců SCLLD včetně schematického znázornění vazeb na opatření mimo programové rámce	234
4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	236
4.1 Úvod	236
4.2 Popis řízení strategie	236
4.2.1 Řídící struktura a odpovědnosti.....	236
4.2.2 Komunikace MAS.....	241
4.3 Popis administrativních postupů	242
4.4 Popis animačních aktivit	247
4.5 Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni	248
4.5.1 Historie spolupráce MAS	248
4.5.2 Plánovaná spolupráce MAS	249
4.6. Monitoring a evaluace.....	249
4.6.1 Nástroje vyhodnocování SCLLD	250
4.6.2 Proces vyhodnocování SCLLD	250
5 PŘÍLOHY	253
Příloha 1: Finanční plán a indikátory pro programové rámce (podpora vyjádřena v tisících)	253
Příloha 2: Seznam obcí na území působnosti LAG Podralsko a mapa území	280
Příloha 3: Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie	282
Příloha 4: Analýza rizik.....	283
Příloha 5: Čestné prohlášení.....	287
Zdroje dat	288
Seznam tabulek	291
Seznam grafů	294
Seznam obrázků.....	295

Zkratky a vysvětlivky

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BD	Bytový dům
bj	Bytová jednotka
Brownfields	Urbanistický termín označující nevyužívaná území. Může se jednat o jednotlivé budovy, komplexy budov, areály s budovami nebo jen plochy bez budov, průmyslové a zemědělské stavby, areály apod....
CSÚIS	Centrální systém účetních informací státu
ČL	Česká Lípa
CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
ČOV	Čistírna odpadních vod
Evaluate	Hodnocení, vyhodnocování získaných sledovaných dat
EU	Evropská unie
Greenfields	Urbanistický termín označující území, které dosud nebylo zastavěno a je využíváno jako zemědělská půda nebo jde o ryze přírodní plochy, v češtině používán pojem „zelená louka“
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
LAG	Local action group - místní akční skupina
LBC	Liberec
LEADER	Jeden z nástrojů politiky regionálního rozvoje. Charakteristický je zcela novým způsobem myšlení a zcela novými metodami, kterými přispívá k rozvoji venkova. Filosofie LEADERu je založena na přesvědčení, že místní společenství (na úrovni obcí a mikroregionu) jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy, a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu, a to prostřednictvím místních akčních skupin.
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
Monitoring	Sledování, sběr, získávání dat
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS2014+	Monitorovací systém pro programové období 2014-2020
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OPTP	Operační program technická pomoc

ORP	Obec s rozšířenou působností
OZE	Obnovitelný zdroj energie
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPŽP	Operační program životní prostředí
PRV	Program rozvoje venkova
RD	Rodinný dům
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SMO	Svaz měst a obcí
SOLK	Sdružení obcí libereckého kraje
SVS	Severočeská vodárenská společnost
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚFIS	Prezentační systém finančních a účetních informací státu z CSÚIS
ÚP	Územní plán
ÚPO	Územní plán obce
ÚPSÚ	Územní plán sídelního útvaru
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

1 ÚVOD

1.1 Základní informace o LAG Podralsko

1.1.1 Identifikace právnické osoby, popis místního partnerství a orgány

IDENTIFIKACE PRÁVNICKÉ OSOBY

Přesný název MAS: LAG Podralsko z.s.

Sídlo MAS: Zahradky 130, 471 01 Zahradky

Statutární zástupce: Ing. Tomáš Rychtařík

Právní forma MAS: spolek

IČ: 26 66 30 15

Kraj: Liberecký, Středočeský a Ústecký

NUTS II: Severovýchod, Střední Čechy a Severozápad

POPIS MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ

LAG Podralsko o. s. vznikla jako občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů realizující v oblasti své působnosti mezisektorové partnerství zástupců podnikatelského sektoru, veřejné správy a neziskového sektoru dne 31. května 2004. Vznik inicioval Mikroregion Podralsko. Obce, neziskové organizace a podnikatelé tohoto regionu patřili také mezi zakládající členy LAG Podralsko. Od dubna 2014 má LAG Podralsko, dle Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, statut zapsaného spolku, tj. LAG Podralsko z. S.

Hlavním cílem spolku je celkový rozvoj regionu, především na principech iniciativy Evropské unie LEADER. LEADER je společná iniciativa Evropské unie zaměřená k posílení venkovského prostoru, je postavená na těchto znacích:

každý region má svoje specifika, která mohou být při správném využití jeho šancemi

nejlepší znalost regionu mají ti, kteří v něm bydlí a působí, aktivní subjekty vytvářejí tzv. místní akční skupinu (MAS), která určitým způsobem může spoluvytvářet svůj region

do partnerství jsou zapojeni zástupci komunální sféry, podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby apod., tím dochází k výměně zkušeností a k plnému využití místního potenciálu

LAG Podralsko se zaměřuje na následující činnosti:

příprava projektů a zajištění jejich realizace v programu LEADER a dalších podle stanovených kritérií a podmínek pro jednotlivé programy

aktivní spolupráce mezi jednotlivými členy sdružení, jako i spolupráce s dalšími partnerskými sdruženími, resp. fyzickými a právnickými osobami

spolupráce se svazky obcí, orgány státní správy a orgány samospráv obcí, měst a kraje

Při rozhodovacích procesech umožňujících naplnění otázek řešení problematiky v dotčeném teritoriu

poskytování poradenství při zpracovávání žádostí o dotace a granty všem zájemcům na svém území působnosti

poskytování informací o sobě a své činnosti v propagačních materiálech, na webových stránkách a podobně

propagace a provádění certifikace známky "Regionální produkt Lužické hory a Máchův kraj"

pomoc se zpracováním strategických plánů obcí, měst a mikroregionů

spolupráce se základními a středními školami, práce s dětmi a mládeží, realizace vzdělávacích aktivit dětí a mládeže

1.1.2 Zdůvodnění vymezení MAS v území

Území, na kterém MAS působí, je geograficky a tematicky ucelené. Jeho velkou část zaujímá rozsáhlý bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko. Jen samotná obec Ralsko je po Praze nejrozsáhlejší obcí ČR. Po odchodu Sovětské armády byl v roce 1992 vojenský výcvikový prostor zrušen a jeho rozlehlé, velmi málo zalidněné území se stalo významným rozvojovým potenciálem Libereckého kraje. Region však patří celostátně mezi hospodářsky slabé oblasti (vysoká nezaměstnanost, nízká intenzita podnikatelských aktivit, nízká daňová výtěžnost, nízká hustota osídlení, zánik zemědělské velkovýroby, poválečná výměna obyvatelstva, ztráta podnikatelských a kulturních tradic). Některé části byly vyhlášeny nebo navrženy k vyšší ochraně podle zákona č. 114/92 Sb. Území LAG Podralsko v letech 2005 – 9 odpovídalo jádru Mikroregionu Podralsko.

Do územní působnosti se ale postupně připojily svazky obcí Peklo a Máchův kraj, některé z obcí těchto svazků jsou rovněž členy Mikroregionu Podralsko. Z důvodu tohoto připojení zasahuje MAS i do území Středočeského kraje. Nejnověji žádala o územní působnost LAG Podralsko většina obcí z Novoborska, které samo o sobě nebylo dostatečně velké, aby založilo svou vlastní MAS. S obcemi územní působnosti LAG Podralsko pak úzce spolupracují sousední obce, které spadají i do jiných mikroregionů (Velká Bukovina – Ústecký kraj) nebo byly v období 2007 – 13 na území působnosti jiné MAS (Mšeno a Chorušice) a v následujícím období zažádaly o územní působnost LAG Podralsko, aby působily ve stejné oblasti jako obce, s nimiž spolupracují. Z tohoto důvodu je současný stav takový, že LAG Podralsko zasahuje územně to tří krajů – Libereckého (nejvíce obcí a sídlo MAS), Středočeského a Ústeckého.

1.2 Historie MAS a zkušenosti s rozvojem území

Skutečným datem vzniku místní akční skupiny LAG Podralsko je 10. 03. 2003, tomuto datu ale předcházela řada příprav, jednání s aktéry v území a seznamování s metodou LEADER již od roku 2002. Oficiálně jako právnická osoba vznikla MAS na ustavující valné hromadě občanského sdružení LAG Podralsko 31. 05. 2004.

V rámci programu Leader+ byla LAG Podralsko zařazena mezi prvních deset pilotních místních akčních slupin v ČR. Práci managementu bylo možné zcela profesionalizovat a na plný pracovní úvazek přijmout dva zaměstnance – manažera a asistenta. V letech 2005-2006 se činnost zaměřovala především na řádnou administraci projektů žadatelů, které realizovaly první Integrovanou strategii MAS. V r. 2006 byl rovněž úspěšně realizován program LEADER ČR.

Území LAG Podralsko v letech 2005 – 2006 zahrnovalo 26 obcí, především členských obcí Mikroregionu Podralsko. V tomto období byly na území LAG Podralsko realizovány projekty celkově za cca 15 000 000,-Kč. Od r. 2006 postupně probíhala příprava MAS na další plánovací období 2007 – 2013.

Významným aktem bylo rozšíření MAS o nová území. Jednalo se o území, která svým charakterem zcela přirozeně splývala se stávajícím regionem a doplňovala ho především s ohledem na možnosti v cestovním ruchu. Počet obcí se navýšil na celkových 39, území se zvětšilo na 877,56 km², počet obyvatel se navýšil na 43 123 a hustota obyvatelstva vlivem velmi nízké hustoty nových území klesla na celkových 49,12 ob. /km². V této podobě vstupovala MAS do plánovacího období 2007 – 2013 a připravovala na toto období novou strategii.

Rovněž se svou novou strategií „Strategický plán Místní akční skupiny LAG Podralsko o. s. pro program LEADER v plánovacím období 2007-2013“ MAS uspěla hned v první Výzvě MZe k realizaci strategie a v roce 2008, mezi prvními 48 MAS, mohla vyhlásit první výzvu nového programového období.

V programovém období 2007 – 2013 vyhlásila MAS celkem 7 výzev z osy IV. – LEADER, opatření IV. 1.2. V území LAG Podralsko bylo realizováno 113 projektů v celkové částce cca 60 mil. Kč.

Další finanční prostředky získalo území prostřednictvím osy IV LEADER, opatření IV.2.1. – Projekty spolupráce. LAG Podralsko spolu s partnerskými MAS, především MAS Turnovsko (nyní MAS Achát) se účastnily výzev k realizaci projektů spolupráce osmkrát, z čehož sedmkrát byla MAS úspěšná. V území byly v rámci projektů spolupráce realizovány kulturní a sportovní aktivity, pořizováno různé volnočasové vybavení, restaurovány drobné památky a probíhaly stavební úpravy v celkové částce více než 10 mil. Kč.

V období 2007 – 2013 došlo rovněž k dalšímu velmi významnému rozšíření územní působnosti LAG Podralsko. Do roku 2013 vstupovala MAS s celkem 52 obcemi, 54 000 obyvateli, rozlohou 1 044 km² a hustotou 51 ob. /km².

Do dalšího programového období 2014 – 2020 vstupuje MAS opět s rozšířenou územní působností o další obce z Novoborska a dvě obce ze Středočeského kraje. Celkový počet obcí je v současné době 62. Od 24. dubna 2014 je LAG Podralsko zapsaným spolkem (LAG Podralsko z.s.) v souladu s novým Občanským zákoníkem. Členů LAG Podralsko z.s. je 54, z čehož 48,15 % tvoří veřejný sektor a 51,86 % tvoří soukromý sektor. Členská základna je rozdělena do tří zájmových skupin, z čehož Rozvoj venkova tvoří 42,60 %, Spolkový život tvoří 25,93 % a Podnikání tvoří 31,49%.

Priority, které si MAS stanovila pro období 2007-2013 vycházely z dlouhodobé spolupráce s důležitými aktéry v regionu a z předběžných záměrů, které management MAS průběžně shromažďoval. Jednalo se o následující priority:

Priorita č. 1 – Obnova a rozvoj vesnic

Realizací této priority vznikla řada nově opravených a upravených veřejných prostranství, byly podpořeny stavební akce obcí, kulturních a sportovních organizací.

Priorita č. 2 – Občanské vybavení a služby

V rámci této priority bylo zkvalitněno i nově zrealizováno zázemí pro sportovní, kulturní a další akce, díky čemuž se zlepšily podmínky a nabídka volnočasových aktivit všech věkových skupin obyvatel regionu.

Priorita č. 3 – Podpora cestovního ruchu

Realizací této priority byla rozšířena síť hipostezek, vybudována naučná stezka u Máchova jezera, rozšířen a dovybaven penzion v Dubé.

Priorita č. 4 – Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Tato priorita byla doplněna do SPL až v r. 2012 a zaměřila se na podporu a zakládání nových a rozvoj existujících podniků nejmenší velikosti – mikropodniků, včetně nových živností v oblasti výroby, zpracování a služeb.

Priorita č. 5 - Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Tato priorita navazuje na úspěšné oblasti podpory v rámci programů Leader+ a Leader ČR. V rámci této priority byla podpořena řada památek v území.

Na tyto priority naváže MAS rovněž v programovém období 2014 – 2020, ale současně dojde k jejich výraznému rozšíření.

1.3 Popis komunitního projednávání

V průběhu měsíce dubna 2012 byly prostřednictvím rozsáhlého dotazníkového šetření zjišťovány potřeby území a plány obcí na realizaci akcí a aktivit v období 2014 – 2020. V období červen – září 2012 byl opět prostřednictvím vlastního podrobného dotazníkového šetření zjišťován současný stav v obcích na území LAG Podralsko. Poslední šetření a následná aktualizace dat proběhla v srpnu – září 2015. Úprava a doplnění analytické i návrhové části CLLD na základě aktualizovaných dat z území probíhala až do ledna 2016. Dotazníková šetření jsou průběžně aktualizována a doplňována nově získanými poznatky, získanými projednáváním potřeb obcí, NNO i podnikatelů na jednotlivých svazcích obcí, jichž se pracovníci kanceláře LAG Podralsko pravidelně účastní.

Dotazníky připravila manažerka LAG Podralsko spolu s dalšími pracovníky kanceláře. Rovněž vyhodnocení těchto šetření, analýza potřeb obcí a utřídění získaných informací k potřebám území do jednotlivých plánovaných operačních programů zpracovala kancelář LAG Podralsko.

S roztříděnými daty dále pracovali pracovníci kanceláře, určení k přípravě strategie pod vedením manažerky MAS společně s pracovníky svazků obcí, zástupci NNO i podnikatelů. Vznikla tak pracovní skupina aktérů rozvoje venkova, která postupně zpracovávala strategii.

Další projednávání nové strategie probíhá na valných hromadách LAG Podralsko, svazcích obcí a setkáních starostů v územní působnosti LAG Podralsko. Jednání jsou včas oznamována a jsou veřejná – účastnit se mohou i NNO a podnikatelé z území LAG Podralsko. Všechna komunitní projednávání připravované strategie na svazcích obcí i valných hromadách si organizovali pracovníci kanceláře sami.

TABULKA 1: ZÁKLADNÍ PŘEHLED KOMUNITNÍHO PROJEDNÁVÁNÍ SCLLD:

Termín jednání	Aktéři	Stěžejní téma jednání	Místo setkání
19.6.2012	Svazek obcí Peklo	Aktuální programové dokumenty obcí, příprava a projednání dotazníkového šetření	Horní Libchava
26.7.2012	Mikroregion Podralsko	Aktuální programové dokumenty obcí, projednání dotazníkového šetření	Osečná
27.9.2012	Mikroregion Podralsko	Potřeby území	Rokyta
25.10.2012	Svazek obcí Peklo	Potřeby území	Zahrádky
18.12.2012	Svazek obcí Máchův kraj	Získaná data z dotazníkového šetření a programové rámce	Doksy
20.12.2012	Svazek obcí Peklo	Získaná data z dotazníkového šetření a programové rámce	Zahrádky
13.12.2012	VH LAG Podralsko	Stav přípravy strategie, projednání dotazníkového šetření, závěrů šetření, analýza území	Hamr na Jezeře
28.2.2013	Svazek obcí Peklo	Soulad připravované SCLLD s rozvojovými dokumenty měst a obcí	Stružnice
4.4.2013	Mikroregion Podralsko	Soulad připravované SCLLD s rozvojovými dokumenty měst a obcí	Kuřívody
25.4.2013	VH LAG Podralsko	Soulad připravované SCLLD s rozvojovými dokumenty měst a obcí, územní působnost a její připravované rozšíření pro další plánovací období	Hamr na Jezeře

Termín jednání	Aktéři	Stěžejní téma jednání	Místo setkání
20.6.2013	Mikroregion Podralsko	Analýza území	Bezděz
24.9.2013	Svazek obcí Máchův kraj	Analýza území	Doksy
6.10.2013	Setkání s veřejností	Předání zkušeností MAS Turnovsko	Líšný
7.10.2013	Pracovní skupina pro zemědělství a životní prostředí	Sběr a příprava podkladů ke zpracování Strategie LAG Podralsko v oblasti zemědělství a životního prostředí	Mimoň
8. 11.2013	Setkání MAS Libereckého kraje	Konzultace a koordinace sousedních strategií	Svijany
24.10.2013	Svazek obcí Peklo	Analytické podklady od obcí, NNO a podnikatelů a jejich záměry na období 2014 – 2020	Žandov
31.10.2013	Pracovní skupina pro cestovní ruch	Příprava podkladů pro zpracování strategie LAG Podralsko z oblasti cestovního ruchu – atraktivita území, kulturní a přírodní památky, ubytovací a stravovací zařízení, sportovní a kulturní vyžití	Mimoň
4.11.2013	Pracovní skupina pro oblast kultury, sportu, spolkového života	Příprava, sběr a zpracování podkladů pro manažerku do strategie LAG Podralsko v oblasti kultury, sportu a spolkového života vč. ostatních potřebných služeb	Mimoň
27.11.2013	Pracovní skupina pro mimoškolní práce s dětmi a mládeží	Sběr a příprava podkladů pro zpracování strategie LAG Podralsko v oblasti mimoškolní práce s dětmi a mládeží, průběžná činnost	Mimoň
17.12.2013	VH LAG Podralsko	Stav přípravy SCLLD, shromážděných podkladů a připomínky k těmto materiálům	Hamr na Jezeře
27.3.2014	Svazek obcí Máchův kraj	Konzultace vize, strategických cílů a priorit. Diskuze – infrastruktura, obč.vybavenost	Doksy
16.6.2014	Setkání starostů v rámci MoS	Projednávání analytické části SCLLD	Zahrádky
16.6.2014	Svazek obcí Peklo	Informace k přípravě SCLLD	
3.10.2014	Pracovní skupina pro cestovní ruch	Sběr a třídění podkladů pracovní skupiny a zpracování podkladů v oblasti: Kulturně historický potencionál, Atraktivita pro cestovní ruch, Cykloturistika, Základní a doplňková infrastruktura	Mimoň
7.10.2014	Pracovní skupina pro zemědělství a životní prostředí	Analýza podkladů pro zpracování Strategie LAG Podralsko v oblasti zemědělství a životního prostředí: kapitoly Životní prostředí vč. doporučení bodů SWOT analýzy oblasti životního prostředí: - Odpadové hospodářství - Ochrana ovzduší - Hydrogeologické podmínky - Ochrana půdy - Energetika - Podpora ekologického hospodaření v krajině	Mimoň

Termín jednání	Aktéři	Stěžejní téma jednání	Místo setkání
12.11.2014	Pracovní skupina pro oblast kultury, sportu, spolkového života	Příprava a sběr podkladů ke Strategii MAS, zpracování dat v oblasti kultura, sport a spolkový život vč. ostatních služeb • Život v obcích, Spolky • Sociální a zdravotní • Vzdělávání a školství • Bezpečnost • Kultura a sport	Mimoň
24.11.2014	Pracovní skupina pro mimoškolní práce s dětmi a mládeží	Vyhodnocení sběru dat pro Mimoškolní aktivity	Mimoň
2.12.2014	Valná hromada LAG Podralsko	Informace o pracovní verzi SCLLD, specifických cílech a OP	Hamr na Jezeře
15.12.2014	Svazek obcí Peklo	Informace o pracovní verzi SCLLD, specifických cílech a OP	Zahrádky
2.6.2015	Valná hromada LAG	Představení současného stavu SCLLD a operačních programů s návrhy jejich finanční alokace členské základně.	Hamr na Jezeře
4.9.2015	Svazek obcí Novoborsko	Informace k přípravě SCLLD	Sloup v Čechách
9.9.2015	Svazek obcí Peklo	Představení současného stavu SCLLD a operačních programů s návrhy jejich finanční alokace členské základně.	Zahrádky
9.9.2015	Komunitní projednání Zahrádky	Představení současného stavu SCLLD a operačních programů s návrhy jejich finanční alokace	Zahrádky

Organizace kanceláře, nabyté zkušenosti a práce místní akční skupiny po celé předchozí programové období jsou zárukou udržitelnosti rozběhnutých aktivit v rámci přípravy regionu na využití metody LEADER. Každá aktivita má svého nositele uvnitř i vně místního partnerství, který je odpovědný za udržitelnost projektu, kterou ostatně musí prokázat při výběru projektů financovaných z jednotlivých programů.

Za dosavadní období si MAS vytvořila řadu funkčních kontaktů na místní samosprávu i na podnikatelskou sféru, čehož využívá ke stále se zlepšující práci managementu ve prospěch regionu.

1.4 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Příprava SCLLD je kontinuálním procesem, který probíhá v rámci MAS už od doby jejího vzniku. Nejprve zpracováním Integrované strategie pro Leader+, dále přípravou záměru pro Leader ČR, poté přípravou SPL na období 2007 – 2013.

Řada aktérů z území LAG Podralsko byla u přípravy všech dosavadních strategických dokumentů a je i u přípravy SCLLD na období 2014 – 2020.

Tým pro přípravu a zpracování strategie tvoří tyto členové:

Kancelář LAG Podralsko:

PhDr. Dagmar Strnadová, manažerka MAS

Jindřich Šolc, v letech 2004 - 2008 předseda LAG Podralsko, 2010 – dosud pracovník kanceláře MAS, manažer projektu spolupráce, řešitel strategie v rámci podpory z OPTP

Miroslava Váradiová – pracovnice kanceláře MAS, asistentka, koordinátorka projektů, manažerka projektu spolupráce

Svazky obcí:

Kateřina Hnízdová, asistentka Svazku obcí Peklo

Bc. Markéta Humpoláková, Dis, analytička strategie pro ORP Česká Lípa, poradce Svazku obcí Máchův kraj

Mgr. Dana Pastorková, tajemnice Mikroregionu Podralsko

Spolupracující starostové:

Ladislav Chvojka, předseda Svazku obcí Peklo, starosta obce Zahradky

Ing. Eva Burešová, předsedkyně Svazku obcí Máchův kraj, starostka města Doksy

Jiří Hauzer, předseda Mikroregionu Podralsko, starosta města Osečná

NNO:

Ing. Tomáš Rychtařík, předseda PS Výři, předseda LAG Podralsko z.s.

Ing. Zdeněk Rydygr, zástupce Kultury Zákupy

Petr Krejbich – předseda Meandry Ploučnice

Podnikatelský sektor

Karel Málek – Regata Čechy a.s.

Luboš Pytloun – předseda SK Osečná

Ing. Petr Kubíček – ZOD Brniště

Odborně zpracovaná tabulková a grafová část – SEAL s.r.o. – Ing. Stanislav Sojka

1.5 Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD

Strategie komunitně vedeného územního rozvoje (SCLLD) je v rámci programového období EU 2014-2020 jedním ze tří typů integrovaných nástrojů vymezených Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (MPIN). Předkládaná SCLLD vychází z Nařízení (EU) Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 (zejména čl. 33) a je metodicky v souladu s podmínkami MPIN, resp. těmi částmi, které odpovídají struktuře a rozsahu materiálu, který je předkládán jako výstup z projektu financovaného Operačním programem Technická pomoc. Z hlediska struktury obsahuje a rozpracovává předkládaná SCLLD všechny základní předepsané části. Shrnuje informace o řešené místní akční skupině, specifikuje proces a aktéry zpracování strategie a jejich rozsah zapojení do projektu, zvýšená pozornost je věnována popisu komunitního přístupu v rámci zpracování SCLLD.

Strategie dále obsahuje socioekonomickou analýzu, která čerpá jak z relevantních datových zdrojů, tak z výstupů realizovaných komunitních projednávání, obsahuje tedy kromě specifikace a hodnocení statistických údajů také zhodnocení problémů a potřeb vnímaných obyvateli regionu. Jednotlivé tematické kapitoly socioekonomické analýzy jsou přehledně shrnuty formou dílčích SWOT analýz, jejich výstupy jsou následně zakomponovány do celkové SWOT analýzy, která prošla expertním hodnocením důležitosti jednotlivých výroků ve vazbě na shromážděné analytické podklady. Na základě všech analytických podkladů a kvalitativního hodnocení výroků celkové SWOT analýzy jsou v závěru analytické části společně s identifikací rozvojového potenciálu území formulovány souhrnné analytické závěry, které uzavírají logickou strukturu analýzy a tvoří přechodový můstek do strategické části.

Následující strategická část obsahuje popis východisek, mise a vize SCLLD, návrh strategických a specifických cílů specifikovaných do úrovně opatření. Strategická část je formulována s ohledem na návrhové období SCLLD a zohledňuje zásadní problémy, potřeby, příležitosti a možná ohrožení řešeného území. Strategie je navržena jako reálná a realizovatelná. Cílem strategie je identifikovat realizační potenciál všech relevantních rozvojových oblastí a specifikovat realizační opatření tak, aby jejich výstupy a výsledky ovlivňovaly rozvoj území v širším měřítku s pozitivními multiplikačními efekty a s důrazem na tvorbu synergických a komplementárních vazeb. Do formulace strategické části SCLLD vstoupily též poznatky z relevantních rozvojových dokumentů obcí, mikroregionů a dalších územních struktur. Lze konstatovat, že strategická část SCLLD je s výstupy těchto dokumentů kompatibilní a naopak optikou širšího území vytváří podmínky pro efektivnější realizaci územních projektů. Nedílnou součástí podkladů pro co nejpřesnější specifikaci strategické části jsou výsledky provedeného monitoringu absorpční kapacity v území, jehož shrnutí je součástí strategie. Díky tomuto monitoringu se podařilo výrazně lépe vyhodnotit (a zakomponovat do dokumentu) nejen potřeby území vyplývající z interpretace statistických dat a informací, ale i reálné potřeby vyplývající z požadavků aktérů regionálního rozvoje. Zpracovaná strategická část bere v úvahu „hlavní témata řešené CLLD“ dle MPIN. Pro potvrzení důležitosti potřeb území prošla strategická část, resp. opatření této části, prioritizací prostřednictvím expertního hodnocení řešitelským týmem SCLLD. Výsledky této prioritizace jsou shrnuty v kapitole 3.3 a definují východiska pro věcný i časový postup implementace SCLLD. V úrovni specifických cílů byly následně obsahově definovány indikátory jejich naplnění (jedná se o indikátory strategie).

Předkládaná SCLLD dále obsahuje popis integrovaných a inovativních rysů promítnutých jak do procesu zpracování SCLLD, tak do formulací zejména strategické části.

LAG Podralsko bude realizovat část specifických cílů a jejich dílčí opatření prostřednictvím tří operačních programů – IROP, OPZ a PRV. V akčním plánu, který je rovněž součástí strategické části následuje popis

jednotlivých programových rámců, zaměřených na tyto operační programy. Programové rámce pro jednotlivé operační programy jsou uvedeny v souladu s podmínkami MPIN i příslušnými metodickými pokyny a doporučeními jednotlivých řídicích orgánů.

V říjnu 2015 získala LAG Podralsko Osvědčení o standardizaci. V závěrečné implementační části strategie je v souladu s tímto osvědčením popsána řídicí struktura a odpovědnosti MAS, administrativní postupy, animační aktivity i plánované projekty spolupráce s dalšími MAS i subjekty z území působnosti LAG Podralsko. V souladu s MPIN jsou popsány nástroje a proces vyhodnocování SCLLD.

Součástí CLLD LAG Podralsko 2014+ jsou přílohy, obsahující finanční plán na období 2017 – 2023, včetně souhrnného finančního plánu na celé období realizace strategie a indikátory pro jednotlivá opatření, realizovaná prostřednictvím programových rámců. Dále podrobná mapa území působnosti LAG Podralsko a seznam obcí, které se na území působnosti nachází. V rámci příloh SCLLD je uvedena i analýza rizik realizace strategie včetně způsobu jejich eliminace.

2 ANALYTICKÁ ČÁST – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ

Jedná se o základní analytický vstup pro hodnocení současného stavu území LAG Podralsko. Tato část je opěrným bodem pro následné kroky směřující ke zpracování návrhové části. Pro potřeby zpracování je nahlíženo na tuto část jako na významný zdroj hodnocení území.

V této analýze jsou sledovány ukazatele v časovém vývoji v rozmezí let 2008 až 2011, resp. 2012 nebo jsou využity základní srovnávací ukazatele z let 2008 a 2011, resp. 2012. Použité ukazatele berou v úvahu vazbu na indikátory resp. ukazatele obsažené v Národním číselníku indikátorů 2014+ (NČI 2014+), přičemž tam, kde je to vhodné, jsou využity i další ukazatele mimo rámec NČI 2014+.

Základními srovnávacími územími vývoje jsou využita území LAG Podralsko, Liberecký, Středočeský a Ústecký kraj a Česká republika, s tím, že v případě výrazných odchylek ukazatelů za jednotlivé obce jsou tato území blíže specifikována, a to jak v negativním, tak v pozitivním smyslu.

2.1 Vymezení území a jeho základní popis

Místní akční skupina LAG Podralsko (Local action group) působí na území 62 obcí spadajících územně do tří krajů – Libereckého, Středočeského a Ústeckého. Největší podíl obcí (52) je na území kraje Libereckého. V rámci územního celku statistické kategorie NUTS II zaujímá území NUTS Severovýchod, Severozápad a Střední Čechy, v rámci ORP se jedná o ORP Česká Lípa, ORP Nový Bor, ORP Liberec, ORP Mladá Boleslav, ORP Mnichovo Hradiště, ORP Mělník a ORP Děčín.

Celé území působnosti MAS je i přes svou rozlehlost díky svému charakteru prostorově i tematicky ucelené. Celková rozloha území všech zapojených obcí je 121 278 ha s celkovým počtem obyvatel 72 330. Na tomto území působí čtyři dobrovolné svazky obcí ve více obcích – Svazek obcí Máchův kraj, Svazek obcí Peklo a Mikroregion Podralsko, které dohromady zahrnují 11 měst a 38 obcí a Svazek obcí Novoborsko, z něhož je na území LAG Podralsko 8 obcí a 2 města. Obce Chorušice, Dolní Krupá a Velká Bukovina jsou dále členy svazků obcí, zasahujících na území LAG Podralsko pouze okrajově.

Největší část území zaujímá rozsáhlý bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko. Po odchodu sovětské armády v devadesátých letech 20. století se stalo velmi málo zalidněné území významným rozvojovým potenciálem pro různá odvětví ekonomiky. Dlouhodobým působením negativních ekonomických faktorů se však řadí větší část regionu mezi hospodářsky slabé oblasti. Dle vymezení hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje jsou to území oblastí Jihozápadního Českolipska, Mimoňska, Podještědí, Novoborska a Cvikovska.

Území je součástí České křídové tabule a na severu navazuje na útvary Lužických hor a Ještědského hřebene. Krajinný ráz tohoto území je jedinečný, s významnou geografickou, přírodní i kulturní hodnotou. K charakteristice této krajiny přispívají hlavně zdejší lesní pozemky (zvláště území obcí Bezděz, Ralsko, Doksy a Zahrádky) a významné vodní plochy (Doksy, Hamr nad Jezerem, Stráž pod Ralskem, Zahrádky, Jestřebí, Provodín).

Historický ráz kulturní krajiny je narušen existencí v minulosti scelených honů orné půdy a některých velkokapacitních zemědělských komplexů. Ještě podstatnější je pak existence pozůstatků areálů bývalého VVP a areálů těžby uranu.

Současný stav životního prostředí lze charakterizovat jako příznivý, avšak lokálně s narušenými složkami. Na území se z hlediska ochrany přírody nacházejí některá zvláště chráněná území - CHKO Lužické hory, CHKO Kokořínsko, CHKO České Středohoří a množství maloplošných chráněných území.

Důležitý je i rekreační a turistický potenciál území. V souvislosti s útlumem těžby uranu a uvolněním VVP Ralsko se otevírají velké perspektivy pro rozvoj cestovního ruchu. V roce 2013 byly zahájeny kroky ke vzniku Geoparku Ralsko, jehož cílem je podporovat rozvoj geoturismu a šetrného cestovního ruchu v území v návaznosti na rozvoj turistické infrastruktury a pozitivní prezentaci turistické destinace.

OBRÁZEK 1: MAPA ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO

2.2 Obyvatelstvo

LAG Podralsko se rozkládá na zajímavě členěném území s bohatými novodobými historickými událostmi, ovlivňujícími osídlení a současný demografický stav v obcích sdružujících se v MAS. S těmito historickými aspekty souvisí i nehezský vzhled zejména měst. V 60. letech 20. století začala velmi rozsáhlá těžba uranu v oblasti Stráže pod Ralskem a na delší dobu ovlivnila přísun obyvatel do oblasti. Po ukončení těžby zůstalo mnoho bytových domů, které jsou ve větší míře rekonstruovány a poskytují možnosti bydlení pro velký počet obyvatel.

Dalším z významných aspektů ovlivňujícím demografický vývoj je přítomnost bývalého vojenského prostoru, jehož rozsáhlé území je opuštěné, neobydlené s částečně zdevastovanou krajinou. Nabízí však potenciál pro další výstavbu a případný příliv stálých obyvatel do oblasti.

Jiná situace je s osídlením menších vesnic. Nejen v obcích v příhraničních oblastech s Německem je znatelné budování nové identity k místu, kde lidé žijí. Začínají se obnovovat místní tradice a díky investicím obcí se počet obyvatel v malých obcích zvyšuje.

TABULKA 2: ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCÍCH NA ÚZEMÍ PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO (2014)

Obec kód	Obec název	SO ORP název	Statut obce	Počet částí obce	Celková výměra (ha)	Počet obyvatel k 31. 12. 2014
535443	Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	2	5	6 320	4 840
561398	Bezděz	Česká Lípa	0	1	2 399	309
535486	Bitouchov	Mladá Boleslav	0	3	710	323
561401	Blatce	Česká Lípa	0	6	1 695	107
561410	Blíževedly	Česká Lípa	5	4	2 096	651
561428	Bohatice	Česká Lípa	0	1	394	223
561444	Brniště	Česká Lípa	0	6	2 672	1 364
599514	Březovice	Mladá Boleslav	0	2	1 633	356
563943	Cetenov	Liberec	0	6	605	118
561479	Cvikov	Nový Bor	2	8	4 506	4 383
535630	Čistá	Mladá Boleslav	0	1	898	762
561495	Doksy	Česká Lípa	2	8	7 497	5 204
535711	Dolní Krupá	Mnichovo Hradiště	0	1	1 120	243
561533	Dubá	Česká Lípa	2	20	6 059	1 743
561541	Dubnice	Česká Lípa	0	1	1 583	644
544337	Hamr na Jezeře	Česká Lípa	0	3	1 767	406
561584	Holany	Česká Lípa	3	5	1 877	508
561592	Horní Libchava	Česká Lípa	0	1	1 038	736
561606	Horní Police	Česká Lípa	0	4	603	682
561614	Chlum	Česká Lípa	0	4	1 517	247
561631	Jablonné v Podještědí	Liberec	2	12	5 785	3 661
561665	Jestřebí	Česká Lípa	5	3	2 209	854
546232	Kozly	Česká Lípa	0	1	566	149
561720	Kravaře	Česká Lípa	4	6	1 577	797

Obec kód	Obec název	SO ORP název	Statut obce	Počet částí obce	Celková výměra (ha)	Počet obyvatel k 31. 12. 2014
561738	Krompach	Nový Bor	0	3	775	150
561746	Kunratice u Cvikova	Nový Bor	0	1	1 253	618
546259	Kvítkov	Česká Lípa	0	1	611	228
514161	Luka	Česká Lípa	0	2	456	97
561827	Mařenice	Nový Bor	0	4	2 655	340
561835	Mimoň	Česká Lípa	2	8	1 548	6 532
561851	Noviny pod Ralskem	Česká Lípa	0	1	1 017	292
561860	Nový Bor	Nový Bor	2	5	1 944	11 859
561886	Okna	Česká Lípa	0	1	566	301
564290	Osečná	Liberec	2	7	2 806	1 082
514276	Pertoltice pod Ralskem	Česká Lípa	0	1	792	397
565580	Plužná	Mladá Boleslav	0	1	554	253
561959	Polevsko	Nový Bor	0	1	444	368
561983	Provodín	Česká Lípa	0	2	1 259	740
530387	Radvanec	Nový Bor	0	2	883	181
562017	Ralsko	Česká Lípa	2	9	17 023	2 073
529605	Rokytá	Mnichovo Hradiště	0	2	1 062	256
513890	Skalka u Doks	Česká Lípa	0	1	504	162
562050	Sloup v Čechách	Nový Bor	0	1	577	697
562076	Sosnová	Česká Lípa	0	1	566	709
562092	Stráž pod Ralskem	Česká Lípa	2	1	2 158	4 057
562106	Stružnice	Česká Lípa	0	4	2 129	965
562114	Stvolínky	Česká Lípa	5	5	1 264	342
546283	Svojkov	Nový Bor	0	1	345	233
553638	Tachov	Česká Lípa	0	1	458	215
546267	Tuhaň	Česká Lípa	0	6	2 471	281
562173	Velenice	Česká Lípa	0	1	718	186
562891	Velká Bukovina	Děčín	0	3	1 435	493
562203	Velký Valtinov	Česká Lípa	0	1	1 005	189
562220	Volfartice	Česká Lípa	0	2	1 309	675
562238	Vrchovany	Česká Lípa	0	1	469	112
562246	Zahrádky	Česká Lípa	0	3	1 007	723
562262	Zákupy	Česká Lípa	2	7	4 077	2 802
562297	Žandov	Česká Lípa	2	7	2 724	1 962
514195	Ždírec	Česká Lípa	0	3	543	135
534838	Chorušice	Mělník	0	4	1 776	528
535052	Mšeno	Mělník	2	9	2 672	1 434
561622	Chotovice	Nový Bor	0	1	299	164

Obec kód	Obec název	SO ORP název	Statut obce	Počet částí obce	Celková výměra (ha)	Počet obyvatel k 31. 12. 2014
		LAG Podralsko		223	121 278	70 188
		Liberecký kraj		766	316 342	438 594
		Středočeský kraj		2 800	1 101 500	1 291 816
		Ústecký kraj		1 150	533 400	828 026
		Česká republika		15 067	7 886 619	10 516 125

Zdroj: ČSÚ

K nejmenším obcím v území – kolem 100 obyvatel patří Luka a Blatce.

Obce do 300 obyvatel: Bohatice, Cetenov, Dolní Krupá, Chlum, Chotovice, Kozly, Krompach, Noviny pod Ralskem, Plužná, Radvanec, Rokytá, Skalka u Doks, Svojkov, Tachov, Tuhaň, Velenice, Velký Valtinov, Vrchovany, a Ždírec.

Obce do 500 obyvatel - Okna, Bezděz, Březovice, Bítouchov, Mařenice, Stvolínky, Polevsko, Hamr na Jezeře, Pertoltice pod Ralskem, Velká Bukovina, Chorušice.

Obce do 1 000 obyvatel - Holany, Kunratice u Cvikova, Dubnice, Volfartice, Zahrádky, Blíževedly, Horní Police, Provodín, Horní Libchava, Sosnová, Čistá, Sloup v Čechách, Kravaře, Jestřebí, Stružnice

Obce do 2 000 obyvatel - Osečná, Brniště, Mšeno, Dubá, Žandov, Ralsko

Obce do 5 000 obyvatel - Zákupy, Jablonné v Podještědí, Stráž pod Ralskem, Cvikov, Bělá pod Bezdězem

Obce do 7 000 obyvatel - Doksy, Mimoň

Obce + 10 000 obyvatel - Nový Bor

Z celkového počtu 72 330 obyvatel žijících na sledovaném území působnosti LAG Podralsko jich žije 12 % v obcích do 500 obyvatel, 15,2% v obcích do 1 000 obyvatel, 7,5% v obcích do 2 000 obyvatel, 33% v obcích do 5 000 obyvatel, 15,9% v obcích do 7 000 obyvatel a 16,4% obyvatel žije v obcích +10 000 obyvatel.

2.2.1 Vývoj počtu obyvatel na území LAG Podralsko 2008 - 2012

TABULKA 3: CELKOVÝ VÝVOJ OBYVATEL NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO V LETECH 2008 -2012

2008				2009				2010				2011				2012			
72 291				72 683				72 999				71 253				72 330			
ŽN	Z	P	O	ŽN	Z	P	O	ŽN	Z	P	O	ŽN	Z	P	O	ŽN	Z	P	O
892	723	2861	2162	523	705	2352	2089	856	781	2338	2087	739	701	2251	2532	730	710	2158	2078

(ŽN = živě narození, Z = zemřelí, P = přistěhovalí, O = odstěhovalí)

Zdroj: ČSÚ

Za sledované období byl největší přirozený přírůstek obyvatel v roce 2008. Největší výkyv byl v roce 2009, kdy se narodilo pouze 523 dětí, což je o více než 200 dětí méně, než je průměrný přírůstek, který činí 752,5 dítěte.

Nejvyšší přirozený úbytek obyvatel byl sledován v roce 2010, kdy zemřelo 781 obyvatel. Průměrný úbytek ve sledovaném období je 727,5 osoby.

Lze konstatovat, že přirozená migrace obyvatel je ve sledovaném čtyřletém období vyrovnaná.

V letech 2008 – 2011 se do oblasti působnosti MAS Podralsko přistěhovalo 9 802 obyvatel oproti počtu 8 591 obyvatel, kteří se z území odstěhovali.

Situace je dána zvyšující se atraktivitou území pro obyvatele, zkvalitňováním služeb a např. i investicemi obcí do budování nové infrastruktury pro výstavbu nových domů. Průměrný nárůst obyvatel není však v extrémních hodnotách, aby vyvolával obavy ze zvýšených výdajů obcí na poskytování základních služeb v případě zvyšujícího se počtu trvale bydlících obyvatel.

V celkovém výsledku je nižší počet obyvatel v roce 2011 dán podprůměrnou porodností a poprvé sledujeme vyšší počet odstěhovavších se obyvatel než do území nastěhovavších se. V následném roce 2012 se situace opět otočila a přírůstek obyvatel byl v počtu 2 158 obyvatel, úbytek pak 2 078 obyvatel. Nelze tak předpokládat, že nastal klesající trend v počtu obyvatel.

2.2.2 Věkové složení obyvatel na území LAG Podralsko

V roce 2012 žilo na území působnosti LAG Podralsko celkem 72 330 obyvatel. Z celkového počtu bylo 36 377 (50,29%) mužů a 35 953 (49,71%) žen. Věková struktura obyvatel se od roku 2008 změnila přirozeným vývojem. Ve skupině obyvatel mladších než 14 let a ve věkové skupině 15 – 64 je zaznamenám oproti roku 2008 mírný pokles. Stoupl však počet obyvatel ve věkové skupině +65. Přesto však patří tato seniorská kategorie k nejméně početně zastoupeným skupinám obyvatel v území.

TABULKA 4: POROVNÁNÍ POČTU OBYVATEL ZA ROK 2012 VE TŘECH SLEDOVANÝCH VĚKOVÝCH KATEGORIÍCH 0 – 14 LET, 15 – 64 LET A V KATEGORII + 65 LET. DATA JSOU SROVNÁVÁNA ZA SLEDOVANÉ ÚZEMÍ MAS, LIBERECKÝ KRAJ A ČESKOU REPUBLIKU.

	0 -14	15 - 64	> 65
MAS	11 509	49 834	10 987
	15,90%	68,90%	15,20%
LK	67 715	299 670	71 209
	15,40%	68,30%	16,30%
ČR	1 560 296	7 188 211	1 767 618
	14,80%	68,40%	16,80%

Zdroj: ČSÚ - Sčítání lidu, domů a bytů

Z tabulky je zřejmý vyrovnaný stav počtu obyvatel ve věkových kategoriích v rámci MAS a Libereckého kraje. Počty se vymykají celkovému republikovému průměru, ovšem pouze s malými odchylkami v řádu jednotek % a to pouze v kategorii 0 – 14 let, kde je celorepublikový průměr nižší a + 65 let, kde je naopak vyšší než v celém LK.

Nejvíce obcí z území LAG Podralsko spadá do okresu Česká Lípa. V něm je průměrný věk obyvatel 39,7 let. V roce 2008 byl tento věk o jeden rok nižší, tj. 38,7 let.

V žebříčku 15 obcí Libereckého kraje s nejnižším průměrným věkem obyvatel (32 – 37 let) se drží 9 obcí, které jsou na území MAS – Pertoltice pod Ralskem, Ralsko, Horní Libchava Ždírec, Stvolínky, Hamr na Jezeře, Blíževedly, Zahrádky a Tachov, který je na první příčce mezi obcemi v České republice s průměrným věkem obyvatel 32 let. Ve statistickém žebříčku mají zastoupení i obce s nejvyšším průměrným věkem, které se nacházejí na území LAG Podralsko, a to obce Velenice a Blatce (44,4 – 45, 3 let).

Ekonomicky aktivních je ze všech kategorií věkových skupin 33 732 obyvatel, tj. 47, 34 % obyvatel obcí v působnosti LAG Podralsko.

2.2.3 Vzdělanostní struktura obyvatel na území LAG Podralsko

TABULKA 5: STRUKTURA OBYVATEL V ROCE 2011 PODLE NEJVYŠŠÍHO DOKONČENÉHO STUPNĚ VZDĚLÁNÍ

Název	Obyvatels tvo ve věku 15 a více	Z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání						
		bez vzdělání	zákl. vč. neukonče ného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské
Bělá pod Bezdězem	4 180	24	940	1 729	993	99	32	226
Bezděz	265	0	63	111	56	11	1	13
Bítouchov	283	1	61	109	64	5	1	28
Blatce	81	1	18	21	23	1	0	14
Blíževedly	506	3	140	237	73	7	3	13
Bohatice	161	2	33	64	34	3	3	8
Brniště	1 147	1	282	504	218	19	6	49
Březovice	258	0	60	105	58	0	0	7
Cetenov	99	0	21	31	30	6	2	1
Cvíkov	3 635	32	787	1 547	816	74	30	169
Čistá	607	0	98	221	184	15	4	45
Doksy	4 392	17	863	1 702	1 104	111	45	336
Dolní Krupá	172	4	47	69	29	4	1	8
Dubá	1 462	9	340	611	284	29	13	85
Dubnice	514	1	122	223	111	6	6	26
Hamr na Jezeře	307	1	65	101	77	10	7	17
Holany	436	4	117	193	67	6	5	18
Horní Libchava	542	1	99	196	143	12	4	70
Horní Police	556	4	110	234	144	12	4	32
Chlum	200	7	39	106	25	3	0	5
Chorušice	389	4	81	171	83	6	4	18
Chotovice	133	0	18	58	37	3	1	7
Jablonné v Podještědí	3 152	19	730	1 263	700	54	23	163
Jestřebí	660	42	125	270	146	9	3	28
Kozly	111	1	15	49	34	2	0	3
Kravaře	676	3	162	291	133	15	1	30
Krompach	125	1	21	36	40	5	2	8
Kunratice u Cvikova	478	4	112	221	82	13	1	12
Kvítkov	166	1	24	70	44	3	1	12
Luka	80	0	27	31	12	0	0	4
Mařenice	282	32	50	100	57	6	2	14
Mimoň	5 403	38	1 189	2 273	1 140	113	51	291
Mšeno	1 322	10	265	541	284	29	19	92
Noviny pod Ralskem	228	3	61	99	46	2	2	8
Nový Bor	10 140	38	1 872	3 820	2 679	273	111	887
Okna	255	5	50	106	52	8	0	15
Osečná	853	5	168	347	218	19	10	47
Pertoltice pod Ralskem	294	2	79	123	64	5	1	4
Plužná	192	1	38	80	50	2	5	6

Název	Obyvatelstvo ve věku 15 a více	Z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání						
		bez vzdělání	zákl. vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské
Polevsko	309	4	47	136	74	7	2	26
Provodín	565	3	115	251	132	14	3	28
Radvanec	127	0	19	48	41	2	0	15
Ralsko	1 529	15	418	584	277	20	11	53
Rokytá	193	1	57	74	41	6	0	4
Skalka u Doks	126	0	24	52	40	4	0	3
Sloup v Čechách	641	1	141	260	147	14	9	45
Sosnová	584	4	109	212	151	17	5	65
Stráž pod Ralskem	3858	26	969	1467	866	0	0	184
Stružnice	768	5	161	379	149	13	1	31
Stvolínky	254	1	70	109	49	3	4	12
Svojkov	163	3	26	40	51	6	3	31
Tachov	144	1	36	59	16	2	0	6
Tuhaň	237	0	84	102	23	4	1	6
Velenice	147	2	45	51	24	2	0	9
Velká Bukovina	403	4	111	204	47	2	1	15
Velký Valtinov	157	2	45	65	28	1	2	4
Volfartice	566	12	161	234	97	7	1	27
Vrchovany	91	0	34	38	13	1	0	3
Zahrádky	528	4	107	231	112	10	2	45
Zákupy	2 232	7	554	871	503	33	16	129
Žandov	1 611	14	433	663	316	19	8	57
Ždírec	88	0	22	35	27	0	0	2
Celkem	60 063	430	13 180	24 228	13 658	1 187	473	3 619

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů

U vzdělanostní struktury obyvatel existují výrazné rozdíly mezi jednotlivými obcemi, vezmeme-li v úvahu počet obyvatel těchto obcí ve věku 15 a více let.

Z malých obcí do 500 obyvatel je výrazně vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva oproti jiným obcím podobné velikosti v obcích Polevsko, Bítouchov a Svojkov. V Hamru na Jezeře a rovněž v Polevsku je nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou. Nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je v malých obcích do 500 obyvatel v mnoha obcích – Cetenově, Velkém Valtinově, Lukách, Rokytě, Pertolticích pod Ralskem, Kozlech a Chlumu. V Pertolticích pod Ralskem je rovněž nejvyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním.

U obcí do 1 000 obyvatel je výrazně vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v obce Horní Libchava a Sosnová, vyšší podíl oproti jiným obcím je pak v obcích Čistá, Sloup v Čechách a Zahrádky. V obcích Horní Libchava, Sosnová, Sloup v Čechách a Čistá je rovněž vysoký podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou, stejně tak jako v obcích Horní Police, Jestřebí a Stružnice. V obcích Stružnice, Volfartice a Kravaře je nejvyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním.

U obcí do 2 000 obyvatel je podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nejvyšší v obcích Mšeno u Mělníka a Dubá. V obou obcích a dále v Osečné je vysoký rovněž podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou. V Dubé, následované Mšenem, Brništěm a Osečnou je rovněž nejvyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním.

U obcí do 5 000 obyvatel je podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nejvyšší ve Cvikově a v Jablonném v Podještědí. V obou obcích je vysoký i podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou. Poměrně extrémním případem co se vzdělanostní struktury týká je město Ralsko, v němž z 1 529 obyvatel ve věku 15 a více let má 418 pouze základní vzdělání. Rovněž ve městě Stráž pod Ralskem je vysoký podíl obyvatel pouze se základním vzděláním. Podobná je situace u obcí do 10 000 obyvatel, kde z celkového počtu 5 403 obyvatel ve věku 15 a více let má pouze základní vzdělání 1 189 obyvatel ve městě Mimoň.

Celkově lze konstatovat, že města **Ralsko, Mimoň, Stráž pod Ralskem** i menší obce v blízkosti těchto měst, které spadají do hospodářsky velmi slabých oblastí Libereckého kraje a na jejichž území se nacházejí sociálně vyloučené lokality, mají nejvíce obyvatel s velmi nízkým ukončeným vzděláním.

Evidentní je v souladu s celkovými trendy růst podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním mezi lety 1991 a 2011. Podíl těchto obyvatel se zvýšil ve všech obcích MAS a v celé MAS asi dvojnásobně.

TABULKA 6: SROVNÁNÍ VŠ VZDĚLÁNÍ V LETECH 1991, 2001 A 2011:

Rok	1991	2001	2011
Počet VŠ vzdělaných ob.	1637	2678	3610

Zdroj: ČSÚ

Stejně tak se ve všech obcích zvýšil podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou (celkově asi o 40 %) a poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním (celkově asi o 60%). Z krajských a celostátních průměrů se nijak nevymyká ani rozdíl mezi vzdělaností mužů a žen.

TABULKA 7: SROVNÁNÍ VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY, LAG PODRALSKO A KRAJŮ LIBERECKÉHO, STŘEDOČESKÉHO A ÚSTECKÉHO – DO VŠECH TĚCHTO KRAJŮ MAS ÚZEMNĚ ZASAHUJE:

Název	Obyvatelstvo starší 15 let	z toho podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání				
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (vč. nástavbového)	vysokoškolské	bez vzdělání
Česká republika	8 947 632	1 571 602	2 952 112	2 790 112	1 114 731	42 384
Středočeský kraj	1 089 911	184 254	366 322	353 727	124 875	4 868
Ústecký kraj	687 269	149 445	239 929	193 622	52 000	5 758
Liberecký kraj	367 842	68 502	132 115	109 725	35 465	2 015
LAG Podralsko	55 859	12 129	22 621	14 367	3 426	404

Zdroj: ČSÚ

TABULKA 8: POROVNÁNÍ VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY OBYVATEL V ČR, STŘEDOČESKÉM, LIBERECKÉM, ÚSTECKÉM KRAJI A LAG PODRALSKO (%):

Název	z toho podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání				
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (vč. nástavbového)	vysokoškolské	bez vzdělání
Česká republika	17,56	32,99	31,18	12,45	0,47
Středočeský kraj	16,90	33,61	32,45	11,45	0,44
Ústecký kraj	21,74	34,91	28,17	7,56	0,83
Liberecký kraj	18,62	35,91	29,82	9,63	0,54
LAG Podralsko	21,71	40,49	25,72	6,13	0,72

Zdroj: ČSÚ

Liberecký kraj je výrazně nejmenší ze všech krajů ČR a má i nejméně obyvatel starších 15 let, přesto za Středočeským ani Ústeckým krajem nijak jako celek nezaostává při procentuálním přepočtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním, území LAG Podralsko má nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním, než Středočeský a Liberecký kraj. Podobně jako LAG Podralsko je na tom pouze kraj Ústecký.

Ústecký kraj a LAG Podralsko má výrazněji vyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním. Střední vzdělání – vyučení bez maturity je u všech krajů podobné, u LAG Podralsko je podíl obyvatel s tímto typem vzdělání vyšší. Úplné střední s maturitou včetně nadstavbového a vyššího odborného vzdělání je rovněž ve všech krajích podobné, pouze u LAG Podralsko je nižší.

SWOT analýza oblasti obyvatelstvo

Silné stránky

- Rostoucí počet obyvatel v území
- Poměrně nízký průměrný věk obyvatel na většině území LAG Podralsko
- Zvyšující se podíl obyvatel se SŠ a VŠ vzděláním

Slabé stránky

- Vyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním na území hospodářsky slabých oblastí a sociálně vyloučených lokalit LAG Podralsko

Příležitosti

- Rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení a tím příliv obyvatel do venkovských oblastí

Hrozby

- Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí
- Zvyšující se podíl obyvatel pouze se základním vzděláním

2.3 Technická infrastruktura

Do LAG Podralsko patří 62 obcí. Od vesnic, v nichž žije jen několik desítek obyvatel, po usedlosti na krajích vesnic, ve kterých jako by se zastavil čas, až k menším městům. Infrastruktura obcí je proto velmi rozmanitá a ne vždy se odvíjí od počtu obyvatel.

2.3.1 Zásobování vodou

Liberecký, Středočeský i Ústecký kraj mají zpracovaný Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (dále jen „Plán rozvoje“), který stanovuje základní koncepci optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odkanalizování a likvidace odpadních vod spolu s časovým upřednostněním v jednotlivých lokalitách řešeného území s ohledem na naléhavost řešení, vlastnické vztahy, možnosti financování a ekonomickou průchodnost navržených postupů v krajích. Plán rozvoje byl vypracován v r. 2004, ale je každoročně aktualizován. Není příslibem financování nebo spolufinancování jednotlivých záměrů. Časové zařazení vlastní realizace a zajištění financování je na investorech.

Domácnosti, fungující dennodenně úplně bez vody, dnes již na území nenajdeme. Většina obcí má zavedený vodovod, odkud normálně čerpá vodu. Je zde jen několik vesnic, častěji jde jen o jejich části, které pak čerpají vodu ze studní. Lze konstatovat, že v současnosti je na území LAG Podralsko zajištěno zásobení trvale bydlících obyvatel z veřejných vodovodů z cca 95 %. Některé obce ale potřebují vodovodní řadu rekonstruovat z důvodů stáří a havarijního stavu. Rekonstrukci vodovodu a dostavbu vodovodního řadu v místních částech nebo nově budovaných lokalitách pro bydlení uvádí jako jednu z hlavních priorit ve svém rozvojovém strategickém dokumentu obce Bohatice, Svojkov, Stružnice, Sosnová, Rokytá, Osečná, Žandov a Zahrádky.

Doplnění, modernizace a rekonstrukce současných vodovodů

V návrzích technického řešení Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací se vychází ze současné struktury vodovodů, jejich zdrojů, dopravních systémů, zásobních vodojemů a vodovodních sítí. Existující infrastruktura vodovodů byla posouzena z hlediska technického stavu a potřebných kapacit s výhledem do roku 2015 a byly navrženy potřebné rekonstrukce a modernizace jednotlivých vodovodů. V průběhu zpracování „Plánů rozvoje“ byly posouzeny jednotlivé stávající vodovody a byla navržena potřebná technická opatření v tomto rozsahu:

- posouzení kapacity zdrojů s ohledem na vývoj potřeby vody ve vodovodech. Stanovení podmínek pro další využití zdrojů a případně i pro jejich rozšíření,
- posouzení kvality vody ve zdrojích a návrh technických opatření,
- posouzení hlavních dopravních tras s ohledem na vývoj potřeby vody ve vodovodu, posouzení kapacity vodojemů a čerpacích stanic umístěných na dopravních trasách,
- posouzení kapacity zásobních vodojemů a návrh případného rozšíření,
- posouzení spotřebišť z hlediska optimálního rozdělení do tlakových pásem,
- návrh rozšíření vodovodních sítí s ohledem na předpokládaný vývoj zásobení. Návrh rekonstrukcí vodovodních sítí s ohledem na technický stav vodovodních řadů.¹

¹ <http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/prvkuk/>

Rozvoj vodovodů v obcích, které v současné době nemají vodovod pro veřejnou potřebu

Nejobtížnějším a současně velmi důležitým úkolem bylo najít kritéria pro doporučení, ve kterých obcích s výstavbou vodovodu počítat a ve kterých ne. Pro rozhodování byla zvolena následující kritéria:

kvalitativní - na základě dostupných podkladů byly obce, ve kterých není v současné době vodovod pro veřejnou potřebu, rozděleny do skupin podle kvality vody v soukromých a obecních studních. Přihlíženo bylo i k tomu, zda je v těchto studních k dispozici dostatek vody. Do skupiny obcí, ve kterých se předpokládá výstavba vodovodu, byly zařazeny všechny obce, ve kterých se vyskytují specifické látky, radon a podobné a obce s nedostatkem vody,

ekonomická - v obcích, kde se ve vodě vyskytují látky odstranitelné i při individuální úpravě vody (bakteriologické znečištění, železo, mangan, dusičnany) byly posuzovány investiční náklady potřebné na výstavbu vodovodu pro veřejnou potřebu oproti nákladům potřebným na individuální zásobení,

velikost obce - z řešení byly vyřazeny obce s velmi malým počtem obyvatel, kde je sice výstavba vodovodu možná, ale podstatně méně reálné je financování vodovodu,

ostatní - do skupiny obcí, ve kterých je navrhována výstavba vodovodu, byly zařazeny další obce, ve kterých vyplývá potřeba výstavby vodovodu z jiných kritérií, např. významná rekreační oblast, oblasti častých záplav, riziko kontaminace zdrojů z průmyslu a pod. Při posuzování těchto obcí se zpravidla vycházelo z doporučení a podkladů územního plánu velkého územního celku.

Vodovody, kanalizace a ČOV jsou ve velké většině vlastněny Severočeskou vodárenskou společností. V území je značné množství vodních vrtů využívajících podzemní zásoby kvalitní pitné vody. Vesnice využívající dosud studny: Bohatice, Nový Luhov (část obce Brniště), část obce Jablonné v Podještědí, část obce Kravaře, Velenice, část obce Osečná, část obce Ralsko, část obce Stružnice, část obce Svojkov, část obce Volfartice, část obce Zákupy, Heřmanice a Velká Javorská (část obce Žandov), část obce Dolní Krupá, část obce Chotovice.

Časový postup výstavby nových objektů a rekonstrukce byl pro vodovody volen podle následujících priorit:²

zabezpečení jakosti vody ve zdrojích, kde jejich současný stav může ohrozit zdravotní stav obyvatelstva (jakost pitné vody) - do roku 2010

nové stavby, případně náhrada staveb, jejichž technický stav ohrožuje provoz systému - do roku 2010

rekonstrukce vodovodních sítí a objektů - průběžně podle technického stavu

výstavba nových vodovodů v rozvojových oblastech Libereckého kraje (ÚP VÚC) - do roku 2012

výstavba nových vodovodů v dnes nezásobovaných obcích a doporučených k výstavbě v PRVKUK - do roku 2015

stavba vodárenských zařízení vedoucích ke zvýšení technické úrovně současného provozu - do roku 2020

² Plán rozvoje vodovodů a kanalizací, Hydroprojekt CZ a.s., září 2004, str. 17

2.3.2 Kanalizace

Časový postup výstavby nových objektů a rekonstrukce byl pro kanalizace a ČOV volen podle následujících priorit:³

a) realizace probíhajících nebo připravených akcí a realizace akcí ve vybraných aglomeracích nad 10000 EO (zařazených do tabulky B Usnesení vlády ČR č. 1236 z r. 2002 do roku 2006

b) realizace v aglomeracích s počtem 2 – 10 tis. EO dle požadavku vodního zákona do roku 2010

a) výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů a v ekologicky citlivém území do roku 2012

b) výstavba ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, které mají vybudovanou kanalizační síť do roku 2014

rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů průběžně podle technického stavu

výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v rozvojových oblastech Libereckého kraje (ÚP VÚC), které v současnosti nejsou vybaveny vhodným sběrným systémem do roku 2012 - 2020

výstavba nových kanalizací a ČOV v ostatních obcích bez kanalizace a doporučených k výstavbě v PRVKUK do roku 2015 - 2020

výstavba či rekonstrukce kanalizačních zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu do roku 2020

Vybudovat kanalizaci je investice v řádech desítek milionů, proto ji najdeme jen ve větších vesnicích a městech nebo v obcích, kde je postavená již velmi dlouhou dobu, když se ještě nejednalo o tak nákladnou výstavbu. Většina vesnic, ale také okrajové části měst zabudovanou kanalizací nemají. Předpokladem je, že domácnosti mají septik, který by měl být pravidelně vyvážen nebo domácí ČOV.

Obce s úplnou kanalizací: Cvikov, Doksy, Holany, Horní Libchava, Jestřebí, Nový Bor, Polevsko, Tachov, Zahrádky, Stráž pod Ralskem, Vrchovany, Sosnová.

Obce s částečně zavedenou kanalizací: Bělá pod Bezdězem, Dubá, Dubnice, Hamr na Jezeře, Horní Police, Jablonné v Podještědí, Kravaře v Čechách, Krompach, Mimoň, Provodín, Ralsko, Tuhaň, Zákupy, Žandov.

Výstavbu nové kanalizace, popř. dostavbu kanalizace v nových lokalitách pro bydlení staví jako jednu z hlavních priorit ve svých rozvojových dokumentech obce Svojkov, Polevsko, Volfartice, Stružnice, Horní Police, Stvolínky, Holany, Osečná, Sloup v Čechách, Bohatice, Žandov a Zahrádky – dobudování v nových lokalitách.

³ Plán rozvoje vodovodů a kanalizací, Hydroprojekt CZ a.s., září 2004, str. 18

2.3.3 Čistička odpadních vod (ČOV)

ČOV má jen málo obcí, a to jen ty, jež mají zavedenou alespoň odpadní kanalizaci (mimo Pertoltic pod Ralskem). U ostatních vesnic je jen individuálně. V obci Krompach je v rekonstrukci.

Obce s ČOV: Cvikov, Doksy, Holany, Jablonné v Podještědí, Krompach, Pertoltice pod Ralskem, Nový Bor, Polevsko, Tachov, Zahrádky, Žandov, Stráž pod Ralskem, Vrchovany, Sosnová

Obce s částečnou ČOV: Bělá pod Bezdězem, Dubá, Kravaře v Čechách, Okna, Osečná, Ralsko, Tuhaň, Zákupy.

Realizaci výstavby ČOV mají ve svém dokumentu obce Okna (pro budovu MŠ) a Dolní Krupá (dvě varianty – buď společně s obcemi Rokytá a Bílá Hlína nebo samostatně pouze pro svou obec).

2.3.4 Kanalizace dešťová

S dešťovou kanalizací je to velmi podobné jako s kanalizací odpadní, zavedenou ji má jen málo obcí.

Obce s úplnou dešťovou kanalizací: Cvikov, Čistá, Doksy, Horní Police, Nový Bor, Plužná, Polevsko, Skalka u Doks, Stvolínky, Zahrádky, Sosnová, Ždírec, Chorušice

Obce s částečnou dešťovou kanalizací: Bělá pod Bezdězem, Dubá, Holany, Polevsko, Ralsko, Stružnice, Svojkov, Zákupy, Žandov, Chotovice.

Vybudování dešťové kanalizace uvádí jako jednu z priorit ve svém programovém dokumentu obec Okna.

2.3.5 Plynovod

V území působnosti LAG Podralsko je většina obcí přibližně do 700 obyvatel. Plynovody jsou vedeny většinou jen v centrech, to znamená ve městech mimo některé okrajové části. Ve vesnicích je zavedený plynovod spíše výjimka, případně není vybudovaný v celé obci, ale jen v hlavní části obce.

Obce s plynovodem: Cvikov, Čistá, Doksy, Horní Police, Kunratice u Cvikova, Nový Bor, Polevsko, Sloup v Čechách, Sosnová

Obce s částečným plynovodem: Bělá pod Bezdězem, Dubá, Jablonné v Podještědí, Jestřebí, Mimoň, Osečná, Stružnice, Svojkov, Zákupy, Žandov.

2.3.6 Elektrická energie

Veřejné osvětlení je standardní součástí technické infrastruktury. Zasiťovanost je vždy vyšší než 80 %. U obcí s více místními částmi je veřejné osvětlení vybudováno ve všech místních částech. Území je plně elektrifikováno. Dodávku elektřiny zajišťuje společnost ČEZ Distribuce, a.s., jež patří do koncernu ČEZ, a.s. Levnější elektřinu si řada obcí zajistila prostřednictvím aukcí, v nichž si vybrala levnějšího prodejce elektrické energie. Z dotazníkového šetření vyplývá, že ve většině obcí je veřejné osvětlení technicky zastaralé (používány jsou např. vysokotlaké rtuťové výbojky, které se již nevyrábí). Města i obce v území se snaží postupně rekonstruovat veřejná osvětlení za pomoci sodíkových výbojek, optimálně pak LED osvětlení, což by jim přineslo jak lepší osvětlení, tak značné finanční úspory.

2.3.7 Spojové služby

Spojové služby mobilního operátora, stejně jako telefonní ústředny a internet pokrývají již území všech obcí na území LAG Podralsko, v malých obcích a větších vzdálenostech od spádových obcí a měst je pouze občas horší kvalita signálu.

SWOT analýza oblasti technická infrastruktura

Silné stránky

- Vysoký podíl pokrytí území elektrickou sítí
- Velmi dobré pokrytí území vodovody a dostatek zdrojů kvalitní pitné vody
- Dobré spojové služby a pokrytí mobilními operátory na celém území
- Zpracovaný Plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro celé území

Slabé stránky

- Značné stáří vodovodních sítí
- Nízký podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci a velké množství objektů s nevyhovujícím způsobem čištění odpadních vod
- Nedostatek ČOV na území
- Špatný stav veřejného osvětlení ve většině obcí a tím i vysoká spotřeba el. energie

Příležitosti

- Využití potenciálu obnovitelných zdrojů
- Zvýšení spolehlivosti dodávky elektrické energie, rozšíření rozvodných sítí
- Zvyšování podílu efektivní ekologické likvidace odpadních vod v obcích
- Aplikace nových informačních a komunikačních technologií na celé území
- Využití prostředků fondů z EU k rozvoji technické infrastruktury

Hrozby

- Omezená kapacita elektrorozvodných distribučních sítí
- Situování fotovoltaických elektráren v území s negativním vlivem na krajinný ráz
- Nedostatek finančních zdrojů na údržbu a rekonstrukci veřejných osvětlení, budování kanalizací a ČOV
- Omezené možnosti dotací na rekonstrukce a dostavbu technické infrastruktury v obcích

2.4 Doprava

Hustota dopravní sítě záleží na mnoha aspektech. Kromě silnic, případně kolejí, záleží samozřejmě na počtu obyvatel, rozloze a také poloze obce. V obcích LAG Podralsko pravidelně jezdí spoje vlakové a autobusové dopravy. V Doksech jezdí v letních sezonách také parník po Máchově jezeře.

2.4.1 Silniční doprava

Vlastníkem silnic I. třídy je stát (správu a údržbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic), silnic II. a III. třídy Liberecký kraj (správu a údržbu zajišťuje Krajská správa silnic Libereckého kraje prostřednictvím společnost Silnice LK a.s.), místních komunikací většinou obce. V území se nenachází žádná dálnice nebo rychlostní komunikace. Nejbližšími napojovacími body je D8 Roudnice a Litoměřice a na R10 Mnichovo Hradiště a Kosmonosy. Z hlediska dostupnosti lze považovat za problematické napojení obcí řešeného území na mezinárodní dopravní koridory.

Silnice I. třídy

Jestřebí (I/38) - Zahrádky u Č.L.(I/15) - Česká Lípa - Nový Bor, Svor (I/13)

Nový Bor, Svor (I/9)

Jestřebí (I/9) - Zahrádky u Č.Lípy (I/9)

Rychlostní komunikace E442

I/13 Děčín - Nový Bor

Intenzita dopravy na nejvytíženějších komunikacích

Silnice 262 a I/9 Nový Bor – Česká Lípa – Zahrádky: 10 – 15 000 vozidel za 24 hodin

Silnice 38 – Doksy – Bělá pod Bezdězem: 7 – 10 000 vozidel za 24 hodin

Silnice 268, 270 – Česká Lípa - Mimoň : 7 – 10 000 vozidel za 24 hodin

Velmi rozdílná je délka místních komunikací na území jednotlivých obcí. Nejdelší síť mají rozlohou velké obce často sestávající z více místních částí. Nejdelší síť místních komunikací uvádí v dotazníkovém šetření město Jablonné v Podještědí (80 km), dále město Bělá Pod Bezdězem (62 km), město Zákupy (50 km), městys Holany (40 km), město Dubá a obec Brniště (30 km). Rozlohou malé obce a obce, rozkládající se podél hlavních komunikací mají naopak jen malou síť místních komunikací v délce několika km. V území zcela chybí dálnice nebo rychlostní komunikace. Problémy stávajících tras hlavních komunikačních tahů jsou průjezdy městy a obcemi, a to v Severo - jižním i Východně - západním směru. Problematická je i bezpečnost na komunikacích pro chodce a cyklisty v případě řady místních komunikací, využívaných jako cyklostezky (popsány v kapitole 6.11, podkapitole 6.11.4, věnované Cestovnímu ruchu a cykloturistice jako významnému prvku cestovního ruchu a atraktivity území), zejména kvůli průjezdům kamionové dopravy. Nejhorší je situace na komunikaci II/262 u obcí podél řeky Ploučnice (Stružnice, Horní Police, Žandov), kudy projede těsně kolem obytných domů denně cca 600 nákladních aut a kamionů. Komunikace je značně přetížena, není bezpečná a ani výsledky měření hluku nedopadly pro obce uspokojivě, hluk je nadměrný. Podobná je i situace na komunikaci I/9 v úseku Nový Bor – Česká Lípa – Zahrádky – Jestřebí a dále ve směru na Dubou. Některé obce (zejména Osečná, Mšeno, Brniště, Zahrádky, Žandov, Jestřebí, Stvolínky, Kravaře, Jablonné v Podještědí) rovněž uvádí jako jedinou alternativu spojení obyvatel osad a místních částí s centrem města nebo stanicí autobusové dopravy při cestě do zaměstnání a za službami cyklostezku, resp. pěší trasu, která je však v současné době rovněž v nevyhovujícím stavu.

Stav silnic obcí na území působnosti LAG Podralsko je obecně velmi špatný. O tom také svědčí fakt, že v dotazníkovém šetření uvedlo jen 13 obcí stav komunikací jako dobrý, případně vyhovující. Všechny

ostatní obce uvádí, že stav jejich komunikací je nedostačující až havarijní. Jedná se o velké úseky potřebující úplnou rekonstrukci, nikoliv o malé části silnic.

Obce spokojené se stavem svých komunikací: Cetenov, Čistá, Doksy, Velenice, Mařenice, Osečná, Pertoltice pod Ralskem, Provodín, Tuhaň, Zahrádky.

Řada obcí uvedla jako nutnost pro zvýšení bezpečnosti v obcích novou výstavbu nebo rekonstrukci chodníků. V šetření uvádí prioritu vybudování chodníků v obci zejména Hamr na Jezeře, Holany, Chorusice, Jablonné v Podještědí, Kravaře, Mšeno, Jestřebí, Bělá pod Bezdězem, Ralsko, Rokytá, Svojkov, Tachov, Osečná a Zahrádky.

V řadě obcí (Mšeno, Brniště, Žandov, Jestřebí, Stvolínky, Osečná...) existují záměry propojení odloučených částí obce s centrem pomocí vybudování nebo rekonstrukce cyklotras, což souvisí s rostoucím zájmem občanů o využití cyklotras k dopravě buď přímo do zaměstnání, za službami nebo do školy, popř. alespoň k zastávce autobusové dopravy do centra obce.

2.4.2 Autobusová doprava

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je v obcích LAG Podralsko dosti rozdílná a odráží se v ní poloha jednotlivých obcí (na hlavních komunikacích, u větších měst), velikost obce (obec sestávající z více místních částí nebo obec tvořená jednou částí) a také spádovost za službami vyšší vybavenosti, které obec nenabízí. Všechny obce spadající do území působnosti LAG Podralsko mají minimálně jednu autobusovou zastávku.

Nejlepší dopravní spojení z obcí LAG Podralsko mají města – Mimoň, Stráž pod Ralskem, Jablonné v Podještědí, Doksy, Dubá, Nový Bor, Žandov. Z nich je rovněž zajišťována obsluha obcí v jejich zázemí. Dobré dopravní spojení mají i obce na železnici.

Velké množství spojů jezdí i ve směru na Zahrádky, Jestřebí. To je jednak dáno tím, že se jedná o větší obce s více místními částmi, jimiž projíždí různé autobusové linky a trasou ve směru na Prahu, do níž je velmi dobré autobusové spojení linkami ČSAD i soukromou linkou – Quick Bus a.s. Varnsdorf, který zastavuje také v Novém Boru, Jestřebí a Dubé. Ostatní autobusové spoje zajišťuje ČSAD Česká Lípa a ČSAD Liberec. Autobusovou dopravu na dálkových trasách zajišťuje rovněž společnost BusLine a.s. U autobusových spojů na celém území LAG Podralsko je zřejmý zcela diametrální rozdíl v počtu spojů ve všední dny a o víkendech. Obce, které jsou odkázány pouze na autobusové spojení, jsou o víkendu téměř „odříznuty“ od světa. Ve všední dny tedy jezdí autobusy častěji než o víkendech, stejně je tomu i o svátcích, kdy většinou platí stejný jízdní řád jako o víkendech. Jinak je to ve dny kdy mají volno studenti, žáci, kdy některé linky nejezdí po dobu celých letních prázdnin nebo jiných dnů, kdy není škola, ale lidé se musí dostat do práce. Jízdní řády jsou postaveny tak, aby se studenti, žáci dostali včas do škol a lidé do práce. Rovněž poslední spojení je většinou kolem 22.00 hodin. Výhodnější spojení mají jen obce, které leží u hlavních silničních tahů a obce, v nichž se nachází železniční zastávka. ČSAD se snaží pokrýt všechny obce a zprostředkovat tak dobré spojení mezi městy a venkovem. Vzhledem k nedostatečnému pokrytí území veřejnou dopravou a zvyšujícím se nárokům obyvatel na dopravní komfort narůstá potřeba individuálního způsobu přepravy osob, což způsobuje bezpečnostní i ekologické problémy v řešeném území. Obce z Libereckého kraje jsou součástí systému IDOL, který slouží k optimalizaci systému veřejné dopravy v Libereckém kraji.

2.4.3 Železniční doprava

Územím MAS procházejí železniční trasy:

080 – Bělá pod Bezdězem - Doksy - Česká Lípa – Nový Bor (přes Jestřebí, Okna...)

081 – ČL – Benešov nad Ploučnicí (přes Stružnici, Horní Polici, Žandov)

086 – ČL – Mimoň – Jablonné v Podještědí (přes Zákupy, Brniště, Velký Valtinov...)

087 – ČL – Litoměřice (přes Zahrádky, Stvolínky, Kravaře)

076 - (Mělník – Mladá Boleslav (přes Mšeno u Mělníka)

V případě železničních stanic jde především o pozici vesnice, tedy o to zda místo na kterém se vesnice rozléhá, je mezi městy. To je důvod, proč není vlaková síť ani zdaleka tak hustá jako autobusová. Vlaky jezdí podle stejného jízdního řádu celý týden. Tratě jsou starší a často vedou lesy, proto jsou poměrně často pod údržbou. Železniční tratě jsou krom menších nových přeložek ve špatném stavu a neumožňují kvalitní a rychlou dopravu. V čase výluk funguje náhradní autobusová doprava.

Obce se železniční stanicí - nádražím, zastávkou: Bělá pod Bezdězem, Brniště, Cvikov, Doksy, Horní Police, Jablonné v Podještědí, Jestřebí (2km od obce), Kravaře v Čechách, Mimoň, Nový Bor, Okna, Pertoltice pod Ralskem, Provodín, Stružnice, Stvolínky, Velký Valtinov, Zahrádky, Zákupy, Žandov, Mšeno u Mělníka.

Dopravu na všech tratích zajišťují České dráhy, a.s. Vlastníkem tratí je stát, který je zastupován Správou železniční dopravní cesty, státní organizace, vlastníkem objektů železničních stanic jsou většinou České dráhy a.s.

SWOT analýza oblasti doprava

Silniční a autobusová doprava

Silné stránky

- Hustá silniční síť
- Dobrá dostupnost hlavního města Prahy
- Existence integrovaného dopravního systému Libereckého kraje – IDOL s účelem optimalizace systému veřejné dopravy

Slabé stránky

- Nedostačující napojení na mezinárodní dopravní koridory
- Přetíženost exponovaných úseků silniční sítě
- Špatný stav místních komunikací a komunikací II. a III. třídy
- Špatný stav chodníků nebo chybějící chodníky pro zvýšení bezpečnosti v obci
- Vysoké dopravní zatížení měst a obcí, nedostatek obchvatů
- Naprosto nedostatečná dopravní obslužnost části území (okrajových a malých obcí) veřejnou hromadnou dopravou, zejména o sobotách a nedělích
- Nárůst individuální dopravy – vysoká zátěž hlukem, emisemi, vibracemi z dopravy

Příležitosti

- Dobudování, modernizace hlavních silničních tahů
- Podpora alternativních typů dopravy, šetrných k životnímu prostředí
- Podpora rozvoje kombinované dopravy
- Využití prostředků z EU na rozvoj dopravní infrastruktury

Hrozby

- Další snížení spojů veřejné dopravy do okrajových a malých obcí
- Zhoršená údržba místních komunikací vzhledem k finančním možnostem obcí
- Útlum rozvoje regionu odkládáním dostavby páteřních tras
- Vysoká intenzita individuální automobilové dopravy vedoucí ke zhoršování dopravní obslužnosti a poklesu významu veřejné hromadné dopravy
- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující technický stav silniční infrastruktury
- Nedostatek finančních zdrojů na rozvoj dopravní infrastruktury, omezování provozu

Železniční doprava**Silné stránky**

- Poměrně hustá železniční síť
- Dobrá průchodnost hranic s Polskou republikou a SRN
- Nejmenší negativní vliv na životní prostředí
- Velká přepravní kapacita osob i nákladů
- Probíhající obnova vozového parku

Slabé stránky

- Zanedbaná údržba tratí, budov, mostů, tunelů, zastaralé a chybějící zabezpečovací a sdělovací zařízení
- Chybějící kvalitní a rychlé napojení na páteřní koridorovou síť, absence koridorové trati na území
- Neelektrizované jednokolejné tratě
- Nevyhovující technický stav železničních tratí, tím nízká přepravní rychlost a dlouhé doby jízdy

Příležitosti

- Propojení tří území SRN, Polsko a ČR modernizováním a optimalizováním stávajících tratí, resp. výstavbou nových tratí a přeložek
- Převedení kamionové dopravy na železnici
- Podpora rozvoje cykloturistiky zavedením vhodných přepravních vozů a vlaků
- Dobudování, celková modernizace a optimalizace železniční sítě a železničních dopravních prostředků

Hrozby

- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující technický stav železniční infrastruktury i budov
- Nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj dopravní infrastruktury, rušení železničních tratí, omezování provozu
- Nekoordinovaná privatizace jednotlivých tratí

2.5 Vybavenost obcí a služby

Vybavenost obcí úzce souvisí s počtem obyvatel v dané obci.

Lze uvést, že se zvyšujícím se počtem obyvatel se zvyšuje občanská vybavenost obce i rozsah služeb přímo v dané obci.

Restaurace:

Minimálně jedna restaurace se nachází v 50 obcích územní působnosti LAG Podralsko, přičemž ve větších obcích a městech je restaurací podstatně více. Restaurací je v území sice dostatečné množství, ale horší je situace v oblasti stravovacích možností.

TABULKA 9: POČET OBCHODŮ V OBCÍCH DLE JEJICH VELIKOSTI (ROK 2014):

Obce do 500 obyvatel	Počet obchodů	Počet obcí
	0 obchodů	12 obcí
	1 obchod	15 obcí
	2 obchody	2 obce
	3 obchody	1 obec

Obce do 1 000 obyvatel	Počet obchodů	Počet obcí
	1 obchod	6 obcí
	2 obchody	5 obcí
	3 obchody	4 obce
	5 obchodů	1 obec

Obce do 2 000 obyvatel	Počet obchodů	Počet obcí
	6 obchodů	1 obec
	12 – 13 obchodů	2 obce

Obce do 5 000 obyvatel	Počet obchodů	Počet obcí
	4 obchody	1 obec (Ralsko)
	10 – 14 obchodů	3 obce
	15 a více obchodů	3 obce

Obce do 7 000 obyvatel	Počet obchodů	Počet obcí
	20 a více obchodů	Doksy, Mimoň

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Široké spektrum obchodů a obchodních domů má město Nový Bor, které má jediné z území LAG Podralsko nad 10 000 obyvatel.

V polovině obcí z území LAG Podralsko je kadeřnictví, většinou je spojeno i s kosmetikou, často rovněž s manikúrou a pedikúrou.

V obcích se dále nacházejí dílny drobných podnikatelů – autoservis, pneuservis, truhlářství, klempířství, zámečnictví, zednické práce. Často je zastoupena i autodoprava.

LAG Podralsko je nositelem známky „Regionální produkt Lužické hory a Máchův kraj“, která je chráněna Úřadem průmyslového vlastnictví. V rámci toho vyhlašuje každý rok výzvu pro místní producenty, kteří mají zájem být nositeli tohoto certifikátu. Na svém území má již regionální producenty z řad výrobců medu, kozích sýrů, krutých výrobků, keramiky, tzv. lesního skla i šperků z produkce místních výtvarnic.

Pošta:

Pobočky České pošty jsou dosud ve 37 obcích na území LAG Podralsko, převážně se jedná o obce nad 500 obyvatel. Několika obcím hrozí zrušení České Pošty, což se ovšem nelíbí občanům ani představitelům obcí.

SWOT analýza oblasti vybavenost obcí a služby

Silné stránky

- Dostatečná základní občanská vybavenost ve většině obcí

Slabé stránky

- Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami)
- Dostatek restaurací, ale málo stravovacích provozoven

Příležitosti

- Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti
- Rozvoj regionálních produktů a podpora vzniku prodejen těchto produktů

Hrozby

- Možné uzavírání vesnických pošt
- Krach malých prodejen a drobných provozovatelů služeb
- Nejistá ekonomická situace provozovatelů řady služeb občanské vybavenosti (maloobchod, stravování, řemeslné služby...)

2.6 Bydlení

TABULKA 10: BYTOVÝ FOND NA ÚZEMÍ PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO V R. 2011:

Název obce	Byty v domech celkem	z toho		Obydlené byty v domech celkem	z toho		Neobydlené byty celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy		rodinné domy	bytové domy		rodinné domy	bytové domy
Bělá pod Bezdězem	2 242	1 455	743	1 878	1 151	684	364	304	59
Bezděz	172	138	34	121	90	31	51	48	3
Bítouchov	164	147	17	122	108	14	42	39	3
Blatce	166	161	5	40	40	0	126	121	5
Blíževedly	275	259	11	191	179	7	84	80	4
Bohatice	63	59	2	51	47	2	12	12	0
Brniště	545	451	87	450	360	84	95	91	3
Březovice	159	129	29	113	87	25	46	42	4
Cetenov	62	62	0	46	46	0	16	16	0
Cvikov	2 101	1 135	944	1 692	792	882	409	343	62
Čistá	315	299	15	264	249	15	51	50	0
Doksy	2 394	1 479	857	1 929	1 087	794	465	392	63
Dolní Krupá	102	84	13	73	55	13	29	29	0
Dubá	1 010	711	279	671	395	259	339	316	20
Dubnice	227	224	2	187	185	1	40	39	1
Hamr na Jezeře	193	152	36	134	100	31	59	52	5
Holany	255	191	53	184	127	46	71	64	7
Horní Libchava	246	223	19	213	197	12	33	26	7
Horní Police	286	229	42	237	189	33	49	40	9
Chlum	139	111	24	81	57	21	58	54	3
Chorušice	278	233	43	177	142	35	101	91	8
Chotovice	77	76	0	57	56	0	20	20	0
Jablonné v Podještědí	1 664	931	713	1 428	778	634	236	153	79
Jestřebí	304	237	59	243	185	52	61	52	7
Kozly	77	73	4	51	47	4	26	26	0
Kravaře	349	287	57	268	208	55	81	79	2
Krompach	214	206	6	60	54	5	154	152	1
Kunratice u Cvikova	272	237	35	192	166	26	80	71	9
Kvítkov	73	68	4	60	55	4	13	13	0
Luka	52	44	8	35	27	8	17	17	0
Mařenice	446	440	2	124	118	2	322	322	0
Mimoň	2 734	1 197	1 514	2 469	1 044	1 409	265	153	105
Mšeno	820	635	164	550	402	128	270	233	36
Noviny pod Ralskem	131	94	34	101	68	31	30	26	3
Nový Bor	5 504	2 137	3 301	4 928	1 808	3 057	576	329	244
Okna	135	100	32	110	79	28	25	21	4
Osečná	475	389	80	366	289	72	109	100	8
Pertoltice pod Ralskem	144	126	16	118	101	15	26	25	1
Plužná	97	89	8	78	70	8	19	19	0
Polevsko	184	159	24	131	111	20	53	48	4
Provoďín	333	196	136	256	138	117	77	58	19
Radvanec	101	98	2	59	56	2	42	42	0
Ralsko	875	228	642	764	174	587	111	54	55
Rokyta	127	115	12	76	70	6	51	45	6
Skalka u Doks	64	62	2	47	46	1	17	16	1
Sloup v Čechách	304	264	34	236	210	22	68	54	12
Sosnová	253	209	42	226	186	39	27	23	3

Název obce	Byty v domech celkem	z toho		Obydlené byty v domech celkem	z toho		Neobydlené byty celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy		rodinné domy	bytové domy		rodinné domy	bytové domy
Stráž pod Ralskem	1 700	134	1 525	1 620	120	1 463	80	14	62
Stružnice	394	309	82	320	243	74	74	66	8
Stvolínky	132	120	9	107	97	7	25	23	2
Svojkov	92	85	3	64	57	3	28	28	0
Tachov	83	55	26	65	37	26	18	18	0
Tuhaň	194	161	32	104	73	30	90	88	2
Velenice	78	78	0	53	53	0	25	25	0
Velká Bukovina	234	204	29	172	142	29	62	62	0
Velký Valtinov	80	66	12	63	59	2	17	7	10
Volfartice	287	260	23	202	177	22	85	83	1
Vrchovany	57	56	0	38	37	0	19	19	0
Zahrádky	250	177	69	220	150	66	30	27	3
Zákupy	1 205	526	638	1 011	442	559	194	84	79
Žandov	864	452	406	717	343	368	147	109	38
Ždírec	64	63	0	37	36	0	27	27	0
CELKEM	32 917	19 375	13 040	26 680	14 295	11 970	6 237	5 080	1 070
Liberecký kraj				171 328	73 080	95 032			

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů

Významné zastoupení malých obcí se i ve struktuře bytového fondu projevuje vysokým podílem bytů v rodinných domech. Nejvyšší podíl bytů v bytových domech je dle předpokladu v největších obcích – Stráž pod Ralskem a Ralsko, zde byl v 80. letech největší příliv obyvatel díky uranovému průmyslu a textilnímu průmyslu a pro tyto dělníky byla výstavba bytových domů soustředěná ve velkém do střežných míst. Podobná situace byla i ve městě Nový Bor se sklářským průmyslem, zde je tedy také vysoký podíl bytů v bytových domech. Všem těmto místům zůstalo ve fondu bydlení mnoho bytových domů. Zajímavostí je, že město Mimoň vlastní několik bytových domů na území města Ralsko.

Na území LAG Podralsko je z celkového počtu bytů v domech 58 % bytů v RD a 39% bytů v BD. Neobydlených bytů z celkového počtu bytů v domech je 18%, z toho 81% v RD a 17% v BD. Zde se počet neobydlených bytů projevuje díky převodu bytových domů od státu do vlastnictví obcí. Po odchodu sovětských vojsk z území zejména města Ralska, zůstalo mnoho vybydlených bytových domů v majetku obcí, které s nimi v současné době nakládají buď formou oprav a rekonstrukcí nebo prodeji, ale z důvodu nedostatku pracovních příležitostí v oblasti tyto domy zatím zůstávají neobydlené.

Velké procento obydlých bytů v rodinných domech způsobuje rozmanitost území, kde převážná většina rodinných domů je v malých obcích, protože v malých obcích nebylo prioritou stavět bytové domy, zůstala zde původní zástavba. V současné době přibývá výstavba nových, rodinných domků. Z celkem obydlých bytů je 53% obydlých v RD a 45% v BD.

TABULKA 11: DOMOVNÍ FOND NA ÚZEMÍ PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO V R. 2011:

Název	Domy celkem	z toho		Obydlené domy celkem	z toho		Neobydlené domy s byty celkem
		rodinné domy	bytové domy		obydlené rodinné domy	obydlené bytové domy	
Bělá pod Bezdězem	1 396	1 298	80	1 152	1 058	78	243
Bezděz	125	118	7	88	81	7	37
Bítouchov	131	128	3	100	97	3	31
Blatce	160	159	1	38	38	0	122
Blíževedly	228	220	3	164	157	2	64
Bohatice	52	49	1	45	42	1	7
Brniště	405	380	19	346	322	19	59
Březovice	124	117	6	88	81	6	36
Cetenov	58	58	0	42	42	0	16
Cvikov	1 114	979	115	835	706	114	278
Čistá	253	248	4	220	216	4	33
Doksy	1 372	1 201	136	1 078	914	136	293
Dolní Krupá	86	80	2	59	53	2	27
Dubá	720	648	54	426	358	53	294
Dubnice	205	203	1	175	173	1	30
Hamr na Jezeře	149	135	7	101	89	7	48
Holany	194	171	14	135	112	14	59
Horní Libchava	212	203	5	192	183	5	20
Horní Police	209	192	12	181	164	12	28
Chlum	113	103	7	62	53	6	51
Chorušice	229	217	10	142	132	10	87
Chotovice	66	65	0	51	50	0	15
Jablonné v Podještědí	934	801	115	829	701	112	105
Jestřebí	203	186	12	166	149	12	37
Kozly	65	64	1	42	41	1	23
Kravaře	266	252	10	199	185	10	67
Krompach	206	202	1	54	51	1	152
Kunratice u Cvikova	208	202	6	157	151	6	51
Kvítkov	59	57	1	51	49	1	8
Luka	41	39	2	27	25	2	14
Mařenice	438	433	1	118	113	1	320
Mimoň	1 167	969	177	1 085	889	176	82
Mšeno	591	550	27	397	358	25	194
Noviny pod Ralskem	94	82	9	70	59	9	24
Nový Bor	2 082	1 725	302	1 884	1 529	301	198
Okna	93	83	7	76	66	7	17
Osečná	357	338	12	275	257	12	82
Pertoltice pod Ralskem	115	109	4	97	91	4	18
Plužná	76	74	2	61	59	2	15
Polevsko	148	142	5	106	101	5	42
Provoďín	183	161	21	141	119	21	42
Radvanec	97	95	1	55	53	1	42
Ralsko	264	192	66	223	155	65	39
Rokytá	109	106	3	67	64	3	42
Skalka u Doks	55	54	1	45	44	1	10
Sloup v Čechách	236	222	6	190	178	6	45
Sosnová	199	188	9	187	177	9	12
Stráž pod Ralskem	236	114	109	223	105	108	12
Stružnice	281	262	16	230	211	16	51
Stvolínky	97	92	3	79	74	3	18
Svojkov	84	79	1	57	52	1	27
Tachov	48	44	3	33	29	3	15

Název	Domy celkem	z toho		Obydlené domy celkem	z toho		Neobydlené domy s byty celkem
		rodinné domy	bytové domy		obydlené rodinné domy	obydlené bytové domy	
Tuhaň	155	48	6	75	68	6	80
Velenice	71	71	0	50	50	0	21
Velká Bukovina	191	183	7	139	131	7	52
Velký Valtinov	64	60	2	59	55	2	5
Volfartice	241	233	5	168	160	5	73
Vrchovany	50	49	0	35	34	0	15
Zahrádky	170	151	15	155	136	15	15
Zákupy	545	441	90	483	386	88	62
Žandov	463	398	60	369	305	59	94
Ždírec	56	55	0	33	32	0	23
LAG Podralsko	18 639	16 678	1 605	14 510	12 613	1 586	4 122
Liberecký kraj	92 345	79 441	10 471	73 380	61 122	10 240	18900
Česká Republika	2 158 119	1901 126	214 760	1 800075	1 554794	211 252	356 933

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů

Pozn.: Součet kategorií rodinné domy a bytové domy nemusí odpovídat údajům v kategorii celkem, zbytek připadá na kategorii ostatní domy.

V celé republice je podíl obydlí domů vůči celkovému počtu domů 83%. Neobydlí domů je v republice z celkového počtu domů 16,5%. Na území LAG Podralsko je to jen o cca 5% obydlí domů méně a o 5% neobydlí domů více, než je republikový průměr. Počet více neobydlí domů souvisí s převodem majetku domů do vlastnictví obcí od státu v devadesátých letech a absence pracovních příležitostí ovlivnila i obydlí domů, které by obce měly k dispozici pro své obyvatele. Postupně se tyto domy rekonstruuji nebo mění majitele, ale rozdíl 5% je dopadem těchto skutečností.

Na území LAG Podralsko je pouze o 1% nižší podíl obydlí domů než je podíl v Libereckém kraji, neobydlí domů je o 2% více než je průměr Libereckého kraje.

TABULKA 12: BYTOVÝ FOND – PRÁVNÍ DŮVOD UŽÍVÁNÍ BYTU (R. 2011):

Název obce	z toho podle právního důvodu užívání			
	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní
Bělá pod Bezdězem	968	136	402	176
Bezděz	79	1	26	0
Bítouchov	83	0	15	0
Blatce	28	0	3	0
Blíževedly	122	1	24	0
Bohatice	37	0	3	0
Brniště	296	43	42	0
Březovice	66	0	25	4
Cetenov	36	0	1	0
Cvikov	648	286	366	164
Čistá	197	8	12	1
Doksy	844	421	286	104
Dolní Krupá	39	0	20	0
Dubá	296	96	94	64
Dubnice	154	0	5	0
Hamr na Jezeře	84	6	20	0
Holany	104	7	10	21
Horní Libčava	174	0	3	7
Horní Police	157	4	33	0

Název obce	z toho podle právního důvodu užívání			
	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní
Chlum	46	0	4	16
Chorušice	112	6	29	0
Chotovice	43	0	3	0
Jablonné v Podještědí	629	227	313	47
Jestřebí	138	13	26	20
Kozly	32	4	3	0
Kravaře	160	1	58	14
Krompach	35	0	7	0
Kunratice u Cvikova	130	12	13	1
Kvítkov	41	0	9	0
Luka	19	0	11	0
Mařenice	83	0	7	0
Mimoň	820	85	1 072	226
Mšeno	315	44	107	0
Noviny pod Ralskem	60	0	28	0
Nový Bor	1 466	1 102	1 029	751
Okna	54	3	11	22
Osečná	239	19	57	0
Pertoltice pod Ralskem	86	0	13	0
Plužná	53	0	11	0
Polevsko	95	10	7	1
Provoďín	109	59	49	0
Radvanec	44	2	2	0
Ralsko	117	22	523	0
Rokytá	58	0	6	4
Skalka u Doks	40	0	2	1
Sloup v Čechách	169	8	21	0
Sosnová	160	12	8	20
Stráž pod Ralskem	97	710	405	253
Stružnice	193	21	25	33
Stvolínky	75	0	12	0
Svojkov	47	0	6	0
Tachov	31	0	18	0
Tuhaň	55	1	9	23
Velenice	37	0	1	0
Velká Bukovina	111	9	25	0
Velký Valtinov	43	0	4	0
Volfartice	145	4	19	0
Vrchovany	23	0	3	0
Zahrádky	122	11	21	36
Zákupy	365	32	455	30
Žandov	250	233	100	33
Ždírec	27	0	0	0
Za LAG Podralsko	11 386	3 659	5 922	2 072
Liberecký kraj	58 670	31 235	41 712	17 433
Česká republika	1 470 174	824 076	920 405	385 601

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů

Na území LAG Podralsko je 50 % bytů ve vlastních domech což je o 10 % více než celorepublikový průměr a o 11 % více než průměr Libereckého kraje. Dále je zde 16 % bytů v osobním vlastnictví, což je o 6 % méně, než je celorepublikový průměr a o 5 % méně než je průměr v Libereckém kraji. 26% bytů je v nájemním vztahu, což je vyrovnaný stav jak v celorepublikovém porovnání, tak v porovnání s Libereckým krajem. 9 % bytů je v družstevním vlastnictví, což je jen o procento méně, než je celorepublikový průměr a o 3 % méně než je průměr v Libereckém kraji.

TABULKA 13: OBYDLENÉ DOMY - VÝVOJ OD ROKU 1919 – 2011:

Obec	z toho podle období výstavby						obydlené domy celkem	z toho podle technického vybavení			
	1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		přípoj na kanalizační síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Bělá pod Bezdězem	217	362	205	156	83	115	1 152	849	1 082	491	951
Bezděz	22	24	6	15	5	13	88	0	82	6	59
Bítouchov	21	23	10	13	14	15	100	0	84	36	71
Blatce	16	6	2	5	2	3	38	0	30	1	14
Blíževedly	60	30	23	15	13	13	164	104	139	20	130
Bohatice	13	12	6	3	3	7	45	0	34	3	33
Brniště	99	69	48	53	31	35	346	0	295	19	259
Březovice	30	24	14	6	5	7	88	0	80	7	70
Cetenov	9	14	12	3	2	2	42	0	34	2	28
Cvikov	268	167	105	99	104	77	835	441	748	313	621
Čistá	18	66	28	39	23	44	220	0	200	109	190
Doksy	138	337	253	100	127	94	1 078	881	975	614	863
Dolní Krupá	12	23	3	4	6	8	59	0	48	2	35
Dubá	147	77	57	42	43	30	426	185	352	128	270
Dubnice	56	19	17	43	13	25	175	4	147	6	133
Hamr na Jezeře	30	31	9	4	14	5	101	34	82	5	72
Holany	46	12	13	20	13	13	135	83	113	7	78
Horní Libchava	36	32	7	10	18	80	192	149	179	4	137
Horní Police	62	47	19	16	17	17	181	0	165	66	145
Chlum	27	17	5	6	1	3	62	0	49	2	33
Chorušice	34	42	19	12	14	18	142	0	127	5	105
Chotovice	12	7	7	8	9	7	51	2	40	4	40
Jablonné v Podještědí	248	192	110	108	78	73	829	421	727	307	593
Jestřebí	54	43	16	18	12	20	166	131	154	62	130
Kozly	11	12	8	5	3	2	42	0	35	3	33
Kravaře	79	25	29	31	16	17	199	57	176	9	155
Krompach	14	13	5	3	15	1	54	29	43	3	36
Kunratice u Cvikova	49	47	21	14	11	12	157	0	144	59	113
Kvítkov	16	10	0	8	3	12	51	0	43	3	44
Luka	11	6	3	2	3	2	27	0	27	1	16
Mařenice	52	23	14	6	6	5	118	0	89	6	54
Mimoň	306	376	111	135	70	63	1 085	783	977	182	851
Mšeno	121	117	32	36	41	29	397	291	370	20	282
Noviny pod Ralskem	20	27	4	3	5	10	70	0	65	6	45
Nový Bor	369	420	286	371	244	146	1 884	1 541	1 727	1 371	1 487
Okna	19	21	12	10	5	9	76	0	67	5	48
Osečná	67	63	49	21	38	27	275	36	252	87	194
Pertoltice pod Ralskem	27	26	8	7	10	15	97	0	85	6	68
Plužná	14	21	6	4	4	12	61	0	57	3	53
Polevsko	27	11	17	6	16	27	106	73	100	79	79
Provoďín	26	35	25	20	12	19	141	71	125	54	105
Radvanec	19	6	0	4	9	13	55	6	41	0	37

Obec	z toho podle období výstavby						obydlené domy celkem	z toho podle technického vybavení			
	1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		přípoj na kanalizační síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Ralsko	13	66	17	9	68	29	223	126	202	28	157
Rokytá	12	20	15	6	3	8	67	0	63	1	40
Skalka u Doks	12	15	1	5	2	9	45	0	42	0	38
Sloup v Čechách	69	30	21	33	17	16	190	0	169	73	151
Sosnová	21	30	35	46	32	18	187	181	175	86	157
Stráž pod Ralskem	18	34	34	37	31	58	223	190	212	28	175
Stružnice	83	43	22	12	31	28	230	0	207	79	163
Stvolínky	29	19	9	3	9	7	79	0	68	6	55
Svojkov	12	7	6	3	9	17	57	0	47	29	47
Tachov	8	4	2	3	5	10	33	30	32	4	22
Tuhaň	31	15	9	11	5	2	75	0	64	5	45
Velenice	27	4	6	7	4	0	50	0	32	6	29
Velká Bukovina	40	36	23	8	12	11	139	0	127	10	102
Velký Valtinov	25	13	6	3	1	8	59	0	44	2	31
Volfartice	68	48	8	13	14	15	168	0	134	11	105
Vrchovany	14	4	6	3	2	3	35	1	25	3	24
Zahrádky	40	27	22	21	15	22	155	103	136	9	105
Zákupy	131	106	49	58	54	75	483	208	438	137	370
Žandov	106	100	43	40	36	30	369	161	314	143	235
Ždírec	14	9	0	1	2	5	33	0	30	3	20
LAG Podralsko	1 361	1 260	741	768	695	649	14 510	7 171	12 950	4 779	10 831
Liberecký kraj	16 565	20 626	9 683	9 031	7 353	7 948	73 380	34 237	66 892	33 441	54 462
Česká republika	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 800 075	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů

Stáří domovního fondu je nižší zhruba o čtvrtinu v porovnání s celorepublikovým průměrem do roku 1919. Ve srovnání s Libereckým krajem je zde asi o polovinu nižší podíl nejstarších domů postavených do roku 1919. Nejvyšší zaznamenaný pokles domovního fondu na území LAG Podralsko byl o 54 % k roku 1980 v porovnání s lety 1919 a dříve. Další pokles je k letům 2001 - 2011. Pokles lze vysvětlit úbytkem pracovních příležitostí, hospodářskou krizí a nedostatkem investorů, proto nebyl zájem o výstavbu a vzestup domovního fondu. Nejmladší domovní fond v průměru je na území LAG Podralsko ve městě Stráž pod Ralskem a v Ralsku. Ralsko dalo k dispozici v nedávné době parcely a po odchodu sovětských vojsk uvolnilo místo k rozvoji a nové výstavbě. Stráž má obdobný potenciál. Nejstarší domovní fond je v obcích Mařenice a Velenice a v dalších malých obcích na území LAG Podralsko. Průměrné stáří budov je mezi 50-70 lety ve 45 obcích na území.

Kanalizaci na území LAG Podralsko má 49 % z celkového počtu domů. Vodovod 89 % domů a plyn 33% domů. Ústřední topení má 75 % domů.

Značným nedostatkem řešeného území je malá nabídka zasíťovaných pozemků pro individuální bytovou výstavbu.

SWOT analýza oblasti bydlení

Silné stránky

- Dostatek volných bytů v bytových domech v hospodářsky slabých oblastech
- Poměrně mladý bytový fond na většině území

Slabé stránky

- Malá nabídka zasíťovaných pozemků připravených pro individuální bydlení

Příležitosti

- Investice obcí do ploch pro bydlení

Hrozby

- Chátrání neobydlených bytů v hospodářsky slabých oblastech z důvodu nedostatku pracovních příležitostí

2.7 Životní prostředí

Kapitola Životní prostředí identifikuje oblasti a přírodní prvky důležité z hlediska ochrany přírody. Do této kategorie spadá též otázka péče o krajinu a veřejné zeleně. Kapitola dále analyzuje základní složky životního prostředí, tj. ovzduší, vodu a půdu a zabývá se odpadovým hospodářstvím a energetikou. Na území LAG Podralsko se nachází tři chráněné krajinné oblasti (CHKO). Podstatnou částí své výměry zasahuje na území CHKO Kokořínsko a CHKO Lužické hory. Nejmenší podíl své výměry má CHKO České středohoří. V rámci oblasti nalezneme i maloplošná chráněná území, národní přírodní památky, národní přírodní rezervace, přírodní památky a přírodní rezervace. Velká část území je rovněž součástí NATURY 2000 – evropsky významné lokality (např. Bělá pod Bezdězem – zámek, Kokořínsko, Stružnické rybníky, Ronov – Vlhošť, Doksy – zámek, Ralsko, Jestřebsko - Dokesko, Dolní Ploučnice, Lemberk – zámek, Velký a Malý Bezděz, Horní Ploučnice, Zahrádky) a ptačí oblasti - ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady.

V minulosti probíhala v území chemická těžba uranu, následky této činnosti se v současnosti likvidují s předpokladem ukončení do r. 2030. Problémovou lokalitou je bývalý Vojenský prostor Ralsko. Zde přes velmi cenná přírodní území byly zaznamenány značné škody působením sovětských vojsk, tyto škody byly již zlikvidovány a v současnosti probíhá monitoring výsledků asanace. Další drobnější ekologické havárie jsou v lokalitách někdejších průmyslových závodů, tyto lokality jsou čištěny průběžně.

2.7.1 Odpadové hospodářství

Svoz a likvidaci SKO zajišťují v území působnosti LAG Podralsko tři soukromé firmy - AVE CZ, COMPAG CZ a Marius Pedersen. Kromě těchto v území působí ještě další dvě firmy, rozsah jejich služeb je však z hlediska regionu nevýznamný.

TABULKA 14: SBĚRNÉ DVORY (K R. 2014)

	Název firmy	Ulice a číslo popisné	Obec
1	Marius Pedersen a.s.	5. května 3031	Česká Lípa
2	MĚSTO ZÁKUPY - SD	Gagarinova 356	Zákupy
3	AVE CZ	Ke Klůčku	Doksy
4	AVE CZ	Velký Grunov	Brniště
5	KOVOŠROT GROUP CZ a.s.-výkupna	Nové město	Dubá
6	COMPAG Jablonné v Podještědí	Markvartice	Jablonné v Podještědí
7	COMPAG Nový Bor		Nový Bor
8	COMPAG Mladá Boleslav		Bělá pod Bezdězem

Zdroj: vlastní šetření

V současnosti je ve zkušebním provozu sběrný dvůr v Ralsku - Kuřívodech. V menších obcích je organizován minimálně 2x ročně mobilní svoz odpadů, což s ohledem na menší objem produkce plně vyhovuje.

Výkupny odpadů

Výkupny odpadů jsou v území působnosti dostatečně zastoupeny. Celkově lze oblast sběrných dvorů, sběrných míst a výkupu odpadů hodnotit jako dostačující danému území, problémem zůstává neochota některých obyvatel tyto služby využívat (s výjimkou výkupu). Obce se tak potýkají s množstvím neustále obnovovaných "černých skládek".

TABULKA 15: TŘÍDÍCÍ LINKY (K R. 2014)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Ing. Vlastimil Ladýž - LADEO	Nové Zákupy	Zákupy	562262	ne SKO
2.	Milan Hulán - ENGINEERING	Liberecká ulice	Česká Lípa	561380	ne SKO
3.	EKO Volfartice, a.s.	Volfartice 150	Volfartice	562220	od 12/2013

Zdroj: vlastní šetření

OBRÁZEK 2: EKO VOLFARTICE

Stávající třídící linky na území ORP Česká Lípa pracují převážnou většinou své kapacity na třídění odpadů z podnikatelské činnosti. Komunální odpady jsou, krom separovaného sběru, tříděny pouze na lince skládky ve Volfarticích, zbylé jsou pouze ukládány na skládky. Otevírá se zde velký prostor pro podnikatele. Koncová zařízení v území zcela chybí.

- Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem**

TABULKA 16: ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝM ODPADEM (BRO), R. 2014

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SAP Mimoň, spol. s r. o.	Boreček 30	Ralsko	562017	6000,00	3500,00
2.	KOMPOSTÁRNA CL s.r.o. - kompostárna Žizníkov	Žizníkov	Česká Lípa	561380	28000,00	20000,00

Zdroj: vlastní šetření

Stávající dvě kompostárny mají v současnosti volnou kapacitu pro obce, tomu odpovídá i zájem zástupců firem prezentovat svou činnost starostům obcí a nabídnout jim spolupráci v oblasti kompostování. Zvláště malé obce s vesnickou zástavbou by mohly využít systém dodání kompostérů majitelům nemovitostí. Další šancí je vybudování společných kompostáren sdruženými obcemi.

- Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území**

TABULKA 17: SPALOVNY A ZAŘÍZENÍ PRO ENERGETICKÉ VYUŽITÍ ODPADŮ MIMO ÚZEMÍ (R. 2014)

Č	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	TERMIZO a.s.	Dr. Milady Horákové 571/56, 460 06 Liberec 7	Liberec	556904	96 000	97050,67	
2	SPL Jablonec nad Nisou, s.r.o.	Belgická 4613/ 1A, 466 05 Jablonec nad Nisou	Jablonec nad Nisou	563510	2200	1457,13	likvidace odpadů z nemocnice
3	NELI servis, s.r.o.	Kristiánova, 460 01 Liberec 1	Liberec	556904	400	403,33	likvidace odpadů z nemocnice

Zdroj: vlastní šetření

- Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití), současný stav**

Stávající spalovna (Termizo) leží mimo území a má již dnes naplněnu svou kapacitu. Variantou řešení by bylo vybudování třídící linky a spalitelný odpad dále energeticky využít v existujících teplárnách spalujících fosilní paliva (např. výtopna Hradčany v Ralsku)

- Skládky odpadů provozované**

TABULKA 18: SKLÁDKY ODPADŮ (R. 2014)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Stav skládky	poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1	Ekoservis Ralsko, s.r.o.	Svébořice	Ralsko	561835	v provozu	
2	EKO Volfartice, a.s.	Volfartice 150	Volfartice	562220	v provozu	
3	ENERGIE Holding a.s	Jezová	Ralsko	562017		Kuřívody, Ralsko - skládkuje se odpad z CZT Hradčany

Zdroj: vlastní šetření

Na území jsou 3 fungující skládky. Skládka v Ralsku Kuřívodech (Selská vrcha) je pozůstatkem po armádě, v současnosti slouží jako skládka pro CZT Hradčany (ENERGIE Holding a.s.) a je na ní ukládán popel z výtopny. Skládka byla po odchodu SA opatřena monitorovacími vrty. Další skládka pro ukládání SKO je v Ralsku Svěbořicích. Skládku obhospodařuje firma Ekoservis Ralsko patřící do skupiny COMPAG. V roce 2011 bylo zkolaudováno rozšíření skládky (2. etapa). Životnost skládky se předpokládá na dobu 6 let. V severní části území je umístěna skládka Volfartice v majetku EKOVOOLFARTICE. Na skládku se vozí SKO. Předpokládaná životnost je cca 8 let. Na skládce je instalovaná třídící linka.

Černé skládky odpadu

Černé skládky jsou velkým problémem všech měst a obcí regionu. Vznikají zcela nahodile a mnohdy i opakovaně. Největší výskyt byl zaznamenán na území města Ralsko v lokalitách opuštěných armádou. Likvidaci černých skládek zabezpečují organizačně i finančně vlastníci pozemků a mnohdy i města a obce. V r. 2014 proběhla s úspěchem akce "Uklidme příkopy", akce byla pořádána ve spolupráci s DSO Mikroregion Podralsko a mikroregionu Zittauer Gebirge (SRN) a Podralského nadačního fondu. Podralský nadační fond (při ZOD Brniště) pořádal v loňském roce exkurzi do spalovny v německém městě Lauta s cílem seznámit zájemce s jiným přístupem k odpadům a hospodaření s nimi.

- Produkce odpadů**

V rámci území působnosti LAG Podralsko je ročně produkováno cca 320 tis. t. odpadů, z toho 21 tis. t. nebezpečných odpadů. Celková produkce odpadů má stoupající tendenci, oproti tomu podíl nebezpečných odpadů klesá. Produkce odpadů je silně ovlivňována demoliční sutí.

Produkce KO činí ročně 70 tis. t a má klesající tendenci. Produkce SKO je ve výši 40 tis. t ročně a mírně stoupá.

- **Biologicky rozložitelný komunální odpad**

Celková produkce BRKO má stagnující charakter – v roce 2008 bylo produkováno 27 tis. t a v roce 2012 30 tis. t. V území působnosti se nacházejí dvě zařízení na kompostování, tato zařízení mají zájem rozšířit své služby do více obcí v území.

- **Nakládání s odpady celkově**

Analýza dokládá nepříznivou situaci nakládání s odpady v území působnosti LAG Podralsko.

Materiálově je využíváno 270 tis. t, energeticky není využíván žádný odpad a skládkováno je 55 tis. t. Materiálově využit je převážně odpad z průmyslové výroby.

- **Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO)**

KO je převážně ukládán na skládky, vývoj ukazuje značný nárůst (v r. 2008 je to 28 tis. t a v r. 2012 již 50 tis. t). Malá část je materiálově využívána se stoupající tendencí (v r. 2008 činí využití 3 tis. t. a v r. 2012 pak 10 tis. t).

U SKO je situace daleko závažnější. Materiálově se tento odpad vůbec nevyužívá a pouze se ukládá na skládky v množství 40 tis. tun (rok 2012), s nárůstem téměř 100% oproti roku 2008.

- **Nakládání se separovaným sběrem**

TABULKA 19: NAKLÁDÁNÍ SE SEPAROVANÝM SBĚREM (R. 2012)

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	1100	70
		Energetické využití	0	0
		Odstranění	0	0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0	0
		Energetické využití	0	0
		Odstranění	5	2
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	200	2700
		Energetické využití	0	0
		Odstranění	9	14
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0	0
		Energetické využití	0	0
		Odstranění	5	7

Zdroj: databáze GROUP ISOH

V oblasti je separovaný odpad využíván materiálově, malá část je odstraňována a energetické využití zcela chybí. Materiálové využití papíru má klesající tendenci. Materiálové využívání plastů naopak strmě stoupá. Sklo a nápojové kartony se pouze likvidují.

Území působnosti LAG Podralsko z.s. je prostředím vhodným k turistice a rekreaci, tím více je nutno dbát na ekologické chování všech právnických subjektů, obyvatel i návštěvníků území. Nakládání s odpady a jejich co největší využívání jako surovina se může stát dobrou vizitkou celého regionu pro návštěvníky. Ukázky moderních technologií mohou sloužit i jako cíle pro zvědavé turisty.

2.7.2 Ochrana ovzduší

Oblastmi, kde byly za poslední tři roky překročeny tři imisní limity a zcela lokálně (v centru Nového Boru) i čtyři, jsou z území LAG Podralsko Nový Bor a Mimoň. Jedná se o klíčové oblasti z hlediska znečištění ovzduší, a proto jsou tyto oblasti vymezeny jako priorita kategorie 1⁴. Jedná se o území, na které je nutno soustředit největší pozornost při veškerých aktivitách směřujících ke snížení imisní zátěže.

Alespoň trojí překročení některého z limitů během posledních pěti let (2006 – 2010) bylo zaznamenáno na správních územích několika stavebních úřadů na území LAG Podralsko. Jedná se o následující stavební úřady: Cvikov, Doksy, Mimoň, Nový Bor, Stráž pod Ralskem, a Žandov. Správní území těchto stavebních úřadů jsou vymezena jako priority kategorie 2.

Nejmenší počet překročení byl zaznamenán na správních územích stavebních úřadů obcí Dubá a Osečná. Prioritní území jsou pro účely Integrovaného programu ke zlepšení kvality ovzduší vymezena takto:

Kategorie 1: území s překročením alespoň 3 limitů v období 2008 – 2010:

oblast Nového Boru (překročeno 4 – 5 imisních limitů)
oblast Mimoně

Kategorie 2: území s překročením alespoň 3 limitů v období 2006 – 2010:

Vymezeno na úrovni správních území stavebních úřadů:

Cvikov, Doksy, Mimoň, Nový Bor, Stráž pod Ralskem, Žandov

Kategorie 3: ostatní území:

Území kategorie 3 je vymezeno ve zbývajících částech. Jedná se o správní území stavebních úřadů:

Dubá, Jablonné v Podještědí, Osečná, Zákupy, Mšeno

Vymezení citlivých ekosystémů

Imisní limity pro ochranu ekosystémů a vegetace v oblastech vymezených přílohou č. 4 Nařízení vlády č. 597/2006 Sb., podle které se místa odběru vzorků zaměřená na ochranu vegetace umísťují více než 20 km od aglomerací nebo více než 5 km od jiných zastavěných oblastí, průmyslových zařízení nebo silnic můžeme nalézt v severní části Lužických hor (okolí Krompachu o rozloze cca 10,5 km² a na ploše 6,4 km² u Ralska.

Na území LAG Podralsko se dále nachází velké množství již zmíněných hodnotných, přírodě blízkých ploch, zasluhujících ochranu. Nejvýznamnější z nich jsou chráněné krajinné oblasti České středohoří, Kokořínsko a Lužické hory. Další významnou velkoplošnou lokalitou je oblast spadající do soustavy NATURA 2000. Jedná se konkrétně o ptačí oblast Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady.

Z emisní bilance tuhých znečišťujících látek na území LAG Podralsko vyplývá za rok 2009, že hlavní podíl na produkci emisí mají malé zdroje (49 %) a dále doprava (42 %). Zvláště velké, velké a střední zdroje znečišťování celkově produkují cca 9 % emisí tuhých látek. Na základě výše uvedených skutečností lze specifikovat následující hlavní opatření ke zlepšení kvality ovzduší:⁵

⁴ ATELIER EKOLOGICKÝCH MODELU s. r. o., INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ LIBERECKÉHO KRAJE – AKTUALIZACE březen 2012

INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ Středočeského kraje, aktualizace červen 2012

⁵ ATELIER EKOLOGICKÝCH MODELU s. r. o., INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ LIBERECKÉHO KRAJE – AKTUALIZACE březen 2012, str. 74

INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ Středočeského kraje, aktualizace červen 2012, str. 89

- Opatření ke snížení emisí a imisí zátěže z automobilové dopravy
- Opatření k omezování prašnosti
- Opatření ke snížení emisí z energetického zásobování a omezení spotřeby tuhých paliv
- Opatření ke snižování emisí z dalších (technologických, nespalovacích) zdrojů znečišťování
- Informační opatření a technická pomoc (osvěta veřejnosti, veřejná správa, monitoring kvality ovzduší)

Centrální zásobování teplem je omezeno pouze na větší sídla, vytápění jinými prostředky je spíše výjimečné. Přechod od vytápění domácností pevnými palivy na jinou formu stále představuje významný potenciál snížení emisí tuhých látek. Dodatečný potenciál představuje ekologizace vytápění veřejných objektů v majetku měst či obcí. Snížením emisí tuhých znečišťujících látek z malých stacionárních zdrojů provozovaných domácnostmi uvedenými opatřeními dojde současně také ke snížení emisí ostatních znečišťujících látek, zejména polycyklických aromatických uhlovodíků.

V oblasti teplárenství jsou zdroje většinou napojeny na rozvody zemního plynu (Česká Lípa, Doksy), výjimku tvoří CZT Hradčany zásobující teplem město Mimoň a spalující hnědé uhlí. Tato teplárna byla dokončena v roce 1991 těsně před odchodem sovětské armády a měla původně zásobovat teplem kasárenské objekty v oblasti letiště Hradčany a Plouznice. Další lokální teplárny jsou umístěny v městech u sídlištních celků.

2.7.3 Ochrana vod

Hydrogeologické podmínky

Území LAG Podralsko se z velké části nachází na CHOPAV Severočeská křída. Jsou zde velké zásoby podzemních vod.

Oblast Lužických hor, jejich podhůří, včetně severní a severovýchodní části Ralské pahorkatiny, se nachází v regionu II G 6. Ten je charakterizován nejvyššími stavy hladin podzemních vod v období květen – červen a nejnižšími v období prosinec – únor a nejvyšším průměrným specifickým odtokem podzemních vod v rozmezí 2,01 – 5,00 l/s×km² a více.

Zbývající část území LAG Podralsko se nachází v regionu II E s nejvyššími stavy v období květen – červen a nejnižšími v období září – listopad. V rámci regionu lze vymezit tři regiony s různě vysokým specifickým odtokem podzemních vod. Území s nejnižšími hodnotami specifického odtoku v kraji (1,01 – 1,50 l/s×km²) se nachází v oblasti třetihorních sedimentů na jihu a jihozápadě kraje (Kokořínsko). Území s průměrným specifickým odtokem 1,51 – 2,00 l/s×km² se nachází na Doksku, v jižní části Ralské pahorkatiny. Oblast Českolipska se nachází v oblasti s průměrným specifickým odtokem 2,01 – 5,00 l/s×km².

Dalším zohledněným faktorem je výskyt chráněných oblastí - mimo již zmiňovaných místních zdrojů využívaných i nadále pro zásobování obyvatel pitnou vodou se jedná např. o ochranná pásma vodárenského zdroje, chráněné krajinné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod atd. Kvalita přírodního prostředí území je vysoká. Na území se nachází:

- Tři chráněné krajinné oblasti - Kokořínsko, Lužické hory a České středohoří
- Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) - chráněná oblast přirozené akumulace podzemních vod - Severočeská křída
- Zdroj léčivé vody, který má stanoveno své ochranné pásmo
- ochranná pásma jednotlivých vodních zdrojů

Chráněná oblast přirozené akumulace vod

CHOPAV Severočeská křída zasahuje celé území okresu Česká Lípa a jihozápadní části okresů Liberec a Semily, okrajově i Jablonec n.N. Jedná se rozlohou o největší chráněnou oblast v ČR (celkem 3750 km²) a celkem územně zahrnuje centrální oblasti české křídly, území Děčínského Sněžníku, povodí Kamenice, Ploučnice, Pojizeří a labských přítoků od Mělníka po ústí Ohře.

Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod

Na území LAG Podralsko je rovněž zdroj léčivé vody, který má stanoveno své ochranné pásmo, zákonem č.164/2001 Sb: Jedná se o Lázně Kundratice (k.ú. Hamr na Jezeře, Osečná).

Ochranná pásma vodních zdrojů

Poměrně značný rozsah mají ochranná pásma podzemních zdrojů na území okresu Česká Lípa - zejména jižně od Č. Lípy, v okolí Mimoně a podzemní i povrchové zdroje na severní hranici okresu.

Vodní toky

Podještědská pahorkatina je odvodňována Ploučnicí a jejími přítoky Ještědským, Panenským potokem, Svitávkou a Robečským potokem. Do povodí Ploučnice spadá západní část kraje, tj. převážná část území okresu Česká Lípa a severozápadní okraj okresu Liberec, náleží do CHOPAV Severočeská křída. Povodí Liběchovky a Pšovky zasahuje jihozápadní část území (jižní část okresu Česká Lípa), území odvodňují jižním směrem, oba toky ústí zprava do Labe.

Údolní nádrže a rybníky na území LAG Podralsko:

TABULKA 20: ÚDOLNÍ NÁDRŽE A RYBNÍKY NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO:

Název	Vodní tok	Celkový ovladatelný objem [mil. m ³]	Rok uvedení do provozu
Máchovo j.	Robečský p.	5,47	1272
Břežyňský r.	Robečský p.	1,00	1287
Novozámecký r.	Robečský p.	1,29	1479
Stráž p. R. (Horka)	Ploučnice	1,32	1914
Naděje	Hamerský p.	0,02	1938

Zdroj: <http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/prvkuk/>

Mezi nejvýznamnější rybniční soustavy patří rybníky Břežyňský, Máchovo jezero, Novozámecký na Robečském potoce, Dolanský, Mlýnský, Holanský, Malá a Velká Nohavice, Kravský, Jílovský a Koňský na Bobřím potoce, Dvorní, Pivovarský a Markvartický na Panenském potoce, Hradčanská rybniční soustava (Černý, Vavrouškův, Strážovský, Držník, Hradčanský rybník), Svěbořická rybniční soustava (Novodvorský, Hvězdovský a Ploužnický rybník), Kunratické rybníky na Svitávce, Hamerské jezero a Horecký rybník na Ploučnici.

Obce ohrožené povodněmi: Ploučnice - Stráž pod Ralskem, Mimoň, Česká Lípa, Stružnice, Jezvė, Horní Police, Žandov; Panenský potok - Mimoň, Pertoltice pod Ralskem, Brniště, Velký Valtinov; Svitávka - Zákupy, Velenice; Šporka - Dolní Libchava, Horní Libchava; Dobranovský potok - Dobranov, Písečná.

2.7.4 Ochrana půdy

Značný podíl zemědělské půdy na území LAG Podralsko stále není obděláván. Tento vývoj je pozorován zejména v oblastech méně příznivých pro intenzivní hospodaření, kde využití půdy souvisí s chovem skotu, ovcí a koní. Výskyt plevelných druhů rostlin na neobdělávaných pozemcích stagnuje. Část neobdělávané zemědělské půdy postupně zarůstá náletem dřevin (olše, bříza). Zlepšení stavu půdy nepřineslo ani soukromé vlastnictví půdy. Pozemkový fond ČR má zájem o zalesňování velkých ploch zemědělské půdy ve vlastnictví státu.

Přetrvává velký zájem o nezemědělské využívání zemědělské půdy, zejména za účelem výstavby rodinných domů, ve větších městech i za účelem vybudování průmyslových zón. Zemědělské půdy tak postupně ubývá.

TABULKA 21: ÚČELOVÁ KATEGORIZACE PŮDY NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2013)

Obec název	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	Ostatní plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)
Bělá pod Bezdězem	6 320	1 498	70	5	194	1 767	3 869	24	78	581	4 553
Bezděz	2 399	430	15	3	66	514	1 773	1	10	100	1 885
Bítouchov	710	325	15	3	59	402	258	5	9	35	307
Blatce	1 695	305	21	4	190	520	1 058	15	10	91	1 175
Blíževedly	2 096	660	29	-	355	1 072	854	18	20	133	1 025
Bohatice	394	67	9	2	219	297	59	7	4	26	96
Brniště	2 672	1 369	44	-	403	1 816	555	36	49	216	856
Březovice	1 633	653	15	1	42	710	862	1	12	47	922
Cetenov	605	187	15	1	135	339	218	13	6	30	266
Cvikov	4 506	909	89	-	888	1 886	2 211	42	60	307	2 620
Čistá	898	644	13	-	5	662	178	0	15	43	236
Doksy	7 497	1 408	61	2	309	1 779	4 536	538	80	563	5 718
Dolní Krupá	1 120	253	10	0	49	313	766	9	6	26	807
Dubá	6 059	2 059	75	2	738	2 873	2 739	62	54	331	3 186
Dubnice	1 583	633	16	0	499	1 149	294	21	16	102	434
Hamr na Jezeře	1 767	317	7	1	170	495	921	76	10	266	1 272
Holany	1 877	665	12	1	359	1 037	598	132	16	94	839
Horní Libchava	1 038	441	17	1	279	738	167	34	11	87	299
Horní Police	603	164	27	6	228	425	84	26	14	54	178
Chlum	1 517	606	16	28	268	918	473	2	12	111	599
Jablonné v Podještědí	5 785	1 215	74	3	1 458	2 750	2 463	98	73	401	3 034
Jestřebí	2 209	704	19	80	343	1 146	578	349	22	115	1 063
Kozly	566	85	12	-	220	316	172	3	4	70	250
Kravaře	1 577	557	20	14	427	1 019	395	13	21	129	558
Krompach	775	5	6	1	267	278	447	2	8	40	497
Kunratice u Cvikova	1 253	357	18	-	352	727	355	32	12	126	525
Kvítkov	611	168	6	2	115	292	275	1	5	37	319
Luka	456	256	5	0	42	303	109	0	5	39	153
Mařenice	2 655	178	17	0	528	723	1 786	11	16	118	1 932
Mimoň	1 548	629	47	3	267	946	224	45	77	256	603
Noviny pod Ralskem	1 017	288	7	-	79	375	420	20	14	188	642
Nový Bor	1 944	382	147	1	419	949	551	47	85	313	995
Okna	566	379	5	-	14	398	75	34	11	49	168
Osečná	2 806	889	37	1	388	1 315	1 263	27	24	177	1 491

Obec název	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	Ostatní plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)
Pertoltice pod Ralskem	792	427	9	-	176	611	70	23	12	75	181
Plužná	554	328	7	-	5	341	184	0	7	23	213
Polevsko	444	2	12	-	137	151	248	0	7	38	293
Provošín	1 259	298	15	1	300	613	460	9	14	163	646
Radvanec	883	1	8	-	244	253	547	12	6	65	630
Ralsko	17 023	442	2	-	544	988	14 048	159	126	1 702	16 036
Rokyta	1 062	798	10	1	86	895	90	0	12	65	167
Skalka u Doks	504	233	9	-	58	299	173	0	5	26	205
Sloup v Čechách	577	12	18	-	212	243	265	5	11	53	334
Sosnová	566	238	6	-	47	292	208	5	10	51	274
Stráž pod Ralskem	2 158	380	5	-	82	467	460	128	203	900	1 691
Stružnice	2 129	635	39	4	686	1 365	563	29	20	152	764
Stvolínky	1 264	301	11	-	385	697	337	111	11	109	567
Svojkov	345	71	25	54	81	232	80	6	4	23	113
Tachov	458	307	8	-	37	352	63	0	5	38	106
Tuhaň	2 471	576	19	-	380	975	1 369	11	14	103	1 496
Velenice	718	232	12	-	105	349	311	15	6	37	370
Velká Bukovina	1 435	446	32	2	497	977	342	21	16	79	458
Velký Valtinov	1 005	362	8	1	201	571	302	71	10	50	434
Volfartice	1 309	125	43	1	591	761	405	14	13	117	548
Vrchovany	469	142	6	-	67	215	229	0	4	21	254
Zahrádky	1 007	392	14	4	139	548	295	57	20	88	458
Zákupy	4 077	1 085	56	62	711	1 915	1 745	107	63	247	2 162
Žandov	2 724	694	55	12	689	1 451	957	18	38	260	1 273
Ždírec	543	183	6	1	85	275	233	0	5	30	268
Chorušice	1 776	1 293	16	14	11	1 333	337	2	25	80	443
Mšeno	2 672	1 244	62	40	156	1 503	947	23	37	162	1 169
Chotovice	299	86	8	-	87	181	88	7	4	19	118
Celkem v území LAG	121 278		1 517	361	17 174	50 103	56 941	2 579	1 579	10 077	71 175

Zdroj: ČSÚ

Celková výměra území LAG Podralsko je 121 278 ha. Výrazně nejrozsáhlejší je město Ralsko, s celkovou výměrou 17 023 ha. Nejvíce orné půdy mají města Bělá pod Bezdězem (1 498 ha), Doksy (1 408 ha) a obec Brniště (1 369 ha), následuje obec Chorušice (1 293 ha) a město Mšeno (1 244 ha). Největší výměru zahrad má město Nový Bor (147 ha) a Cvikov (89 ha). Ovocné sady s výměrou 80 ha se nachází v obci Jestřebí, další větší sady jsou v Zákupích (62 ha). Třetím největším sadem na území LAG Podralsko je sad v malé obci Svojkov, který má výměru 54 ha. Trvalé travní porosty o rozloze 14 581 ha jsou největší na území LAG ve městě Jablonné v Podještědí. Zemědělskou půdu o výměře 2 873 ha obhospodařují ve městě Dubá, následuje město Jablonné v Podještědí s výměrou zemědělské půdy 2 750 ha a město Zákupy s výměrou 1 915 ha. Z celkové 139 826 ha zemědělské půdy v Libereckém kraji je na území LAG Podralsko jen necelých 42 500 ha. Zbylých 8 600 ha z území LAG Podralsko je v obcích, které jsou na území Středočeského a Ústeckého kraje. Větší výměry, než zemědělská nebo orná půda mají na území LAG lesní pozemky. Celé území je nadprůměrně pokryto lesy. Mezi největší lesní hospodáře patří Lesy ČR a Vojenské lesy a statky. Zaslouhuje se o to nejvíce opět město Ralsko s výměrou lesních pozemků 14 048 ha. Následují Doksy s výměrou lesních pozemků 4 536 ha a Bělá pod Bezdězem s výměrou 3 869 ha. Nejrozsáhlejší vodní plochou je Máchovo jezero v Doksech. Vodní plochy, spadající do katastru tohoto města mají celkovou rozlohu 538 ha.

Následuje obec Jestřebí, do jejíhož katastru z velké části patří Novozámecký rybník, s celkovou výměrou vodních ploch 349 ha. Zbylá část Novozámeckého rybníku je na katastru obce Zahrádky (57 ha). Přes 100 ha vodních ploch mají dále město Ralsko, městys Holany, město Stráž pod Ralskem a obce Stvolínky a Zákupy. V území LAG Podralsko převládá nezemědělská půda. Největší výměru nezemědělské půdy má opět město Ralsko se 16 036 ha. Následuje město Doksy, kde je výměra nezemědělské půdy 5 718 ha a město Bělá pod Bezdězem s výměrou 4 553 ha. Jedinou chmelnicí na území LAG Podralsko je chmelnice v obci Blíževedly, která se nachází na rozloze 27 ha. Zemědělství se v území věnuje nejvíce chovu skotu.

Významné zemědělské podniky na území působnosti LAG Podralsko (např. ZOD Brniště) řeší v současné době (2014 – 2016) pozemkové úpravy zemědělských pozemků, v jejichž rámci je potřebné vybudovat a zrekonstruovat rovněž zemědělskou infrastrukturu, vedoucí ke zlepšení kvality a zvýšení hustoty polních cest.

2.7.5 Energetika

Energeticky nejnáročnějším odvětvím v celé ČR je průmysl, který spotřebovává asi 34 % celkové spotřeby elektřiny (jeho podíl stoupl za poslední 2 roky asi o 2 % body). Druhým nejnáročnějším sektorem na odběr elektřiny jsou domácnosti, které spotřebovávají asi 20 % celkové spotřeby a třetím nejnáročnějším odvětvím je samotná energetika, tedy obor, který elektřinu sám produkuje. V Libereckém kraji, kde se nachází převážná část obcí z územní působnosti LAG Podralsko vzhledem k absenci velkých energetických zdrojů činí podíl energetiky na spotřebě elektřiny pouze 3,3 %.⁶

Výše spotřeby elektřiny v domácnostech zřejmě souvisí i se strukturou bytového fondu, neboť lze očekávat, že kraje s vyšším podílem bytových domů budou mít nižší relativní spotřebu elektřiny.

Pouze dle krajů můžeme rovněž srovnat spotřebu paliv a energie. V následující tabulce si všímáme krajů, v nichž se nacházejí obce s územní působností LAG Podralsko:

TABULKA 22: SPOTŘEBA PALIV A ENERGIE PODLE KRAJE 2012*

ČR, kraje	Černé uhlí energetické	Hnědé uhlí	Topný olej nízkosirný	Topný olej vysokosirný	Zemní plyn	Elektrická energie
	tuny				tis. m ³	MWh
Česká republika	3 554 545	41 046 432	133 228	10 879	4 697 047	46 044 351
Středočeský	166 996	4 519 688	32 618	1 809	649 353	5 194 229
Ústecký	4 562	21 147 015	7 699	3 085	586 224	7 848 490
Liberecký	393	21 334	4 717	5	208 629	1 349 167

^{*)} *předběžné údaje; výběr podniků s 20–99 zaměstnanci a všechny podniky se 100 a více zaměstnanci*

Zdroj: Statistická ročenka Libereckého kraje 2013

Energetika: E19 - Transformovna Doksy, PUR01 - Vedení VVN 400kV – úsek hranice LK – TR Babylon – Hamr na Jezeře, E3 - Vedení VVN 110kV – úsek TR Babylon – hranice LK (TR Úštěk), CLTI01 - Vedení VN 22kV – Doksy, E4 - Vedení VVN 110kV úsek – úsek TR Babylon – hranice LK (TR Děčín), E6 - Vedení VVN 110kV úsek – úsek TR Babylon – TR Česká Lípa Dubice, E5 - Vedení VVN 110kV úsek – úsek TR Babylon – TR Doksy, E7 - Vedení VVN 110kV úsek – úsek Česká Lípa Sever – TR Nový Bor.

⁶ <http://www.portal-inovace.cz/cz/technologicky-profil-lk/hospodarstvi/energetika/>

Na území LAG Podralsko se nenachází žádné významné vodní nebo větrné elektrárny, jsou zde však dvě obří sluneční elektrárny v Ralsku a Mimoni, které mají dohromady instalovaný výkon bezmála 56 MW. Elektrárna v Mimoni byla postavena a spuštěna v roce 2010. Solární elektrárna obsahuje 93 240 polykrystalických panelů, její výkon je 17,5 MW a roční výroba je 17,6 GWh. Elektrárna dokáže zásobovat až 4 500 domácností v Severních Čechách. Instalováno je 33 trafostanic a 9 rozvodů. Fotovoltaická elektrárna Ralsko Ra 1 má instalovaný výkon 38,3 MW a od svého spuštění v prosinci 2010 je největší sluneční elektrárnou v ČR. Je také 51. Největší FVE na světě. Další větší fotovoltaickou elektrárnou je elektrárna ve Stráži pod Ralskem (inst. výkon 5 MW). Fotovoltaické elektrárny se nachází i v Dubé a v Jablonném v Podještědí.

2.7.6 Vyhodnocení území obcí spadajících do VCHÚ (CHKO)

Obce, sdružené do LAG Podralsko, územně spadají do tří krajů - Libereckého, Středočeského a Ústeckého kraje a svými katastry zasahují do vymezených chráněných krajinných oblastí Lužické hory, České středohoří a Kokořínsko. Nařízením vlády z 9. dubna 2014 je k 1. 9. 2014 vyhlášena nová chráněná krajinná oblast Kokořínsko-Máchův kraj (rozšířená o území obcí v okolí Doks - podrobněji viz dále).

Zařazení obcí (příslušnost k území VCHÚ, i částečnou) uvádí následující tabulka:

TABULKA 23: SEZNAM OBCÍ A ÚZEMNÍ PŘÍSLUŠNOST - KRAJE, VELKOPLOŠNÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (R. 2014)

c		Liberecký kraj	Středočeský kraj	Ústecký kraj	CHKO Lužické hory	CHKO České Středohoří	CHKO Kokořínsko
1	Bělá pod Bezdězem		x				od 1. 9. 2014
2	Bezděz	x					od 1. 9. 2014
3	Bítouchov		x				
4	Blatce	x					x
5	Blíževedly	x				x	x
6	Bohatice	x					
7	Brniště	x					
8	Březovice		x				
9	Cetenov	x					
10	Cvikov	x			x		
11	Čistá		x				
12	Doksy	x					x
13	Dolní Krupá		x				
14	Dubá	x					x
15	Dubnice	x					
16	Hamr na Jezeře	x					
17	Holany	x					x
18	Horní Libchava	x				x	
19	Horní Police	x				x	
20	Chlum	x					
21	Chorušice		x				X jen okraj obce
22	Chotovice	x					
23	Jablonné v Podj.	x			x		
24	Jestřebí	x					od 1. 9. 2014
25	Kozly	x				x	

c		Liberecký kraj	Středočeský kraj	Ústecký kraj	CHKO Lužické hory	CHKO České Středohoří	CHKO Kokořínsko
26	Kravaře	x				x	x
27	Krompach	x			x		
28	Kunratice u Cvikova	x			x		
29	Kvítkov	x					
30	Luka	x					x
31	Mařenice	x			x		
32	Mimoň	x					
33	Mšeno		x				x
34	Noviny pod Ralskem	x					
35	Nový Bor	x			x		
36	Okna	x					od 1. 9. 2014
37	Osečná	x					
38	Pertoltice p.Ralskem	x					
39	Plužná		x				
40	Polevsko	x			x		
41	Provošín	x					od 1. 9. 2014
42	Radvanec	x			X jen okraj obce		
43	Ralsko	x					od 1. 9. 2014
44	Rokytá		x				
45	Skalka u Doks	x					
46	Sloup v Čechách	x					
47	Sosnová	x					
48	Stráž pod Ralskem	x					
49	Stružnice	x				x	
50	Stvolínky	x				x	x
51	Svojkov	x					
52	Tachov	x					x
53	Tuhaň	x					x
54	Velenice	x					
55	Velká Bukovina			x		x	
56	Velký Valtinov	x					
57	Volfartice	x				x	
58	Vrchovany	x					
59	Zahrádky	x					
60	Zákupy	x					od 1. 9. 2014
61	Žandov	x				x	
62	Ždírec	x					x

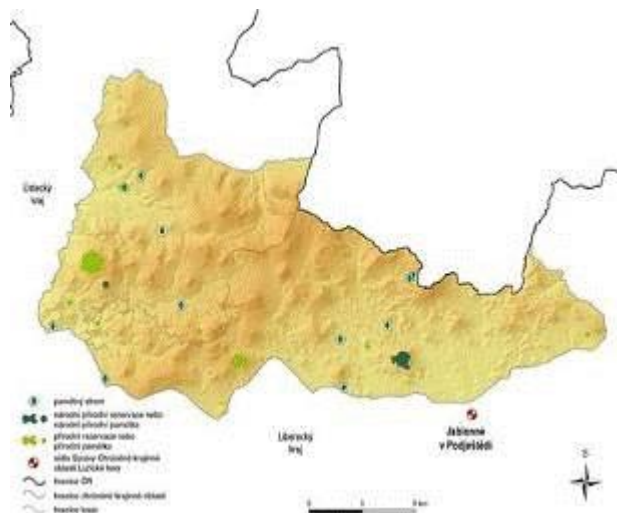
Zdroj: <http://mapy.nature.cz> + údaje správ CHKO

Pro potřeby vyhodnocení/analýzy velkoplošných chráněných území (CHKO, Národní parky – dále jen VCHÚ), pokud tyto leží i částečně na území MAS, byly navázány kontakty se správami všech tří CHKO a vytvořena osnova popisu/analýzy území ve formě tabulky (včetně vytýčení hlavních problémů a charakteristiky potenciálu území) s údaji podle jednotlivých obcí. Kromě dostupných statistických údajů z veřejných databází a dat orgánů ochrany přírody byly jako podklad využity zpracované analytické části Plánů péče příslušných VCHÚ.

Stručná charakteristika území CHKO Lužické hory (zdroj: <http://luzickehory.ochranaprirody.cz/>)

OBRÁZEK 3: CHKO LUŽICKÉ HORY

V minulosti území neprostopných pohraničních hvozdů, dnes již kulturní krajina v průběhu staletí formovaná člověkem. Čedičové a žnělcové kupy se střídají s bizarními tvary pískovcových skal, souvislé lesy přecházejí v pestré podhorské louky s bohatstvím remízků, mezí a soliterních stromů, na mnoha místech se zachovala lužická architektura. V lesích dnes převládá smrk, v těžko přístupných a odlehlých partiích se zachovaly zbytky původních lesních porostů (buk, jedle, javor, jilm). V Čechách v této nadmořské výšce jedinečná doubrava se nalézá na vrcholu Klíče (748 m). Staleté tisý rostou v obci Krompach. Zemědělská krajina je tvořena především loukami a pastvinami protkanými sítí hájků, remízků a zachovaly mnohé vzácné druhy rostlin a živočichů.

Zajímavé je geologické složení. Svrchněkřídové sedimenty (kvádrové, kaolinické a jílovité pískovce, méně často slínovce a jílovce), byly na mnoha místech proraženy třetihorními neovulkanity (fonolit, trachit, čedič). Podél lužického zlomu byly na povrch ojedinele vyvlečeny bazální slepence cenomanu a jurské vápence. Malou část severního okraje za lužickým zlomem tvoří rumburská žula a výjimečně krystalinikum.

Lužické hory jsou rozvodím Severního a Baltského moře, představují i výrazný povětrnostní předěl. Často jsou značné rozdíly v počasí na severních svazích, obrácených do Šluknovské pahorkatiny a Žitavské kotliny a na jižních svazích, českolipské části Lužických hor.

Chráněná krajinná oblast Lužické hory byla vyhlášena v roce 1976 na ploše 264 km². Na jejím území se nachází 1 národní přírodní rezervace, 1 národní přírodní památka, 6 přírodních rezervací a 8 přírodních památek. Nejvyšším bodem je Luž se 793 m.n.m.

Z území působnosti LAG Podralsko leží v CHKO Lužické hory zcela obce Mařenice, Krompach a Polevsko. Výrazně do oblasti zasahují obce Jablonné v Podještědí (zejména sídla Heřmanice v Podještědí, Petrovice, Kněžice, Lvová, Lada), Kunratice u Cvikova, Cvikov (severní část obce) a Nový Bor (Arnultovice). Jen velmi okrajově je zvýšenou ochranou přírody dotčeno území obce Radvanec (SZ okraj k.ú).

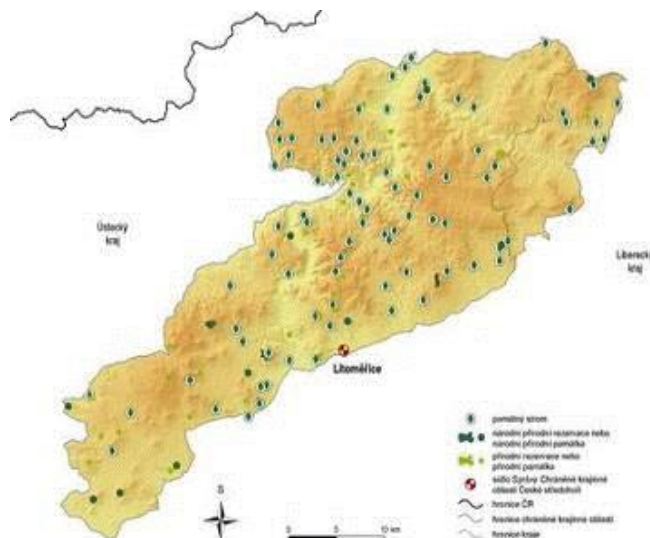
Obecný pohled Správy CHKO Lužické hory na trvale udržitelný rozvoj daného území se dá shrnout do následujících bodů:

- nedostatečné vybavení území tábořišti (ohniště, sociální zařízení, sběr odpadu)
- nedostatečná nabídka lokálních produktů, výrobků a služeb v eko- a bio- kvalitě
- nedostatečné využití území pro sběr a pěstování bylin a dalších léčivek
- zánik osvědčených produktů a značek (sklárny, likérka Šebor)
- nedostatečná propagace a informovanost o lokální ekonomice u saských sousedů
- potřebná a nutná diverzifikace rostlinné výroby (diverzita biotopů, kryt, potrava)
- lokální zpracování živočišné produkce (hovězí, farmové chovy) v drobných provozovnách

Stručná charakteristika území CHKO České středohoří (zdroj: <http://ceskestredohori.ochranaprirody.cz/>)

OBRÁZEK 4: CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ

Chráněná krajinná oblast České středohoří se rozprostírá na severu Čech, po obou březích dolního toku české části Labe. Zaujímá téměř celou geomorfologickou jednotku stejnojmenného pohoří. Pro České středohoří typické kuželovité tvary kopců jsou výsledkem třetihorní vulkanické činnosti, která vytlačila vyvřeliny většinou čedičového typu a znělce do tvaru kup a příkrovů. Specifické přírodní podmínky (průměrné roční teploty 9-5 °C, průměrné roční úhrny srážek 470-800 mm, převážně zásaditá reakce půdy) jsou důvodem, proč je České středohoří jedna z nejbohatších oblastí na množství druhů rostlin a živočichů v České republice. Charakteristická jsou

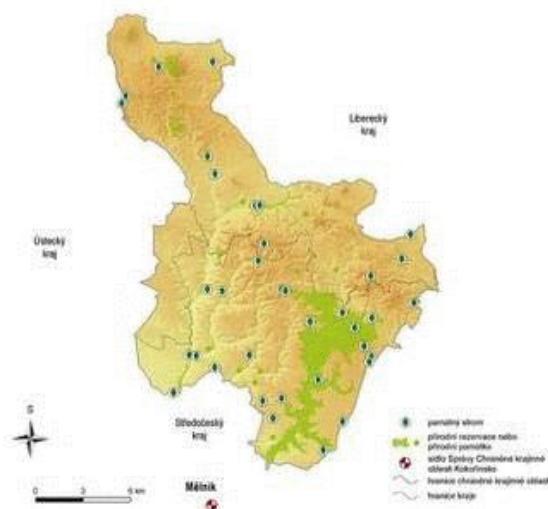
teplomilná stepní společenstva a společenstva sutí a na ně vázaný výskyt několika desítek druhů, které jsou v rámci státu prohlášeny za kriticky nebo silně ohrožené. Díky vhodným přírodním podmínkám bylo České středohoří velmi brzy osídleno a kultivováno člověkem. Během staletí se tu vyvinula svérázná, harmonicky utvářená krajina typického reliéfu, krajina ovocných sadů, protkaná množstvím drobných sídel s lidovou zástavbou a vzrůstajícími historickými památkami. Chráněná krajinná oblast České středohoří byla vyhlášena v roce 1976. Rozloha je 1063 km². Na jejím území se nachází 5 národních přírodních rezervací, 8 národních přírodních památek, 12 přírodních rezervací, 18 přírodních památek. Nejvyšším bodem je Milešovka (837 m n. m.). Dále jsou v působnosti Správy CHKO České středohoří národní přírodní rezervace Bořeň a národní přírodní památky Kleneč a Velký vrch. Z území působnosti LAG Podralsko leží v CHKO České středohoří zcela obce Horní Police, Velká Bukovina, Volfartice a Žandov. Výrazně do oblasti zasahují obce Horní Libčava, Kozly, Kravaře a Stružnice, okrajově pak obce Blíževedly a Stvolínky.

Stručná charakteristika území CHKO Kokořínsko (zdroj: <http://kokorinsko.ochranaprirody.cz/>)

OBRÁZEK 5: CHKO KOKOŘÍNSKO

Oblast České křídové tabule s ojedinělým geomorfologickým reliéfem z kvádových pískovců. Základní rysy reliéfu určuje vztah dvou hlavních skupin povrchových tvarů: plošin a často hluboce zahlučených několikapatrových údolí, na jejichž hranách se vytvořila skalní města.

Selektivním zvětřováním vznikly skalní věže a četné mezo a mikrotvary takové formy a rozsahu, jaké nelze nalézt v žádné jiné pískovcové oblasti České republiky. Nejznámější jsou 'skalní pokličky', na hrubozrnném pískovci tzv. voštiny. Krajinné dominanty jsou tvořeny

magmatickými výlevnými horninami, které tvoří znělcové, čedičové nebo trachytové kupy, kužele a homole (Vlhošť - 614m n. m., Ronov - 552m n. m., Vrátnská hora - 507m n. m.).

Výše uvedené charakteristické rysy oblasti, spolu s klimatickým působením sousedícího teplého Polabí, vytváří pestré podmínky. Důsledkem je výskyt rostlinných druhů v rozsahu od teplomilných (na zbytcích skalních stepí) po chladnomilné (v inverzních polohách). Údolí potoka Liběchovky a Pšovky jsou typická svými vlhkými loukami, mokřadními společenstvy a vodními tůňemi. Zdejší mokřadní společenstva byla v listopadu 1997 zařazena do území chráněných v rámci Ramsarské úmluvy. V mokřadních biotopech se nachází druhy živočichů i rostlin zapsaných v Červeném seznamu.

Celých 72% plochy lesních porostů je tvořeno dřevinami přirozené druhové skladby. Bohatá lesnatost a tradiční řídké osídlení tohoto kraje způsobuje jeho neobvyklou zachovalost a ojedinělou krásu, podtrženou velkým zastoupením roubené, hrázděné nebo i zděné původní architektury. Malebnost a romantiku krajiny zvyšuje i známý hrad Kokořín.

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko byla vyhlášena v roce 1976. Rozloha je 272 km². Na jejím území se nachází 21 maloplošných zvláště chráněných území: PP Ronov, PR Vlhošť, PP Pod Hvězdou, PP Stříbrný vrch, PP Husa, PP Martinské stěny, PR Kosteletké bory, PR Mokřady horní Liběchovky, PP Dešenské pastviny, PP Kamenný vrch u Křenova, PP Osinalické bučiny, PP Prameny Pšovky, PP Špičák u Střezivojic, PP Černý důl, PP Kokořínský důl, PR Mokřady dolní Liběchovky, PP Stráně Hlubokého dolu, PP Želízky, PP Stráně Truskavenského dolu, PP Na Oboře, PP Mrzínov.

V působnosti Správy CHKO Kokořínsko jsou dále:

- Národní přírodní rezervace Břehyně - Pecopala, Novozámecký rybník, Hrabanovská černava, Velký a Malý Bezděz, Čtvrtě, Libický luh a Kněžičky.
- Národní přírodní památky Peklo, Holý vrch, Swamp, Slatinná louka u Velenky, Klokočka, Rečkov, Radouč, Kopicácký rybník, V jezírkách, Jestřebské slatiny, Polabská černava a Žehuňský rybník.
- Maloplošná zvláště chráněná území na pozemcích určených pro účely obrany státu: Přírodní rezervace Hradčanské rybníky

Z území působnosti LAG Podralsko leží v CHKO Kokořínsko celý katastr obce Blatce. Výrazně do oblasti zasahují obce Blíževedly, Dubá, Holany, Mšeno, Tachov, Tuhaň a Ždírec, okrajově pak obce Doksy, Chorušice, Luka, Kravaře a Stvolínky.

Od 1. 9. 2014 se CHKO rozšířila o severní část, zvanou Máchův kraj a zasáhla do dalších obcí. Kromě rozsáhlejší oblasti v severní části Doks se částečně rozšířila na katastry obcí Bělá pod Bezdězem, Bezděz, Jestřebí, Okna, Provodín, Ralsko a Zákupy.

Nové vymezení CHKO Kokořínsko - Máchův kraj:

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko - Máchův kraj má dvě nespojitě části, část Kokořínsko a část Dokesko, a rozkládá se v katastrálních územích Bezdědice, Bezděz, Blatce, Blíževedly, Boreček, Bosyně, Brenná, Brocno, Březinka u Kokořína, Bylochov, Deštná u Dubé, Dobřeň, Dobranov, Doksy u Máchova jezera, Dolní Zimoř, Domašice, Dražejov u Dubé, Dřevčice, Dubá, Heřmaničky u Dobranova, Heřmánky, Holany, Houska, Hradčany nad Ploučnicí, Hvězda pod Vlhoštěm, Chcebuz, Chodeč u Mělníka, Chudolazy, Janova Ves, Jestřebí u České Lípy, Jestřebice u Kokořína, Ješovice, Kanina, Kokořín, Korce, Kravaře v Čechách, Kruh v Podbezdězí, Kuřívody, Lhota u Dřevčic, Lhotka u Mělníka, Liběchov, Libovice, Litice, Lobeč u Mšena, Loubí pod Vlhoštěm, Luka, Medonosy, Mošnice, Mšeno, Nebužely, Nedamov, Nosálov, Obora v Podbezdězí, Okna v Podbezdězí, Okřešice u České Lípy, Olešno, Osinalice, Ostré, Pavličky, Provodín, Rašovice u Kalovic, Sedlec u Mšena, Sitné, Skalka u Blíževedel, Skramouš, Srní u České Lípy, Strachaly, Střednice, Střemy, Střezivojice, Stvolínky, Šemanovice, Tachov u Doks, Truskavna, Tubož, Tuhaň u Dubé, Tuhaneč, Tupadly, Újezd u Chcebuze, Velký Újezd u Chorušic, Veselí nad Ploučnicí, Vidim, Vítkov u Dobranova, Vlčí Důl, Vojetín, Vrchbělá, Vysoká u Mělníka, Zakšín, Zátyní, Žďár v Podbezdězí, Ždírec v Podbezdězí, Želízy a Žizníkov.

V následujících tabulkách jsou uvedeny charakteristiky obcí, které svým katastrem zcela či pouze částečně zasahují do vymezeného území CHKO Lužické hory, České středohoří a Kokořínsko-Máchův kraj. Údaje jsou čerpány z Plánů péče jednotlivých CHKO a zpracovaných podkladů SCLLD LAG Podralsko.

TABULKA 24: OBCE NA ÚZEMÍ CHKO (R. 2014)

Obce na území CHKO Lužické hory

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
Cvikov	Velký počet brownfields (např. objekty v areálu Severka, areál Grafostroj, SOU aj.)	Potenciál pro rozvoj průmyslu (mimo území CHKO) - průmyslové zóny Cvikov 1 a 2 (5,25 ha) Lokalita Natura 2000 (EVL) - Svitavka, Suchý vrch-Naděje, PP Dutý kámen, Naděje	Na území obce se vyskytují všechny 4 zóny CHKO (I.-IV.), nadregionální (K19MB) i regionální biokoridory i regionální biocentra (Suchý vrch, Svojkovské pohoří). V EVL Suchý vrch – Naděje se navrhuje zajistit vhodné podmínky pro výskyt netopýra černého a netopýra velkouchého. V EVL Svitávka se navrhuje pokračovat v revitalizaci a v zajišťování migrační průchodnosti pro ryby, mihule, vydru říční a další na vodu vázané živočichy; Návrh na vyhlášení ochrany aleje Křížová cesta (památné stromořadí)
Jablonné v Podještědí	Velký počet brownfields (bývalé průmyslové i zemědělské objekty - kravíny, teletníky aj.)	Významné nemovité kulturní památky (např. NKP klášter dominikánů s kostelem /bazilika minor/ sv. Vavřince a sv. Zdislavy, zámek Lemberk a Bredovský letohrádek ve Lvové), Městská PZ Jablonné v P., krajinná památková zóna Lembersko; Lokalita Natura 2000 (EVL) Lemberk-zámek, Jezevčí vrch, Horní Ploučnice (<i>Panenský potok</i>); NPR Jezevčí vrch, PP U Rozmoklé žáby	Na území obce se vyskytují I.-III. zóna CHKO, nadregionální (K19MB, K34B) i regionální biokoridory i regionální biocentra (Loupežnický vrch, Hvozď, Jezevčí vrch, Tlustec); navrhuje se chránit přirozenou modelaci terénu a pohledově výrazných vrcholů (Hvozď); navrhuje se chránit tradiční sídelní strukturu původem středověkých lánových vesnic (Heřmanice, Kněžice...)
Krompach	Brownfields - zejména bývalé zemědělské objekty	EVL Svitavka	Na území obce se vyskytují I.-III. zóna CHKO i nadregionální biokoridory (K19MB, K19H); navrhuje se vyhlášení nového MZCHÚ Jánské kameny; V EVL Svitávka se navrhuje pokračovat v revitalizaci a v zajišťování

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (<i>ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce</i>)	potenciál daného území (<i>infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území</i>)	rozvoj v daném území (<i>zonace, naučné stezky, opatření z PP</i>)
			migrační průchodnosti pro ryby, mihule, vydru říční a další na vodu vázané živočichy; navrhuje se chránit tradiční sídelní strukturu původem středověké lánové vesnice
Kunratice Cvikova	Brownfields (bývalé nádraží, objekty na náměstí aj.) Chybí kanalizace a ČOV	PP Dutý kámen, EVL Jezevčí vrch, Svitavka	Na území obce se vyskytují I.-III. zóna CHKO a 1 regionální biokoridor (RK 641); V EVL Svitávka se navrhuje pokračovat v revitalizaci a v zajišťování migrační průchodnosti pro ryby, mihule, vydru říční a další na vodu vázané živočichy
Mařenice	Brownfields - zejména bývalé zemědělské objekty Chybí kanalizace a ČOV	NPR Jezevčí vrch, PP U Rozmoklé žáby, PP Rašeliniště Mařeničky, PR Luž (Horní Světlá), PP Brazilka (Dolní Světlá), EVL Jezevčí vrch, Svitavka EVL Suchý vrch - Naděje, Lužickohorské bučiny	Na území obce se vyskytují I.-III. zóna CHKO i nadregionální biokoridory (K19MB, K19H) i regionální biokoridory i regionální biocentra (Jezevčí vrch, Brazilka, Bouřný, Pěnkavčí vrch); návrh na vykoupení části pozemků PP Rašeliniště Mařeničky; V EVL Suchý vrch – Naděje se navrhuje zajistit vhodné podmínky pro výskyt netopýra černého a netopýra velkouchého. V EVL Svitávka se navrhuje pokračovat v revitalizaci a v zajišťování migrační průchodnosti pro ryby, mihule, vydru říční a další na vodu vázané živočichy; navrhuje se chránit přirozenou modelaci terénu a pohledově výrazných vrcholů (Pěnkavčí vrch); navrhuje se chránit tradiční sídelní strukturu původem středověkých lánových vesnic (Mařenice, Dolní Světlá); návrh na vybudování Informačního bodu a naučné stezky Luž; návrh podporovat stabilizaci záchytných parkovišť v turistických východiscích do centrální části Lužických hor,

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (<i>ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce</i>)	potenciál daného území (<i>infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území</i>)	rozvoj v daném území (<i>zonace, naučné stezky, opatření z PP</i>)
			např. Dolní a Horní Světlá pod Luží
Nový Bor	Velký počet brownfields (bývalé průmyslové, zemědělské i obytné budovy)	Potenciál pro rozvoj průmyslu (mimo území CHKO) - průmyslová zóna "Za Crystalexem" (cca 21 ha) - určena pro lehkou výrobu - ve fázi projekt. přípravy Nemovité kulturní památky, MPZ Nový Bor, PR Klíč (hranice k.ú. Arnultovice), EVL Klíč, Červený rybník	Na území obce se vyskytují všechny 4 zóny CHKO (I.-IV.), regionální biocentrum Klíč i 2 regionální biokoridory. Navrhuje se chránit přirozenou modelaci terénu a pohledově výrazných vrcholů (Klíč)
Polevsko	nepovolené skládky	EVL Klíč - okraj území	Na území obce se vyskytují II.-III. zóna CHKO, nadregionální biokoridor (K5MB) i regionální biokoridory a biocentrum (Bučiny)
Radvanec	Chybí kanalizace a ČOV		Na území obce se vyskytuje II. zóna CHKO a 1 regionální biokoridor (RK558)

Obce na území CHKO České středohoří

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (<i>ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce</i>)	potenciál daného území (<i>infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území</i>)	rozvoj v daném území (<i>zonace, naučné stezky, opatření z PP</i>)
Blížedvly (vč. území CHKO Kokořínsko)	Chybí kanalizace a ČOV	MCHÚ Stříbrný vrch, Pod Hvězdou, Vlhošť, Ronov EVL Ronov-Vlhošť, Roverské skály; Regionální biocentrum Vlhošť - RC1302, regionální biokoridory; Kulturní atraktivita - zřícenina hradu Ronov	Na území obce se vyskytuje IV. zóna CHKO České středohoří a I.-IV. zóna CHKO Kokořínsko
Horní Libchava		PP a EVL Cihelenské rybníky, PP a EVL Manušické rybníky, EVL Stružnické rybníky; KP - Zámek	Na území obce se vyskytuje II. a IV. zóna CHKO

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
Horní Police	Brownfields - Crystalex, bývalé zemědělské objekty	EVL Dolní Ploučnice, nadregionální biokoridor K5MB, regionální biocentrum Strážný vrch; KP - Zámek	Na území obce se vyskytuje III. a IV. zóna CHKO
Kozly	Chybí kanalizace a ČOV	Regionální biocentrum Novina, regionální biokoridor RK602	Na území obce se vyskytuje II. zóna CHKO
Kravaře (vč.území CHKO Kokořínsko)	Částečná kanalizace a ČOV	EVL Binov - Bobří soutěska, Ronov - Vlhošť; Regionální biocentrum Hamry - RC11, Binov (Bobří soutěska) - RC1305; Reg. biokoridory RK602, RK 603; Vesnická památková rezervace Janovice, Rané (lid.architektura)	Na území obce se vyskytuje I.-IV. zóna CHKO České středohoří a III. zóna CHKO Kokořínsko; požadavek CHKO České středohoří nově vyhlásit PP Bobří soutěska
Stružnice	Chybí kanalizace a ČOV	PP a EVL Stružnické rybníky, EVL Dolní Ploučnice, nadregionální biokoridor K5MB; Regionální biocentra Králův vrch - RC1306, Novina - RC01 a reg. biokoridory RK601, RK602, RK556	Na území obce se vyskytuje II.-IV. zóna CHKO
Stvolínky (vč.území CHKO Kokořínsko)	Chybí kanalizace a ČOV; Brownfields - zámek Stvolínky	PP Kaňon potoka Kolné, EVL Ronov - Vlhošť; region. biocentra Králův vrch - RC1306 a Holanské rybníky - RC1304; reg. biokoridory RK602, RK603	Na území obce se vyskytuje II.-IV. zóna CHKO České středohoří a II. a III. zóna CHKO Kokořínsko
Velká Bukovina		Regionální biokoridor RK555	Na území obce se vyskytuje III.- IV. zóna CHKO; požadavek CHKO podporovat extenzivní hospodaření na rybnících, prioritně na lokalitách s výskytem chráněných druhů, např. Černý rybník u Velké Bukoviny, zachovávat pozvolný litorál
Volfartice	Funkční řízená skládka SKO fy EKO Volfartice s třídící linkou (předpokl. životnost-cca 8 let). Brownfields (hlavně objekty bývalého JZD)	Nadregionální biokoridor K5MB, regionální biokoridor RK556	Na území obce se vyskytuje II.-IV. zóna CHKO
Žandov		EVL Dolní Ploučnice a Binov -	Na území obce se vyskytuje I.-IV.

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
		Bobří soutěska; nadregionální biokoridor K5MB; Regionální biocentra Výsluní - RC1357, Strážný vrch - RC1307, Králův vrch - RC1306, Hamry - RC11, Binov (Bobří soutěska) - RC1305; regionální biokoridor RK603	zóna CHKO Požadavek CHKO České středohoří nově vyhlásit PP Bobří soutěska; podporovat zásahy vedoucí ke zlepšení kvality vod - Vrbový potok v Žandově

Obce na území CHKO Kokořínsko (od 1.9.2014 - Kokořínsko-Máchův kraj)

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
Bělá p.Bezdězem - od 1.9.2014	Částečná kanalizace a ČOV Lokalita brownfields (bývalé dřevařské závody)	NPP Klokočka; EVL Valcha, Niva Bělé u Klokočky, Bělá pod Bezdězem - zámek, Kokořínsko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; nadregionální biokoridory K18, K33; regionální biocentra 1241 Čistecský důl (Březinka), 1239 Rečkov - Klokočka; reg.biokoridory RK676, 677, 678; Zámek a další kulturní památky; Městská památková zóna	Na území obce se vyskytuje III. zóna CHKO; Návrhy CHKO: udržovat nejvýznamnější lokality psamofilní vegetace (Vrchbělská střelnice aj.)
Bezděz - od 1.9.	Chybí kanalizace a ČOV Organizované akce - festival České hrady – Bezděz	NPR a EVL Velký a Malý Bezděz; EVL Slatinné vrchy, Poselský a Mariánský rybník, Jestřebsko - Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; nadregionální biokoridor K18B; regionální biokoridor RK676; NKP - hrad Bezděz	Rozšíření CHKO od 1.9. (zonace zatím nezjištěna); Návrhy CHKO: instalovat na turisticky hojně navštěvovaných místech informační tabule zaměřené na geologii (např. Bezděz)
Blatce	Chybí kanalizace a ČOV	PP Prameny Pšovky, Černý důl, PR Kokořínský důl, Mokřady horní Liběchovky; EVL Kokořínsko; nadregionální biocentrum Kokořínský důl -	Na území obce se vyskytuje I.-III. zóna CHKO

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (<i>ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce</i>)	potenciál daného území (<i>infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území</i>)	rozvoj v daném území (<i>zonace, naučné stezky, opatření z PP</i>)
		NC41; regionální biocentrum Beškovský kopec - RC1287, regionální biokoridor RK631; kulturní památky - hrad Houska	
Blíževedly (vč. území CHKO České středohoří)	Chybí kanalizace a ČOV	MCHÚ Stříbrný vrch, Pod Hvězdou, Vlhov, Ronov EVL Ronov-Vlhov, Roverské skály; Regionální biocentrum Vlhov - RC1302, regionální biokoridory; Kulturní atraktivity - zřícenina hradu Ronov	Na území obce se vyskytuje IV. zóna CHKO (České středohoří) a I.-IV. zóna CHKO Kokořínsko
Doksy	Od 1.9.2014 rozšíření o severní část - Máchův kraj; četné lokality brownfields (hospodářské objekty zámku, vojenský dům, vojenský výzkumný ústav...) Vysoká zátěž území z hlediska CR v letní sezoně (Máchovo jezero)	NPR Břehyně-Pecopala, NPP Swamp, Jestřebské slatiny; EVL Slatinné vrchy, Doksy-zámek, Poselský a Mariánský rybník, Kokořínsko; Jestřebsko - Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; nadregionální biocentrum Břehyně-Pecopala - NC42; nadregionální biokoridor K18B; regionální biocentra Novozámecký rybník, Konvalinkový vršek - RC382, Skalní město - RC1301, Pankrác část - RC1242; reg. biokoridory RK611, 612 ; KP - Zámek Doksy; Atraktivity CR - Máchovo jezero, muzea a památníky; Vesnická památková rezervace Žďár (soubor roubených lidových staveb)	Na území obce se vyskytuje I.-IV. zóna CHKO Návrhy CHKO: dokončit projednávání vyhlášení NPP Jestřebské slatiny; vyhodnotit možnost vyhlásit PR (PP) Poselský a Mariánský rybník; stanovit vyhrazená místa pro táboření a usměrnit turistické aktivity v okolí Máchova jezera, resp. části zahrnuté do PO (NPP Swamp), dbát na dodržování zákazu rybaření v NPR Břehyně-Pecopala; na přechod. rašeliništích Máchova jezera (NPP Swamp) redukovat expandující borovici lesní; nepoškožovat cennou litorální vegetaci vyhrnováním rybníků; zlepšit vodní režim Jestřebských slatin; udržet bezlesí na druhově bohatých rašelinných plochách (NPP Swamp, Jestřebské slatiny, částečně NPR Břehyně-Pecopala); podpora hnízdních možností ptáků – stabilizace hnízd, ostrovy pro vodní ptáky; omezit chov kaprů a rozšířit chov candáta a dravých druhů ryb (bolen velký) v Máchově jezeře;

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
			revitalizace Robečského potoka v úseku mezi Máchovým jezerem a silnicí Jestřebí–Provodín v území navrhované NPP Jestřebské slatiny
Dubá	Částečná kanalizace a ČOV; lokality brownfields (hotel Slávie, Elitka, sušárna chmele...)	PP Kamenný vrch u Křenova, Dešenské pastviny, Martinské stěny, Osinalické bučiny, PR Mokřady horní Liběchovy, Vlhošť; EVL Ronov-Vlhošť, Roverské skály, Kokořínsko; regionální biocentra Beškovský kopec - RC1287, Plošina Rač - RC1286, Čáp - RC1288; region. biokoridory RK 613, 614, 626; četné kulturní památky, Městská památková zóna (kostel, soubor měšťanských domů), Vesnická památková rezervace Lhota (lidová architektura), vesnická PZ Bukovec	Na území obce se vyskytuje I.-IV. zóna CHKO
Holany		PR Jílovka, EVL Ronov-Vlhošť; regionální biocentra Holanské rybníky - RC1304, Žižkův vrch - Bažantnice - RC1309; regionální biokoridory RK 604, 605, 609	Na území obce se vyskytuje I.-III. zóna CHKO
Chorušice	Chybí kanalizace a ČOV	Nadregionální biocentrum Husův důl, Řepinský důl - NC4, nadregionální biokoridor	Do CHKO zasahuje pouze malý cíp území na Z obce (IV.zóna CHKO)
Jestřebí - od 1.9.	Chybí ČOV	NPP Jestřebské slatiny, NPR Novozámecký rybník; EVL Jestřebsko-Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; regionální biocentrum Novozámecký rybník, Konvalinkový vršek - RC382; regionální biokoridor RK610; kulturní atraktivita - zřícenina hradu	Rozšíření CHKO od 1.9. (zonace zatím nezjištěna) Návrhy CHKO: dokončit projednávání vyhlášení NPP Jestřebské slatiny; zlepšit vodní režim Jestřebských slatin; udržet bezlesí na druhově bohatých rašelinných plochách (NPP Swamp, Jestřebské slatiny); revitalizace Robečského potoka v úseku mezi Máchovým jezerem a silnicí Jestřebí–Provodín

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
			v území navrhované NPP Jestřebské slatiny
Kravaře (vč. území CHKO České středohoří)	Částečná kanalizace a ČOV	EVL Binov - Bobří soutěska, Ronov - Vlhošť; Regionální biocentrum Hamry - RC11, Binov (Bobří soutěska) - RC1305; Reg. biokoridory RK602, RK 603; Vesnická památková rezervace Janovice, Rané (lid.architektura)	Na území obce se vyskytuje I.-IV. zóna CHKO České středohoří a III. zóna CHKO Kokořínsko; požadavek CHKO České středohoří nově vyhlásit PP Bobří soutěska
Luka	Chybí kanalizace a ČOV	EVL Kokořínsko	Na území obce se vyskytuje III. a IV. zóna CHKO
Mšeno	AVE - skládka směsného komunálního odpadu Mšeno; organizované akce: Běh naděje, Mistrovství světa mopedů	Nadregionální biocentrum Kokořínský důl - NC41, regionální biokoridory RK631, RK632; EVL Kokořínsko Kulturní atraktivity - Městské lázně (koupaliště); Městská památková zóna; Přírodní atraktivity - Bludiště - skalní labyrint	Na území obce se vyskytuje I.-IV. zóna CHKO
Okna - od 1.9.	Pouze částečná ČOV		Na území obce se vyskytuje III. a IV. zóna CHKO
Provodín - od 1.9.	Chybí ČOV; povrchová těžba sklářských a slévarenských písků na ložiscích Provodín a Srní	NPR Novozámecký rybník, PP Provodínské kameny; EVL Jestřebsko-Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; region. biocentrum Novozámecký rybník, Konvalinkový vršek - RC382	Rozšíření CHKO od 1.9. (zonace zatím nezjištěna) Návrhy CHKO: podporovat jednoleté psamofilní druhy rostlin mechanickým narušováním substrátu (pískovna Provodín...); instalovat na turisticky hojně navštěvovaných místech informační tabule zaměřené na geologii (např. Provodínské kameny); zmírňovat vliv staveb na krajinný ráz (silo v Provodíně)
Ralsko - od 1.9.	Ekologické zátěže v bývalém voj. újezdu (nevybuchlá munice, ropné produkty, letiště)	NPR Břehyně-Pecopala, PR Ralsko, Hradčanské rybníky, PP Stohánek, Malý a Velký Jelení vrch, Vranovské skály; EVL Horní	Rozšíření CHKO od 1.9. (zonace zatím nezjištěna) Návrhy CHKO: vyhlášení PP

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce)	potenciál daného území (infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území)	rozvoj v daném území (zonace, naučné stezky, opatření z PP)
	Hradčany, četné brownfields - např. škola Ploučnice, panelové domy po sovět. armádě). 2 funkční skládky: Selská vrcha - Kuřivody pro ukládání popela z CZT Hradčany (ENERGIE Holding a.s.), Svěbořice (Ekoservis Ralsko-skup. COMPAG) pro ukládání SKO-v roce 2011 rozšíření skládky (2. etapa) - životnost 6 let.	Ploučnice, Ralsko, Jestřebsko-Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; nadregionální biocentrum Břehyně-Pecopala - NC42; nadreg. biokoridory K33B, K44B; region. biocentra Ralsko - RC1257, Jelení vrchy - RC1258, Zourov - RC1794, Borová - RC1795, Radechov - RC1240; RK658, RK663	Hradčanské stěny (ochrana izolovaných botanicky cenných společenstev na vápnitých pískovcích); upravit vyhlášení PR Hradčanské rybníky (změny ve vymezení území aj.); vyhodnotit možnost vyhlásit PR Niva Ploučnice; usměrnit turistické využívání Ploučnice (tábory, vodáci); udržovat nejvýznamnější lokality psamofilní vegetace (Vrchbělská střelnice, PR Hradčanské rybníky, písčina u Držníku, Hradčanské stěny aj.); potlačovat expandující druhy na vřesovištích v okolí Hradčanského letiště, v prostoru letiště (vlčí bob mnoholistý), v nivě Ploučnice (netýkavka žláznatá), v Hradčan. stěnách (hasivka orličí, třtina křovištní) aj.
Stvolínky (vč. území CHKO České středohoří)	Chybí kanalizace a ČOV; Brownfields - zámek Stvolínky	PP Kaňon potoka Kolné, EVL Ronov - Vlhošť; region. biocentra Králův vrch - RC1306 a Holanské rybníky - RC1304; reg. biokoridory RK602, RK603	Na území obce se vyskytuje II.-IV. zóna CHKO České středohoří a II. a III. zóna CHKO Kokořínsko
Tachov	EUROVIA Kamenolomy, a. s. - kamenolom Tachov (produkuje drcené kamenivo - znělec)		Na území obce se vyskytuje III. a IV. zóna CHKO
Tuhaň	Částečná kanalizace a ČOV	PR Kostecké bory, PP Husa; EVL Roverské skály; region. biocentrum Čáp - RC1288; RK614, 626	Na území obce se vyskytuje I.-III. zóna CHKO
Zákupy - od 1.9.	Částečná kanalizace a ČOV; lokality brownfields (cihelna, statek, Retex, Lesnická škola, Dřevovýroba Jiráka, bývalý mlýn, muzeum...)	EVL Horní Ploučnice, Jestřebsko-Dokesko; Ptačí oblast Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady; nadregionální biocentrum Břehyně-Pecopala - NC42; reg. biocentra Velenický kopec - RC1262, Meandry Ploučnice - RC1366; regionální biokoridor RK606;	Rozšíření CHKO od 1.9. (zonace zatím nezjištěna) Návrhy CHKO: vyhodnotit možnost vyhlásit PR Niva Ploučnice; omezovat expandující/invazivní druhy rostlin v nivě Ploučnice; usměrnit turistické využívání Ploučnice (tábory, vodáci); zmírňovat

↓obec charakteristika→	problémy v daném území (<i>ekolog. zátěže, ČOV, černé skládky, organizované akce</i>)	potenciál daného území (<i>infrastruktura pro cestovní ruch, hodnoty území</i>)	rozvoj v daném území (<i>zonace, naučné stezky, opatření z PP</i>)
		Státní zámek Zákupy a další kulturní památky; Městská památková zóna	negativní vliv staveb na krajinný ráz (zemědělský areál u Veselí, vodárenská věž v Brenné aj.)
Ždírec	Chybí kanalizace a ČOV	EVL Kokořínsko; regionální biocentrum Beškovský kopec - RC1287	Na území obce se vyskytuje II.-IV. zóna CHKO

SWOT analýza oblasti životní prostředí

Silné stránky

- Velké celistvé území
- Poměrně dobrá kvalita ovzduší
- Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO České středohoří, CHKO Lužické hory, CHKO Kokořínsko, NATURA 2000,...)
- Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích
- Vyrůstající plocha trvalých travních porostů a lesů
- Pravidelný úklid a údržba řeky Ploučnice a okolních ploch
- Dostatečné zásoby podzemních vod

Slabé stránky

- Téměř chybí zařízení na recyklaci odpadů
- Nárůst produkce komunálního odpadu
- Vysoký podíl domů vytápěných uhlím
- Ohrožení velké části území povodněmi
- Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň v některých místech území
- Nedostatečné povědomí o ochraně ŽP
- Nedořešené pozemkové úpravy
- Nedostatečná zemědělská infrastruktura

Příležitosti

- Využití a rozvoj potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa)
- Zateplování domů a úspora energií
- Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny
- Výsadba a revitalizace zeleně na území obcí
- Revitalizace a výsadba alejí, péče o památné stromy, solitéry
- Vhodné lokality pro umístění recyklačních zařízení
- Vhodné téma pro spolupráci
- Rozšíření environmentálního vzdělávání
- Zvyšování povědomí o ochraně ŽP

Hrozby

- Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech

- Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí
- Nové velké zdroje průmyslového znečištění
- Nebezpečí povodňových situací
- Zneužívání brownfields k zakládání černých skládek
- Ekologické zátěže
- Zhoršení jakosti povrchových a podzemních vod vlivem znečištění odpadními vodami

2.8 Život v obcích

V následující kapitole popisujeme život v obcích na území LAG Podralsko (spolky, kulturní a sportovní vybavenost a aktivity, sociální, zdravotní služby, školství a vzdělávání a bezpečnost). Na základě zjištěných faktů lze konstatovat, že podmínky pro život obyvatel v území jsou celkem příznivé.

2.8.1 Spolky

Téměř v každém městě nebo obci najdeme alespoň jeden volnočasový zájmový spolek. Spolky zřizuje obec nebo si je vedou sami občané. Mezi tradiční spolky patří rybáři, dobrovolní hasiči, myslivci, dámský klub, klub maminek, sportovní kluby, občanské sdružení dané obce, zahrádkáři, svaz chovatelů, okrašlovací spolek, včelaři, atd.

2.8.2 Sociální a zdravotní služby

Na území LAG Podralsko se nachází Domovy pro seniory, DPS, LDN, terénní sociální služby a Dětské domovy.

Domov pro seniory je ve městě Doksy (50 lůžek), Mimoň (18x třílůžkové a 6x dvoulůžkové), Nový Bor (60 lůžek), Sloup v Čechách, v Zákupech (35 lůžek) a ve městě Mšeno (83 lůžek). Hamr na Jezeře má výstavbu tohoto zařízení v plánu.

Domovy s pečovatelskou službou jsou v městech Bělá pod Bezdězem, Cvikov (20 pokojů a jeden pokoj pro manželský pár), Doksy (20 bytů), Jablonné v Podještědí a ve Stráži pod Ralskem.

LDN (léčebna dlouhodobě nemocných) je zde pouze jedna, a to v Jablonném v Podještědí. Místní LDN spadá pod krajskou nemocnici v Liberci, kde se rozhoduje o přijetí. Tento druh služby využívají především občané, jejichž zdravotní stav již nutně nepotřebuje umístění v nemocnici, protože neexistuje velká možnost ke zlepšení jejich zdravotního stavu a není, je možné ošetřovat v domácím prostředí.

Terénních sociálních služeb je na území LAG Podralsko více a území je jimi celkem dobře pokryto. V Bělé pod Bezdězem (pečovatelská služba Mladá Boleslav), Brniště, Cetenov, Cvikov, Doksy, Dubnice, Osečná (1x měsíčně), Holany, Horní Police, Jablonné v Podještědí, Kozly, Velenice, Mařenice, Mimoň, Noviny, Nový Bor, Pertoltice pod Ralskem, Provodín, Ralsko, Rokytá, Sloup v Čechách, Tachov, Velká Bukovina, Zákupy, Dolní Krupá (Charita Mnichovo hradiště), Stráž pod Ralskem, Sosnová, Chorušice (TPS obce Chorušice), Dubá (centrum služeb pro postižené ČL). Toto jsou místa kde se tato služba nachází. Terénní sociální služba neboli Pečovatelská služba slouží pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotně postižení – zejm. senioři a rodiny s dětmi; např. úkony zajišťující hygienu, úklid, nákup, rozvoz jídla...

Dětských domovů je celkem pět, a to v Dubé (KÚ), Hamru na Jezeře, Jablonném v Podještědí a Krompachu.

Na území je absence několika sociálních služeb. Jedná se o tísňovou péči, denní stacionáře, týdenní stacionáře, telefonní krizovou pomoc, kontaktní centra, služby následné péče, sociální terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace. Tyto služby buď na území úplně chybí, nebo jsou zastoupeny v malém množství. Větší obce (Nový Bor, Mšeno, Brniště, Jablonné v Podještědí...) postrádají komunitní a polyfunkční centra.

Z hlediska cílové skupiny Osoby se zdravotním postižením je za prioritní považována potřebnost služeb zajišťovaných v přirozeném prostředí klienta (osobní asistence, terénní pečovatelská služba), dále služeb rané péče, hospicové péče a denního stacionáře. Za další prioritu je považováno mapování a odstraňování bariér, které znesnadňují život zdravotně postižených občanů. Pro znevýhodněné skupiny občanů byla ze strany obcí evidována potřeba vzniku sociálního bydlení.

V uplynulých třech letech došlo ke zvýšení počtu osob se zdravotním postižením. Tento nárůst a jeho příčiny jsou deklarovány z území v souvislostech s propouštěním osob ze zdravotnických zařízení do domácího ošetřování.

Sociální služby pro cílovou skupinu seniorů jsou na území zajišťovány jak ve formě rezidenční, tak ve formě terénní služby. Z informačních zdrojových podkladů z území vyplývá, že v oblasti poskytování rezidenčních služeb pro seniory je současný stav neuspokojivý. Nárůst počtu seniorů poptávající rezidenční služby převyšuje nabídku míst v domovech s registrovanou pobytovou službou v oblasti.

Jako problematické je z území deklarováno umístění seniorů přímo na území sledované oblasti, což potvrzují i podané žádosti seniorů do domovů mimo oblast. Na základě relevantních informací z území je nutná podpora zvýšení rezidenčních míst pro seniory cca o 65 až 75 míst a zvýšení počtu míst v zařízeních, která nabízejí hospicovou péči.

Sociální služby jsou úzce spjaté se službami zdravotními.

Zdravotní střediska jsou v Bělé pod Bezdězem (soukromé vlastnictví), Brniště (2x praktický lékař), Cvikov, Čistá, Doksy, Dubnice, Holany (1x14 dní), Jablonné v Podještědí, Kravaře v Čechách, Mimoň, Nový Bor, Osečná, Zahradky, Zákupy, Žandov, Stráž pod Ralskem, Chorušice (místnost pro lékaře). Vybavenost základními službami zdravotní péče je vzhledem k velikosti obcí na území LAG Podralsko a s ohledem na dostupnost spádových center dostatečná, ne vždy jsou však budovy zdravotních středisek v dobrém stavu z hlediska vybavení i stavu budovy. Lůžkovou péči zajišťuje zejména nemocnice v České Lípě, stanoviště záchranné služby (rychlé lékařské pomoci) jsou v Jablonném v Podještědí, Doksech a v České Lípě a řešené území je tak touto službou poměrně dobře pokryto.

2.8.3 Vzdělávání a školství

Vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání je jednou z významných povinností obce, kterou jí ukládá školský zákon. Za tím účelem obec buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí. Vzdělávání ve středních školách bývá nejčastěji v institucích zřizovaných krajem. Na území LAG Podralsko jsou taková zařízení dvě. Vyšší odborná škola sklářská a střední škola v Novém Boru a Gymnázium v Mimoně.

Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutně k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

TABULKA 25: ŠKOLY NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2014)

Název obce	MŠ	ZŠ	SŠ	gymnázia
Celkem škol	44	37	1	1
Bělá pod Bezdězem	1	1		
Bezděz	0	0		
Bítouchov	0	0		
Blatce	0	0		
Blíževedly	1	1		
Bohatice	0	0		
Brniště	1	1		
Březovice	0	0		
Cetenov	0	0		
Cvikov	3	1		
Čistá	1	1		
Doksy	2	1		
Dolní Krupá	1	0		
Dubá	1	1		
Dubnice	1	1		
Hamr na Jezeře	0	1		
Holany	1	1		
Horní Libchava	1	1		
Horní Police	1	1		
Chlum	0	0		
Chorušice	1	0		
Chotovice	0	0		
Jablonné v Podještědí	2	1		
Jestřebí	1	1		
Kozly	0	0		
Kravaře	1	1		
Krompach	1	1		
Kunratice u Cvikova	1	1		
Kvítkov	0	0		
Luka	0	0		
Mařenice	0	0		
Mimoň	2	2		1
Mšeno	1	1		
Noviny pod Ralskem	1	0		
Nový Bor	3	4	1	1
Okna	1	1		
Osečná	1	1		
Pertoltice pod Ralskem	0	0		

Název obce	MŠ	ZŠ	SŠ	gymnázia
Celkem škol	44	37	1	1
Plužná	0	0		
Polevsko	1	1		
Provodín	1	1		
Radvanec	0	0		
Ralsko	1	1		
Rokytá	0	0		
Skalka u Doks	0	0		
Sloup	1	1		
Sosnová	1	0		
Stráž pod Ralskem	1	1		
Stružnice	1	1		
Stvolínky	0	0		
Svojkov	0	0		
Tachov	0	0		
Tuhaň	0	0		
Velenice	0	0		
Velká Bukovina	1	0		
Velký Valtinov	0	0		
Volfartice	1	1		
Vrchovany	0	0		
Zahrádky	1	1		
Zákupy	1	1		
Žandov	1	1		
Ždírec	0	0		

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Většina školských zařízení v oblasti působnosti LAG Podralsko je zřizována obcemi. Pouze základní škola v Krompachu je zřizována Libereckým krajem a je zde i škola praktická. Další výjimku tvoří Dětský domov se školou v Hamru na Jezeře. Zařízení je zřizováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Předškolní výchova

Na území LAG Podralsko nabízí předškolní výchovu 45 mateřských škol v 36 obcích (58 %). Žádnou mateřskou školu nemá 26 obcí (42 %), nemají ji zejména obce s počtem do 500 obyvatel. Větší města (Cvikov, Doksy, Jablonné v Podještědí, Mimoň, Nový Bor) nabízí předškolní výchovu v několika zařízeních, nejen v jednom. 43 mateřských škol je zřizováno obcí a pouze dvě na území města Nový Bor jsou soukromé.

Nedostatečná kapacita je rodiči a zástupci samosprávy pocíťována zejména ve větších městech a v obcích těsně sousedících s těmito městy. Menší obce dokáží svojí kapacitou poptávce po umístění dětí vyhovět.

Celková kapacita mateřských škol je v současné době nedostačující, aby vyhověla poptávce po umístění všech dětí v předškolním věku. Demograficky by se měl stav zlepšit výhledově od roku 2019. Do té doby

bude nutné najít řešení pro rovnoměrné umístění dětí do mateřských škol. Některé obce připravují v plánovacím období 2015 – 2020 projekty na zvýšení kapacity MŠ pomocí rekonstrukce, jiné, např. Velký Valtinov plánují zřízení mateřských center nebo dětských skupin.

Základní školství

Základní vzdělávání žáků probíhá na základních školách ve 100 % zřizovaných jednotlivými obcemi. Na celém území LAG Podralsko je k dispozici 37 základních škol v 35 obcích (57 %). Žádnou základní školu nemá 27 obcí (43 %). Přesto, že je členská základna LAG Podralsko tvořena zejména malými obcemi, je podíl úplných a neúplných škol vyrovnaný. Malotřídní školy jsou k dispozici občanům v 18 obcích (51 %). 17 obcí (49 %) nabízí vzdělávání ve školách s plnými ročníky (1. – 9. ročník).

Malotřídní školy zejména v malých obcích mají snahu nabízet žákům zajímavé výukové programy, nadstandardní prorodinný a individuální přístup, ve snaze k zachování dostatečného počtu žáků pro udržení a další fungování školy. Většina rodičů přesto dává přednost vzdělávání svých dětí v základních školách ve větších městech. Přispívá k tomu domněnka větší kvalifikovanosti pedagogického sboru, lepší výukové podmínky či větší nabídka mimoškolních aktivit. Skutečnost bývá však opačná. Malotřídní školy jsou kvalifikací učitelů i výukovými programy již srovnatelné s velkými školami. Výjimku tvoří v některých případech technický stav budov a vnitřní zařízení škol. Zde mají velké základní školy většinou lepší technické vybavení a zázemí, než školy vesnické. Z řady škol byl však zaznamenán požadavek rekonstrukce a vybavení odborných učeben, např. přírodovědných a jazykových, školy mají rovněž zájem o pořizování venkovních učeben. Řešena je i bezbariérovost přístupu do škol, s níž se potýkají zejména malé vesnické školy, ve větších školách je již bezbariérový přístup většinou vyřešen. Zejména na venkovských a malotřídních školách byla zaznamenána nedostatečná kapacita školních družin. Do školních družin jsou přijímány pouze děti 1. – 3. ročníku ZŠ. Tato skutečnost má za následek odliv dětí do městských škol, kde je dostatek odpoledních volnočasových aktivit, zájmových kroužků a školní družina, ale i možnost menšího uplatnění pro rodiče v pracovním procesu, zejména žen, které nemají možnost využít pro hlídání svých dětí školní družinu a zapojit se plnohodnotně do pracovního procesu. Možnost realizace dětských klubů s rozšířenými hodinami hlídání dětí a možnost příměstských táborů významně napomůže ke zvýšení zaměstnanosti a uplatnitelnosti rodičů v pracovním procesu, aniž by měli obavy, zda je o jejich dítě dostatečně postaráno.

Potřeby mateřských a základních škol budou v následujících dvou letech (2016 – 2018) řešeny na celém území LAG Podralsko realizací místních akčních plánů vzdělávání (MAP). Místní akční plány budou vznikat v rámci ORP, přičemž LAG Podralsko zajišťuje realizaci MAPů v rámci ORP Česká Lípa a ORP Nový Bor. Místní akční plán vzdělávání bude prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15-ti let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání a zájmového a neformálního vzdělávání. V OP VVV i IROP je v oblasti základního školství soulad s akčními plány rozvoje vzdělávání specifickým kritériem přijatelnosti při podávání žádostí o dotace.

Středoškolské vzdělávání

Střední školy a gymnázia poskytující středoškolské vzdělání jsou zastoupeny i na území LAG Podralsko. Celkem dvě zařízení nabízí středoškolské vzdělání.

VOŠS a SŠ v Novém Boru - Sklářská škola v Novém Boru je jedinečná vzdělávací instituce s celorepublikovou působností a dlouholetou tradicí, která nabízí kompletní vzdělávání od učebních oborů až po vyšší

odbornou školu v rámci jedné školy. Kromě nabídky sklářských oborů nabízí také studium všeobecného Gymnázia a nové obory Design interiéru a Předškolní a mimoškolní pedagogika.

Gymnázium v Mimoni - Škola s kapacitou 360 žáků poskytuje vzdělání ve dvou gymnaziálních oborech: Gymnázium (osm let studia) a Gymnázium (čtyři roky studia). Od roku 2014 má škola zařazen nový maturitní obor Sociální činnost (čtyři roky studia). Spádovou oblastí škola pokrývá města Mimoň, Stráž pod Ralskem, Ralsko a jejich okolí. Na čtyřletý obor pak dojíždějí žáci i z širšího okolí zejména z měst Doksy, Jablonné v Podještědí, Zákupy a také z České Lípy a Nového Boru. Gymnázium v Mimoni spolupracovalo v letech 2012 – 2015 s LAG Podralsko v rámci OPVK. V současné době realizuje řadu aktivit, mezi jinými usiluje o získání titulu „Fairtradová škola“. Při šetření na území LAG Podralsko zdůraznilo gymnázium zejména potřebu vybavených jazykových učeben.

Mimoškolní aktivity

Jediné na MŠMT registrované středisko volného času působí ve městě Mimoň. Dům dětí a mládeže Vážka nabízí 33 zájmových kroužků pro děti, mládež i dospělé.

Další mimoškolní aktivity jsou nabízeny jednotlivými školami či dalšími organizacemi, zejména neziskovými, zaměřujícími se převážně na práci s dětmi a mládeží (Skaut, Výři, vodáci ad.). Rozsahem mimoškolních volnočasových aktivit je zcela mimořádné město Stráž pod Ralskem, kde působí řada neziskových organizací, zaměřujících se na činnost neorganizovaných (klub Šešule) i organizovaných (sportovní klub Lutra) dětí. Záměrem organizací ve městě je vybudování vzdělávacího zařízení a rozšíření vzdělávacích aktivit mládeže, zejména v oblasti environmentálního vzdělávání a gramotností. Většina organizací působí na území převážně větších měst a mají široké členské základny. Jejich aktivity jsou často financovány i za podpory prostředků získaných činností LAG Podralsko.

Další vzdělávání

Na území LAG Podralsko, ve městě Stráž pod Ralskem sídlí svým charakterem jedinečná instituce nabízející vzdělání pro příslušníky vězeňské služby – Akademie vzdělávání vězeňské služby.

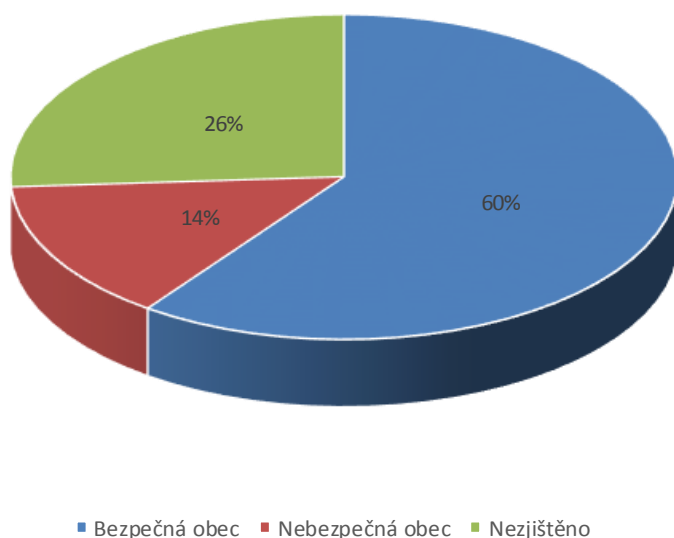
Akademie vzdělávání vězeňské služby má jako samostatná organizační jednotka Vězeňské služby ČR status centrálního rezortního vzdělávacího zařízení s celorepublikovou působností, které zajišťuje příslušníkům a zaměstnancům všech ostatních organizačních jednotek z celé České republiky základní kvalifikaci nezbytnou pro vykonávání jejich pracovních a služebních povinností a během celého jejich profesního života jim umožňuje další rozvoj odborných kompetencí, přitom plní roli bezprostředního poskytovatele vzdělávání, v oblasti mezioborové a meziresortní spolupráce.

2.8.5 Bezpečnost

V působnosti LAG Podralska není mnoho velkých obcí, proto jsou téměř všechny obce považovány za bezpečné. Jen 9 obcí uvedlo, že bezpečné nejsou a překvapivě nejde o větší města, ale naopak jde spíše o malé vesnice, kde bychom řekli, že se všichni obyvatelé navzájem znají. Jinak se naprostá většina obcí potýká hlavně s občasným vandalismem, jde především o zničené zastávky, lavičky na veřejných místech atd.

Obce, které uvedly, že nejsou zcela bezpečné: Hamr na Jezeře, Chlum, Kravaře, Provodín, Stružnice, Volfartice, Dolní Krupá, Chotovice, Blíževedly.

GRAF 1: BEZPEČNOST V OBCÍCH (%):

Položka bezpečnost znamená v rozpočtu obcí výdaje na:

- Státní správu v oblasti hospodářských opatření
- Bezpečnost a veřejný pořádek
- Požární ochranu
- Ochranu obyvatelstva
- Krizové řízení

TABULKA 26: PROSTŘEDKY Z ROZPOČTŮ OBCÍ, VYČLENĚNÉ NA BEZPEČNOST V ROCE 2013

Obec	Bezpečnost
Bělá p. Bezdězem	912.680 Kč
	PO 51,94 %
	SSHO 9,9 %
	OBVB 44,17 %
Bezděz	171.396 Kč
	PO 100 %
Bítouchov	26.801 Kč
	PO 100 %
Blatce	7.367 Kč
	PO 100 %
Blíževedly	20.915 Kč
	PO 100 %
Bohatice	35.661 Kč
	PO 100 %
Brniště	389.814 Kč
	PO 83,76 %
	SSHO 16,24 %
Březovice	99.276 Kč
	PO 100 %

Obec	Bezpečnost
Cetenov	101.662 Kč
	PO 93,61 %
	OO 4,92 %
	KŘ 4,92 %
Cvikov	3.722.043 Kč
	BVP 54,87 %
	PO 44,61%
	OO 0,52 %
Čistá	50.000 Kč
	PO 100 %
Dolní Krupá	15.000 Kč
	PO 100%
Doksy	4.425.520 Kč
	PO 26,20 %
	BVP 73,80 %
Dubá	1.316.948 Kč
	PO 75,37 %
	OZ 24,63 %
Dubnice	44.415 Kč
	PO 100 %
Hamr na Jezeře	83.273 Kč
	PO 29,25 %
	OO 70,75 %
Holany	299.388 Kč
	PO 91,76 %
	BVP 8,24 %
Horní Libchava	51.482 Kč
	PO 88,28 %
	OO 11,72 %
Horní Police	43.146 Kč
	PO 96,47 %
	OO 3,53 %
Chlum	100.000 Kč
	PO 100 %
Chorušice	19.376 Kč
	PO 100 %
Chotovice	23.916 Kč
	PO 100 %
Jablonné v Podještědí	3.311.349 Kč
	BVP 71,69 %
	PO 23,50
	KŘ 1,94
	OZB 1,75 %
	SSHO 0,82 %
	OO 0,29 %

Obec	Bezpečnost
Jestřebí	15.000 Kč
	PO 33,33 %
	KŘ 66,67 %
Kozly	0 Kč
Kravaře	437.320 Kč
	PO 100 %
Krompach	42.207 Kč
	PO 100 %
Kunratice u Cvikova	423.413 Kč
	PO 100 %
Kvítkov	25.000 Kč
	KŘ 40 %
	PO 60 %
Luka	5.000 Kč
	PO 100 %
Mařenice	10.000 Kč
Mimoň	4.108.258 Kč
	PO 27,37 %
	BVP 72,63 %
Mšeno u Mělníka	738.441 Kč
	PO 100 %
Noviny pod Ralskem	15.000 Kč
	PO 100 %
Nový Bor	14.144.807 Kč
	PO 23,86 %
	OO 14,16 %
	BVP 61,45 %
	SSHO 0,31%
	KŘ 0,22 %
Okna	26.359 Kč
	PO 88,81 %
	BVP 11,19 %
Osečná	9.515.546 Kč
	PO 4,82 %
	SSHO 94,69 %
	OO 0,44%
	KŘ 0,04 %
Pertoltice pod Ralskem	17.921 Kč
	PO 100%
Plužná	10.290 Kč
	PO 2,82
	SSHO 97,18%

Obec	Bezpečnost
Polevsko	12.232 Kč
	PO 100 %
Provošín	14.681 Kč
	PO 34,06 %
	OO 65,94 %
Radvanec	15.253 Kč
	PO 100 %
Ralsko	3.865.701 Kč
	PO 2,77 %
	BVP 97,23 %
Rokytá	52.777 Kč
	PO 100 %
Skalka u Doks	5.204 Kč
	PO 100 %
Sloup v Čechách	224.419 Kč
	PO 100 %
Sosnová	50.000 Kč
Stráž pod Ralskem	3.629.642 Kč
	BVP 47,19 %
	KŘ 19,01 %
	PO 19,24 %
	OO 13,76%
	SSHO 0,55
Stružnice	751.831 Kč
	PO 67,69 %
	OO 12,95%
	KŘ 19,36 %
Stvolínky	118.429 Kč
	PO 100 %
Svojkov	155.954 Kč
	PO 100 %
Tachov	5.000 Kč
	PO 100 %
Tuhaň	223.878 Kč
	PO 100 %
Velenice	118.900 Kč
	PO 100 %
Velká Bukovina	313.559 Kč
	PO 100 %
Velký Valtinov	28.999 Kč
	PO 78,33 %
	BVP 21,67 %
Volfartice	1.275.062 Kč
	SSHO 2,13 %

Obec	Bezpečnost
	PO 97,87 %
Vrchovany	1.646 Kč
Zahrádky	70.000 Kč
	SSHO 71,43 %
	PO 28,57 %
Zákupy	1.728.070 Kč
	KŘ 0,58 %
	BVP 51,81 %
	PO 47,61 %
Žandov	439.687 Kč
	PO 100 %
Ždírec	5.000 Kč
	PO 100 %

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

Data v tabulce jsou dostupná za rok 2013. Z celkového počtu 62 obcí pouze jedna obec (1,61 %), (Kozly) neměla položku Bezpečnost zahrnutou ve svém rozpočtu. U obcí (26/ 41,94 %), kde jsou identifikovány oblasti vyžadující finance vztahující se k bezpečnosti (činnost městských a obecních policií, rizika živelních pohrom, krizové řízení ad.) jsou zaznamenány pouze procentuální podíly z celkové částky. Největší počet obcí (32/ 56,45 %) vyčleňuje prostředky na Požární ochranu, ve velké míře jednotky dobrovolných hasičů.

Celkové náklady všech členských obcí na bezpečnost v roce 2013 činily 43 752 108 Kč.

V průměru na jednoho obyvatele 625 Kč/ rok.

TABULKA 27: TRESTNÉ ČINY DLE OBVODNÍCH ODDĚLENÍ POLICIE ČR V PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO SRPEN 2014 – SRPEN 2015

OBEC	Zjištěno TČ	Objasněno TČ	%	Trestné činy	Poměr
Bělá pod Bezdězem	169	83	49	Vraždy	0
				Násilné činy	11
				Mravnostní činy	3
				Krádeže vloupáním	35
				Krádeže prosté	43
				Majetkové činy	89
				Ostatní činy	31
				Zbývající činy	21
				Hospodářské činy	14
Cvikov	226	131	58	Vraždy	0
				Násilné činy	18
				Mravnostní činy	5
				Krádeže vloupáním	42
				Krádeže prosté	56
				Majetkové činy	117
				Ostatní činy	23
				Zbývající činy	33
				Hospodářské činy	30

OBEC	Zjištěno TČ	Objasněno TČ	%	Trestné činy	Poměr
Doksy	392	140	36	Vraždy	0
				Násilné činy	22
				Mravnostní činy	1
				Krádeže vloupáním	46
				Krádeže prosté	142
				Majetkové činy	220
				Ostatní činy	64
				Zbývající činy	51
				Hospodářské činy	34
Jablonné v Podještědí	184	93	51	Vraždy	0
				Násilné činy	8
				Mravnostní činy	3
				Krádeže vloupáním	52
				Krádeže prosté	49
				Majetkové činy	107
				Ostatní činy	33
				Zbývající činy	22
				Hospodářské činy	11
Mimoň	331	184	56	Vraždy	0
				Násilné činy	32
				Mravnostní činy	0
				Krádeže vloupáním	48
				Krádeže prosté	60
				Majetkové činy	143
				Ostatní činy	61
				Zbývající činy	43
				Hospodářské činy	49
Mšeno	99	41	41	Vraždy	0
				Násilné činy	7
				Mravnostní činy	1
				Krádeže vloupáním	20
				Krádeže prosté	25
				Majetkové činy	52
				Ostatní činy	16
				Zbývající činy	19
				Hospodářské činy	4
Nový Bor	555	256	46	Vraždy	0
				Násilné činy	38
				Mravnostní činy	6
				Krádeže vloupáním	82
				Krádeže prosté	204
				Majetkové činy	338
				Ostatní činy	74
				Zbývající činy	53
				Hospodářské činy	46

OBEČ	Zjištěno TČ	Objasněno TČ	%	Trestné činy	Poměr
Stráž pod Ralskem	204	130	64	Vraždy	0
				Násilné činy	22
				Mravnostní činy	5
				Krádeže vloupáním	34
				Krádeže prosté	48
				Majetkové činy	98
				Ostatní činy	27
				Zbývající činy	29
				Hospodářské činy	23
Žandov	136	82	60	Vraždy	0
				Násilné činy	8
				Mravnostní činy	0
				Krádeže vloupáním	28
				Krádeže prosté	27
				Majetkové činy	67
				Ostatní činy	20
				Zbývající činy	31
				Hospodářské činy	10

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/#tabulky>

Tabulka znázorňuje počty zjištěných trestních činů a jejich číselnou a procentuální objasněnost. Na základě těchto dat je uváděn index kriminality, jehož rozbor však není nutné u této stručné analýzy realizovat. Data jsou získána z území působnosti obvodních oddělení Policie ČR. Na území MAS sídlí v 9 městech a jejich činnost zasahuje i do okolních měst a obcí.

Nejvíce bylo zjištěno majetkových trestních činů – **2 371**. Mezi tyto činy se řadí podvod, zpronevěra, neoprávněné užívání cizí věci, zatajení věci, poškození cizí věci, pytláctví a ostatní majetkové trestné činy. Velmi rozsáhlé jsou také krádeže vloupáním do majetku a drobné krádeže, mezi nimiž jsou nejrozšířenější krádeže vloupáním do osobních automobilů – **387**.

Zaznamenáno je i několik vážných násilných trestních činů – **166**. Zahrnuje činy mmj. úmyslné ublížení na zdraví, vydírání, omezování a porušování osobní svobody.

Vražda na celém území působnosti nebyla evidována ani jedna.

Zapojení do IZS

Integrovaný záchranný systém (IZS) je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“

Základní složky IZS:

Hasičský záchranný sbor České republiky

Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Zdravotnická záchranná služba

Policie České republiky

Ostatní složky IZS:

Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil

Obecní policie

Orgány ochrany veřejného zdraví

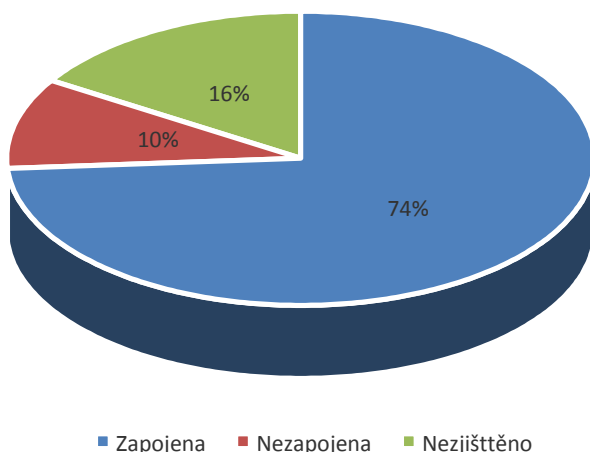
Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby

Zařízení civilní ochrany

Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Jako na většině území ČR, i na území LAG Podralsko je většina obcí zapojena do integrovaného záchranného systému. **Obce nezapojené do IZS:** Hamr na Jezeře, Krompach, Plužná, Provodín.

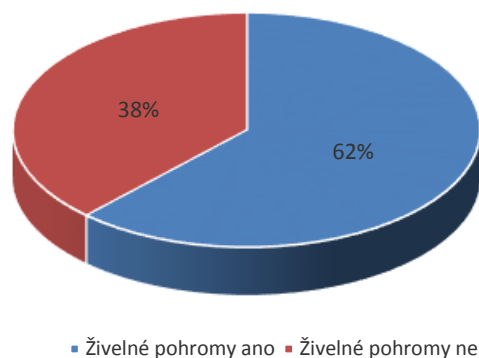
GRAF 2: ZAPOJENÍ OBCÍ V IZS(%):

Živelné pohromy

Z živelných pohrom jde v na území LAG především o povodně, méně často, když je bouřka a rychlost větru je velká, padají stromy a dochází k polomům. Povodně přichází téměř každým rokem, většinou na začátku jara, nebo v případě častých přívalových dešťů. Ve většině obcí v působnosti LAG Podralsko je řeka nebo potok, což se pokaždé při velkém rozvodnění stává nebezpečným. Nejvíce jsou postižené povodněmi obce podél řeky Ploučnice, rozvodněny ale bývají i jinak mírné potoky. Mnoho domácností stojí jen pár metrů od břehů velkých, či malých řek, to znamená, že domácnosti i celé obce jsou často postiženy povodněmi i přesto, že obce zvyšují své úsilí při přípravě protipovodňové ochrany. V takovýchto chvílích je boj proti velké vodě v podstatě marný a škody, po opadnutí vody, jsou katastrofální. Obce pak často zřizují a zajišťují různou pomoc pro oběti povodní.

Obce, které nejsou postihovány povodněmi: Blatce, Bohatice, Cetenov, Dubá, Horní Libchava, Kravaře, Nový Bor, Rokyta, Sloup v Čechách, Stvolínky, Tachov, Tuhaň, Zahrádky.

GRAF 3: ŽIVELNÉ POHROMY NA ÚZEMÍ OBCÍ LAG PODRALSKO (%):

2.8.6 Kultura a sport

Z kulturních zařízení má na území LAG Podralsko největší zastoupení knihovna, která se nachází ve 44 obcích, z čehož ve čtyřech obcích existují 2 pobočky knihovny.

Téměř všechny obce mají na svém území jedno nebo více hřišť.

TABULKA 28: CELKOVÝ VÝČET KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2014)

Kulturní zařízení na území LAG Podralsko	Počet zařízení
Veřejná knihovna vč. poboček	48
Stálá kina	5
Divadlo	1 – Nový Bor
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	7
Kulturní zařízení (domy, místnosti, sokolovny....)	32
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	6

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření a ČSÚ – meziobecní statistika

V území je kromě muzeí rovněž 9 výstavních zastavení, která realizovala LAG Podralsko prostřednictvím osy IV. – LEADER, opatření IV.2.1. Projekty spolupráce v období 2008 – 2010 Výstavní zastavení byla realizována nejprve v menších, ale z hlediska památek zajímavých obcích – Hamr na Jezeře, Zahrádky, Velký Valtinov a Blatce, v další etapě pak v Mimoni, ve Stráži pod Ralskem, v Kravařích, v Jablonném v Podještědí a v Bělé pod Bezdězem. Ve městě Dubá je rovněž letní kino.

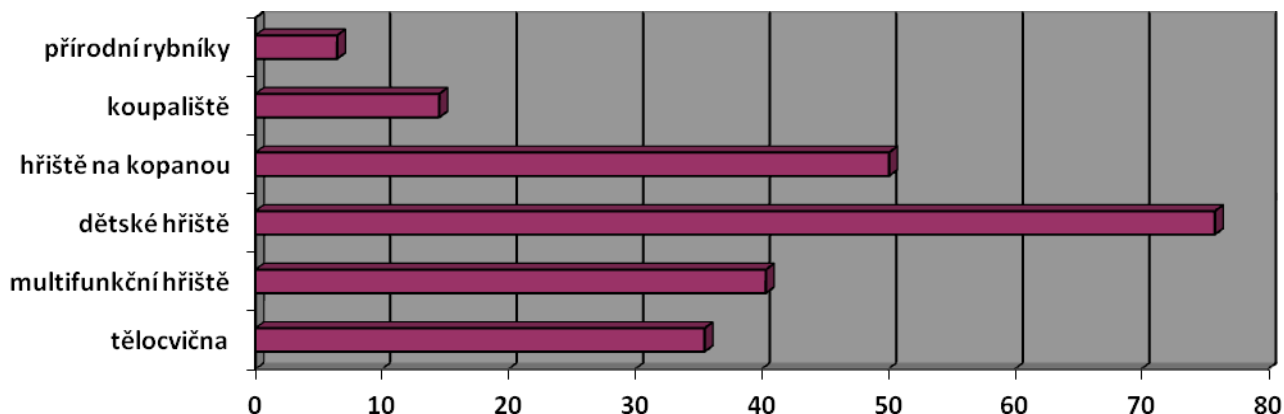
TABULKA 29: CELKOVÝ VÝČET SPORTOVNÍCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2014)

Sportovní zařízení na území LAG Podralsko	Počet zařízení	Poznámka
Koupaliště a bazény	19	Doksy a Stráž p.R. více koupališť
Kryté bazény	1	Stráž pod Ralskem
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	114	Ve větších obcích více hřišť i více druhů hřišť
Tělocvičny (vč. školních)	26	Ve větších městech více tělocvičen
Stadiony otevřené	12	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	Doksy
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	21	

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření a ČSÚ – meziobecní statistika

Na území LAG Podralsko je celkově 114 hřišť, z toho je 27 hřišť multifunkčních, 48 dětských a 39 hřišť fotbalových. Některé obce mají všechny druhy hřišť, některé pouze dětské nebo fotbalové. Na území LAG Podralsko je dále horolezecká i boulderingová stěna (Zákupy, Mšeno, Stráž pod Ralskem), několik tenisových kurtů (Cvikov, Mimoň, Čistá, Stráž pod Ralskem), lyžařská sjezdovka (Cetenov), bowling, centrum zdraví, posilovny a fitness centra (Kravaře, Mimoň, Doksy, Stráž pod Ralskem), volejbalové kurty (Cvikov, Stráž pod Ralskem). V obci Cvikov je rovněž kynologické cvičiště.

GRAF 4: VYBAVENOST OBCÍ Z HLEDISKA SPORTOVNÍHO ZÁZEMÍ V %:

Ve většině obcí se pravidelně pořádají nejrůznější kulturní a sportovní akce. Mezi nejčastější akce patří Dny Děti, obecní slavnosti, poutě, jarmarky, městské plesy, pálení čarodějnic, rozsvícení vánočního stromčku, Mikulášská nadílka, masopust, vánoční besídky, halloween, loučení s létem, otevírání studánek, plesy, sportovní turnaje, turistické pochody, festivaly (České hrady – Bezděz) nebo putování za pohádkou pro děti. Ve městě Mšeno probíhá Mistrovství světa mopedů.

Stávající sportovní zázemí vytváří dobré předpoklady pro stabilizaci obyvatelstva (především dětí a mládeže) a pro další rozvoj území. Velkým lákadlem v cestovním ruchu pro naše území s širokou nabídkou pro vodní sporty je např. Máchovo jezero, Hamerský a Horecký rybník, Chrastná, Holany, koupaliště Jablonné.

SWOT analýza oblasti život v obcích

Silné stránky

- Velké množství neziskových organizací a spolků
- Množství kulturních i sportovních akcí regionálního i nadregionálního významu
- Dobrá práce neziskových organizací v sociální oblasti i v oblasti spolkového života v obcích
- Hustá síť knihoven a dostatek dalších kulturních zařízení na území
- Existence dětských hřišť a dalších sportovních ploch ve většině obcí
- Ochota obcí řešit sociální problémy občanů
- Kvalitní práce odborů sociálních služeb měst na území LAG Podralsko (dobrá spolupráce, komunikace, vstřícnost)
- Platný komunitní plán Česká Lípa
- Kvalifikovaní odborníci ve službách
- Dobře nastavený a organizovaný systém řízení rozvoje sociálních služeb
- Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb
- Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol

- Kvalitní ZŠ 1. stupně v obcích
- Dostatečná kapacita volných míst ZŠ
- Zvyšující se kvalifikovanost učitelů
- Dobrá vybavenost škol zřizovaných městy a obcemi
- Rozsáhlá nabídka volnočasových aktivit pro žáky
- Vysoké procento sloučených organizací ZŠ a MŠ (snížené výdaje na pracovníky, větší vzájemná integrace dětí)
- Existence středního školství v regionu

Slabé stránky

- Malé množství finančních prostředků pro činnost NNO a spolků a údržbu kulturních zařízení
- Malá koordinace kulturních a sportovních akcí v území
- Nedostatečné finanční prostředky pro rozvoj oblastí kultury a sportu
- Chybějící možnosti dostupného sociálního bydlení
- Nedostatek služeb sociální prevence (noclehárny)
- Nedostatečné zajištění sociálních služeb u menších obcí
- Nedostatečná kapacita pečovatelské služby
- Nedostatečná kapacita domovů pro seniory
- Nízká informovanost o sociálních službách
- Nižší míra služeb pro klienty cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením
- Nepřipravenost MŠ na vývoj počtu dětí v silných ročnících
- Investice obcí jsou směřovány spíše do majetku pro všechny občany obce než do zařízení pro MŠ (např. hřiště)
- Přejít z malotřídních škol na druhý stupeň ZŠ do větších škol
- Nižší vybavenost odborných učeben na venkovských základních školách
- Malá kapacita školních družin
- Nedostatek financí na volnočasové aktivity

Příležitosti

- Prohloubení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli, sociálních služeb a zdravotní péče, zlepšení komunikace a informovanosti mezi NNO, Lbc. krajem i mezi městy)
- Možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi, svazky obcí, ale i meziregionální spolupráce
- Spojení obcí a vytvoření sítě dostupného bydlení
- Využívání financování sociálních služeb, kultury a sportu z fondů EU
- Podpora sociálního podnikání
- Meziobecní spolupráce u ambulantních a terénních služeb
- Aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti
- Potřeba mapování, odstraňování a nevytváření bariér, které znesnadňují život zdravotně postiženým
- Zkvalitnění a rozšíření služeb včetně vzdělávání zaměstnanců, získávání zaměstnanců pro poskytování sociálních služeb
- Udržení i vesnických škol v nejbližších letech díky silným ročníkům
- Rozšíření nabídky mimoškolních aktivit
- Motivační programy pro pracovníky školství
- Zlepšení informovanosti a propagace školy
- Zkvalitňování školské infrastruktury (vybavení tříd ad.)
- Rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství a vzdělávání
- Rozšiřování nabídky středoškolských studijních oborů v moderních směrech

Hrozby

- Další krácení finančních prostředků na kulturu, sport ze strany obcí, krajů, státu
- Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu, sport v obcích
- Nedostatečné finanční zdroje pro poskytovatele i pro uživatele sociálních a zdravotních služeb
- Změny legislativy, nedostatečnost, neprovázanost
- Nedostatek financí pro sociální i zdravotní služby
- Hrozící úbytek zdravotnických zařízení na venkově
- Uživatelé nedosáhnou na služby vzhledem k nízkým důchodům
- Migrace obyvatel a úbytky dětí ve školách během školního roku
- Uzavření malých škol
- Nízká motivace kvalifikovaných učitelů a z jejich pohledu nízké platové ohodnocení
- Zvýšený nárůst žáků prvních tříd může způsobit nedostatek kvalifikovaných učitelů na prvním stupni
- Vysoké náklady na školství a nízké částky získané z rozpočtového určení daní
- Nezájem žáků o nabízené středoškolské obory

2.9 Podnikání, výroba, zaměstnanost

V této kapitole jsou analyzovány popisné a vývojové charakteristiky regionální ekonomiky LAG Podralsko. Jedná se o analýzu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti resp. trhu práce, mobility pracovní síly a identifikaci nejvýznamnějších podnikatelských subjektů.

2.9.1 Ekonomická aktivita obyvatel

Z celkového počtu 71 253 obyvatel v území je 33 723 obyvatel ekonomicky aktivních, což činí 47,33 %. Ekonomicky aktivních pracujících je dle dat ČSÚ v území 29 567 obyvatel což je 41,50 % z celkového počtu obyvatel a 87,69 % z ekonomicky aktivních obyvatel.

Míra nezaměstnanosti v území za rok 2014 je 7,6 %. Počet nezaměstnaných je za stejný rok 3 635, jejich průměrný věk je 39,1 let. Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání je déle než 24 měsíců v evidenci ÚP 904 osob, tj. 20,27 % všech uchazečů o zaměstnání.

TABULKA 30: SROVNÁNÍ MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH PŮSOBNOSTI LAG PODRALSKO (2013, 2014, SRPEN 2015)

Obec název	2013		2014		2015	
	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů
Bělá pod B.	4,7	157	4,8	160	2,4	84
Bezděz	9,2	19	8,9	18	4,3	9
Bítouchov	2,9	6	3,1	6	2,0	4
Blatce	13,7	7	9,3	5	12,3	7
Blíževedly	9,9	46	9,5	43	6,2	27
Bohatice	12,1	17	4,6	7	2,6	4
Brniště	6,2	60	5,0	48	2,1	20
Březovice	5,4	15	5,4	13	3,6	9
Cetenov	6,3	5	5,3	4	5,6	4
Cvikov	11,5	349	9,6	290	6,6	197
Čistá	4,1	21	5,3	26	3,9	20
Doksy	10,2	361	8,9	308	6,5	222
Dolní Krupá	12,2	18	12	18	9,1	14
Dubá	12,7	152	11,7	138	7,0	81
Dubnice	6,1	28	6,0	27	3,9	17
Hamr na Jezeře	4,9	14	4,0	11	4,5	13
Holany	7,0	25	7,7	27	4,8	17
Horní Libchava	5,5	28	5	26	3,6	19
Horní Police	6,0	29	5,9	28	4,4	20
Chlum	19,1	33	14,9	25	7,7	13
Jablonné v P.	8,1	209	7,8	196	6,1	153
Jestřebí	10,5	62	7,4	43	4,1	24
Kozly	8,1	8	6,0	6	5,8	6
Kravaře	10,2	59	8,4	47	6,4	35
Krompach	15,5	15	10,6	10	4,5	4

Obec název	2013		2014		2015	
	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů
Kunratice u C.	7,3	30	4,9	20	3,2	13
Kvítkov	10,0	15	3,1	5	4,5	7
Luka	12,9	9	12,9	9	4,2	3
Mařenice	7,1	16	7,4	16	5,4	11
Mimoň	7,8	353	6,2	275	3,9	169
Noviny pod R.	4,8	9	4,1	8	2,1	4
Nový Bor	9,7	794	8,4	676	6,7	524
Okna	14,8	30	14	29	9,0	19
Osečná	7,4	54	7,4	53	6,1	45
Pertoltice pod R.	7,7	21	6,8	18	3,4	9
Plužná	5,1	8	4,4	7	5,4	9
Polevsko	7,8	20	7,7	20	4,1	10
Provoďín	11,2	57	8,0	41	4,8	25
Radvanec	11,4	13	9,2	11	9,2	12
Ralsko	12,9	183	10,6	151	6,5	93
Rokytá	4,9	8	3,1	5	4,2	7
Skalka u Doks	16,8	19	14,5	16	7,1	8
Sloup v Čechách	8,6	41	7,8	36	5,9	27
Sosnová	8,3	42	8,3	42	3,7	18
Stráž pod R.	6,9	204	5,0	144	2,9	84
Stružnice	9,0	62	6,1	41	4,8	32
Stvolínky	11,3	28	8,2	19	7,4	17
Svojkov	8,4	13	8,1	13	6,1	10
Tachov	16,2	22	15,8	22	13,2	19
Tuhaň	17,3	34	19,9	37	6,6	12
Velenice	5,6	7	1,7	2	3,2	4
Velká Bukovina	7,5	24	5,0	16	5,0	16
Velký Valtinov	11,5	15	8,5	11	5,6	7
Volfartice	12,6	59	10,0	47	4,5	21
Vrchovany	7,1	5	12,7	9	5,8	4
Zahrádky	9,5	47	7,8	39	4,3	22
Zákupy	9,1	175	6,4	120	4,8	90
Žandov	12,2	165	9,2	123	5,2	69
Ždírec	23,3	20	20,2	17	4,8	4
Chorušice	7,1	16	6,8	25	6,2	23
Mšeno	9,5	69	5,9	56	4,1	41
Chotovice	8,9	10	6,1	7	5	6
CELKEM LAG	9	4355	7,6	3635		
Liberecký kraj	8,3	17700	6,5	14000		
Středočeský kraj	5,2	34400	5,1	34300		
Ústecký kraj	9,4	37800	8,5	34100		
Česká republika	7,0	368900	6,1	323600		

Zdroj: ČSÚ

Výsledky míry nezaměstnanosti na území LAG Podralsko jsou ve vztahu k celorepublikovým výsledkům na podobné úrovni. Celorepublikově se již několik let drží míra nezaměstnanosti v průměru na 7 %. Výrazně vyšší míra nezaměstnanosti je na území Ústeckého kraje, výrazněji nižší pak zase na území kraje Středočeského.

Na území působnosti LAG působí několik významných zaměstnavatelů, kteří nabízejí pracovní místa celoročně. Vzhledem k charakteru území je velmi časté sezónní zaměstnávání v oblasti cestovního ruchu. Výjimkou nejsou ani sezónní práce v oblasti stavebnictví. Mezi nejvýznamnější průmyslové obory patří výroba zaměřená na automobilový průmysl a sklářská výroba.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří:

Kategorie podle počtu zaměstnanců 2 000 – 2 999

DIAMO, s.p. – Těžba a úprava uranu. V meziročním srovnání došlo k mírnému nárůstu počtu zaměstnanců. Stráž pod Ralskem.

Kategorie podle počtu zaměstnanců 1 000 - 1999

JOHNSON CONTROLS, AUTOMOBILOVÉ SOUČÁSTKY, k.s. – Výroba automobilových součástek. Ve struktuře zaměstnanců převažují dělnické profese. Ve společnosti je zaměstnáno i velké množství cizinců. Stráž pod Ralskem.

Kategorie podle počtu zaměstnanců 500 – 999

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR - Řady zaměstnanců jsou tvořeny pracovníky ve služebním poměru a civilními pracovníky zajišťujícími běžný chod věznic. Stráž pod Ralskem.

IAC Group Czech s.r.o. – Výroba plastových výrobků. Zákupy.

Kategorie podle počtu zaměstnanců 200 - 499

TIBERINA AUTOMOTIVE Bělá, s.r.o – Kovovýroba, Bělá pod Bezdězem.

CRYSTALEX CZ, s. r. o - Sklářská výroba. Nejčastěji zastoupenými profesemi ve společnosti jsou dělnické profese v oblasti zpracování skla. Firma spolupracuje s agenturami práce a z celkového počtu zaměstnanců je 19,3 % agenturních zaměstnanců. Nový Bor.

Provimi Pet Food CZ s.r.o. - Výroba průmyslových krmiv pro zvířata v zájmovém chovu. Brniště.

Kategorie podle počtu zaměstnanců 100 - 199

FOL – OBAL, s.r.o – Výroba plastových obalů.

HOERBIGER s.r.o. – Výroba plastových čerpadel a kompresorů. Žandov.

MITOP, akciová společnost – Výroba netkaných textilií. Mimoň.

ZOD Brniště a.s. – Živočišná a rostlinná výroba, největší a nejúspěšnější chovatel krůt a krocanů v ČR.

Zaměstnanost v oblasti působnosti LAG Podralsko ovlivňuje několik faktorů. Mezi nejdůležitější patří působení množství významných firem se zahraniční účastí, jež se řadí k zaměstnavatelům nad 500 zaměstnanců. V této kategorii zaměstnavatelů se jedná o subjekty, které nejčastěji nepožadují specifické profese, ale především manuální zručnost a zdravotní způsobilost a dispozice pracovníků.

Dalším faktorem významně se podílejícím na zaměstnanosti je stálý zájem o zahájení samostatné výdělečné činnosti. Poptávka po informacích o možnostech zahájení samostatné výdělečné činnosti za podpory Úřadu práce ČR se nesnižuje, ale naopak dlouhodobě roste.

Mezi podnikajícími subjekty i NNO roste zájem o rozšiřování a zakládání sociálních podniků, které by mohly v období 2015 a dále významně přispět ke snižování nezaměstnanosti. Existující sociální podniky na území LAG Podralsko se zabývají především venkovními úklidovými pracemi a komunálními službami. Zaměření stávajících zájemců o sociální podnikání je např. na chráněné dílny a výrobu a prodej regionálních produktů.

V obcích stoupá i počet OSVČ – drobných podnikatelů, provozujících různé spektrum služeb – od kadeřnických a kosmetických provozoven, přes autoopravny, zámečnické dílny, truhlárny a další řemesla.

Na území LAG Podralsko je registrováno 11 973 OSVČ – živnostníků a 263 drobných zemědělců.

2.9.2 Zaměstnanost dle sledovaných ekonomických odvětví

Zemědělství, lesnictví, rybářství

Mezi hospodářská odvětví zemědělství a lesnictví patří oblasti rostlinné a živočišné výroby, těžba dřeva, výsadba lesů, stav a lov lesní zvěře.

Toto odvětví zahrnuje práce spojené s pěstováním zemědělských plodin a chovem zvířat, pěstováním lesa a těžbou dřeva a chovem ryb a rybolovem.

V ČR zemědělství nejvíce ovlivňují přírodní podmínky, jako jsou reliéf, podnebí, půda. Z celkové plochy státu je pro zemědělské využití určeno asi 54 %. Z toho je asi 38 % orná půda, 12 % travní porosty a 3 % připadají na vinice, chmelnice, zahrady a sady.

Na území LAG Podralsko je pro zemědělské využití určeno asi 41 %. Z toho 26 % orná půda, 14 % travní porosty a necelé 2 % připadají zejména na zahrady a sady (vinice a chmelnice mají jen velmi nepatrné zastoupení).

V současné době má zemědělský sektor hospodářství problémy. V minulosti byly příčinami špatně provedené restituční nebo privatizační, dnes je to hlavně malá provázanost mezi prvovýrobou a druhovýrobou a též i malá ochrana domácího trhu v porovnání s ostatními zeměmi EU.

V zemědělství, lesnictví a rybářství pracuje v oblasti LAG celkem 842 osob, což je 2,8 % všech zaměstnaných obyvatel a 1,18 % všech obyvatel regionu. Tento stav je hluboce pod republikovým průměrem, který tvoří 5-6 % všech pracujících obyvatel.

Celkem je v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství evidováno 555 subjektů. (7,6 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Nejvýznamnější zemědělskou firmou na území LAG Podralsko je ZOD Brniště, které je rovněž největším a nejúspěšnějším chovatelem krůt a krocanů v České republice a špičkovým chovatelem holštýnského černostrakatého skotu. Klíčovou součástí podnikání je také rostlinná výroba zaměřená na produkci tržních plodin a vlastních krmiv. ZOD Brniště zaměstnává 120 zaměstnanců. ZOD Brniště v lednu roku 2007 zaregistrovalo svou dceřinou společnost PROMINENT CZ, s.r.o. Hlavní činností PROMINENTU CZ je zpracování krůtího a kuřecího masa. Provozuje patnáct vlastních maloobchodů, které jsou převážně zaměřené na prodej krůtího masa a krůtích specialit. Zároveň je největším velkoobchodníkem s drůbežím masem a drůbežími specialitami. ZOD Brniště rovněž podporuje rozvoj regionu Podralska a jeho okolí prostřednictvím založení Podralského nadačního fondu. Prioritami ZOD Brniště v následujícím programovém období je dořešení zemědělské infrastruktury (úpravy a zlepšení kvality polních cest). Dále plánuje ZOD

Brniště realizovat Centrum regionálních výrobků, v němž bude podporovat projekty výroby a zpracování potravin místními podnikateli. Tito podnikatelé budou spolupracovali se ZOD resp. firmou Prominent, která má svoji distribuční síť ve spádové oblasti „místních trhů“ .

Drobní zemědělci v území, zejména fyzické osoby a malá družstva řeší v současné době základní investice jednak do zemědělských staveb pro živočišnou i rostlinnou výrobu (rekonstrukce stodol, chlévů, oplocení pastvin, zábrany pro hospodářská zvířata apod.), ve větší míře potom investice do nákupu zemědělských strojů jako jsou traktory, sekačky na trávu, mulčovače apod.).

Průmysl

Sledovaná oblast disponuje tradičně rozšířeným průmyslem, přičemž dnes je nejvýznamnější výroba zaměřená na automobilové díly a doplňky a těžební průmysl. Dříve byly nejvýznamnějšími odvětvími dřevozpracující a nábytkářský průmysl, sklárství a těžba nerostných surovin.

V oblasti LAG se nacházejí následující významné rozvojové plochy (realizované i potenciální).

Ralsko - Kuřívody

Ralsko – Hradčany

Mimoň - průmyslová zóna č. 1

Mimoň - průmyslová zóna č. 2

Stráž pod Ralskem - průmyslová zóna

Stráž pod Ralskem – Na Americe

Podle údajů Eurostatu pracuje v ČR v průmyslovém odvětví 38 % zaměstnaných obyvatel země. V tomto směru nevybočují obyvatelé na území LAG z řady a v tomto odvětví našlo práci 10 765 obyvatel, což je 36 % pracujících obyvatel a 15,5 % z celkového počtu obyvatel.

Celkem je v průmyslovém odvětví evidováno 1 352 subjektů (18,4 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Stavebnictví

Na území LAG působí několik stavebních firem, a některé z nich zaměstnávají své zaměstnance pouze sezónně nebo brigádně, což přispívá ke kolísavému poměru nezaměstnanosti v letních a zimních měsících.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je ve stavebnictví zaměstnáno 1 707 (5,8 % všech pracujících a 2,4 % všech obyvatel oblasti LAG).

Celkem je ve stavebnictví evidováno 1 068 subjektů (14,6 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel

Odvětví velkoobchodu a maloobchodu je významné pro zaměstnanost zejména díky zaměstnávání velkého počtu žen. Je však zaznamenávána velká fluktuace těchto zaměstnankyň a častá obměna. Obor opravy a údržby motorových vozidel vyžaduje kvalifikované pracovní síly. Dostupnost služeb tohoto odvětví je v oblasti působnosti LAG velmi dobrá.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oborech velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel zaměstnáno 2 069 (6,7 % všech pracujících a 2,9 % všech obyvatel oblasti LAG).

V těchto sdružených oborech je celkem evidováno 1 381 subjektů (18,8 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Doprava a skladování

Zaměstnanecké pozice v odvětví dopravy a skladování nabízí dopravní a logistické firmy. Na území LAG je několik větších podniků, které zaměstnávají obyvatele v těchto oborech. V tomto oboru je však velký podíl OSVČ nabízejících svoje služby zejména v automobilové a kamionové dopravě.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oborech dopravy a skladování zaměstnáno 1 461 (4,9 % všech pracujících a 2 % všech obyvatel oblasti LAG).

V těchto sdružených oborech je celkem evidováno 232 subjektů (3,16 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Ubytování a stravování

Většina těchto činností patří do služeb poskytovaných v cestovním ruchu, který je klíčovým prvkem ekonomiky. Zasahuje do řady odvětví a jejich prostřednictvím pak do řady lidských činností. Jeho vliv má nezastupitelnou roli na sledovanou oblast, v němž ovlivňuje příliv investic, vznik pracovních míst, zvyšuje kvalifikaci pracovní síly a podporuje podnikatelskou činnost.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oboru ubytování a stravování zaměstnáno 762 (2,6 % všech pracujících a 1 % všech obyvatel oblasti LAG). Celorepublikově je počet pracujících v cestovním ruchu na úrovni 4,6 %.

V tomto oboru je celkem evidováno 541 subjektů (7,4 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů). Více k ubytovacím a stravovacím službám v kapitole 6.11 Cestovní ruch.

Informační a komunikační činnosti

V současné době je velmi potřebné, díky rozvoji komunikačních technologií zaměstnávat zejména ve větších podnicích IT odborníky - zaměstnance, kteří jsou experty na hardware, software a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií a jejichž hlavní činností je umožňovat využívání těchto technologií jiným osobám.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oblasti informačních a komunikačních technologií zaměstnáno 339 (1,2 % všech pracujících a 0,5 % všech obyvatel oblasti LAG).

V tomto oboru je celkem evidováno 92 subjektů (1,3 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Peněžnictví a pojišťovnictví

I toto odvětví je však známo vysokým podílem pracujících, které nejsou zaměstnanci ekonomického subjektu, ale pracují jako OSVČ.

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oblasti Peněžnictví a pojišťovnictví zaměstnáno 347 (1,18 % všech pracujících a 0,49 % všech obyvatel oblasti LAG).

V tomto oboru je celkem evidováno 165 subjektů (2,25 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, věd. a tech. činnosti a administr. a podpůrné činnosti

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je ve sdružených oborech nemovitostí, profesní, věd. a tech. činnosti a administr. a podpůrné činnosti zaměstnáno 1 438 (4,9 % všech pracujících a 2,01 % všech obyvatel oblasti LAG).

V tomto oboru je celkem evidováno 935 subjektů (12,7 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Veřejná správa a obrana. Povinné a sociální zabezpečení

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oblasti veřejné správy a obrany, povinné a sociální zabezpečení zaměstnáno 1 877 (6,4 % všech pracujících a 2,6 % všech obyvatel oblasti LAG).

V tomto oboru je celkem evidováno 83 subjektů (1,1 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Vzdělávání

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oblasti veřejné správy a obrany, povinné a sociální zabezpečení zaměstnáno 1 495 (5,07 % všech pracujících a 2,1 % všech obyvatel oblasti LAG). Dlouhodobý celorepublikový průměr je na úrovni 7 % pracujících obyvatel.

V tomto oboru je celkem evidováno 163 subjektů (2,2 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Zdravotní a sociální péče

Pracujících obyvatel, žijících na území LAG je v oblasti veřejné správy a obrany, povinné a sociální zabezpečení zaměstnáno 1 359 (4,6 % všech pracujících a 1,9 % všech obyvatel oblasti LAG).

V tomto oboru je celkem evidováno 122 subjektů (1,7 % ze všech evidovaných ekonomických subjektů).

Nejvíce obyvatel žijících na území působnosti LAG je zaměstnáno v průmyslových odvětvích (36% pracujících obyvatel). Tento fakt je dán velmi dobrými podmínkami pro rozvoj průmyslových oblastí a aktivním těžařským průmyslem.

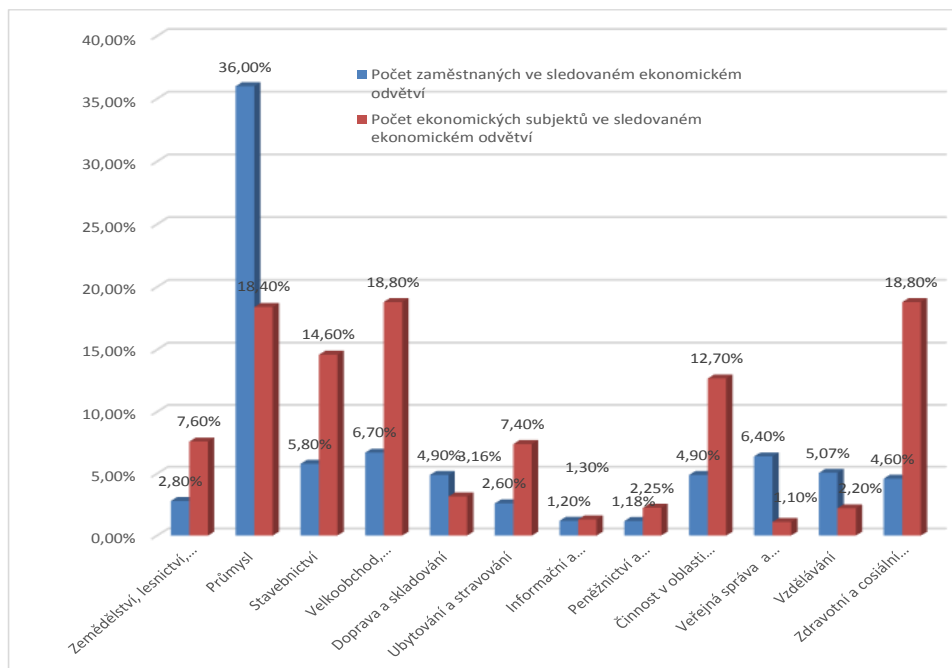
Největší počet ekonomických subjektů poskytujících pracovní místa je zaznamenán v odvětví služeb maloobchodu, velkoobchodu, opravy a údržby motorových vozidel (18,8 %).

Celkové shrnutí:

Počet ekonomicky aktivních obyvatel	33 723
Počet zaměstnaných obyvatel	29 567
Počet obyvatel s vlastním zdrojem obživy	1 171
Počet nezaměstnaných obyvatel	4 156

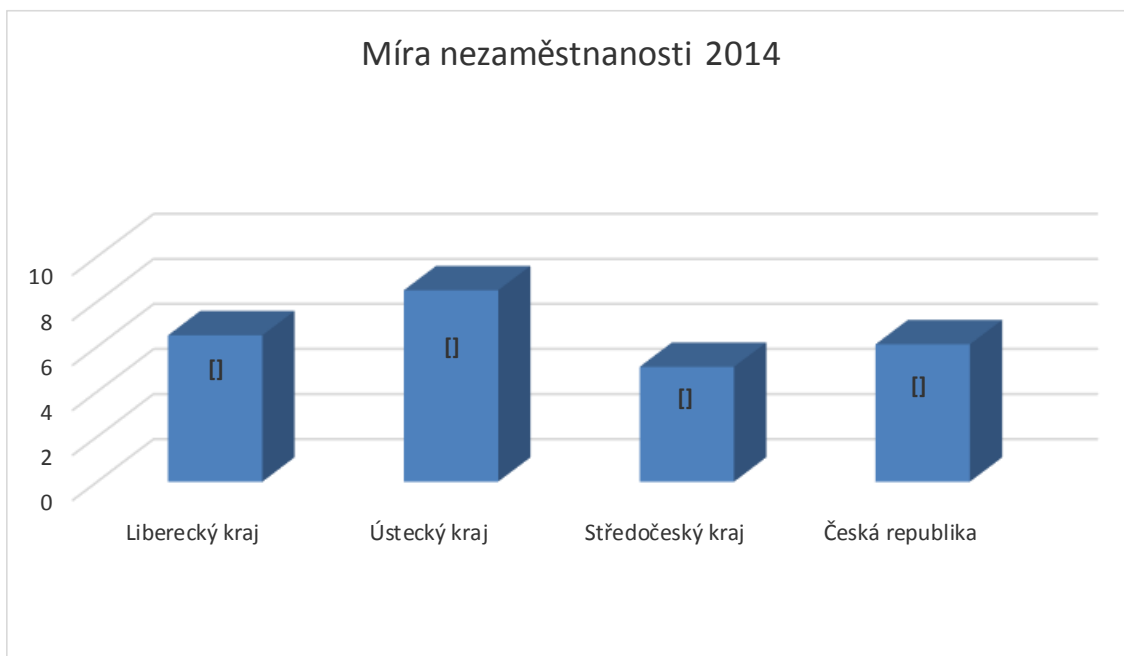
Podle zdrojů ČSÚ pracuje nejvíce osob (36 %) v průmyslových odvětvích, které tvoří 18,4 % všech ekonomických subjektů mezi sledovanými ekonomickými odvětvími. Nejmenší zastoupení pracujících má odvětví peněžnictví a bankovníctví (1,18 %). Ani počet ekonomických subjektů v tomto odvětví není na vysoké úrovni a vykazuje pouze 2,25 %, což je čtvrtý nejnižší počet subjektů mezi všemi sledovanými.

GRAF 5: POČET ZAMĚSTNANÝCH A POČET EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ VE SLEDOVANÝCH EKONOMICKÝCH ODVĚTVÍCH

Zdroj: ČSÚ

GRAF 6: HODNOTA MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI V KRAJÍCH, JEJICHŽ OBCE LEŽÍ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO A MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI V CELÉ ČR

Zdroj: ČSÚ

Vzhledem k celorepublikovému průměru nezaměstnanosti ve výši 6,1 % vykazuje nejvyšší odchylku kraj Ústecký s hodnotou 8,5 %. Naopak nejnižší míra nezaměstnanosti je zaznamenávána v kraji Středočeském a drží se téměř 1 % pod celorepublikovým průměrem.

2.9.3 Sociálně vyloučené lokality

Na území LAG Podralsko se nachází řada sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených lokalit, a to zejména ve městě Ralsko, Mimoň a sousední obec Pertoltice pod Ralskem, Zákupy, Stráž pod Ralskem a Nový Bor.

OBRÁZEK 6: MAPA SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH A SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝM OHROŽENÝCH ROMSKÝCH LOKALIT NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO

Zdroj: http://www.esfcr.cz/mapa/int_lib.html

Nejohroženější sociálně vyloučenou lokalitou je město Ralsko. Na území města se nachází osada Náhlov, která je odloučená v lesích v bývalém vojenském prostoru. Jedná se o 6 bytovek po 6 bytech. Silnice do osady je zničená a neupravovaná. Lokalita je zcela občansky nevybavena. Základní služby se nacházejí v Osečné (cca 5 km od lokality). V lokalitě je špatné autobusové spojení. Autobus jezdí pouze 3x denně ve všední dny, o víkendech nejedí. Někteří obyvatelé zde žijí dlouhodobě (již druhá generace). Od roku 2002 zde žijí Romové vystěhovaní z Mělníka po povodních. Byty se nacházejí v neatraktivní lokalitě – není velká šance zde byt prodat a odstěhovat se jinam nebo získat jiný byt od obce. Obyvatelé lokality mají maximálně základní vzdělání, míra nezaměstnanosti romských obyvatel lokality je 90%. Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. Děti navštěvují ZŠ v Osečné, která sice není spádovou školou obce, ale je lépe dopravně dostupná.

Další lokalitou, ohroženou sociálním vyloučením je místní část Ralska – Plouznice. Jedná se o sídliště panelových domů v bývalém vojenském prostoru - celkem 230 bytů. Sociálně nevyloučení žijí ve stejných domech. Občanská vybavenost je hůře dostupná – většina služeb se nachází v Mimoni, která je vzdálená 2 – 3 km. Lokalita vznikla nově řízeným sestěhováním. Od 90. let jsou zde přidělovány městské byty na základě výběrového řízení. Postupně došlo ke ztrojnásobení počtu obyvatel. Jsou nabízeny volné byty po rekonstrukci. Podle OP Ralsko zde v roce 2003 byly přiděleny byty Romům vystěhovaným z Mladé Boleslavi, bydlícím na ubytovně v Mimoni. Podle sociálního odboru v Mimoni byl v poslední době

zaznamenán příliv migrantů ze Slovenska do lokality. Podle názorů některých subjektů se v tuto chvíli jedná o lokalitu velmi silně ohroženou sociálním vyloučením. Míra nezaměstnanosti v této lokalitě je 85%. Děti navštěvují buď ZŠ v Ralsku – 1. stupeň (do 3. třídy) nebo základní školu v Mimoni. Místní koncepce integrace v Ralsku neexistuje ani není plánována, v místě není romský poradce.

Další ohroženou sociální lokalitou je město Mimoň a sousední obec Pertoltice pod Ralskem. Ve městě je dům o 7 – 10 bytových jednotkách (bývalá mateřská školka). Dle informací MÚ se jedná o soukromou ubytovnu. Podle obyvatel lokality se jedná o soukromý nájemní dům. Lokalita vznikla nově, stěhují se do ní rodiny z jiných částí Mimoně, kde je vzhledem k bytové politice obce pro romské rodiny nemožné získat byt. V obci jsou přidělovány byty podle kritérií, na něž většina Romů nedosáhne (podmínkou je například trvalé zaměstnání). Zaznamenány však byly i rodiny z jiných obcí či Prahy. Míra nezaměstnanosti v lokalitě je 95%. Na ZŠ působí asistentka pedagoga, škola se snaží realizovat projekty z ESF na zvýšení romské vzdělanosti. Město má romského poradce. Specifická místní koncepce integrace však neexistuje. Ve městě působí organizace Člověk v tísni, která nabízí psychosociální poradenství, pomoc při jednání s úřady, s vyplňováním formulářů, informování, vyjednávání splátkových kalendářů a romské sdružení Bachtale, které od r. 2000 organizuje volnočasové aktivity, výlety, letní tábor, preventivní programy. Klubovna sdružení je provozována v soukromém domě, protože nebyly získány jiné prostory od MÚ. Činnost sdružení je založena na práci členů sdružení jako dobrovolníků.

Další sociálně vyloučené lokality je možné vysledovat ve Stráži pod Ralskem. Jedná se o lokalitu dvanáctipatrového věžáku o 71 bytových jednotkách na sídlišti nedaleko centra a družstevní byty v panelových domech - lokalitu ohroženou sociálním vyloučením. Lokalita vznikla nově řízeným sestěhováváním. Byty jsou přidělovány „sociálně slabým“ obyvatelům. V posledních letech narůstá koncentrace romských „problémových“ obyvatel, ostatní mají tendenci se odsud odstěhovávat. Obecná čekací doba na městské byty je dle pořadníku půl roku. Zde je možnost okamžitého nastěhování. Od roku 2004 sem přicházejí Romové vystěhovaní z Mladé Boleslavi, rovněž byl zaznamenán příchod rodin ze Slovenska. Míra nezaměstnanosti romských obyvatel je 85 %, koncepce integrace neexistuje ani se nepřipravuje, probíhá nárůst problémových obyvatel. Ve městě je ZŠ (vzdělávací program ZŠ odhad počtu romských žáků 11 – 20% a vzdělávací program Zvláštní a pomocná škola, 41 – 50% romských žáků.) Působí zde jedna asistentka pedagoga. Městem nejsou vyvíjeny žádné speciální aktivity nebo programy podpory sociální integrace romské komunity nad rámec běžné činnosti sociálního odboru.

Další dvě sociálně vyloučené lokality nebo lokality ohrožené sociálním vyloučením jsou ve městě Zákupy. Jedná se o starší jednopatrový činžovní dům s byty 4. kategorie s neobyvatelným přízemím. Lokalita vznikla nově řízeným sestěhováváním. Jedná se o obecní dům pro neplatiče nájemného. Sestěhování sem byli neplatiči z městských bytů. V současné době jsou obydleny pouze 2 byty.

Záměrem města je vystěhovat obyvatele (z důvodu dluhů na nájmu z předchozího i současného bydlení) a dům rekonstruovat. Další lokalitou je blok panelových domů na sídlišti – místní část Nové Zákupy. Jedná se o zrekonstruované objekty po sovětské armádě. Míra nezaměstnanosti romských obyvatel je 90 %, koncepce integrace neexistuje, romský poradce ve městě není. Děti navštěvují ZŠ v Zákupích, vzdělávací program ZŠ – 10% romských žáků vzdělávací program Zvláštní a Pomocná škola – 21 – 30 % (na 1. stupni ZŠ romské třídy). Působí zde 1 asistent pedagoga.

Škola se chce zapojit do projektu „Škola s celodenním programem“ (MŠMT). Realizují projekt „Využití volného času pro děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí“: nabízejí volnočasové aktivity, výjezdy,

týdenní pobyty, víkendové pobyty (funguje již 10 let). Provozují rovněž klubovnu (každý všední den do 15:00 hod.), kde jsou děti pod dozorem asistentky pedagoga.

Sociálně vyloučená lokalita se nachází i na území města Nový Bor. Jedná se o dvoupatrový dům o 7 bytech. Ani v Novém Boru neexistuje specifická místní koncepce integrace, je zde však romský poradce.

SWOT analýza oblasti podnikání, výroba, zaměstnanost

Silné stránky

- Dostatek pracovních sil
- Existence několika významných podniků s pracovním uplatněním mnoha zaměstnanců
- Vyrůstající rozvoj dříve tradičních průmyslových odvětví – sklářství, textilního průmyslu

Slabé stránky

- Vyšší míra nezaměstnanosti v území
- Zařazení řady obcí mezi hospodářsky slabé oblasti
- Malé množství živnostníků, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
- Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields
- Nízká kupní síla obyvatel
- Velké množství sociálně vyloučených lokalit

Příležitosti

- Rozvoj sociálních podniků
- Rozvoj a podpora podnikání
- Rozvoj ekologických forem zemědělství
- Spolupráce podniků v oblasti zemědělské výroby a potravinářství
- S rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele
- Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch)

Hrozby

- Zhoršení ekonomické situace, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů
- Odliv obyvatel do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí
- Důvoz levných výrobků – zemědělských, textilních, apod.
- Tlaky obchodních řetězců na nízké ceny regionálních zemědělských výrobků

2.10 Řízení obcí, informovanost a spolupráce

2.10.1 Řízení obcí

TABULKA 31: HOSPODAŘENÍ OBCÍ V LAG PODRALSKO V LETECH 2011-2012

Obec	2012					2011				
	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis.Kč)	celková likvidita	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis.Kč)	celková likvidita	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)
Bělá p. Bezdězem	74 967,48	0	0	3,57	1,9	78 362,82	0	0	2,73	3,76
Bezděz	4 970,02	0	0	6,01	3,49	4 927,45	0	0	10,06	2,08
Bitouchov	6 396,84	0	0	28,7	0,94	2 891,75	0	0	27,87	0,49
Blatce	28,7	1,8	0	6,54	1,64	2 417,31	2,02	0	5,72	2,26
Blíževedly	7 387,61	0	0	3,03	2,75	6 682,31	0	0	2,22	3,48
Bohatice	2 237,02	9,04	295,5	5,41	2,59	2 128,69	9,91	481,5	5,87	9,49
Brniště	20 935,15	0	0	6,72	3,34	21 916,95	0	0	1,91	12,1
Březovice	4 420,25	0	0	19,13	0,85	4 333,76	0	0	12,12	1,55
Cetenov	1 680,53	0	0	21,26	0,96	1 387,53	0	0	22,54	1
Cvikov	78 264,18	15,86	10 920,34	1,88	6,12	121 594,71	11,02	16 734,60	1,23	17,45
Čistá	7 754,13	0	0	3,17	2,1	7 677,24	0	0	2,53	2,5
Dolní Krupá	4 620,99	0	0	2,59	9,38	2 760,48	0	0	2,51	8,96
Doksy	108 150,95	9,96	7 026,77	3,2	3,68	90 714,65	1,2	17 418,65	4,01	5,94
Dubá	30 618,92	0	0	3,62	1,17	33 488,63	0	0	3,25	1,67
Dubnice	8 100,82	0	0	4,6	2,32	10 819,82	0	0	20,68	0,06
Hamr na Jezeře	12 887,76	0	0	15,39	0,07	8 055,10	0	0	6,69	2,64
Holany	9 139,48	12,71	2 391,88	3,11	9,37	8 872,34	19,81	3 376,28	15,25	15,25
Horní Libchava	7 158,20	0	0	8,44	1,47	7 258,76	0	0	5,28	1,61
Horní Police	9 079,76	4,33	198,88	1,12	4,95	12 048,34	0	0	1,36	5,44
Chlum	4 269,89	0	0	102,36	0,07	5 645,23	0	0	90,1	0,08
Chorušice	14 003,71	0	0	32,73	0,38	10 589,21	0	0	63,83	0,34
Chotovice	6 763,17	0,15	3,41	1,48	3,96	2 627,73	0	0	2,92	2,53
Jablonné v Podještědí	75 367,46	3,63	15 890,02	1,36	10,9	77 026,59	4,67	12 423,62	1,3	11,59
Jestřebí	13 368,79	9,61	4 629,40	3,86	10,26	13 538,28	9,72	5 693,86	2,59	14,53
Kozly	2 412,84	0	0	27,38	0,23	2 652,42	0	0	59,75	0,1
Kravaře	11 635,64	16,14	2 207,84	0,55	7,32	13 496,33	69,56	2 014,67	0,44	12,23
Krompach	7 757,26	0	0	0,85	29,46	3 154,93	0	0	6,52	4,49
Kunratice u Cvikova	12 387,30	0	0	1,02	5,39	15 209,94	0	0	1,33	4,9
Kvítkov	2 472,14	0	0	52,76	0,78	2 872,34	0	0	88,53	0,68
Luka	1 653,88	0	0	24,55	0,87	1 664,27	0	0	34,78	1,04
Mařenice	11 258,27	0	0	41,1	0,88	5 892,53	0	0	54,93	0,92
Mimoň	110 810,10	8,42	22 717,64	2,58	3,62	120 058,38	6,25	31 303,75	2,62	6,52
Mšeno .	56 520,35	13,94	788,02	1,39	4,44	43 632,29	2,17	973,52	1,97	4,21
Noviny pod	5 875,55	0	0	16,25	1,24	7 002,37	0	0	25,3	1,2

Obec	2012					2011				
	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis.Kč)	celková likvidita	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis.Kč)	celková likvidita	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)
Ralskem										
Nový Bor	195 567,76	1,83	13 308,86	2,59	3,68	249 703,55	1,43	16 790,86	2,66	5,13
Okna	7 401,71	0	0	5,23	7,18	4 818,28	0	0	3,52	8,57
Osečná	26 653,30	0	5 000,00	1,51	4,84	24 091,98	0	0	2,83	3,63
Pertoltice pod Ralskem	3 859,30	3,02	344,8	8,14	3,72	4 551,45	2,65	445,6	11,02	5,06
Plužná	2 745,73	0	0	18,8	1,11	2 506,26	0	0	26,38	0,84
Polevsko	11 788,83	49,77	0	3,39	3,09	9 213,66	0	0	2,63	3,53
Provodín	8 568,30	5,34	797,6	2,09	2,8	8 738,97	5,49	1 198,40	4,95	3,69
Radvanec	4 192,90	0	0	51,74	0,65	3 859,81	0	0	139,6	0,48
Ralsko	51 998,42	4,15	6 849,24	3,65	3,06	63 127,04	7,07	9 823,75	4,81	4,79
Rokyta	3 234,37	0	0	33,26	0,41	4 011,73	0	0	26,51	0,66
Skalka u Doks	3 577,91	0	0	7,24	2,71	3 689,69	0	0	9,08	2,14
Sloup v Čechách	43 414,02	80,19	5 142,18	1,27	14,24	25 723,98	45,69	2 508,38	0,29	18,34
Sosnová	6 580,59	0	0	10,46	2,18	6 385,89	0	0	9,7	2,68
Stráž pod Ralskem	81 068,77	4,07	9 618,57	1,96	4,53	73 031,18	4,6	12 562,44	1,63	6,9
Stružnice	12 796,36	0	0	5,78	1,81	10 651,41	0	0	26,06	0,78
Stvolínky	3 420,89	0	0	19,22	1,22	6 031,48	0	0	19,29	1,46
Svojkov	3 128,26	0	0	44,11	0,41	3 994,38	0	0	36,2	0,55
Tachov	4 148,44	0	0	45,92	0,38	3 761,85	0	0	55,21	0,3
Tuhaň	6 426,74	0	0	12,51	0,89	5 503,69	0	0	27,88	0,53
Velenice	2 389,77	0	0	41,48	1,23	1 749,48	0	0	74,59	0,77
Velká Bukovina	5 627,25	0	0	4,96	2,96	5 157,04	0	0	4,29	3,58
Velký Valtinov	3 507,70	0,19	500	12,17	2,54	4 291,02	0	0	1,35	11,13
Volfartice	23 053,09	0	0	33,34	1,77	12 988,00	0	0	25,52	1,77
Vrchovany	1 544,33	0	0	9,27	1,97	1 640,38	0	0	18,8	1,01
Zahrádky	9 246,66	0	0	5,23	2,65	11 493,11	0	0	5,39	1,7
Zákupy	39 587,95	5,6	6 464,63	3,71	2,88	37 488,78	16,26	6 675,59	1,77	7,38
Žandov	22 688,57	0	0	8,45	1,93	21 122,01	0	0	6,89	2,13
Ždírec	1 892,40	0	0	14,81	0,75	1 796,91	0	0	9,23	1,32

Zdroj: ČSÚ Vysvětlivky:

Ukazatel dluhové služby – poměr mezi dluhovou službou (součet úroků, splátek jistin, dluhopisů a leasingu) a dluhovou základnou (součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací)

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům – poměr zadlužení k celkovému majetku obce, za rizikovou hodnotu je považován ukazatel 25 procent a víc.

Celková likvidita - poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky, porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky, za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1

Zdroj: <http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>
data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí
Ministerstva financí

Problematika hospodaření obcí je složitá záležitost a výše příjmů a výdajů podléhá mezi lety značným výkyvům, jež souvisí např. s realizací různých investičních akcí a příjmy z dotací na tyto akce. Z mnoha ukazatelů proto lze za nejdůležitější považovat ty, které každoročně sleduje Ministerstvo financí ČR v Monitoringu hospodaření obcí. Těmi jsou především výše uvedené podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

Z 62 obcí LAG Podralsko jich celkem 42 hospodařilo v roce 2012 bez dluhů. Jako rizikové hodnotí Ministerstvo financí obce, u nichž celková likvidita je menší než 1 (tedy, že krátkodobé likvidní prostředky – peníze na bankovních účtech a hotovost – ani nepokryjí krátkodobé závazky) a zároveň, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (tedy de facto poměr zadlužení k celkovému majetku obce) je vyšší než 25 %. Jako riziková je podle těchto kritérií pouze obec Krompach. Ukazatel celkové likvidity měly pod hodnotou 1 v roce 2012 celkem 2 obce – Krompach a Kravaře. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům byl nejvyšší v Krompachu – 29,46 %. Žádná další obec nepřekročila v roce 2012 rizikovou hranici 25 % ani se k této hranici nepřiblížila. Nejvyšší zadluženost v r. 2012 – téměř 23 mil. Kč má město Mimoň, na druhém místě je město Jablonné v Podještědí s téměř 16 mil. Kč a na třetím místě město Nový Bor s 13 mil. Kč. Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům může podléhat velkým meziročním výkyvům, což může být způsobeno postupným splácením starých a naopak uzavíráním nových bankovních úvěrů. V Brništi tak byl v roce 2011 podíl cizích zdrojů 12,1 %, o rok později jen 3,34 %, ve Cvikově v roce 2011 podíl cizích zdrojů 17,45 %, o rok později jen 6,12 %, v Holanech v roce 2011 podíl cizích zdrojů 15,25 %, o rok později jen 9,37 % a ve Velkém Valtinově pak v roce 2011 podíl cizích zdrojů 11,13 %, o rok později jen 2,54 %. V Krompachu naopak v roce 2011 byl podíl cizích zdrojů 4,49 % a o rok později již 29,46 %.

2.10.2 Informovanost obcí

Více než polovina obcí z území LAG Podralsko vydává své periodikum – místní zpravodaj. Četnost vydání je různá – pravidelně jednou měsíčně, čtvrtletně nebo jako občasník.

TABULKA 32: OBCE, KTERÉ VYDÁVAJÍ SVŮJ ZPRAVODAJ (R. 2014)

Obec	ZPRAVODAJ	Poznámka
Bělá p. Bezdězem	ano	Měsíčník
Bezděz	ne	
Bítouchov	ne	
Blatce	ne	
Blíževedly	ne	
Bohatice	ano	Měsíčník
Brniště	ano	dvouměsíčník
Březovice	ano	dvouměsíčník
Cetenov	ne	
Cvikov	ano	Měsíčník
Čistá	ano	Měsíčník
Dolní Krupá	ne	
Doksy	ano	Měsíčník
Dubá	ano	Měsíčník
Dubnice	ne	
Hamr na Jezeře	ne	
Holany	ano	Občasník

Obec	ZPRAVODAJ	Poznámka
Horní Libchava	ne	
Horní Police	ano	Čtvrtletník společný se 3 obcemi
Chlum	ano	Občasník
Chorušice	ne	
Chotovice	ne	
Jablonné v Podještědí	ano	Měsíčník
Jestřebí	ano	Měsíčník
Kozly	ne	
Kravaře	ne	
Krompach	ne	
Kunratice u Cvikova	ano	Měsíčník
Kvítkov	ne	
Luka	ne	
Mařenice	ano	Čtvrtletník
Mimoň	ano	Měsíčník
Mšeno u Mělníka	ano	Měsíčník
Noviny pod Ralskem	ne	
Nový Bor	ano	Měsíčník
Okna	ano	Nepravidelný měsíčník
Osečná	ano	Občasník
Pertoltice pod Ralskem	ano	Občasník
Plužná	ne	
Polevsko	ano	Občasník
Provodín	ne	
Radvanec	ano	Občasník
Ralsko	ano	Čtvrtletník
Rokytá	ne	
Skalka u Doks	ne	
Sloup v Čechách	ano	Čtvrtletník
Sosnová	ano	Měsíčník
Stráž pod Ralskem	ano	Měsíčník
Stružnice	ano	Čtvrtletník společný se 3 obcemi
Stvolínky	ne	
Svojkov	ne	
Tachov	ne	
Tuhaň	ne	
Velenice	ne	
Velká Bukovina	ano	Čtvrtletník společný se 3 obcemi
Velký Valtinov	ano	Občasník
Volfartice	ano	Občasník
Vrchovany	ne	
Zahrádky	ano	Čtvrtletník
Zákupy	ano	Měsíčník
Žandov	ano	Čtvrtletník společný se 3 obcemi

Obec	ZPRAVODAJ	Poznámka
Ždírec	ne	
Celkem ano	34	

Zdroj: dotazníkové šetření a webové stránky obcí

Všechny obce na území LAG Podralsko mají již své webové stránky, na kterých lze najít základní informace o dané obci.

TABULKA 33: WEBOVÉ STRÁNKY JEDNOTLIVÝCH OBCÍ (R. 2014)

Obec	webové stránky
Bělá p. Bezdězem	http://www.mubela.cz/
Bezděz	http://www.bezdez.cz/
Bítouchov	http://www.bitouchov.cz/
Blatce	http://www.blatce.estranky.cz/
Blíževedly	http://www.blizevedly.liberecko.com/
Bohatice	http://www.bohatice.cz/
Brniště	http://www.brniste.cz/
Březovice	http://www.obecbrezovice.cz/
Cetenov	http://cetenov.cz/
Cvikov	http://www.cvikov.cz/
Čistá	http://www.obeccista.cz/
Dolní Krupá	http://www.dolni-krupa.cz/index.asp
Doksy	http://www.doksy.com/
Dubá	http://www.mestoduba.cz/
Dubnice	http://www.dubnice.sweb.cz/
Hamr na Jezeře	http://www.obechamr.cz/
Holany	http://www.holany.cz/
Horní Libchava	http://www.hornilibchava.cz/
Horní Police	http://www.hornipolice.cz/
Chlum	http://www.ou-chlum.cz/
Chorušice	http://www.chorusice.cz/
Chotovice	http://www.obecchotovice.cz/
Jablonné v Podještědí	http://www.jablonnevp.cz/
Jestřebí	http://www.jestrebi.eu/
Kozly	http://www.oukozly.cz/
Kravaře	http://www.kravarecl.cz/
Krompach	http://www.obec-krompach.cz/
Kunratice u Cvikova	http://www.kunraticeucvikova.eu/
Kvítkov	http://www.kvitkov.cz/
Luka	http://www.luka.e-obec.cz/
Mařenice	http://www.obecmařenice.cz/
Mimoň	http://www.mestomimon.cz/
Mšeno u Mělníka	http://www.mestomseno.cz/
Noviny pod Ralskem	http://www.novinypodralskem.cz/
Nový Bor	http://www.novy-bor.cz/
Okna	http://www.obecokna.cz/

Obec	webové stránky
Osečná	http://osecna.info/Mesto/Osecna.aspx
Pertoltice pod Ralskem	http://www.obecpertoltice.cz/
Plužná	http://www.pluzna.cz/
Polevsko	http://www.polevsko.info/
Provodín	http://www.obec-provodin.cz/
Radvanec	http://www.radvanec.cz/
Ralsko	http://www.mestoralsko.cz/
Rokyta	http://www.obecrokyta.cz/
Skalka u Doks	http://www.ouskalka.cz/
Sloup v Čechách	http://www.obecsloupvcechach.cz/
Sosnová	http://www.sosnova.org/
Stráž pod Ralskem	http://www.strazpr.cz/
Stružnice	http://www.struznice.cz/
Stvolínky	http://www.obec-stvolinky.cz/
Svojkov	http://svojkov.sweb.cz/
Tachov	http://www.obectachov.cz/
Tuhaň	http://www.obec-tuhan.cz/
Velenice	http://www.venice-cl.wz.cz/
Velká Bukovina	http://www.velka-bukovina.cz/
Velký Valtinov	http://www.velkyvaltinov.cz/?file=kop2.php
Volfartice	http://www.volfartice.cz/
Vrchovany	http://ou.vrchovany.cz/
Zahrádky	http://zahradkycl.cz/
Zákupy	http://www.zakupy.cz/
Žandov	http://www.zandov.cz/
Ždírec	http://www.zdireckokorinsko.webnode.cz/

Zdroj: internet - webové stránky jednotlivých obcí

Řada obcí má na svých webových stránkách zveřejněnu možnost zasílání aktuálních zpráv formou SMS na mobilní telefony občanů. K tomuto způsobu odběru informací se občané přihlašují na svých obecních úřadech. Řada webových stránek obcí je ale nepřehledná, chybí minimálně povinné informace dle zák. č.106/1999 Sb. a Vyhlášky č. 442/2006.

2.10.3 Spolupráce obcí

Na území LAG Podralsko existuje několik dobrovolných svazků obcí, přičemž kromě jednoho – Cyklostezky Varhany – byly všechny ostatní založeny jako polyfunkční, spolupracující ve více oblastech. Další tři svazky obcí zasahují na území pouze okrajově – jednou obcí.

TABULKA 34: NEJVÝZNAMĚJŠÍ SVAZKY OBCÍ (R. 2015)

Nejvýznamnější svazky obcí, působící na území LAG Podralsko		
Název a typ dobrovolného svazku obcí	„SVAZEK OBCÍ – CYKLOSTEZKA VARHANY“	monotématické
	Svazek obcí Máchův kraj	polyfunkční
	Svazek obcí Peklo	polyfunkční
	„Mikroregion Podralsko“	polyfunkční
	SVAZEK OBCÍ NOVOBORSKA	polyfunkční

Zdroj: sestaveno dle vlastního šetření

Hlavním účelem DSO Cyklostezka Varhany je výstavba a provozování cyklostezky Česká Lípa (Střelnice) – Kamenický Šenov (Varhany) a úkoly v oblasti cestovního ruchu. Svazek je aktivní, má přehlednou strukturu orgánů a jednoduše nastavené financování. Sdružuje celkem čtyři obce, z nichž jedna – Volfartice - je na území LAG Podralsko.

Dobrovolný svazek obcí Máchův kraj je činný polyfunkční svazek, který sdružuje celkem 19 obcí, z nichž všechny jsou na území LAG Podralsko. Hlavním předmětem činnosti tohoto svazku je rozvoj cestovního ruchu a regionální rozvoj celkově.

Členové: Bělá pod Bezdězem, Bezděz, Blatce, Březovice, Čistá, Doksy, Dubá, Chlum, Jestřebí, Kravaře, Luka, Okna, Plužná, Skalka u Doks, Tachov, Tuhaň, Vrchovany, Zahrádky a Ždírec

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Podralsko je polyfunkčním činným svazkem, který sdružuje 25 obcí, z nichž 24 je na území LAG Podralsko. Předmětem činnosti mikroregionu je především koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích oblasti Podralska.

Členové: Bělá pod Bezdězem, Bezděz, Bohatice, Brniště, Cetenov, Doksy, Dolní Krupá, Dubá, Dubnice, Hamr na Jezeře, Jablonné v Podještědí, Křižany, Mimoň, Noviny pod Ralskem, Okna, Osečná, Pertoltice pod Ralskem, Ralsko, Rokytá, Stráž pod Ralskem, Tachov, Velenice, Velký Valtinov, Zdislava a Zákupy

Svazek obcí Novoborska je rovněž polyfunkčním činným svazkem, který sdružuje 17 obcí, z nichž 10 je na území LAG Podralsko. Hlavním účelem tohoto svazku je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích v oblasti Novoborska.

Členové: Chotovice, Krompach, Kunratice u Cvikova, Mařenice, Nový Oldřichov, Okrouhlá, Polevsko, Prysk, Radvanec, Skalice u České Lípy, Sloup v Čechách, Slunečná, Svojkov, Svor, Cvikov, Kamenický Šenov, Nový Bor.

Svazek obcí Peklo je polyfunkční činný svazek, který sdružuje 12 obcí, z nichž všechny jsou na území LAG Podralsko. Předmětem jeho činnosti je především koordinace společného postupu při realizaci záměrů v obcích oblasti Českolipska.

Členové: Holany, Horní Libchava, Horní Police, Kozly, Kvítkov, Provodín, Sosnová, Stružnice, Stvolínky, Volfartice, Zahrádky a Žandov

Na území LAG Podralsko zasahuje jednou obcí i Svazek obcí Českokamenicka, který byl založený za účelem rozvoje cestovního ruchu a území mikroregionu. Touto obcí je Velká Bukovina, jediná obec z Ústeckého kraje, která je v územní působnosti a rovněž členem LAG Podralsko. Jednou obcí zasahuje na území rovněž Svazek obcí Střední Pojizeří. Touto obcí je Dolní Krupá. Rovněž jednou obcí zasahuje na území DSO Sdružení obcí Kokořínska, touto obcí je obec Chorušice.

Členem LAG Podralsko z.s. je Mikroregion Podralsko a dále obce: Bělá pod Bezdězem, Bezděz, Blíževedly, Brniště, Cetenov, Doksy, Dubá, Hamr na Jezeře, Holany, Chlum, Jablonné v Podještědí, Krompach, Noviny pod Ralskem, Osečná, Ralsko, Skalka u Doks, Stráž pod Ralskem, Stružnice, Velká Bukovina, Velký Valtinov, Zahrádky, Zákupy.

Několik obcí je dále členem Euroregionu Nisa, Sdružení obcí Libereckého kraje, Svazu měst a obcí. Euroregion Nisa: Blíževedly, Brniště, Cetenov, Cvikov, Doksy, Holany, Dubnice, Hamr na Jezeře, Jablonné v Podještědí, Krompach, Mařenice, Nový Bor, Mimoň, Noviny pod Ralskem, Osečná, Polevsko, Radvanec, Ralsko, Sloup v Čechách, Stvolínky, Velký Valtinov, Stráž pod Ralskem, Sosnová, Svojkov a Zákupy. Euroregion Neisse - Nisa - Nysa je organizace působící v prostoru Trojzemí, tj. hraniční oblasti mezi Spolkovou republikou Německo, Českou republikou a Polskou republikou, které vzniklo na základě iniciační konference "Dreiländereck" v Zittau v květnu 1991. Spolupráce spočívá na zásadách rovnoprávnosti, vyjádřených "Evropskou rámcovou úmluvou o spolupráci přesahující hranice mezi územními celky a orgány," přijatou Radou Evropy v roce 1980.

Sdružení obcí Libereckého kraje: Cvikov, Doksy, Dubá, Hamr na Jezeře, Holany, Horní Libchava, Horní Police, Chotovice, Jablonné v Podještědí, Jestřebí, Luka, Mařenice, Nový Bor, Okna, Osečná, Provodín, Ralsko, Sloup v Čechách, Stružnice, Stvolínky, Svojkov, Tachov, Velký Valtinov, Volfartice, Zákupy, Žandov. SOLK je otevřenou, zájmovou, nestrannou a nevládní organizací obcí a měst Libereckého kraje. Jeho cílem je napomáhat vzájemné informovanosti, hájit společné zájmy ale např. i zaujímat stanoviska k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajícím se obcí.

Svaz měst a obcí: Bělá pod Bezdězem, Bohatice, Brniště, Březovice, Čistá, Doksy, Dubá, Dubnice, Holany, Horní Police, Chotovice, Jablonné v Podještědí, Jestřebí, Luka, Mařenice, Mimoň, Nový Bor, Okna, Osečná, Provodín, Polevsko, Ralsko, Rokytá, Stružnice, Stvolínky, Tuhaň, Velenice, Zákupy, Žandov. Cíle SMO jsou podobné jako SOLK: obhajovat společné zájmy a práva měst a obcí, a vytvářet tak příznivé podmínky k jejich rozvoji, podílet se na přípravě zákonů a dalších opatření, které mají dopad na místní samosprávu, a posilovat tak vliv obcí v legislativní oblasti a další.

Několik obcí je členy dalších organizací:

Čistá – Spolek pro obnovu venkova

Jablonné v Podještědí – Sdružení historických měst

Osečná - Sdružení lázeňských měst ČR

Dolní Krupá - Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Chorušice - Kokořínský Sok s.r.o. (společník autobusové dopravy)

Doksy, Ralsko, Stráž pod Ralskem – starostové jsou členy správní rady Geoparku Ralsko, o. p. s.

SWOT analýza oblasti řízení obcí**Silné stránky**

- Existence nebo alespoň koncepce územního plánu jako základního územního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí
- Nízká zadluženost obcí na území LAG Podralsko
- Dobrá informovanost obyvatel o dění v obcích – zpravodaje, weby

Slabé stránky

- Nedostatečná úroveň webových stránek většiny obcí a měst na území LAG Podralsko

Příležitosti

- Rozvoj meziobecní spolupráce na území LAG Podralsko
- Využití a rozvoj informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě

Hrozby

- Ukončení činnosti současných svazků obcí z důvodu direktivního určení jednoho svazku na úrovni ORP

2.11 Cestovní ruch

Z hlediska cestovního ruchu je území LAG Podralsko pro návštěvníky atraktivní. Nachází se zde celá řada kulturních i přírodních památek, turistických míst a je zde také pestrý kulturní život. V loňském roce vznikl na jeho území Geopark Ralsko, který má potenciál pro rozvoj moderních forem šetrné turistiky – geoturismus.

2.11.1 Popis území

Z hlediska územního vymezení je oblast působnosti LAG Podralsko vymezena bývalými okresy Česká Lípa, Děčín, Mělník a Mladá Boleslav. Přesah území je do tří krajů – Libereckého, Ústeckého a Středočeského. Z hlediska marketingového členění v rámci Programu rozvoje cestovního ruchu LK, je na území kraje největší část obcí součástí turistického regionu Českolipsko, turistických oblastí Máchův kraj a Lužické hory, Ještědský hřbet a Geoparku Ralsko. Dále lze jmenované oblasti rozdělit do podoblastí Máchův kraj, Kokořínsko, Peklo, Podralsko, Novoborsko a Podještědí. Obec Velká Bukovina z území Ústeckého kraje je součástí turistického regionu Severozápadní Čechy a oblasti Děčínsko. Obce na území středočeského kraje jsou součástí turistických regionů Mladoboleslavsko a Střední Čechy s oblastí Mělnicko. Jednotlivé regiony se vzájemně prolínají a alespoň částečně odráží jak přirozené územní, tak i organizační vazby.

Máchův kraj

Oblast sestává z několika různých krajinných typů. Jde o romantickou krajinu s množstvím lesů, o pahorkatinu, místy s vrchovinným charakterem, ale také o krajinu s nejrozsáhlejším územím s hlubokými lesy a nedotčenou přírodou bývalého vojenského prostoru Ralsko. Krajinu kromě kopců zvýrazňují pískovcové útvary, vodní plochy i venkovská lidová architektura. Na území Máchova kraje se nachází množství rybníků a rybníčních systémů - Máchovo jezero (původně Velký Hirschberský rybník): významný rekreačně využívaný rybník založený ve 14. století Karlem IV.; četné rybníky a rybníční systémy – např. Břehyňský, Poselský, Novozámecký, ad. Máchův kraj se rozkládá v mírně teplé klimatické oblasti. Území se vyznačuje bohatým přírodním i kulturně – historickým potenciálem.

Geopark Ralsko

Území Geoparku Ralsko se nachází v Libereckém kraji. Z převážné části leží v územní jednotce obce Ralsko (a zahrnuje bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko), dále zasahuje do části katastru města Doksy a Hamr na Jezeře. Území je v rámci České republiky velice unikátní a může nabídnout mnoho zajímavých ukázek podobě přírodních, ale i kulturních jedinečností. Nosným tématem Geoparku Ralsko je motto „Krajinou zaniklých obcí, železné rudy a pískovce bez bariér“, jehož cílem je představení krajiny člověkem nezměněné po dobu 60 let lidem všem věkovým i sociálním kategoriím a zachování tohoto území pro širokou veřejnost v rámci udržitelného cestovního ruchu v duchu moderní přírodní turistiky, která je otevřená především i pro rodiny s dětmi, mládež, děti, seniory a handicapované. Reliéf oblasti vybízí k poznávání krajiny ze všech úhlů pohledu díky své nenáročnosti i návštěvníky s jakkoliv omezenou možností pohybu.

Dalším cílem geoparku je rozšířit vzdělávání v oblasti geověd, a to formami vhodnými pro odbornou i širokou veřejnost, včetně dětí. V geoparku Ralsko jsou plánovány aktivity v podobě rozšíření sítě naučných stezek a geostepek, zřízení geologického, ale i kulturního muzea.

Lužické hory

Tato příhraniční oblast se nachází v nejsevernějším výběžku České republiky, při hranici s Německem. Do regionu částečně zasahuje z jihozápadu České středohoří, na severovýchodě se zvedá hradba Lužických hor. Na severu tvoří velkou část oblasti tzv. Šluknovský výběžek. Hlavními horopisnými celky této oblasti jsou Děčínská vrchovina (CHKO Labské pískovce), Národní park České Švýcarsko, Šluknovská pahorkatina a CHKO Lužické hory. Každé území má svoji jedinečnou přírodní hodnotu.

Děčínsko

Tato turistická oblast se rozkládá v severozápadním výběžku Čech v turistickém regionu Severozápadní Čechy jako součást Ústeckého kraje. Oblast Děčínska zahrnuje jedny z nejkrásnějších oblastí u nás. Nachází se zde několik přírodních rezervací - Arba, Čabel, Pavlino údolí, Pekelský důl nebo Světlík, Národní park České Švýcarsko, národní přírodní památky Pravčická brána a Zlatý vrch a chráněná krajinná oblast Labské pískovce.

Mladoboleslavsko

Mladoboleslavsko je nejen krajem automobilů, ale také ideálním místem pro trávení dovolené. Mladoboleslavsko nabízí spoustu příležitostí a lákadel jak pro ty, kteří si rádi užívají aktivní dovolenou, tak pro příznivce kultury a historických památek. Na své si tu přijdou i ti, kdo se rádi toulají romantickou krajinou, a nenudí se zde ani děti, jejichž nejoblíbenější činností je poznávání a objevování. Územně region Mladoboleslavsko zahrnuje regiony Český ráj, Polabí, Máchův kraj a Kokořínsko, které nabízejí další škálu zajímavostí.

Střední Čechy – Severovýchod – Polabí - Mělnicko

Mělnicko a Kokořínsko " jedna z významných turistických oblastí Středočeského kraje, která obepíná hlavní město Prahu a zároveň s ním žije ve vzájemných vazbách, kraj po tisíc let spojený s pěstováním vinné révy. Většina obcí Mělnicka se vyznačuje velkým zastoupením lidové architektury. Roubená, hrázďená i zděná architektura je jedinečná nikoli pouze sama o sobě, ale také díky svému organickému propojení s okolní krajinou v rámci historické sítě osídlení. V mnoha případech tvoří celá funkční sídla, která jsou zařazena do památkových rezervací a památkových zón.

2.11.2 Kulturně-historický potenciál

Z hlediska kulturně historického potenciálu je v oblasti několik významných památek vyhledávaných turisty a atraktivní z hlediska nabídky cestovního ruchu. Kulturně – historický potenciál patří mezi nejbohatší v kraji co do počtu památkově chráněných území. Největší koncentrace je v jižní části v oblasti Kokořínska a Lužických hor. V programovém období 2007 – 13 byla v rámci realizace osy IV. – LEADER, opatření IV.1.2 Realizace strategie i opatření IV.2.1. Projekty spolupráce realizována řada projektů, zaměřených na obnovu, restaurování a rekonstrukci památek v území LAG Podralsko, např. v Zahrádkách, Dubé, Mimoni, Doksech, Jablonném v Podještědí a na celém území LAG Podralsko v rámci projektu spolupráce „Památky a jejich budoucnost“. Unikátem zejména na severu Českolipska jsou tzv. podstávkové domy, které vznikaly zřejmě v 15. – 16. století v pohraničních oblastech a patří k tradiční lidové architektuře na severu Čech, ale i v sousední německé Horní Lužici a polském Dolním Slezsku. Řada z těchto domů patří k nemovitým kulturním památkám. Na území LAG Podralsko se podstávkové domy nachází např. ve Sloupu v Čechách - chalupy, dále bývalý hostinec u zámku v Zahrádkách, známá Vísecká rychta v Kravařích, sýpka

v Blíževedlech, chalupa v Heřmanicích v Podještědí, špejchar ve Ždírci, chalupa ve Žďáru atd. Existuje záměr na projekt Spolupráce mezi MAS Český sever, MAS Frýdlantsko, MAS Labské skály a LAG Podralsko, jehož náplní by bylo zmapování podstávkových domů na území jednotlivých MAS a jejich stavu a cílená spolupráce s majiteli domů, NPÚ a dalšími institucemi a organizacemi s cílem zachování těchto kulturních památek a správnou péčí o ně.

Národní kulturní památky:

Hrad Bezděz – zřícenina hradu Bezděz

Státní zámek Zákupy - zámek Zákupy a hospodářský dvůr zámku v Zákupích

Městské památkové zóny:

Dubá – osada vzniklá při původním hradu, mohutný kostel s hodnotným soudobým zařízením, soubor měšťanských domů.

Jablonné v Podještědí – historické jádro města.

Nový Bor – soubory městských domů.

Zákupy – soubory církevních památek a městských domů.

Mšeno - soubory církevních památek a městských domů.

Bělá pod Bezdězem - soubory církevních památek a městských domů.

Vesnické památkové zóny a rezervace:

Lhota (obec Dubá) – dochovaný soubor lidové architektury

Žďár (obec Doksy) – dochovaný soubor roubených lidových staveb, kovárna s roubeným patrem

Bukovec (obec Dubá) – soubor lidových staveb

Kravaře – dochovaný soubor lidové architektury s největším obytným roubeným domem v Čechách původně rychtou.

Velenice – údolní ves s barokním kostelem a barokní kaplí, dochovanými stavbami původní lidové architektury, částečně dřevěné roubené domky zdobené lidovými plastikami nebo malbami v průčelí.

Sloup v Čechách - soubor lidových staveb

Krajinnou památkovou zónou je od roku 1996 oblast Zahrádecka a Lemberska.

Významné hrady a zámky:

Hrady: Bezděz, Houska

Zámky: Lemberk, Zahrádka, Zákupy, Bělá pod Bezdězem, Horní Libchava

Významné zříceniny hradů:

Sloup v Čechách, Jestřebí, Ralsko, Svojkov, Ronov, Jiljí

Muzea:

Městské muzeum Mimoň, Muzeum Čtyřlístku Doksy, Sklářské muzeum Nový Bor, Vísecká rychta Kravaře, Městské muzeum Mšeno, Muzeum Bělá pod Bezdězem, Muzeum Eduarda Helda v Zákupích.

2.11.3 Atraktivita pro cestovní ruch

Celá oblast působnosti MAS je atraktivní pro pěší turistiku i cykloturistiku díky značnému množství silnic a cyklistických tras. Atraktivní je využití komunikací v bývalém vojenském prostoru Ralsko. Oblast je využívána celoročně s převahou letní sezony. Zimní sezóna je směřována do oblasti Lužických hor a okolí města Nový Bor, kde je pro návštěvníky k dispozici několik menších lyžařských vleků.

Celoročně lze využívat rozsáhlou turistickou nabídku pro sport, zábavu, kulturu i vzdělávání. Nabídka je přizpůsobena všem cílovým skupinám, nejvíce se však zaměřuje na rodiny s dětmi a na aktivní trávení volného času a dovolené.

Dominantní rekreační funkcí oblasti je především letní rekreace u vody, cykloturistika a venkovská turistika výrazně spojená s funkcí chataření a chalupaření. Nejvíce objektů individuální rekreace je koncentrováno v centrální části Lužických hor – Nový Bor, Mařenice, Krompach, Cvikov, Jablonné v Podještědí, Prysk, Sloup. Dále pak v oblasti západního Českolipska a je rozšířeno na území obcí Žandov, Kravaře, Stvolínky, Nový Oldřichov a pro oblast Holan, Zahrádek a Kozlů. Z hlediska letní rekreace jsou využitelné především vodní plochy některých rybníků – Holanské, Hradčanské a dále vodní plochy Máchovo jezero, Hamr na Jezeře, Stráž pod Ralskem.

Venkovský prostor území má velmi rozsáhlý potenciál pro rozvoj venkovské turistiky, agroturistiky a hipoturistiky, která využívá především přírodního potenciálu oblastí. Její součástí je i agroturistika včetně ekoturistiky. Tyto jmenované formy patří mezi velice významnou formu CR, neboť se rozvíjejí v rámci udržitelného rozvoje. Tyto formy CR využívají sice potenciál území pro rozvoj CR, ale takovým způsobem, že nedochází k ohrožení ani k devastaci území.

Pro tuto formu jsou v oblasti dobré podmínky především v obcích, ale doposud není vytvořena zajímavá nabídka pro návštěvníky. Nejvhodnější formou je využití stávajících historických objektů lidové architektury, obnova starých zemědělských usedlostí a tradiční řemeslné a potravinářské výroby. Značná část regionu disponuje potenciálem pro rozvoj této formy turistiky.

Specifickou oblastí, která dosud plně nevyužívá svůj potenciál pro cestovní ruch, je oblast Ralska, která dosud jen okrajově patří mezi oblasti těžící z letní sezóny, vodních sportů a pěší turistiky. Je však velmi vhodná pro cykloturistiku, pěší turistiku, hipoturistiku, agroturistiku a poznávací (studijní) pobyty. Krajina je málo poznamenána civilizačními zásahy a zástavbou (kromě pozůstatků vojenských staveb). V loňském roce však na území bývalého VVP Ralsko vznikl Geopark Ralsko, jehož cílem je zpřístupnit širokým vrstvám veřejnosti geologické, přírodní, historické a kulturní hodnoty daného území, včetně zajišťování vzdělávacích a osvětových aktivit, a podporovat rozvoj vhodných forem cestovního ruchu v dané oblasti. Z hlediska rozvojového potenciálu se jedná o perspektivní formu v území jak vzhledem k přírodním podmínkám tak i grantové politiky.

Slibný a rovněž inovativní je i vznikající zemědělsko-ekologický vzdělávací a zábavní park v Brništi, za kterým stojí úsilí obce Brniště, místního zemědělského podniku a neziskového sektoru. Společným úsilím těchto subjektů vzniklo již informační a ekologické centrum, nové značené pěší stezky (www.stezkahastrmanu.cz), areál koňských stezek (www.jezdeckastezka.cz), interaktivní expozice o kulturní krajině Podralska a zemědělství, zahrada ekocentra s expozicí soch, paleta vzdělávacích programů s přírodní a zemědělskou tematikou. Ekocentrum slouží i jako komunitní centrum a místo setkávání a důležitý organizátor dění v obci a regionu (půlmaratón, dožínky, unikátní festival jurt apod.). Park Brniště si klade za cíl propojit aktivní turistiku a pobyt v krásné přírodě Podralska s nenásilným vzděláváním o přírodě, ekologii, různých formách zemědělství, chovu zvířat či výrobě potravin.

2.11.4 Cykloturistika jako významný prvek atraktivity území

Cyklistika je vnímána jako integrální součást dopravy, která se dělí z hlediska kompetencí do oblastí dopravní obsluhy území a oblasti cykloturistiky. Cyklistika jako způsob dopravy není menšinovým trendem, ale plnohodnotnou formou vhodně doplňující další druhy dopravy. Propojení cyklistické infrastruktury zejména formou městských sítí chráněných cyklotras a cyklostezek a regionálních sítí cyklotras umožňuje současně plynulý pohyb cyklistů i cykloturistů.

Cyklistika ve značné míře snižuje dopady na životní prostředí, zlepšuje zdraví a kvalitu života obyvatel ČR.

Využití cyklistiky k dopravním i rekreačním účelům má stoupající tendenci a tomuto trendu je potřeba přizpůsobit i služby a doprovodnou infrastrukturu v území.

Cyklistika je pro většinu lidí aktivní doplňkovou volbou, která se může snadno změnit na každodenní a přirozenou součást života. K tomu je třeba zajistit, aby jízda na kole byla bezpečná, snadná, lákavá a konkurenceschopná.

V rámci Libereckého kraje jsou cyklotrasy rozděleny do cyklokoridorů významu mezinárodního, nadregionálního a regionálního.

Cyklostezka - Stezka pro cyklisty (cyklostezka, cyklistická stezka) je pozemní komunikace nebo její jízdní pás (nikoliv jen jízdní pruh!) vyhrazená dopravní značkou pro jízdu na jízdním kole. Je určena pouze pro cyklistickou dopravu. Automobilová a motocyklová doprava je z ní vyloučena. Pravidla silničního provozu v České republice povolují užití cyklostezky též například jezdcům na kolečkových bruslích, lyžařům apod.

Cyklistická trasa (cyklotrasa) - je trasa pro cyklisty označená orientačním dopravním nebo turistickým značením. Cyklotrasa by měla účelně spojoval místa, mezi nimiž lze předpokládat cyklistickou dopravu, a to komunikacemi, které jsou vhodné pro jízdu na silničním jízdním kole. Může být vedena místy po stezce pro cyklisty, místy po vozovce nebo vyhrazeném jízdním pruhu. Běžné cyklotrasy by měly být vedeny jen po pozemních komunikacích s povrchem silniční kvality, některé jsou vedené i po nezpevněných cestách v terénu.

Na území LAG Podralsko se nachází dvě páteřní cyklostezky – Cyklostezka Varhany a Zelená Cyklomagistrála Ploučnice. Území je protkáno hustou sítí turistických a cyklistických tras.

Hlavním využitím těchto cyklostezek je cykloturistika, pěší turistika a vycházky, další druhy nemotorové dopravy a v zimních měsících možnost lyžařské turistiky.

Cyklotrasy a cyklostezky jsou rovněž významným přínosem pro rozvoj cestovního ruchu v celé oblasti. Na celém území LAG Podralsko je evidováno několik desítek cyklotras vedoucích intravilány a extravilány měst a obcí. Jsou vedeny po zpevněných silnicích a místních komunikacích s menším provozem, ale i po lesních či polních cestách. Jsou vhodné pro trekingová a horská kola a mají příznivé výškové poměry pro všechny generace cyklistů.

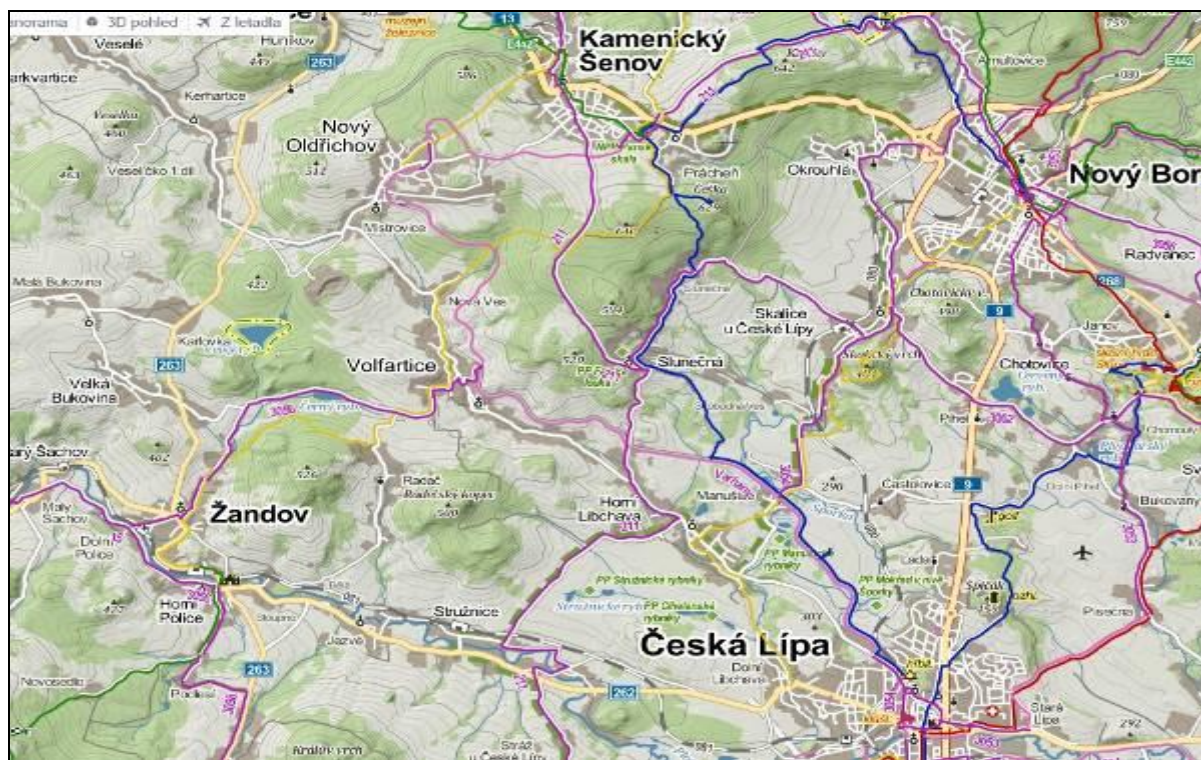
Výborně je zpracována databáze cykloturistických výletů vč. mapových podkladů a mají jí k dispozici všechna informační centra v regionu.

Cyklostezka Varhany

Cyklostezka Varhany se nachází v severozápadní části regionu Českolipska. Jedná se o stezku pro chodce a cyklisty, která je oddělená od automobilového provozu. Spojuje město Česká Lípa s městem Kamenický Šenov.

Stezka je ojedinělým projektem, jehož cílem je zvýšení atraktivity přilehlých obcí a podpora rozvoje turistického ruchu. Její část vede v těsné blízkosti členských obcí LAG Podralsko.

OBRÁZEK 7: CYKLOSTEZKA VARHANY

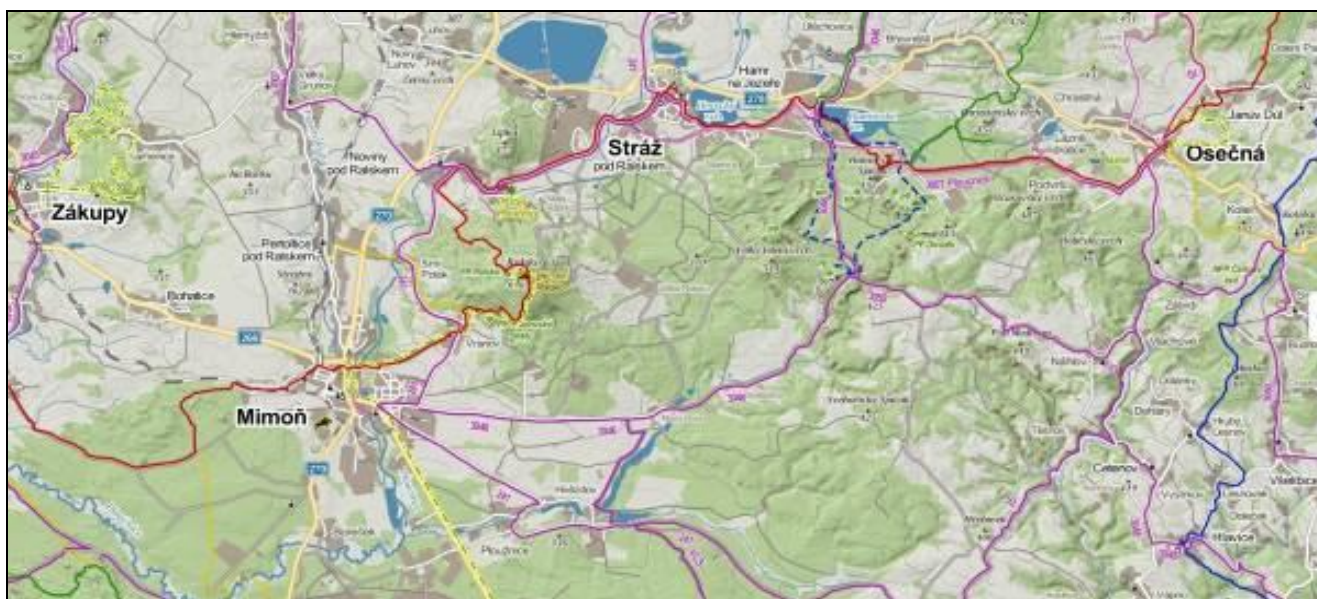
Zdroj: mapy.cz

Zelená cyklomagistrála Ploučnice

Zelená Cyklomagistrála Ploučnice vznikla jako přirozená reakce na přibývajícím zájem cyklistů o kvalitní a bezpečný prostor pro cykloturistiku. Mikroregion Podralsko má s cykloturistikou již bohaté zkušenosti díky bývalému vojenskému prostoru, kde byla vytvořena síť bezpečných cyklostezek - dnes již známá pod značkou Cykloráj Podralsko.

Trasa vede od hlavních pramenů řeky Ploučnice v Osečné až do Děčína, kde se Ploučnice vlévá do Labe, členitou a malebnou krajinou okolí řeky Ploučnice, jejíž meandry prochází velkoplošnými chráněnými oblastmi Přírodního parku Ještěd, CHKO Lužické hory, Kokořínska, Českého středohoří a Labských pískovců. Realizovaná část cyklomagistrály zpřístupňuje cykloturistům atraktivní oblasti Podještědí, Podralska a Máchova kraje. Na projekt cyklomagistrály navazují i další obce se záměrem vybudování „připojení“ jejich území na tuto cyklomagistrálu (Brniště, Velký Valtinov, Pertoltice p. R) podél Panenského potoka (Cyklostezka Panenský potok) s tím, že by měla být i spojnicí do blízkého Saska (přes Jablonné v Podještědí).

OBRÁZEK 8: CYKLOMAGISTRÁLA PLOUČNICE

Zdroj: mapy.cz

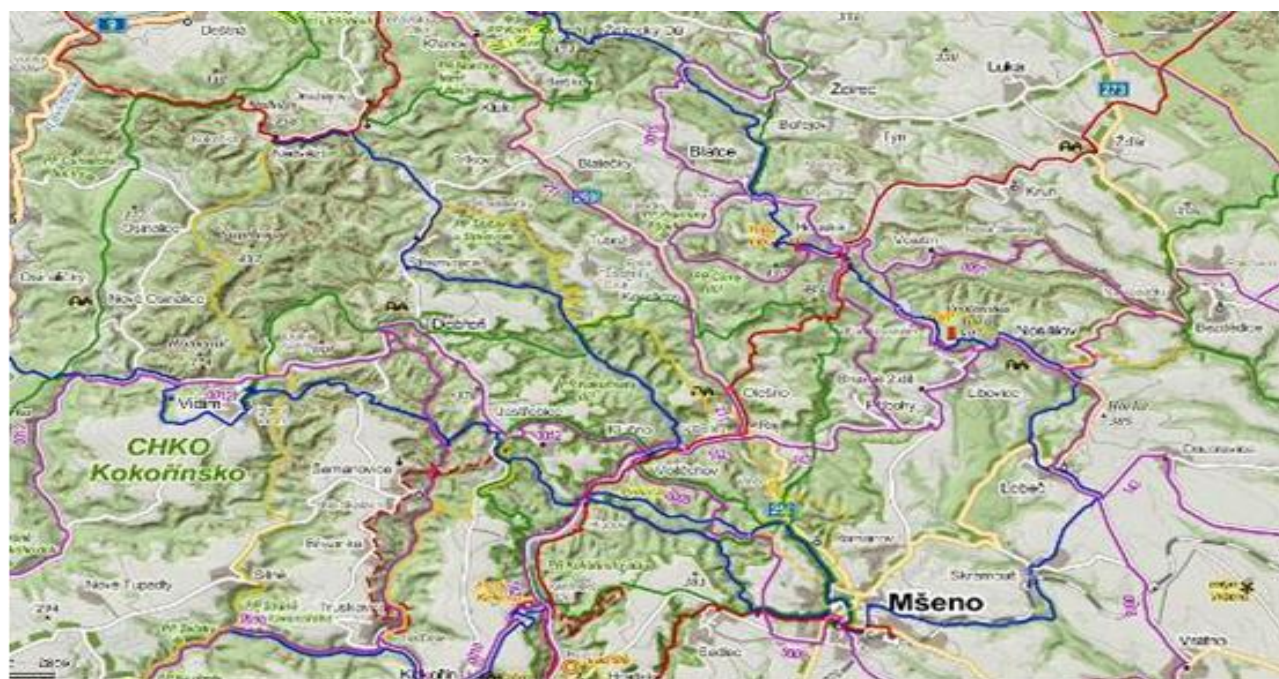
Významné cyklotrasy

Kokořínsko – jízda na kole Kokořínskem je omezena na vyznačené trasy a lesní cesty, protože se pohybujete v chráněné krajinné oblasti, možností k výletům je téměř nevýčerpitelné množství. Pokud nezvolíte jízdu po větších silnicích, je třeba počítat místy s obtížnějším terénem. V nabídce je několik stovek kilometrů cyklotras v malebné přírodě plné pískovcových skal, překrásných jezírek a opouštěných vesniček.

Cyklotrasa 0009

Mšeno – Kokořín – Dobřeň – Planý důl – Vojtěchov – Ráj – Tubož – Houska – Vrátná hora – Nosálov – Lobeč – Mšeno (cca 49 km)

OBRÁZEK 9: CYKLOTRASA 0009

Zdroj: mapy.cz

Máchův kraj

V oblasti je vybudovaná hustá síť cyklotras s využitím pro všechny generace a s různou náročností jízdy. Na své si přijdou nejen silniční cyklisté, ale i milovníci horských kol a down hill. Atraktivní je využití komunikací v bývalém vojenském prostoru.

Na kole Máchovi v patách po stopách zaniklých hradů

Trasa kratšího okruhu: **Doksy** - Obora - Okna - Žďár - Kruh - Houska - Blatce - Ždírec - Tachov - **Doksy (cca 25 km)**

Trasa delšího okruhu: **Doksy** - Obora - Okna - Žďár - Kruh - Houska - Tubož - Ráj - Kokořín - Dobřeň - Střezivojice - Blatce - Ždírec - Tachov - **Doksy (cca 52 km)**

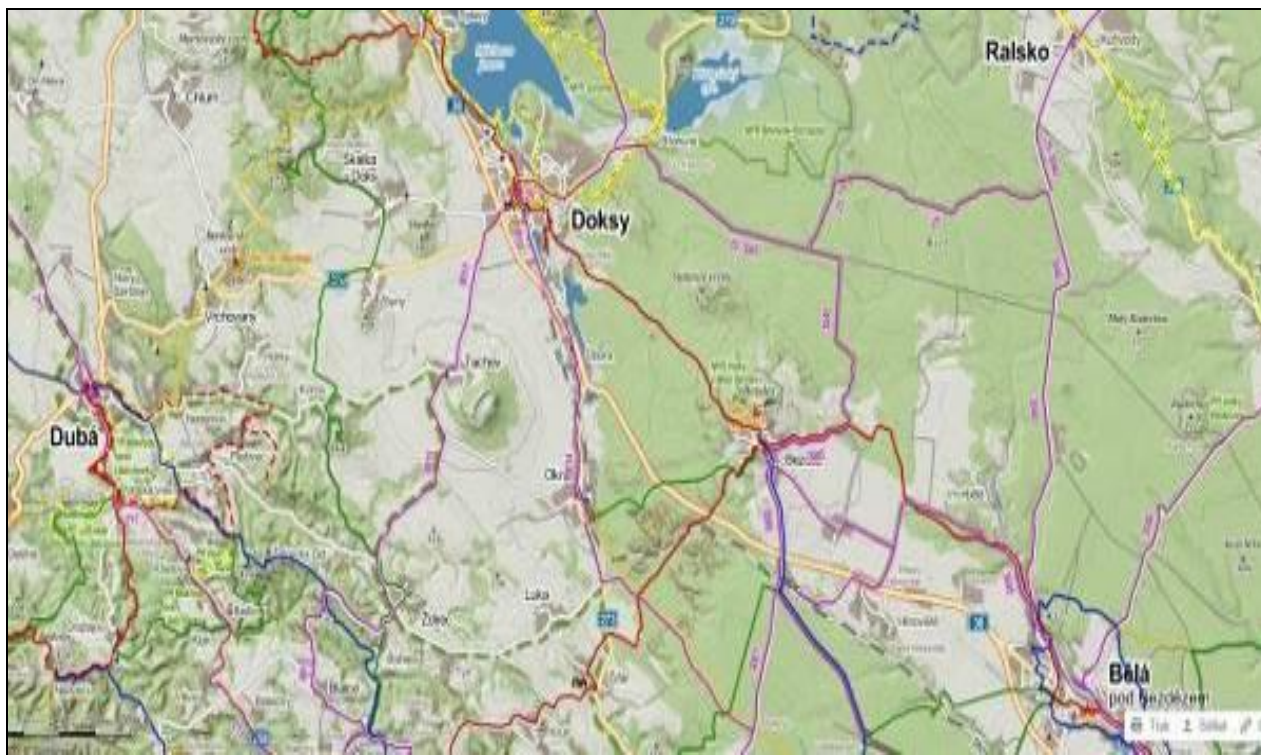
Bělský okruh

Průběh trasy: **Bezděz** - Bělá p. Bezdězem, žel.st. - Valdštejnsko - Březinka - Plužná - Čistecský důl - Podolí - **Bělá p. Bezdězem (cca 21 km)**

Okolo Velkého a malého Bezdězu

Průběh trasy: **Bělá pod Bezdězem** – Vrchbělá – Nový Dvůr – Bezděz – Mariánská cesta – Radechov – **Bělá pod Bezdězem (cca 31 km)**

OBRÁZEK 10: OKOLO VELKÉHO A MALÉHO BEZDĚZU

Zdroj: mapy.cz

Podralsko**Okruh kolem Ralska**

Průběh trasy: **Mimoň** – Vranov - Srní Potok - Noviny pod Ralskem - Průrva Ploučnice - Stráž pod Ralskem - Hamr na Jezeře - Sochorův pomník - Nový Dvůr – **Mimoň (cca 27 km)**

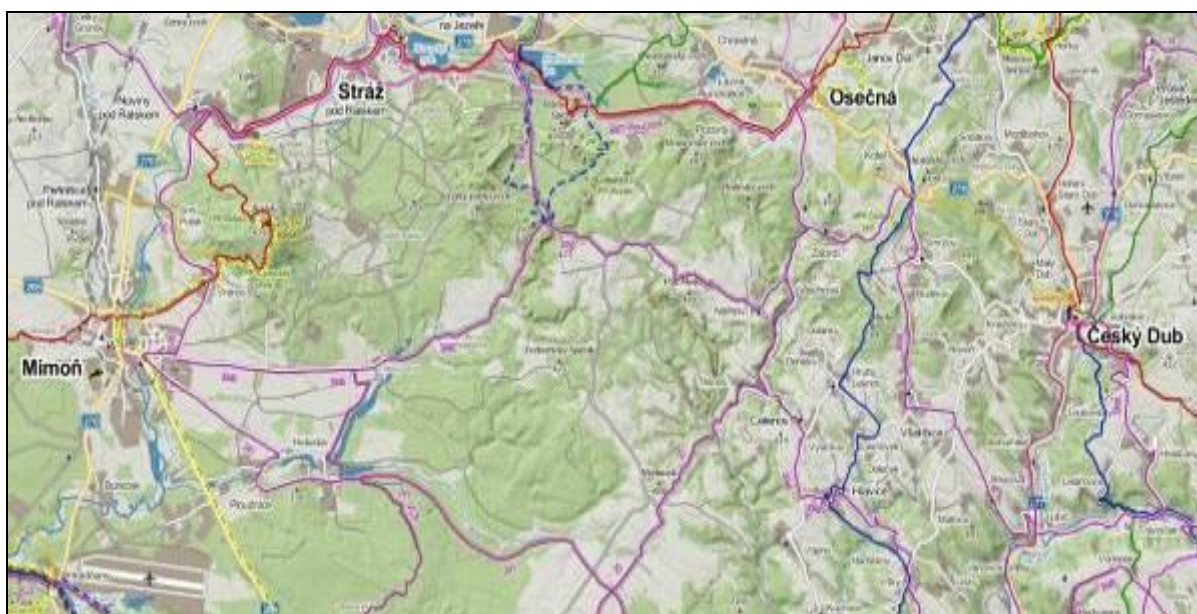
Hradčanské peklo

Průběh trasy: **Hradčany** - Skalní brána – Veselí – Provodín - Staré Splavy – Myslivna - Mariánská cesta – Strážov - Černá Věž – **Hradčany (cca 46 km)**

Cyklotrasa Generálská

Průběh trasy: **Osečná** - Zábrdí - Vlachová - Kracmanov - Hvězdov - Mimoň - Nový Dvůr – Stohánek - Černý rybník - Děvín - Podvrší – **Osečná (cca 42 km)**

OBRÁZEK 11: CYKLOTRASA GENERÁLSKÁ

Zdroj: mapy.cz

Peklo

Svazek obcí Peklo má podrobně rozpracován generel cyklotras s důrazem na bezpečnost a návaznost na stávající místní, regionální i nadregionální trasy. V regionu jsou vyznačeny základní cyklotrasy vedené napříč územím a severní částí prochází záměr výstavby cyklostezky Ploučnice. Peklo postupně síť cyklotras zahušťuje tak, aby se návštěvníkům nabídla možnost krátkých i delších výletů na kole. Jednotlivé cyklotrasy jsou vedeny po zpevněných silnicích a místních komunikacích, ale také po nezpevněných cestách. Jsou vhodné pro trekingová a horská kola a mají příznivé výškové poměry pro všechny generace cyklistů.⁷

⁷ www.sdruzenipeklo.eu

Cyklotrasa 211

Průběh trasy: **Dubá** – Holany – Kozly - Stružnice - Horní Libchava - Kamenický Šenov - **Rožany**.

Na jihu regionu lze z cyklotrasy odbočit do Provodína a k Máchovu jezeru (3053) nebo okolo Holanských rybníků do Stvolínek a dále na sever k Žandovu. Na severu regionu lze využít pouze propojení směrem do České Lípy nebo Sosnové. Po vybudování cyklostezky Ploučnice bude možné propojení do Žandova nebo České Lípy údolím řeky Ploučnice.

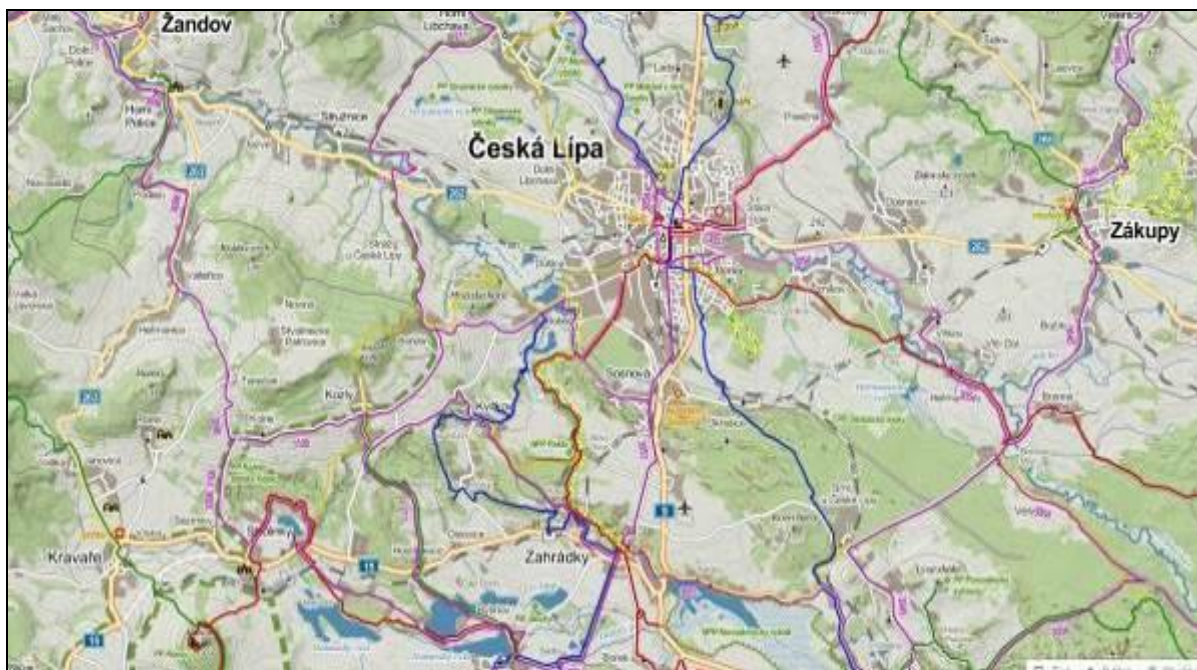
Cyklotrasa 3053

Průběh trasy: **Provodín** – Zahrádky – Sosnová – Česká Lípa – Nový Bor – Cvikov – **Mařenice**.

Cyklotrasa 3056

Průběh trasy: **Lindava** - Sloup v Čechách - Nový Bor – Víska - Kamenický Šenov – Mistrovice – Volfartice – Žandov - **Horní Police**.

OBRÁZEK 12: CYKLOTRASA 3056

Zdroj: mapy.cz

Lužické hory

Trasy v Lužických horách jsou vhodné zejména pro zdatnější cyklisty, díky náročnějšímu terénu, vyššímu převýšení a kopcovitému rázu krajiny. Kratší vzdálenosti zvládnou i rekreační cyklisté, senioři či rodiny s dětmi.

Babiččina

Průběh trasy: **Cvikov** - Lindava - Kunratice u Cvikova - Mařenice - Heřmanice - Krompach »-Babiččin odpočinek - Juliovka - Mařenice - Trávník – **Cvikov (cca 30 km)**

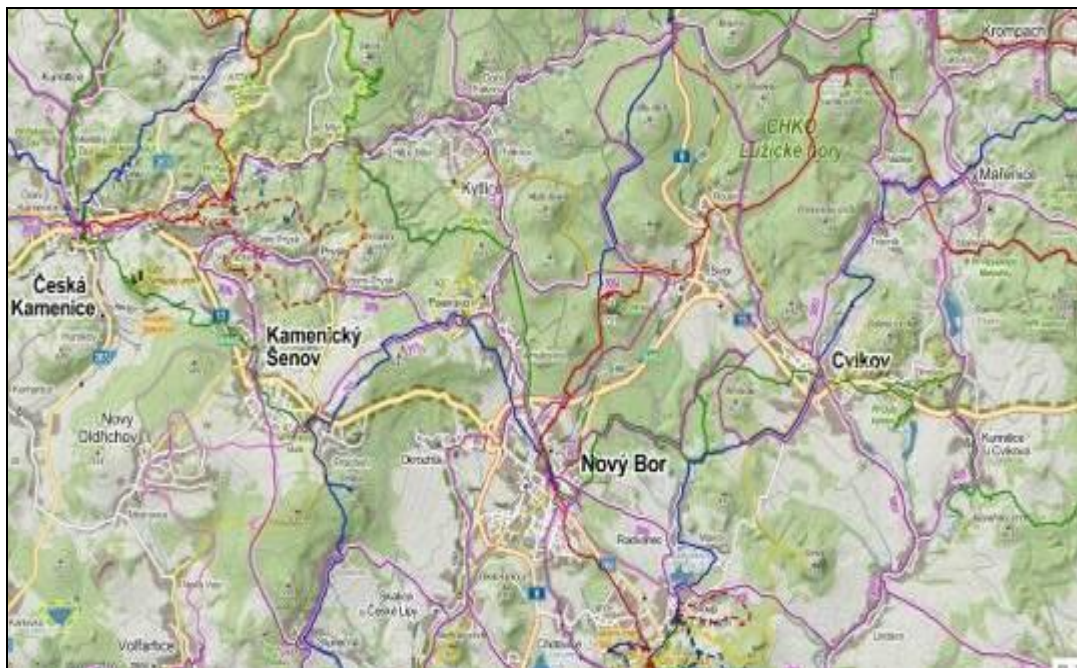
Hrabčcí

Průběh trasy: **Nový Bor** - Radvanec - Sloup v Čechách - Lindava - Svitava - Svojkov - Sedm trpaslíků Pihel - Chomouty - Chotovice - **Nový Bor (cca 21 km)**

Sklářská

Průběh trasy: **Horní Prysk** - Klučky - Polevsko - Okrouhlá - Skalice u České Lípy - Slunečná - Kamenický Šenov - Klučky – **Prysk (cca 29 km)**

OBRÁZEK 13: SKLÁŘSKÁ

Zdroj: mapy.cz

2.11.5 Základní a doplňková infrastruktura (služby v CR)

Podnikatelské aktivity týkající se služeb CR jsou ve srovnání s krajskou úrovní podprůměrné. Dobře fungující a rozšířené jsou v oblasti turistických středisek a v okolí větších měst. V ostatních lokalitách jsou aktivity málo výrazné a bylo by vhodné jejich rozvoj podpořit.

Oblast je vybavena základní i doprovodnou turistickou infrastrukturou velmi rozdílně. Na celém území je k dispozici celkem 211 (data platná k 04/2014) hromadných ubytovacích zařízení v kategoriích dle ČSÚ – hotel, chatová osada, penzion, kemp, turistická ubytovna a ostatní zařízení jinde nespecifikovaná.

Nejvyšších hodnot koncentrace ubytovacích zařízení dosahuje oblast Máchova jezera a je dlouhodobě nejvyšší ze všech turistických lokalit v Libereckém kraji. V celorepublikovém srovnání dosahují vyšších hodnot jen Krkonoše, Jizerské hory a příměstské rekreační zázemí Prahy. Široká nabídka ubytovacích služeb je také v okolí města nový Bor a ve venkovských oblastech Lužických hor.

TABULKA 35: HROMADNÁ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ K 04/2014

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů
LESNÍ HOTEL	Doksy	Hotel *	letní provoz	51 až 100
MOTOREST KUŘIVODY	Ralsko	Hotel *	celoroční provoz	10 a méně
HOTEL U RADNICE	Bělá pod Bezdězem	Hotel *	celoroční provoz	10 a méně
MOTEL DUTÝ KÁMEN	Cvikov	Hotel **	letní provoz	11 až 50
HOTEL PASÁŽ	Doksy, Staré Splavy	Hotel **	letní i zimní provoz	11 až 50
HOTEL PACIFIK	Hamr na Jezeře	Hotel **	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL DIAMO	Stráž pod Ralskem	Hotel **	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL KAMÝK	Doksy, Doksy	Hotel ***	letní provoz	11 až 50
HOTEL BELLEVUE	Doksy, Doksy	Hotel ***	letní provoz	11 až 50
HOTEL GRAND	Doksy, Doksy	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL PORT	Doksy, Doksy	Hotel ***	celoroční provoz	51 až 100
HOTEL LÁZEŇSKÝ VRCH	Doksy, Staré Splavy	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL K. H. MÁCHA	Doksy, Staré Splavy	Hotel ***	letní provoz	11 až 50
HOTEL BEZDĚZ	Doksy, Staré Splavy	Hotel ***	celoroční provoz	101 a více
HOTEL BERG	Doksy, Staré Splavy	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
GRANDHOTEL PRAŽÁK	Nový Bor, Nový Bor	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL ZÁMEČEK	Svojkov	Hotel ***	celoroční provoz	10 a méně
RANČ MALEVIL	Jablonné v Podještědí	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
LÁZEŇSKÁ LÉČEBNA	Osečná, Lázně Kundratice	Hotel ***	celoroční provoz	101 a více
ZÁMEK NOVÝ BERNŠTEJN	Dubá, Nový Berštejn	Hotel ****	celoroční provoz	10 a méně
PARKHOTEL MORRIS NOVÝ BOR	Nový Bor	Hotel ****	celoroční provoz	11 až 50
CHATOVÁ ZÁKLADNA	Cvikov	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
CAMP PERLA - VLASTA DUBSKÁ	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO Kladno	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ ANDREA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
POSLŮV MLÝN	Doksy	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
CHATOVÁ OSADA BÍLÝ KÁMEN	Doksy	Chatová osada	letní provoz	51 až 100
REKREAČNÍ CHATY	Doksy	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO IMA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA RADKA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA DOBROTA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ STARÉ SPLAVY I.	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ STARÉ SPLAVY II.	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO INTERGAST	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA DIANA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
CHATOVÁ OSADA RACEK	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO ARNIKA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZÁKLADNA PRECIOSA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ KAROLINKA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ STARÉ SPLAVY BORNÝ	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO ČD	Doksy	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
CHATOVÁ OSADA POHODA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ HARMONIE	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA PLESAR	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA JACHTA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
ARTES CHATY	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ ČESKÉ SPOŘITELNY	Doksy	Chatová osada	letní provoz	51 až 100
KEMP BŘEZŇÁK	Doksy	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO ELITE	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů
KARAKUL	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO BARBARA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ LENKA	Doksy	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA ZÁTIŠÍ	Hamr na Jezeře	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO OS KOVO A.S. WALTER	Hamr na Jezeře	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
KEMP JORDÁN	Holany	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO KARNED	Radvanec	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO RADVANEC	Radvanec	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
LETNÍ TÁBOR ZÁTIŠÍ	Sloup v Čechách	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATKY U SPORTOVNÍ HALY	Stráž pod Ralskem	Chatová osada	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO SEVER	Mšeno	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÁ OSADA POHÁDKA	Bělá pod Bezdězem	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CHATOVÝ TÁBOR B	Jablonné v Podještědí	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO HEŘMANICE	Jablonné v Podještědí	Chatová osada	letní provoz	11 až 50
CAMP BORNÝ	Doksy	Kemp	letní provoz	11 až 50
AUTOKEMP KLŮČEK	Doksy	Kemp	letní provoz	11 až 50
AUTOCAMP NEDAMOV	Dubá	Kemp	letní provoz	11 až 50
AUTOKEMP HAMR NA JEZEŘE	Hamr na Jezeře	Kemp	letní provoz	11 až 50
KEMP MILČANY	Holany	Kemp	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO JACHTA	Holany	Kemp	letní provoz	11 až 50
KEMP	Sloup v Čechách	Kemp	letní provoz	11 až 50
KOUPALIŠTĚ A CAMP ZÁKUPY	Zákupy	Kemp	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ AREÁL-AUTOKEMPING SLUNCE	Žandov	Kemp	letní provoz	11 až 50
KEMP, CHATOVÁ OSADA A KOUPALIŠTĚ	Jablonné v Podještědí	Kemp	letní provoz	11 až 50
HOSTINEC U KOSTELA	Blíževedly	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO POD BÍLÝM KAMENEM	Doksy	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50
FITNESS CENTRUM LENKA MINKSOVÁ	Doksy	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
UBYTOVÁNÍ EVA KADAŇOVÁ	Doksy	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní i zimní provoz	10 a méně
RS POSLŮV MLÝN	Doksy	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	101 a více
REKREAČNÍ A ŠKOLÍCÍ ZAŘÍZENÍ ZO OSŽ ČD	Doksy	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO	Dubá	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO AERO	Holany	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50
ZUZANA DOSTÁLKOVÁ	Luka	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	10 a méně
CHATA U MYŠÁKA	Mařenice, Horní Světlá	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
LYŽAŘSKÁ BOUDA	Mařenice, Horní Světlá	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
DŘEVĚNKA	Provošín	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
ŠKOLÍCÍ A REKREAČNÍ STŘEDISKO MAXOV	Radvanec	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů
ŠKOLÍCÍ A REKREAČNÍ STŘEDISKO	Radvanec	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ AREÁL	Radvanec	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ CHATA EVA	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
HOSTEL SLOUP	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO DOLY BÍLINA	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	51 až 100
CHATA SLOUP	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
HERBERK FERDINANDA DOBROTIVÉHO	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO OAZA	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ ODB. SDRUŽ. ŽELEZ.	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
REKREAČNÍ STŘEDISKO STAP	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50
REKREAČNÍ A ŠKOLÍCÍ STŘEDISKO	Sloup v Čechách	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
ŠEŠULE	Stráž pod Ralskem	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
AUTOCAMP UBYTOVNA SK MŠENO	Mšeno	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50
RESTAURACE ZLATÝ LEV	Mšeno	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně
PENSION RÁJ	Blíževedly	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION RÁJ	Blíževedly	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
RESTAURANT - PENSION U NADĚJE	Cvikov	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION MLÝN U MÁCHOVA JEZERA	Doksy	Penzion	letní provoz	11 až 50
HOTEL BEZDĚZ	Doksy	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENZION FARMER	Doksy	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENZION PRE	Doksy	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
REKREAČNÍ STŘEDISKO SKALKA	Doksy	Penzion	letní provoz	11 až 50
PENSION MÁCHŮV MÁJ	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	11 až 50
PENSION RUCH	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
STAROSPLAVSKÝ ZÁMEČEK	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
STŘEDISKO ROHÁČ	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION ZUZANA	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENSION RESTAURANT DIANA	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION FAMI	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION ALMI	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION SPORTCENTRUM	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION MÁJ	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
HOTEL NA PLÁŽI	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
MLÁDÍ	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	11 až 50
PENSION RUT	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENZION U ZLATÉ COLLIE	Doksy, Staré Splavy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION NOVÝ MLÝN	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	11 až 50

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů
STATEK	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	11 až 50
PENZION NA SLUNCI	Doksy, Staré Splavy	Penzion	letní provoz	11 až 50
PENSION BORŮVKA	Doksy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION ČERNÝ MLÝN	Dubá	Penzion	letní provoz	10 a méně
MOTEL PENZION ZAKŠÍN	Dubá	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION EVA	Hamr na Jezeře	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENZION U LÍPY	Jestřebí	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION CELNICE	Mařenice, Dolní Světlá	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION SVĚTLÁ	Mařenice, Dolní Světlá	Penzion	zimní provoz	11 až 50
ČESKÁ CHALUPA	Mařenice, Horní Světlá	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
CHATA LUŽANKA	Mařenice, Horní Světlá	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
VINÁRNA A PENSION M	Mimoň	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
SRUB ŽIDLOV	Mimoň	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION ARNULTOVICE	Nový Bor	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION DRUHÝ DOMOV	Nový Bor	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION VERONA	Nový Bor	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION PIHEL	Nový Bor	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION HOPR-REKREAČNÍ AREÁL NA BLÍŽALCE	Ralsko	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION RESTAURACE SKLÍPEK	Sloup v Čechách	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION POD LIPOU	Sloup v Čechách	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENSION U STUDNÍČKŮ	Sloup v Čechách	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
ING. ROBERT ŠTEKR STAMAT	Stráž pod Ralskem	Penzion	celoroční provoz	51 až 100
PENZION + HOTEL URAN	Stráž pod Ralskem	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PRÁZDNINOVÝ DŮM	Tachov	Penzion	letní provoz	10 a méně
PENZION U KOPYTA	Tuhaň	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION MODRÝ PES	Velenice	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION V PODZÁMČÍ	Zákupy	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
HOTEL ČERNÁ RŮŽE	Žandov	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION A RESTAURACE V RÁJI	Mšeno	Penzion	letní provoz	10 a méně
SPORTOVNÍ KLUB FOTBAL BĚLÁ POD BEZDĚZEM	Bělá pod Bezdězem	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENSION U KONÍČKA	Bělá pod Bezdězem	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
ČESKÁ HOSPODA	Jablonné v Podještědí	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION CLEOPATRA	Jablonné v Podještědí	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION DŘEVĚNKA	Osečná, Lázně Kundratice	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION PODVRŠÍ	Osečná, Lázně Kundratice	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION ŽABÁK	Osečná, Chrástná	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ TERMIT	Doksy	Turistická ubytovna	letní provoz	51 až 100
OKRESNÍ VLASTIVĚDNÉ MUZEUM ČESKÁ LÍPA	Doksy	Turistická ubytovna	letní provoz	10 a méně
BUNGALOVY POSLŮV MLÝN	Doksy	Turistická ubytovna	letní provoz	51 až 100
CHATA LUŽ	Mařenice, Horní Světlá	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50
RESTAURACE NA VYHLÍDCE	Nový Bor	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50
CHATA SPORT	Provodín	Turistická ubytovna	letní provoz	10 a méně
SKELNÁ HUŤ	Ralsko	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně
TURISTICKÁ CHATA POD HRADEM	Sloup v Čechách	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně
TURISTICKÁ UBYTOVNA	Zákupy	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50
TURISTICKÁ ZÁKLADNA DDM	Bělá pod Bezdězem	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50
BLAHO UBYTOVNA	Bítouchov	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně
TJ TATRAN UBYTOVNA	Jablonné v Podještědí	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50

Zdroj: ČSÚ

TABULKA 36: POROVNÁNÍ NÁVŠTĚVNOSTI V HUZ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO 2012 A 2013

	2012	2013
Počet zařízení	156	158
Hosté	138 727	152 983
v tom:		
Domácí hosté	123 990	134 021
Zahraniční hosté	14 737	18 962
Přenocování	544 543	542 177
v tom:		
Domácí hosté	492 934	481 095
Zahraniční hosté	51 609	61 082
Průměrný počet přenocování	3,9	3,5
Průměrná doba pobytu	4,9	4,5

Zdroj: ČSÚ

Vzhledem k charakteru území a dobrým podmínkám pro rozvoj cestovního ruchu jsou v některých oblastech sledovaného území dobře rozloženy služby pro návštěvníky a turisty. Podle převažující atraktivity území jsou služby přizpůsobovány poptávce. V obcích v působnosti Mikroregionu Podralsko a svazku obcí Máchův kraj je k dispozici několik půjčoven kol a in - line vč. servisu a půjčovny s vybavením pro vodáky. V území je i několik zařízení, zaměřených na agroturistiku. Problematické se zdají být prostory pro parkování osobních automobilů. Pouze malá část obcí disponuje vyhrazenými parkovišti pro aktivní návštěvníky. Stejně tak je na území působnosti MAS velmi málo kvalitních stravovacích zařízení, která by nabízela stravování dle pravidel zdravé výživy nebo nabízela komfortnější prostředí pro náročnější zákazníky. Současná zařízení jsou však celkem vyhovující pro cílové skupiny navštěvující území za účelem trávení volného času.

Celková intenzita využití území pro cestovní ruch je mírně podprůměrná ve srovnání s ostatními částmi Libereckého kraje a stejně tak je průměrná i vlastní podnikatelská aktivita v oblasti služeb CR.

2.11.6 Charakteristika cílové skupiny návštěvníků

V návaznosti na délku pobytu stráveného v území lze dělit cílové skupiny na návštěvníky (jednodenní) a turisty (vícedenní). Obě tyto skupiny jsou složeny z různých věkových kategorií. Nejvýznamnější pro oblast působnosti LAG jsou rodiny s dětmi a aktivní, pro které je přizpůsobena nejširší nabídka. Ubytování vyhledávají zejména v kempech nebo penzionech. Jejich návštěvy v oblasti jsou směřovány zejména do letních měsíců, kdy je využíván potenciál cyklostezek, vodních ploch a dalších možností pro aktivní využívání volného času. Na tyto dvě cílové skupiny je nejvíce zaměřována marketingová kampaň destinačního managementu.

Nezanedbatelnou cílovou skupinou jsou však i senioři. Ti navštěvují oblast spíše formou organizovaných zájezdů a využívají možnost exkurzí po zajímavých atraktivitách. Pro delší pobyt této cílové skupiny chybí v oblasti hotely vyšší kategorie, které by zejména zahraničním turistům umožňovaly kvalitní a komfortní přespání. Naopak je zde dostatek malých penzionů, které však nedokáží pokrýt poptávku organizovaným zájezdům. Seniors nejnavštěvovanější místa jsou Nový Bor a Lázně Kundratice.

Oblast LAG Podralsko se profiluje jako oblast s nabídkou letních aktivit. Mezisezónní cestovní ruch vykazuje stále nevyužitý potenciál. Zimní sezóna v oblasti je zajímavá pro místa v okolí města Nový Bor, spadající do oblasti Lužických hor. Je zde několik malých lyžařských areálů, které uspokojí zejména nenáročné lyžaře a rodiny s dětmi.

2.11.7 Organizace cestovního ruchu

Řízení cestovního ruchu z nejvyšších úrovní zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj na základě Zákona o cestovním ruchu a pro oblast působnosti LAG jsou nejdůležitějšími organizacemi v rozvoji CR Liberecký kraj, Středočeský kraj a Ústecký kraj prostřednictvím svých odborů cestovního ruchu. Svou činností řídí všechny turistické regiony bez ohledu na přesah území. Všechny aktivity mají za cíl rozvoj cestovního ruchu a při jejich řízení jsou využívány všechny nástroje vedoucí k udržitelnému rozvoji a konkurenceschopnosti celého území. Své zkušenosti pak předávají dále organizacím na nižším stupni řízení cestovního ruchu v oblasti.

Funkci destinačního managementu plní ve sledované oblasti Sdružení Českolipsko, do něhož spadají v rámci činnosti Svazku obcí Máchův kraj i některé obce ležící na území Středočeského kraje a většina obcí z území působnosti LAG Podralsko. Dle marketingového členění Libereckého kraje leží většina obcí ve sledované oblasti na území turistického regionu Českolipsko – oblasti Máchův kraj, Kokořínsko, Peklo, Podralsko, Novoborsko. Další oblasti jsou v působnosti partnerských MAS.

Velmi důležitým prostředkem pro rozvoj cestovního ruchu a pro první kontakt s návštěvníky a turisty, se stávají informační centra. Již delší dobu je viditelná snaha o jejich rozšiřování a zkvalitňování služeb a nabídky. V celé sledované oblasti je jejich síť hustě rozšířena a je tak zajištěna dobrá informovanost turistů. Je však na zvážení, zda-li poskytované služby odpovídají požadované kvalitě, nebo zda je informační centrum zřízeno pouze jako přidružená složka jiné složky města a poskytování informací není tak primární záležitostí. V oblasti je evidováno celkem 19 informačních center (Bělá pod Bezdězem, Bezděz, Brniště, Cvikov, Doksy, Dubá, Hamr na Jezeře, Jablonné v Podještědí, Kravaře, Mimoň, Mšeno, Nový Bor, Osečná, Ralsko, Hradčany, Stráž pod Ralskem, Zahrádky, Zákupy, Žandov). Jejich zřizovateli jsou jednotlivé obce. Pouze ve městě Stráž pod Ralskem je IC provozováno jiným subjektem, než zřizovatelem.

Jako nedostatečná se jeví vzájemná spolupráce a provázanost služeb v oblasti cestovního ruchu, poskytovaná různými podnikatelskými subjekty a např. obcemi. Rovněž propagace oblasti ze strany informačních center i podnikatelských subjektů, pracujících v oblasti cestovního ruchu, není dle dotazníkového šetření dostatečně efektivní.

SWOT analýza oblasti cestovních ruch

Silné stránky

- Atraktivní potenciál přírodního bohatství – CHKO, skalní útvary, vodní plochy, lesy
- Velký počet kulturně historického bohatství, značná koncentrace staré lidové architektury
- Obnova památek v území
- Propojenost tří krajů
- Velké území divoké přírodní lokality – Ralsko
- Blízká hranice s Německem – země s turisticky nejaktivnějšími obyvateli
- Poměrně kvalitní síť značených cyklotras a turistických cest
- Hustá síť informačních center
- Sezónní doprava do turisticky atraktivních míst
- Ubytovací kapacity nižší kategorie

Slabé stránky

- Nedostatek a nízká úroveň základních a doplňkových služeb CR
- Malá spolupráce a angažovanost subjektů privátních i veřejných působících v CR v regionu
- Převážná část území je vhodná pouze pro letní sezónu
- Málo efektivní propagace oblasti v tuzemsku i v zahraničí
- Většina objektů lidové architektury je v soukromém vlastnictví – nelze využít pro služby CR
- Místy špatná dopravní dostupnost a kvalita komunikací
- Ubytovací kapacity vyšší kategorie
- Nedostatek kvalitních restaurací s nabídkou stravování
- Sezónní činnost některých informačních center
- Nedostatek mimosezónní nabídky a nabídky pro případ nepřízně počasí

Příležitosti

- Získání a využití finančních prostředků z fondů EU
- Existence záměru na projekt spolupráce v oblasti záchrany podstávkových domů
- Výstavba a rekonstrukce komunikací propojující všechny tři kraje
- Podpora výstavby cyklostezek
- Rozvoj agroturistiky a hipostezek
- Zvýšení kvality i množství ubytovacích a stravovacích kapacit
- Růst podpory státu na rozvoji CR
- Rostoucí přeshraniční spolupráce ČR, Sasko, Polsko
- Výborný potenciál pro rozvoj venkovské turistiky
- Využití tradičních kulturních akcí v obcích ke zvýšení návštěvnosti
- Podmínky pro nové podnikatelské aktivity
- Řešení otázek při rozvoji CR cestou meziobecní spolupráce
- Spolupráce, propagace a tvorba nových produktů CR prostřednictvím informačních center

Hrozby

- Extrémní klimatické podmínky (povodně, sucha)
- Kvalitnější a cenově srovnatelná nabídka ostatních regionů
- Nezájem nebo malý zájem o rozvoj CR ze strany vedení měst a obcí
- Směřování investic do jiných oblastí než je CR
- Nedostatek financí na udržování stávající turistické infrastruktury
- Nefunkční destinační management
- Nedostatečná nabídka aktivit pro cílové skupiny návštěvníků, např. rodiny s dětmi
- Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu

2.12 Celková SWOT analýza

Silné stránky

- Rostoucí počet obyvatel v území
- Poměrně nízký průměrný věk obyvatel na většině území LAG Podralsko
- Zvyšující se podíl obyvatel se SŠ a VŠ vzděláním
- Vysoký podíl pokrytí území elektrickou sítí
- Velmi dobré pokrytí území vodovody a dostatek zdrojů kvalitní pitné vody
- Dobré spojové služby a pokrytí mobilními operátory na celém území
- Zpracovaný Plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro celé území
- Hustá silniční síť
- Dobrá dostupnost hlavního města Prahy
- Existence integrovaného dopravního systému Libereckého kraje – IDOL s účelem optimalizace systému veřejné dopravy
- Poměrně hustá železniční síť
- Dobrá průchodnost hranic s Polskou republikou a SRN
- Nejmenší negativní vliv na životní prostředí
- Velká přepravní kapacita osob i nákladů
- Probíhající obnova vozového parku
- Dostatek volných bytů v bytových domech v hospodářsky slabých oblastech
- Poměrně mladý bytový fond na většině území
- Velké celistvé území
- Poměrně dobrá kvalita ovzduší
- Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO České středohoří, CHKO Lužické hory, CHKO Kokořínsko, NATURA 2000,...)
- Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích
- Vzdávající plocha trvalých travních porostů a lesů
- Pravidelný úklid a údržba řeky Ploučnice a okolních ploch
- Dostatečné zásoby podzemních vod
- Velké množství neziskových organizací a spolků
- Množství kulturních i sportovních akcí regionálního i nadregionálního významu
- Dobrá práce neziskových organizací v sociální oblasti i v oblasti spolkového života v obcích
- Hustá síť knihoven a dostatek dalších kulturních zařízení na území
- Existence dětských hřišť a dalších sportovních ploch ve většině obcí
- Obnova památek v území
- Ochota obcí řešit sociální problémy občanů
- Kvalitní práce odborů sociálních služeb měst na území ORP Česká Lípa (dobrá spolupráce, komunikace, vstřícnost)
- Platný komunitní plán Česká Lípa
- Kvalifikovaní odborníci ve službách
- Dobře nastavený a organizovaný systém řízení rozvoje sociálních služeb
- Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb
- Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol

- Kvalitní ZŠ 1. stupně v obcích
- Dostatečná kapacita volných míst ZŠ
- Zvyšující se kvalifikovanost učitelů
- Dobrá vybavenost škol zřizovaných městy a obcemi
- Rozsáhlá nabídka volnočasových aktivit pro žáky
- Vysoké procento sloučených organizací ZŠ a MŠ (snížené výdaje na pracovníky, větší vzájemná integrace dětí)
- Existence středního školství v regionu
- Dostatek pracovních sil
- Existence několika významných podniků s pracovním uplatněním mnoha zaměstnanců
- Vzdávající rozvoj dříve tradičních průmyslových odvětví – sklářství, textilního průmyslu...
- Existence nebo alespoň koncepce územního plánu jako základního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí
- Nízká zadluženost obcí na území LAG Podralsko
- Dobrá informovanost obyvatel o dění v obcích – zpravodaje, weby...
- Atraktivní potenciál přírodního bohatství – CHKO, skalní útvary, vodní plochy, lesy
- Velký počet kulturně historického bohatství, značná koncentrace staré lidové architektury
- Propojenost tří krajů
- Velké území divoké přírodní lokality – Ralsko
- Blízká hranice s Německem – země s turisticky nejaktivnějšími obyvateli
- Poměrně kvalitní síť značených cyklotras a turistických cest
- Hustá síť informačních center
- Sezónní doprava do turisticky atraktivních míst
- Ubytovací kapacity nižší kategorie

Slabé stránky

- Vyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním na území hospodářsky slabých oblastí LAG Podralsko
- Značné stáří vodovodních sítí
- Nízký podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci a velké množství objektů s nevyhovujícím způsobem čištění odpadních vod
- Nedostatek ČOV na území
- Nedořešené pozemkové úpravy
- Nedostatečná zemědělská infrastruktura
- Pomalý proces zavádění nových informačních a komunikačních technologií
- Špatný stav veřejného osvětlení ve většině obcí a tím i vysoká spotřeba el. energie
- Nedostačující napojení na mezinárodní dopravní koridory
- Přetíženost exponovaných úseků silniční sítě
- Špatný stav místních komunikací a komunikací II. a III. třídy
- Špatný stav chodníků nebo chybějící chodníky pro zvýšení bezpečnosti v obci
- Vysoké dopravní zatížení měst a obcí, nedostatek obchvatů
- Naprosto nedostatečná dopravní obslužnost části území (okrajových a malých obcí) veřejnou hromadnou dopravou, zejména o sobotách a nedělích
- Nárůst individuální dopravy – vysoká zátěž hlukem, emisemi, vibracemi z dopravy
- Zanedbaná údržba tratí, budov, mostů, tunelů, zastaralé a chybějící zabezpečovací a sdělovací zařízení

- Chybějící kvalitní a rychlé napojení na páteřní koridorovou síť, absence koridorové trati na území
- Neelektrizované jednokolejné tratě
- Nevyhovující technický stav železničních tratí, tím nízká přepravní rychlost a dlouhé doby jízdy
- Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami)
- Dostatek restaurací, ale málo stravovacích provozoven
- Malá nabídka zasíťovaných pozemků připravených pro bydlení
- Téměř chybí zařízení na recyklaci odpadů
- Nárůst produkce komunálního odpadu
- Vysoký podíl domů vytápěných uhlím
- Ohrožení velké části území povodněmi
- Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň v některých místech území
- Nedostatečné povědomí o ochraně ŽP
- Malé množství finančních prostředků pro činnost NNO a spolků a údržbu kulturních zařízení
- Malá koordinace kulturních a sportovních akcí v území
- Nestabilní a nedostatečné financování oblasti kultury a sportu
- Chybějící možnosti dostupného sociálního bydlení
- Nedostatek služeb sociální prevence (noclehárny)
- Nedostatečné zajištění sociálních služeb u menších obcí
- Nedostatečná kapacita pečovatelské služby
- Nedostatečná kapacita domovů pro seniory
- Nízká informovanost o sociálních službách
- Nižší míra služeb pro klienty cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením
- Nepřipravenost MŠ na vývoj počtu dětí v silných ročnících
- Investice obcí jsou směřovány spíše do majetku pro všechny občany obce než do zařízení pro MŠ (např. hřiště)
- Přejít dětí do škol z malých obcí na druhý stupeň
- Nižší vybavenost odborných učeben na venkovských základních školách
- Malá kapacita školních družin
- Nedostatek financí na volnočasové aktivity
- Vyšší míra nezaměstnanosti v území
- Zařazení řady obcí mezi hospodářsky slabé oblasti
- Malé množství živnostníků, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
- Špatná dopravní obslužnost a tím i dojíždění do zaměstnání z malých a okrajových obcí
- Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields
- Nízká kupní síla obyvatel
- Velké množství sociálně vyloučených lokalit
- Nedostatečná úroveň webových stránek většiny obcí a měst na území LAG Podralsko
- Nedostatek a nízká úroveň základních a doplňkových služeb CR
- Malá spolupráce a angažovanost subjektů privátních i veřejných působících v CR v regionu
- Převážná část území je vhodná pouze pro letní sezónu
- Málo efektivní propagace oblasti v tuzemsku i v zahraničí
- Většina objektů lidové architektury je v soukromém vlastnictví – nelze využít pro služby CR
- Místy špatná dopravní dostupnost a kvalita komunikací
- Ubytovací kapacity vyšší kategorie
- Nedostatek kvalitních restaurací s nabídkou stravování

- Sezónní činnost některých informačních center
- Nedostatek mimosezónní nabídky a nabídky pro případ nepřízně počasí

Příležitosti

- Rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení a tím příliv obyvatel do venkovských oblastí
- Využití potenciálu obnovitelných zdrojů
- Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny
- Zvýšení spolehlivosti dodávky elektrické energie, rozšíření rozvodných sítí
- Zvyšování podílu čištění odpadních vod budováním kanalizačních systémů a ČOV v obcích
- Aplikace nových informačních a komunikačních technologií na celé území
- Využití a rozvoj informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě
- Využití prostředků fondů z EU k rozvoji technické infrastruktury
- Dobudování, modernizace hlavních silničních tahů
- Podpora alternativních typů dopravy, šetrných k životnímu prostředí
- Podpora rozvoje kombinované dopravy
- Využití prostředků z EU na rozvoj dopravní infrastruktury
- Propojení tří území SRN, Polsko a ČR modernizováním a optimalizováním stávajících tratí, resp. výstavbou nových tratí a přeložek
- Převedení kamionové dopravy na železnici
- Podpora rozvoje cykloturistiky zavedením vhodných přepravních vozů a vlaků
- Dobudování, celková modernizace a optimalizace železniční sítě a železničních dopravních prostředků
- Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti
- Rozvoj regionálních produktů a podpora vzniku prodejen těchto produktů
- Investice obcí do ploch pro bydlení
- Využití a rozvoj potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa)
- Zateplování domů a úspora energií
- Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny
- Výsadba a revitalizace zeleně na území obcí
- Revitalizace a výsadba alejí, péče o památné stromy, solitéry
- Vhodné lokality pro umístění recyklačních zařízení
- Životní prostředí jako vhodné téma pro spolupráci
- Rozšíření environmentálního vzdělávání
- Zvyšování povědomí o ochraně ŽP
- Prohloubení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli, zlepšení komunikace a informovanosti mezi NNO, LK i mezi městy)
- Možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi, svazky obcí, ale i meziregionální spolupráce
- Spojení obcí a vytvoření sítě dostupného bydlení
- Využívání financování sociálních služeb, kultury a sportu z fondů EU
- Podpora sociálního podnikání
- Meziobecní spolupráce u ambulantních a terénních služeb
- Aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti
- Potřeba mapování, odstraňování a nevytváření bariér, které znesnadňují život zdravotně postiženým
- Zkvalitnění a rozšíření služeb včetně vzdělávání zaměstnanců, získávání zaměstnanců pro poskytování služeb

- V nejbližších letech udržení i vesnických škol, díky silným ročníkům
- Zlepšení nabídky mimoškolních aktivit
- Motivační programy pro pracovníky školství
- Zlepšení informovanosti a propagace školy
- Zkvalitňování školské infrastruktury (vybavení tříd ad.)
- Vytváření podmínek pro mimoškolní aktivity
- Rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství a vzdělávání
- Rozšiřování nabídky studijních oborů v moderních směrech
- Rozvoj sociálních podniků
- Rozvoj a podpora podnikání
- Rozvoj ekologických forem zemědělství
- Spolupráce podniků v oblasti zemědělské výroby a potravinářství
- S rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele
- Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch)
- Rozvoj meziobecní spolupráce na území LAG Podralsko
- Získání a využití finančních prostředků z fondů EU
- Výstavba a rekonstrukce komunikací propojující všechny tři kraje
- Podpora výstavby cyklostezek
- Rozvoj agroturistiky a hipotezek
- Zvýšení kvality i množství ubytovacích a stravovacích kapacit
- Růst podpory státu na rozvoji CR
- Výborný potenciál pro rozvoj venkovské turistiky
- Existence záměru na projekt spolupráce v oblasti záchrany podstávkových domů
- Využití tradičních kulturních akcí v obcích ke zvýšení návštěvnosti
- Podmínky pro nové podnikatelské aktivity
- Řešení otázek při rozvoji CR cestou meziobecní spolupráce
- Spolupráce, propagace a tvorba nových produktů CR prostřednictvím informačních center

Hrozby

- Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí
- Zvyšující se podíl obyvatel pouze se základním vzděláním
- Omezená kapacita elektrorozvodných distribučních sítí
- Situování fotovoltaických elektráren v území s negativním vlivem na krajinný ráz
- Nedostatek finančních zdrojů na údržbu a rekonstrukci veřejných osvětlení, budování kanalizací a ČOV
- Omezené možnosti dotací na rekonstrukce a dostavbu technické infrastruktury v obcích
- Další snížení spojů veřejné dopravy do okrajových a malých obcí
- Zhoršená údržba místních komunikací vzhledem k finančním možnostem obcí
- Útlum rozvoje regionu odkládáním dostavby páteřních tras
- Vysoká intenzita individuální automobilové dopravy vedoucí ke zhoršování dopravní obslužnosti a poklesu významu veřejné hromadné dopravy
- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující technický stav silniční infrastruktury
- Nedostatek finančních zdrojů na rozvoj dopravní infrastruktury, omezování provozu
- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující technický stav železniční infrastruktury i budov

- Nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj dopravní infrastruktury, rušení železničních tratí, omezování provozu
- Nekoordinovaná privatizace jednotlivých tratí
- Možné uzavírání vesnických pošt
- Krach malých prodejen a drobných provozovatelů služeb
- Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech
- Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí
- Nové velké zdroje průmyslového znečištění
- Nebezpečí povodňových situací
- Zneužívání brownfields k zakládání černých skládek
- Ekologické zátěže
- Zhoršení jakosti povrchových a podzemních vod vlivem znečištění odpadními vodami
- Další krácení finančních prostředků na kulturu, sport ze strany obcí, krajů, státu
- Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu, sport v obcích
- Nedostatečné finanční zdroje pro poskytovatele i pro uživatele sociálních a zdravotních služeb
- Změny legislativy, nedostatečnost, neprovázanost
- Nedostatek financí pro sociální i zdravotní služby
- Hrozící úbytek zdravotnických zařízení na venkově
- Uživatelé nedosáhnou na služby vzhledem k nízkým důchodům
- Migrace obyvatel a úbytky dětí během školního roku
- Uzavření malých škol
- Nízká motivace kvalifikovaných učitelů a z jejich pohledu nízké platové ohodnocení
- Zvýšený nárůst žáků prvních tříd může způsobit nedostatek kvalifikovaných učitelů na 1.stupni
- Špatná dopravní dostupnost
- Vysoké náklady na školství a nízké částky získané z rozpočtového určení daní
- Nezáměr žáků o nabízené středoškolské obory
- Zhoršení ekonomické situace, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů
- Dovoz levných výrobků – zemědělských, textilních, apod.
- Tlaky obchodních řetězců na nízké ceny regionálních zemědělských výrobků
- Extrémní klimatické podmínky (povodně, sucha)
- Kvalitnější a cenově srovnatelná nabídka ostatních regionů
- Nezáměr nebo malý zájem o rozvoj CR ze strany vedení měst a obcí
- Směřování investic do jiných oblastí než je CR
- Nedostatek financí na udržování stávající turistické infrastruktury
- Nefunkční destinační management
- Nedostatečná nabídka aktivit pro cílové skupiny návštěvníků, např. rodiny s dětmi
- Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu

2.13 Analýza problémů a potřeb

Na základě specifikace zásadních závěrů dílčích analytických kapitol (dílčí SWOT analýzy) byly formulovány klíčové výroky celkové SWOT analýzy, která shrnuje všechny relevantní rozvojové oblasti na území MAS Podralsko. Výstupem je celkové zobecněné hodnocení území LAG Podralsko z hlediska klíčových rozvojových parametrů a funkcí. Toto hodnocení je zároveň vstupem pro formulaci návrhové části SCLLD a je logickým převodovým můstkem mezi analytickou a návrhovou částí Strategie.

SILNÉ STRÁNKY

V oblasti lidských zdrojů je pozitivní rostoucí počet obyvatel včetně zvyšující se úrovně vzdělávání obyvatelstva a především nízký průměrný věk obyvatel oproti Libereckému kraji i celé České republice. Území disponuje dostatečným množstvím pracovní síly a její zvyšující se kvality, což je výhodné pro zlepšení ekonomické situace území i pro přilákání nových podnikatelských subjektů do území. Tomu nahrává také blízkost státních hranic s Polskem a SRN, poměrně hustá železniční síť a hustá silniční síť.

Zabezpečení kvalitního a komfortního života obyvatel jak stávajících tak i potenciálních nahrává dostatečné pokrytí území prostředky technické infrastruktury, jako je vodovod, elektrické sítě a mobilní operátoři. Stejně tak dostatek volných bytů v bytových domech v hospodářsky slabých oblastech, dostatečná občanská vybavenost, včetně poměrně dobré sítě mateřských a základních škol, množství kulturních i sportovních akcí či příznivé životní prostředí.

Rozvoji cestovního ruchu přispívá atraktivní potenciál přírodního i kulturního bohatství, blízká hranice s Německem, tedy se zemí s turisticky nejaktivnějšími obyvateli, poměrně kvalitní síť značených cyklotras a turistických cest a hustá síť informačních center.

SLABÉ STRÁNKY

I přes dobré výchozí podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, kvalitní život obyvatel i zlepšení ekonomické situace se najdou na území LAG Podralsko oblasti, které je třeba zlepšit.

V oblasti cestovního ruchu se jedná především o nedostatečnou a nízkou úroveň základních a doplňkových služeb cestovního ruchu, především chybějící ubytovací kapacity vyšší kategorie, nedostatek kvalitních restaurací s nabídkou stravování, nízká propagace ze strany informačních center či nedostatek mimosezónní nabídky a nabídky pro případ nepříznivé počasí.

Také v oblasti zabezpečení kvalitního života obyvatel je více než dost záležitostí k vylepšení. Pro obyvatele, kteří by chtěli postavit nový dům je na území LAG malá nabídka zasíťovaných pozemků připravených pro bydlení, stav některých vodovodů je zastaralý a v obcích je nedostatek čistíren odpadních vod. Zároveň se některé obce potýkají s neexistencí či nedostatečnou kapacitou některých sociálních služeb a chybějící občanskou vybaveností, především obchodů s potravinami v nejmenších obcích.

Špatný stav místních komunikací a komunikací II. a III. třídy, chybějící chodníky a nedostatečná dopravní obslužnost okrajových částí území a malých obcí veřejnou hromadnou dopravou zajisté ztěžují jak život obyvatelům, tak i turistům a v neposlední řadě také podnikatelským subjektům. Poměrně vysoká míra

nezaměstnanosti představuje jak slabou stránku území MAS, tak i výhodu v dostatečném počtu volných pracovníků.

Nárůst individuální dopravy a vysoký podíl domů vytápěných uhlím představuje nebezpečí pro stav ovzduší na území MAS, v případě dopravy také zatížení okolí hlukem.

PŘÍLEŽITOSTI

Pokud se zaměříme na vnější faktory rozvoje území, v tom pozitivním slova smyslu mohou subjekty MAS využít pro svůj rozvoj širokou škálu příležitostí. Vysoký potenciál představuje rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení jako podmínka pro udržení stávajících a přilákání nových obyvatel do obcí na území MAS. K tomu můžeme připojit zvyšování podílu čištění odpadních vod budováním kanalizačních systémů a ČOV v obcích. Obzvláště v případě kanalizačních a vodovodních sítí je však třeba důkladně rozvážit ekonomickou efektivitu budování nových zařízení.

Pro posílení podnikatelské sféry a nabídky pracovních příležitostí je vhodné využít plochy typu brownfields a další volné plochy v území. Jedním z progresivního odvětví hospodářské činnosti je cestovní ruch. V případě LAG Podralsko vidíme potenciál v podpoře výstavby cyklostezek, rozvoji agroturistiky a hipostezek, zvýšení kvality a množství ubytovacích a stravovacích kapacit a využití potenciálu pro rozvoj venkovské turistiky, k čemuž může rovněž přispět zkvalitňování služeb a nové produkty CR informačních a turistických center. Další možností posílení a zviditelnění podnikatelské sféry je zvyšování počtu regionálních producentů – nositelů regionální značky „Lužické hory a Máchův kraj“. Reálná je i příležitost posílit ekologické zemědělství.

Velkou příležitostí v LAG Podralsko je využití bývalého vojenského prostoru Ralsko.

Vhodným a výhodným prvkem při řešení nedostatků v určitých oblastech je využití spolupráce jak obcí navzájem, tak i obcí a dalších subjektů rozvoje (NNO, podnikatelé, veřejnost) při realizaci nejrůznějších projektů či aktivit. Například společné řešení propagace území a aktivit v oblasti rozvoje cestovního ruchu, případně sdílení školských, kulturních, sociálních či zdravotnických zařízení.

Zařazení většiny území do hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje by mohlo být příležitostí pro získání dotací z rozpočtu Libereckého kraje.

HROZBY

Jako výrazné ohrožení rozvoje území LAG je vnímán nedostatek finančních prostředků, které by mohly obce a další subjekty využít pro aktivity v oblasti dopravní i technické infrastruktury, rekonstrukcí veřejných osvětlení a sociálních a zdravotních služeb. Proto je třeba správně nastavit návrhovou část dokumentu, aby docházelo k efektivnímu využívání finančních prostředků, včetně multiplikačních efektů vzniklých při realizaci projektů v té správné posloupnosti.

Mezi další hrozby můžeme zařadit zhoršení ekonomické situace, ztrátu pracovních míst či zánik ekonomických subjektů. S tím souvisí odliv obyvatel do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí a vyvídňování zejména malých obcí s nedostatečnou dopravní obsluhností.

Také nedostatečná míra spolupráce v různých oblastech rozvoje (cestovní ruch, školství, zdravotnictví, sociální oblast) představuje určitou míru ohrožení a dostupnosti těchto služeb v území.

Shrnutí

Na základě hodnocení analytické části dokumentu můžeme navrhnout základní zaměření návrhové části SCLLD. Tento návrh, spolu s vyhodnocením monitoringu absorpční kapacity, shrnutím výstupů strategických dokumentů obcí LAG Podralsko a s výstupy komunitních projednávání bude tvořit podklady pro návrhovou část dokumentu, podle které bude v následujících letech realizován rozvoj na území LAG Podralsko.

Ze SWOT analýzy (silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení) vyplývá:

dopravní infrastruktura (opravy komunikací, dopravní obslužnost, chodníky, mosty)

V této oblasti lze prostřednictvím ESI fondů v programovém rámci CLLD LAG Podralsko řešit problematiku dopravní infrastruktury a v této souvislosti zvýšení bezpečnosti v obcích (IROP) – integrované projekty, zaměřené na vybavenost obce chodníky, cyklostezky a cyklotrasy, budované nebo rekonstruované se zaměřením na dostupnost obyvatelstva do zaměstnání, škol nebo za službami a veřejnou dopravu (Podrobně řešeno v kapitole 3.2 Rozvojová opatření a Programovém rámci IROP, podkapitola 3.6.1)

technická infrastruktura (rozvoj a opravy vodovodních a kanalizačních řádů, ČOV, informační systémy)

Oblast nebude řešena prostřednictvím programových rámců ESI fondů CLLD LAG Podralsko.

občanská vybavenost (kulturní, sportovní a společenské akce, sportoviště, bytový fond, sociální oblast)

V této oblasti lze prostřednictvím ESI fondů v programových rámcích CLLD LAG Podralsko řešit kulturní, sportovní a společenské akce (PRV – projekty spolupráce) a sociální oblast (IROP a OP Z). (Podrobně řešeno v kapitole 3.2 Rozvojová opatření a Programovém rámci PRV, podkapitola 3.6.3, Programovém rámci OP Z, podkapitola 3.6.2 a Programovém rámci IROP, podkapitola 3.6.1)

cestovní ruch (základní infrastruktura, atraktivita území, společná propagace, produkty, cyklostezky)

V této oblasti lze prostřednictvím ESI fondů v programovém rámci CLLD LAG Podralsko řešit problematiku základní infrastruktury (ubytovací a stravovací zařízení) a doplňkové infrastruktury (informační centra – PRV – projekty spolupráce). Podrobně řešeno v kapitole 3.2 Rozvojová opatření a Programovém rámci PRV, podkapitola 3.6.2)

ekonomický rozvoj (spolupráce s podnikateli, podpora podnikání, zachování pracovních míst, nabídka pracovních příležitostí, sociální podnikání)

V této oblasti lze prostřednictvím ESI fondů v programových rámcích CLLD LAG Podralsko řešit problematiku drobného podnikání na venkově a zemědělství (kapitola 3.2 Rozvojová opatření a Programový rámec PRV, podkapitola 3.6.2) a sociálního podnikání (IROP a OPZ, podrobně řešeno v kapitole 3.2 Rozvojová opatření, Programovém rámci OP Z, podkapitola 3.6.2 a Programovém rámci IROP, podkapitola 3.6.1).

2.14 Rozvojový potenciál území v kontextu vybraných oblastí

Tato kapitola je zaměřena na identifikaci faktorů rozvoje určujících rozvojový potenciál MAS v souvislosti se zjištěnými charakteristikami trendy a tendencemi.

Rozvojový potenciál území MAS je možné hodnotit z několika pohledů. Územní resp. regionální pohled je možné posuzovat ve dvou rovinách, a to z hlediska vnitřního potenciálu území MAS a vnějšího. Z hlediska vnitřního jde především o potenciál rozvoje, který ovlivňují místní zdroje a rozvojové faktory v obecném kontextu. Tyto zdroje a faktory pak můžeme dělit na tvrdé a měkké. Mezi tvrdé faktory patří především infrastruktura zázemí napříč tematickými rozvojovými oblastmi, které jsou hodnoceny na základě kvality, kvantity a pokrytí území. V současné době se za velmi důležitý předpoklad rozvoje označují měkké faktory rozvojového potenciálu, mezi které můžeme zařadit kvalitu institucionálního prostředí, sociálního partnerství, systémovou koordinaci, spolupráci a networking regionálních aktérů. Na vnitřní potenciál území pak navazuje potenciál vnější, který vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji má zásadní roli. Z hlediska vnějšího potenciálu se jedná o schopnost území využít vnější zdroje (z území mimo MAS) a tím generovat vyšší příjmy, což následně působí na ekonomický růst - zaměstnanosti, koupěschopnosti, konkurenceschopnosti.

Velikost rozvojového potenciálu MAS je do značné míry určena dosavadním historickým vývojem v území a schopnostem přizpůsobovat se a reagovat na vnitřní a vnější rozvojové podněty a impulsy. Jelikož je území MAS především venkovským regionem, je rozvojový potenciál přímo úměrný této typologii a ve vztahu k výše popsánému lze synergicky rozvíjet území v těchto oblastech:

Vnitřní tvrdé faktory rozvojového potenciálu:

- Infrastruktura pro rozvoj obytné funkce
- Infrastruktura pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu

Vnitřní měkké faktory rozvojového potenciálu:

- Institucionální prostředí pro koncepční a systémový rozvoj napříč územím
- Sociální partnerství, spolupráce a sdílení vybavenosti pro efektivní rozvoj

Vnější tvrdé faktory rozvojového potenciálu:

- Využití infrastruktury, fyzického prostředí a atraktivit pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu (pozitivní externalita)

Vnější měkké faktory rozvojového potenciálu:

- Systémová propagace území pro rozvoj image, cestovního ruchu a bydlení
- Mezi regionální spolupráce pro rozvoj propojenosti a otevřenosti území

2.14.1 Územní plánování

Z 62 obcí, které se nacházejí na území LAG Podralsko má platný územní plán 57 obcí a pouze 5 obcí územní plán nemá. Některé obce však mají pouze územní plány sídelního útvaru z let 1998 – 1999, obec Zahrádky má koncept, v některých obcích projednávají změny územního plánu. Tři čtvrtiny obcí však v dotazníkovém šetření uvádí, že jejich územní plán má řadu limitů a omezení. Tato omezení souvisí s polohou obce v některé z CHKO, v Natuře 2000 nebo ochranných pásmech vodních zdrojů, CHOPAV, ochranných pásmech přirozené akumulace vod apod. Další limity jsou spjaté s přítomností rozvojových území v obcích a existencí záplavových území.

TABULKA 37: ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ (R. 2015)

Obec	ÚPD	Rok vydání	Poznámka
Bezděz	ano	2006	Návrh územního plánu
Blatce	ano	2012	
Blíževedly	ano	2009	
Bohatice	ano	2006	
Brniště	ano	2012	
Doksy	ano	2004	
Dubnice	ano	2011	
Dubá	ano	2014	Návrh územního plánu
Hamr na Jezeře	ano	2010	
Holany	ano	2004	
Horní Libchava	ano	2002	
Horní Police	ano	2004	
Chlum	ano	2009	
Jestřebí	ano	2010	
Kozly	ne		Vymezené zastavěné území pro místní část Rané
Kravaře	ne		
Kvítkov	ano	2008	
Luka	ne		
Mimoň	ano	2011	
Noviny pod Ralskem	ano	2012	
Okna	ano	2008	
Pertoltice pod Ralskem	ne		Mají pouze vymezené zastavěné území
Provoďín	ano	2009	
Ralsko	ano	2015	Návrh nového územního plánu
Skalka u Doks	ano	2008	
Sosnová	ano	1999	Územní plán sídelního útvaru
Stráž pod Ralskem	ano	1998	Územní plán sídelního útvaru
Stružnice	ano	2012	
Stvolínky	ano	2006	
Tachov	ano	2006	
Tuhaň	ano	2011	
Velenice	ano	2012	
Velký Valtinov	ano	2008	

Obec	ÚPD	Rok vydání	Poznámka
Volfartice	ano	2005	
Vrchovany	ano	2011	
Zahrádky	ne		Nemají platnou ÚPD, jen vymezené zastavěné území, je pořizován ÚP, projednán koncept územního plánu
Zákupy	ano	2011	
Žandov	ano	2005	
Ždírec	ano	2006	
Cvikov	ano	2003	Připravují změnu
Chotovice	ano	2009	
Krompach	ano	2009	Připravena nová koncepce
Kunratice u Cvikova	ano	2005	
Mařenice	ano	2006	
Nový Bor	ano	2013	
Polevsko	ano	2009	
Radvanec	ano	2006	
Sloup v Čechách	ano	2008	
Svojkov	ano	2006	
Osečná	ano	2000	
Cetenov	ano	2011	
Jablonné v Podještědí	ano	2004	
Mšeno u Mělníka	ano	2014	
Chorušice	ano	2014	Aktualizace a změna
Bítouchov	ano	2009	
Plužná	ano	2002	Probíhá zadání změny
Dolní Krupá	ano	2008	
Rokytá	ano	2008	
Březovice	ano	2012	
Bělá pod Bezdězem	ano	2011	
Čistá	ano	2011	
Velká Bukovina	ano	2015	

2.14.2 Rozvojová území

Nejrozsáhlejší rozvojové plochy se nachází v okolí Mimoně a Ralska. Jedná se zejména o letiště Hradčany s rozlohou celkem 246,80 ha, které by bylo vhodné k využití na rekreaci, sport, celkově k rozvoji cestovního ruchu i ke kulturním akcím. Popis geografické polohy: rozvojové území se nalézá jižně od Mimoně v místní části Hradčany (nad Ploučnicí) v areálu letiště Hradčany a okolí a je součástí území vznikajícího Geoparku Ralsko. Bude usilováno o využití území v souladu s principy udržitelného cestovního ruchu a geoturismu. Realizace vhodného záměru nebyla započata, plochy nejsou prozatím k navrhované funkci využívány. Další významnou rozvojovou plochou je plocha v Ralsku – Kuřívodech o rozloze celkem 298,60 ha. I tato plocha se nachází na území Geoparku Ralsko a počítá se s jejím využitím pro účely cestovního ruchu, plocha se jeví jako vhodná k rekreaci, sportování a kulturním akcím. Popis geografické polohy: v prostoru Ralsko - Kuřívody, ve vzdálenosti cca 9 km jižně od Mimoně. Ani v tomto případě nebyla realizace záměru započata

a plochy nejsou prozatím k navrhované funkci využívány. Územní limity těchto ploch - maloplošná zvláště chráněná území - přírodní rezervace, národní přírodní rezervace, ochranné pásmo vodních zdrojů (I. A II.st.).

Významné průmyslové zóny

Nový Bor - Za Crystalexem. Zóna je ve fázi předprojektové přípravy. V současné době probíhá vyjednávání s majiteli pozemků. Využití - Lehká průmyslová výroba.

Ralsko – Kuřívody – průmyslová zóna je částečně využita. Vlastníky pozemků jsou město Ralsko, stát (v současné době probíhá převod pozemků na město) a soukromá osoba. Vlastník některých budov Ralsko Vivo nabízí budovy k využití. Lehká průmyslová výroba, smíšená s logistikou, komerčními funkcemi a technickými službami.

Stráž pod Ralskem - Na Americe. Zóna je ve fázi plánování, zatím se nevývíjí. Průmyslová zóna je vymezena v platném územním plánu sídelního útvaru Stráž - Hamr na Jezeře. Je dosud nevyužívána, v územním plánu je vedena v územní rezervě, až do doby naplnění menších zón, které jsou téměř zaplněny. Možné využití - blíže nespecifikovaná průmyslová výroba.

TABULKA 38: GREENFIELDS (R. 2014)

číslo lokality	název	katastrální území	obec	rozloha
	parcelní číslo			
5101-003	Ralsko-Kuřívody	Kuřívody	Ralsko	750000
	477,518/1,518/2			
5101-005	Stráž pod Ralskem-Na Americe	Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	567000
	697/1, 383/14			
5106-002	Nový Bor-Za Crystalexem	Nový Bor	Nový Bor	210000
	2580/18, 2216/2, 2580/13, 2300/2			
5106-003	Cvikov 1 a 2	Cvikov	Cvikov	52484
	746/2, 746/1, 741/1			

Zdroj: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page4409>

Na rozlehlém území LAG Podralsko je velké množství lokalit brownfields, jejichž databázi má podrobně zpracovanou Krajský úřad Libereckého kraje.

S pomocí této databáze a dotazníkového šetření byly soustředěny lokality brownfields do následující tabulky:

TABULKA 39: LOKALITY BROWNFIELDS (R. 2014)

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
Břevniště-mlýn	Hamr na Jezeře	1371	142
72, 14, 15, 16			
Crystalex	Horní Police	4005	1930
408, 407/1, 407/3, 414			
Zemědělské stavení	Horní Police	2505	550
324, 323, 325			
velký areál JZD	Volfartice	48000	7360
677, 671, 673, 674, 675, 669, 670			

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
továrnička Hesting č.p. 170	Volfartice	4082	803
285, 284, 286			
statek č.p. 97	Volfartice	2035	599
74, 75/1, 75/2			
Zámek	Velký Valtinov	9633	600
st.3/5, 238/1			
Sušárna chmele	Dubá	600	560
st. 377, 2041/3			
Cihelna Zákupy	Zákupy	25640	2251
2049,2061,2051,2048			
Továrna – nábytek	Mimoň	20168	20000
3103, 3105			
Zemědělské stavení	Doksy	9962	2000
St.94,St.95,775,288/1			
Zámek č.p. 1	Horní Police	18012	2800
124/1, 125, 124/6, 124/7			
KD-Družba č.p. 115	Mimoň	5595	2921
2132, 2133, 2134			
statek	Mimoň	16669	3373
3606, 3599, 3601, 3605, 3604			
Bytové domy čp. 142 a 143 (Gablerův dům)	Stráž pod Ralskem	1661	1164
244, 243/1, 243/2			
Zámek č.p. 50	Stráž pod Ralskem	38390	1998
1/1, 1/2, 1, 2, 3, 9			
Zámek	Stvolínky	706	482
85, 84/2, 86			
mlýn č.p. 34	Zahrádky	1129	442
152, 153, 53/3			
Hospodářská budova u zámku č.p. 4	Zahrádky	9381	2720
40/1, 40/2, 40/3			
objekt č.p. 31	Zahrádky	844	85
420, 398/2, 397/2			
Zámek č.p. 1	Zahrádky	54820	1834
46			
Vojenský výzkumný ústav	Doksy	176000	11600
3401/1,3,4,5,6,7,...			
Elitka č.p. 14	Dubá	426	143
210			
Škola č.p. 49	Hamr na Jezeře	3127	385
71/2			
Rukavičkářské závody, č.p. 422	Mimoň	34481	3179
4131			
Průmyslová zóna brownfields	Ralsko	200000	48600

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
109/1, 111, 112, 113, 114			
Statek č.p.3	Zákupy	16037	0
262			
RETEX ZÁKUPY č.p. 215	Zákupy	4505	2596
550, 549			
Lesnická škola č.p.303	Zákupy	18970	3045
1846			
Velký Valtinov – sýrárna	Velký Valtinov	31190	3550
2, 4/2, 1164/2			
Tvrz - zámek u motorestu	Ralsko	47388	615
318, 317			
Paneláky v bývalém vojenském prostoru	Ralsko	6955	6955
33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40			
Vojenský dům	Doksy	9210	895
1244/18, 1244/23, 1244/29, 1244/30, 1244/31, 1244/35			
Výrobní plsti	Brniště	9300	5500
121/1, 121/2, 121/3, 1032			
Dřevovýroba Jiráček č.p. 183	Zákupy	3045	620
1193			
Dům-mlýn č.p. 50	Zákupy	2279	715
911, 963/1			
Statek býv. Jzd.	Brniště	13150	2937
245/1, 246/1, 241, 242/1			
Jáchymov,čp 35 – pila	Brniště	2963	2963
58, 60/2, 60/1, 567/1			
Vila č.p.2	Brniště	1009	273
55			
Ubytovna Falcon	Mimoň	2876	676
3102/4, 3102/5, 3102/3			
Hotel Slávie č.p. 217	Dubá	1090	1050
273			
Noviny – statek	Noviny pod Ralskem	54000	5000
163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170,			
U vlakového nádraží	Mimoň	15021	9000
4396/2, 4396/1, 4395, 4396/4, 4397, 4398			
Velkovýkrma prasat	Mimoň	100000	40000
4347, 4343, 4344, 4345, 4346, 4351, 4352, 4353, 4354			
Pila	Mimoň	18278	1803
2684, 2683, 2681, 2685, 2682/1			
Nový Dvůr	Ralsko	35170	2896
127, 108, 109, 110, 111			
Objekt – velitelský štáb	Ralsko	29021	1031

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
314, 313/1, 313/2			
Ploužnice – Škola	Ralsko	15225	4709
74, 75, 76, 73			
Hradčany - 2 objekty	Ralsko	23704	3162
Cihlový objekt	Ralsko	15256	1138
Centrum – sídliště	Ralsko	888	888
300			
Zemědělské stavení	Doksy	10461	1744
98, 102, 261/1, 261/2			
Bývalý mlýn - Víška č.p. 8	Kravaře	1934	587
381			
Mlýn	Brniště	8997	2998
144, 145, 142, 143, 361/3, 100, 424, 577/2			
Bývalá jednotka	Velenice	576	200
25			
Obytný dům č.p. 261	Zákupy	847	170
333			
Muzeum č.p. 247	Zákupy	1586	1000
379			
zemědělská výroba - bramborárna č.p. 63	Jablonné v Podještědí	14500	6300
180,185,181,182, 186, 632/19, 632/15			
kravín a teletník	Jablonné v Podještědí	15000	1860
174, 50			
Jablonné v P. č.p. 269	Jablonné v Podještědí	19233	2547
st. 741, st. 129			
Lidická 201	Jablonné v Podještědí	3937	502
361			
LINETA	Jablonné v Podještědí	18213	7106
65/1, 65/2, 485/3, 482			
Objekt u cesty	Jablonné v Podještědí	1060	1060
298			
Smaltovna	Jablonné v Podještědí	2824	944
3/1, 3/2, 98, 3/3, 4/2			
Mechanická tkalcovna	Jablonné v Podještědí	3407	1227
st.3/3			
Severka č.p. 178, 177	Cvikov	5671	2055
285, 286, 287/1, 287/2, 273			
Bývalé nádraží č.p. 404	Kunratice u Cvikova	16485	353
440, 439, 3195/1			
Bývalý cyklistický areál	Nový Bor	46323	0

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
1417/2, 1417/7, 759/4, 759/5			
Bývalý areál Stavexu	Nový Bor	11775	8019
937, 939/21, 934, 933, 932, 939/16			
U Záhnů č.p. 632, 631	Nový Bor	10614	3412
702, 703, 704, 705/1, 705/2, 705/3, 705/4, 705/5, 706			
Lindava - areál č.p. 210, 211	Cvikov	3600	960
239, 241, 116/1			
Svitava - bývalý zájezdní hostinec č.p. 30	Cvikov	2115	277
13, 30/1, 560/6			
rekreační středisko	Radvanec	28000	3000
308/1, 232/1, 232/2, 170/1, 170/2, 169/1, 169/2, 233, ... 251, 164/1, 164/2,			
Střední odborné učiliště č.p. 291	Cvikov	1838	1838
1012/5			
Cihlová továrna č.p.81, 632	Cvikov	6160	1970
758/1, 758/2, 758/3, 650/4, 3178/2			
Obytný dům č.p. 279	Nový Bor	650	550
1071			
Pece Exekron	Nový Bor	3600	570
1711, 1712/1, 1712/2			
Bílý dům č.p. 79	Cvikov	522	164
114, 158			
areál Grafostroj č.p. 417	Cvikov	42270	26839
794/1, 794/4, 943/1, 943/2, 943/3, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1440, 1441, 1442			
Juliovka - rohový dům č.p. 15	Krompach	3574	837
14/1, 930/1, 14/2, 931, 13			
Ruina statku č.p. 20	Nový Bor	2241	0
1			
Obytný objekt	Nový Bor	2351	450
1674, 1675, 1650/4, 1650/6, 1679/6			
Prodejna skla Crystalex	Nový Bor	5514	1108
2557, 2556/15, 2556/14, 2556/17			
Bývalý kravín	Nový Bor	9831	928
117			
Zemědělský objekt – Krompach	Krompach	1200	751
409			
Kravín Krompach	Krompach	1000	500
65			
Ruina – barák	Cvikov	551	191

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
413, 453/1, 453/2			
Dům – ruina	Cvikov	1518	200
631/3, 2894/2, 3710/3, 2891/4			
Stavení u cesty	Cvikov	18744	400
26, 509, 510, 511, 513, 514, 507/4, 792/1			
Velký objekt	Cvikov	4963	250
107, 462/1, 462/2, 479, 480/2, 480/3, 2366/1, 2366/2, 2478			
Objekt na náměstí	Kunratice u Cvikova	4321	400
363/1, 363/2, 2723/17			
Stavení	Kunratice u Cvikova	2435	1060
2, 16			
Obytný dům č.p. 279	Nový Bor	650	550
1071			
Pece Exekron	Nový Bor	3600	570
1711, 1712/1, 1712/2			
Bílý dům č.p. 79	Cvikov	522	164
114, 158			
areál Grafostroj č.p. 417	Cvikov	42270	26839
794/1, 794/4, 943/1, 943/2, 943/3, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1440, 1441, 1442			
Juliovka - rohový dům č.p. 15	Krompach	3574	837
14/1, 930/1, 14/2, 931, 13			
Ruina statku č.p. 20	Nový Bor	2241	0
1			
Obytný objekt	Nový Bor	2351	450
1674, 1675, 1650/4, 1650/6, 1679/6			
Prodejna skla Crystalex	Nový Bor	5514	1108
2557, 2556/15, 2556/14, 2556/17			
Bývalý kravín	Nový Bor	9831	928
117			
Bývalý kravín	Mařenice	12161	873
93, 138/2			
Kravín Mařenice	Mařenice	1842	591
155/1, 1213/1			
Zemědělský objekt – Krompach	Krompach	1200	751
409			
Kravín Krompach	Krompach	1000	500
65			
Ruina – barák	Cvikov	551	191
413, 453/1, 453/2			

název	obec	rozloha	zastavěná plocha
parcelní číslo			
Dům – ruína	Cvikov	1518	200
631/3, 2894/2, 3710/3, 2891/4			
Stavení u cesty	Cvikov	18744	400
26, 509, 510, 511, 513, 514, 507/4, 792/1			
Velký objekt	Cvikov	4963	250
107, 462/1, 462/2, 479, 480/2, 480/3, 2366/1, 2366/2, 2478			
Objekt na náměstí	Kunratice u Cvikova	4321	400
363/1, 363/2, 2723/17			
Stavení	Kunratice u Cvikova	2435	1060
2, 16			
Bývalé dřevařské závody	Bělá pod Bezdězem	70 860	

Zdroj: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page3531> a vlastní dotazníkové šetření

2.14.3 Oblasti s lidským potenciálem

TABULKA 40: NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2014):

Obec	Pracovní příležitosti	Počet pracovníků
Bělá pod Bezdězem	Atmos	200
	Tiberina	230
	Kavalierglass	180
	Tom Bohemia Crystal	103
Brniště	ZOD	60
	Prominent CZ (dceřiná firma ZOD)	80
	Apollo metal	50
	Partner in Pet Food CZ	60
Horní Libchava	Sklárna	60
Jablonné v Podještědí	Preciosa	300
	Sitos	
	Montocel	
Kravaře	AVENA v.o.d	50
Mimoň	Compag cz, Mimoň	55
	VLS divize Mimoň	100
	Polak s. r. o.	90
	Lamal s. r. o.	50
Nový Bor	Crystalex	700
	drobné sklářské firmy	300
	Egermann	300
	Sklárna Slavia	70
	AJETO	50
	obchodní domy (Kaufland, LIDL, PENNY)	350
	státní správa (Městský úřad, Finanční úřad, Úřad práce)	200
Osečná	Lázně Kundratice	60
Polevsko	sklárna AVE CLARA	70
Stružnice	Autodoprava Blažek a synové)	60

Obec	Pracovní příležitosti	Počet pracovníků
Zahrádky	VOKA	60
Zákupy	IAC Group LGI	600 90
Žandov	Průmyslové podniky – Hoerbirger Žandov s.r.o., Sauer Žandov a.s.	300
Stráž pod Ralskem	cca 3600, nejvíce DIAMO, s.p.	2100 přímo ze Stráže p. Ralskem
Mšeno u Mělníka	Domov seniorů Mšeno	52

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření v obcích

Nejvýznamnějším podnikem v celé oblasti je DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, které zaměstnává více než 2 000 zaměstnanců. Dalším největším podnikem s cca 1 000 zaměstnanců je firma JOHNSON-CONTROLS – AUTOMOBILOVÉ SOUČÁSTKY k.s.

Zásadní význam pro tvorbu pracovních míst v regionu mají malé firmy. Tento trend je výhodný jak pro ekonomický rozvoj území, tak z hlediska dopadu na zaměstnanost. I případný krach malé firmy nezvýší výrazným způsobem zaměstnanost a lidé mají možnost průběžně hledat nové zaměstnání. Významným trendem je i rozvoj tzv. sociálních podniků, které zaměstnávají sociálně slabší nebo jinak problémové občany se snahou integrovat je do společnosti. Na území LAG Podralsko je příkladem takového podniku např. podnik pro komunální služby Terapoint se sídlem v Mimoně, který zaměstnává pracovníky po celém území – Mimoně, Nový Bor a okolní obce. Dle nejnovějšího dotazníkového šetření LAG Podralsko (srpen 2015) se na sociální podnikání zaměřuje více podnikatelských subjektů v regionu a zájem o něj projevují i NNO. Konkrétně je zájem o sociální podnikání v oblasti zpracování ovoce a lesních plodů, bylin, úklidové a komunální služby, drobné stavební práce, regionální produkty i regionální řemesla a chráněné dílny.

V LAG Podralsko existuje velké množství neziskových organizací – SDH, sportovní kluby, tělocvičné jednoty, zájmová sdružení. Tato sdružení plní nezastupitelnou roli při zajištění volného času a kulturního života v obcích. Činnost spolků závisí na dobrovolné práci jednotlivců v jejich volném čase, bez jejich nadšení by nemohly dále aktivně existovat. Pro své fungování a rozvoj mohou tato sdružení využít různé granty a dotace, ale jejich objem je stále nedostatečný a překážkou pro tyto neziskové organizace je často i složitá administrativa spojená s poskytnutím dotace. Kulturní a sportovní život v území MAS proto do velké míry závisí na nadšení členů jednotlivých neziskových organizací.

Občané se však obvykle málo angažují ve společenském dění v obcích, nenavštěvují zasedání obecních zastupitelstev a nezajímají se o obecní záležitosti. To vyplývá i z výsledků dotazníkového šetření ohledně zapojení jednotlivých subjektů do činnosti MAS – většinou se zde angažují někteří podnikatelé a spolky – Sokol, hasiči, fotbalisté... především z důvodu možnosti získání dotací. Konkrétně na území LAG Podralsko je ale malá aktivita z řad soukromých zemědělců. Možnost získání dotací na činnost a péči o majetek nebo o jeho modernizaci byla také hlavním motivem jednotlivých obcí, proč se stát členem MAS.

Členská základna LAG Podralsko má v současné době 54 členů, z toho 48,15 % tvoří zástupci veřejného sektoru (obcí, měst a mikroregionů) a 51,86 % tvoří zástupci soukromého sektoru, v němž jsou zastoupeni NNO, podnikatelé a firmy podnikající v zemědělství, podnikatelé poskytující ubytovací a stravovací služby, v malé míře pak výrobní firmy. Členská základna je rozdělena do tří zájmových skupin – Rozvoj venkova (42,60 %), Spolkový život (25,93 %) a Podnikání (31,49 %).

2.14.4 Oblasti s potenciálem rozvoje

Z dotazníkového šetření vyplývá, že mají obce řadu problémů, které omezují jejich rozvoj. Za nejzávažnější lze považovat především stav silnic, na který si stěžuje převážná většina obcí. Špatný je stav mnohých místních komunikací (nacházejí se ve vlastnictví obcí, které v některých případech na jejich rekonstrukce a údržbu nemají dostatek finančních prostředků). Kritizován je i stav silnic II. a III. třídy, které jsou v majetku Libereckého kraje. Kromě stavu komunikací ale obce trápí i dopravní problémy, především chybějící chodníky, nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů, vysoká intenzita dopravy na hlavních tazích (např. Zahradky, Jestřebí, Stružnice, Horní Police, Žandov) a s ní související problémy s hlukem a exhalacemi. Zlepšení stavu silniční infrastruktury se jeví jako nezbytný prvek pro zlepšení kvality života v oblasti i její celkový rozvoj.

Na území LAG Podralsko není dostatečné vybavení sítěmi technické infrastruktury. Nejhorší je zřejmě situace v odkanalizování. Některé menší části obcí nejsou rovněž vybaveny vodovodem. Řada obcí vidí v této oblasti závažný problém, posilování sítí technické infrastruktury je pro rozvoj oblasti nutné považovat za klíčové. Jednotlivé obce chtějí rovněž rekonstruovat a rozšiřovat sítě veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu.

Pro obce je důležité udržet stávající síť mateřských a základních škol, které jsou v oblasti venkova zásadním prvkem občanské vybavenosti a mají výrazný vliv na migrační atraktivitu jednotlivých obcí. Na území LAG Podralsko nabízí předškolní výchovu 45 mateřských škol v 36 obcích (58%). Žádnou mateřskou školu nemá 26 obcí (42%), nemají ji zejména obce s počtem do 500 obyvatel. Větší města (Cvikov, Doksy, Jablonné v Podještědí, Mimoň, Nový Bor) nabízí předškolní výchovu v několika zařízeních, nejen v jednom. 43 mateřských škol je zřizováno obcí, dvě na území města Nový Bor a jedna v obci Kvítkov jsou soukromé. Nedostatečná kapacita je rodiči a zástupci samosprávy pocítována zejména ve větších městech a v obcích těsně sousedících s těmito městy. Menší obce dokáží svojí kapacitou poptávce po umístění dětí vyhovět. Základní vzdělávání žáků probíhá na základních školách ve 100 % zřizovaných jednotlivými obcemi. Na celém území LAG Podralsko je k dispozici 37 základních škol v 35 obcích (57 %). Žádnou základní školu nemá 27 obcí (43%). Přesto, že je členská základna LAG Podralsko tvořena zejména malými obcemi, je podíl úplných a neúplných škol vyrovnaný. Malotřídní školy jsou k dispozici občanům v 18 obcích (51%). 17 obcí (49%) nabízí vzdělávání ve školách s plnými ročníky (1. – 9. ročník). Z posledního šetření (srpen 2015) vyplývá, že základní školy mají zájem o rekonstrukci (zateplení) budovy, ale i o rekonstrukce a pořízení vybavení odborných učeben pro zkvalitnění své výuky. Školy mateřské zase o rozšiřování kapacit.

Důležitou oblastí, které bude potřebné věnovat pozornost, je i oblast rozvoje sociálních služeb a zdravotnických zařízení. Na území je absence několika sociálních služeb. Jedná se o tísňovou péči, denní stacionáře, týdenní stacionáře, telefonní krizovou pomoc, kontaktní centra, služby následné péče, sociální terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace. Problematické je i umístění seniorů v území do domovů s pečovatelskou službou. U zdravotnických zařízení se jedná především o jejich udržení v oblasti, rekonstrukci budov a kvalitní vybavení ordinací lékařů. Dotazníkové šetření, realizované v srpnu 2015 se zabývalo i sociální oblastí a v území byl zjištěn zájem o budování komunitních a polyfunkčních center, nízkoprahových center, domovů „napůl cesty“ a sociálních bytů, především ve větších obcích území působnosti LAG Podralsko jako jsou např. Nový Bor, Jablonné v Podještědí, Mšeno u Mělníka a Brniště.

Klíčovým faktorem pro rozvoj obcí je dostatečné množství rozvojových ploch pro bydlení i podnikání. Některé obce poukazují na nedostatek stavebních parcel z důvodu nesouhlasu dotčených orgánů se změnou parcel na stavební pozemky. V některých obcích je potřebná změna územních plánů, zejména v případě obcí, které mají územní plány pouze sídelního útvaru – staršího data nebo obcí, které mají pouze vymezená zastavěná území. Dostatek stavebních pozemků je proto dalším z klíčových faktorů rozvoje celé MAS.

Řada obcí zároveň upozorňuje na špatnou ekonomickou situaci mnoha obyvatel, související s nedostatkem pracovních míst a nezaměstnaností a na ně navazujícím hrozícím odlivem především vzdělaného obyvatelstva do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí. Spolu s rozvojem infrastruktury pro bydlení je tak nabídka práce a tvorba nových pracovních míst dalším klíčovým rozvojovým faktorem.

Z hlediska cestovního ruchu má území LAG Podralsko velký potenciál. Na území se nachází celá řada významných kulturních památek i přírodních atraktivit. Omezujícím faktorem je především sezónnost nabídky – oblast je atraktivní zejména pro letní rekreaci a málo rozvinutá infrastruktura služeb v oblasti cestovního ruchu, ať už se jedná o ubytovací kapacity, stravování nebo IC, půjčovny různého sportovního vybavení apod. Území je využíváno zejména pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, apartmány, ubytování v soukromí a autokempy. Kromě nedostatečné nabídky pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií) zde chybí ve značné míře nabídka hotelového ubytování pro větší skupiny (např. autobusový zájezd), což je základní překážka pro skupinovou vícedenní turistiku. Orientaci na skupiny s nižšími a středními příjmy odpovídá i struktura stravovacích zařízení (převažují hospody či restaurace s kuchyní i bez kuchyně, rychlá občerstvení). Problémem je i nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli atraktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Překážkou je i často špatná kvalita silniční sítě a nedostatek parkovacích stání v nástupních místech turistických atraktivit. Cestovní ruch lze považovat za jednu z významných rozvojových oblastí LAG. K rozvoji tohoto odvětví je nutný cílený marketing, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu a rozvoj turistické infrastruktury.

V oblasti kultury a památkové péče nejsou obce schopny zajistit z vlastních zdrojů vyhovující stav. Památek přitom existuje v oblasti velké množství. Národní památkový ústav eviduje na území LAG Podralsko více než 800 nemovitých kulturních památek. Z 62 obcí území LAG Podralsko se nachází nemovité památky v 56 obcích, ve velké většině z nich je více než jedna nemovitá památka, nejvíce se jich nachází v Novém Boru, Dubé, Jablonném v Podještědí, Bělé pod Bezdězem, Zákupem, Velenicích a Sloupu v Čechách. V oblasti je i několik národních kulturních památek – jedná se o hrad Bezděz, zámek Zákupy s areálem, klášter dominikánů s kostelem (bazilika minor) sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí a zámek Lemberk s Bredovským letohrádkem ve Lvové u Jablonného v Podještědí. Na území LAG Podralsko se dále nachází krajinné památkové zóny Lembersko a Zahrádecko, městské památkové zóny Dubá, Nový Bor, Zákupy, Jablonné v Podještědí, Mšeno a Bělá pod Bezdězem, vesnické památkové zóny Kravaře, Sloup a Velenice.

Významným problémem obcí je rovněž stav budov ve vlastnictví obce. Nejde jen o budovy obecních úřadů, ale i např. kulturní domy, které jsou často centrem kulturního vyžití v obcích, budovy prodejen, hasičských zbrojnic apod. Budovy často vyžadují rekonstrukce a zateplení nebo změnu vytápění. Zajištění dostatečného sportovního a kulturního vyžití je jedním z klíčových faktorů pro udržení a zvýšení atraktivity venkova pro bydlení.

2.14.5 Využití vlastních prostředků k vícezdrojovému financování

TABULKA 41: VYUŽITÍ VLASTNÍCH PROSTŘEDKŮ OBCÍ V ÚZEMÍ K ROZVOJI (2012, 2013):

Obec	2013					2012				
	počet obyvatel	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	podíl investic na celkových výdajích (%)	počet obyvatel	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	podíl investic na celkových výdajích (%)
Bělá p. Bezdězem	4862	88 212 270	16 437 230	3380,75	18,63372295	4 858	88 808 300	23 112 100	4757,53	26,024707
Bezděz	303	4 248 830	161 500	533,00	3,801046406	302	4 060 870	144 720	479,21	3,563768
Bítouchov	324	10 973 390	6 781 381	20930,19	61,79841416	331	2 461 020	519 260	1568,76	21,099382
Blatce	103	3 745 930	643 338	6246,00	17,17431986	99	2 395 510	243 120	2455,76	10,148987
Blíževedly	667	7 805 880	100 000	149,93	1,281085541	685	6 661 030	200 000	291,97	3,002539
Bohatice	217	2 160 470	231 531	1066,96	10,7166959	179	2 034 040	274 520	1533,63	13,496293
Brniště	1360	16 383 020	3 206 474	2357,70	19,57193484	1 360	19 154 460	5 997 030	4409,58	31,308792
Březovice	343	4 987 150	1 242 263	3621,76	24,90927684	328	3 754 870	261 610	797,59	6,967219
Cetenov	123	1 569 880	215 727	1753,88	13,74162356	122	1 265 070	3 300	27,05	0,260855
Cvikov	4405	126 006 860	73 440 180	16672,00	58,28268397	4 426	76 754 000	19 149 950	4326,69	24,949775
Čistá	729	7 885 150	1 175 640	1612,67	14,90954516	723	8 552 150	844 300	1167,77	9,872371
Dolní Krupá	233	1 869 560	0	0,00	0	222	2 242 260	373 200	1681,08	16,643922
Doksy	5199	84 888 330	18 205 300	3501,69	21,44617523	5 172	82 715 270	20 558 560,00	3974,97	24,854613
Dubá	1764	41 428 510	11 033 780	6254,98	26,63330156	1 771	31 320 480	2 429 440	1371,79	7,756714
Dubnice	651	8 641 190	280 668	431,13	3,248024867	641	9 608 540	2 410	3,76	0,025082
Hamr na Jezeře	393	7 135 010	941 380	2395,37	13,19381472	396	14 363 230	1 492 230	3768,26	10,389237
Holany	504	8 047 850	542 558	1076,50	6,741651497	512	6 824 090	461 320,00	901,02	6,760169
Horní Libchava	731	4 929 050	159 599	218,33	3,237926172	693	5 743 540	17 880	25,80	0,311306
Horní Police	709	10 350 260	1 303 260	1838,17	12,59156775	690	9 290 010	780 710	1131,46	8,403758
Chlum	244	4 988 910	350 766	1437,57	7,030914569	240	3 727 380	8 000	33,33	0,214628
Chorušice	528	8 299 390	1 062 830	2012,94	12,8061219	512	21 834 300	13 027 130	25443,61	59,663603
Chotovice	170	3 943 260	164 100	965,29	4,161531322	166	7 049 140	331 250	1995,48	4,699155
Jablonné v Podještědí	3672	67 750 070	18 011 250	4905,02	26,58484338	3 741	75 513 650	9 121 870,00	2438,35	12,079763
Jestřebí	834	13 347 200	4 308 590	5166,18	32,28085291	832	11 462 310	513 800,00	617,55	4,482517
Kozly	150	2 223 030	92 290	0,17	4,151540915	140	2 264 670	0	0,00	0,000000
Kravaře	803	11 525 320	551 118	686,32	4,781802154	817	11 848 080	771 930,00	944,83	6,515233
Krompach	151	4 437 170	3 378	22,37	0,076129605	141	8 039 630	4 000 Kč	28,37	0,049754
Kunratice u Cvikova	616	11 405 890	480 826	1,00	4,215593873	610	12 924 430	1 348 220	2210,20	10,431563
Kvítkov	230	2 161 820	3 020	13,13	0,139697107	213	2 279 920	215 400	1011,27	9,447700
Luka	95	1 881 024	275 250	2897,37	14,63298714	98	1 963 440	208 470	2127,24	10,617590

Obec	2013					2012				
	počet obyvatel	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	podíl investic na celkových výdajích (%)	počet obyvatel	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	podíl investic na celkových výdajích (%)
Mařenice	344	13 564 350	163 370	474,91	1,204407141	347	10 021 160	1 901 650	5480,26	18,976346
Mimoň	6577	89 628 610	8 579 730	1304,51	9,572534931	6 720	105 058 090	18 994 950,00	2826,63	18,080426
Mšeno u Mělníka	1434	35 232 590	11 843 880	8259,33	33,61626267	1 473	67 230 910	43 118 580	29272,63	64,135053
Noviny pod Ralskem	293	5 710 830	0	0,00	0	273	6 326 390	31 800	116,48	0,502656
Nový Bor	11962	203 773 680	46 875 220	3918,68	23,00356945	12 061	192 318 260	36 889 310,00	3058,56	19,181387
Okna	302	6 249 570	1 079 110	3573,21	17,26694797	295	5 338 540	578 180	1959,93	10,830302
Osečná	1070	30 707 450	4 520 860	4225,10	14,72235565	1 056	34 240 680	12 260 870,00	11610,67	35,807905
Pertoltice pod Ralskem	387	4 368 750	322 828	834,18	7,389482117	381	3 890 660	0	0,00	0,000000
Plužná	241	2 363 840	638 936	2651,19	27,02957899	243	2 402 470	138 950	571,81	5,783631
Polevsko	371	10 644 620	3 053 447	8230,32	28,68535467	376	11 282 500	6 216 450	16533,11	55,098161
Provodín	721	8 586 800	321 801	446,33	3,74762426	691	8 689 980	1 091 120	1579,04	12,556070
Radvanec	168	2 430 890	673 664	4009,90	27,71264845	158	4 639 980	2 996 410	18964,62	64,578080
Ralsko	2072	56 547 670	5 662 680	2 733,14	10,0139935	2 042	55 493 770	7 597 870,00	3720,80	13,691393
Rokyta	251	6 952 290	4 484 320	17865,82	64,50133697	235	3 614 320	945 080	4021,62	26,148210
Skalka u Doks	159	3 285 560	335 093	2107,50	10,19896152	169	3 060 140	8 400	49,70	0,274497
Sloup v Čechách	713	22 393 460	13 560 600	19019,07	60,55607307	728	46 468 730	39 338 060,00	54035,80	84,654907
Sosnová	714	7 009 120	1 009 870	1414,38	14,40794279	702	6 203 420	865 720	1233,22	13,955528
Stráž pod Ralskem	4021	66 508 110	16 673 310	4146,56	25,06958926	4 055	70 479 930	16 500 550,00	4069,19	23,411700
Stružnice	970	12 589 910	243 175	250,70	1,931507056	980	17 605 860	7 548 960	7703,02	42,877542
Stvolínky	343	4 230 250	466 046	1358,73	11,01698481	359	3 200 650	15 000	41,78	0,468655
Svojkov	226	6 559 520	0	0,00	0	193	3 002 290	15 000	77,72	0,499619
Tachov	205	2 439 640	116 000	565,85	4,754799889	207	3 245 650	656 960	3173,72	20,241246
Tuhaň	271	5 937 410	1 263 240	4661,40	21,27594355	275	4 466 430	146 920	534,25	3,289428
Velenice	177	1 966 060	32 129	181,52	1,63418207	174	2 176 510	159 390	916,03	7,323192
Velká Bukovina	476	6 040 490	348 741	732,65	5,773389245	467	5 195 810	102 510	219,51	1,972936
Velký Valtinov	119	2 323 110	346 743	2 913,80	14,92581066	187	3 448 560	859 820	4597,97	24,932726
Volfartice	678	18 327 720	6 709 030	9895,32	36,60591716	658	12 879 910	2 592 430	3939,86	20,127703
Vrchovany	110	1 596 640	0	0,00	0	112	1 380 390	0	0,00	0,000000
Zahrádky	706	8 923 390	208 352	295,12	2,334897388	681	6 949 600	488 720	717,65	7,032347
Zákupy	2810	46 757 930	11 579 940	4120,98	24,76572423	2 782	39 478 020	5 016 740,00	1803,29	12,707679
Žandov	1986	28 859 020	4 335 860	2183,21	15,0242801	2 001	20 943 390	2 364 400	1181,61	11,289481
Ždírec	132	1 956 170	312 062	2364,11	15,9527035	129	1 932 590	88 700	687,60	4,589696

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Jednotlivé obecní rozpočty se vyznačují velkými rozdíly v podílu investic na celkových rozpočtových výdajích. Tento ukazatel je do značné míry závislý na realizaci jednotlivých investičních akcí. V době realizace takové investice pořizované často s dotační podporou dochází ke skokovému nárůstu výdajů na investice a podílu těchto výdajů na celkových výdajích. Např. obec Chorušice měla v roce 2012 podíl investic na celkových výdajích 59,66 % a v roce 2013 12,80 %. Podobně tomu bylo v obci Stružnice podíl investic na celkových výdajích v roce 2013 1,93 % a v roce 2012 42,8 %. Velké rozdíly ve výši investic mezi jednotlivými lety jsou zřejmé i u dalších obcí, např. Bítouchov, Březovice, Dubá, Jestřebí, Mšeno u Mělníka, Osečná, Plužná, Polevsko, Radvanec, Tachov, atd., což jsou obce různé velikosti od největších až k malým a tím i různě vysokého rozpočtu na rok. Na území LAG Podralsko se snaží o investice i z nízkých ročních rozpočtů až na velmi drobné výjimky i ty nejmenší obce.

V území je tedy možné sdružit na investiční akce a realizaci vlastních aktivit vlastní prostředky, přestože finanční možnosti zejména menších obcí jsou velmi omezené. U některých obcí pak mohou být další výdaje limitované právě probíhajícími významnými investičními akcemi, které znemožňují alokovat finanční prostředky do dalších oblastí. Zadluženost obcí není na území LAG Podralsko nijak zásadním faktorem, omezujícím rozvoj území. Pozitivně lze hodnotit nové rozpočtové určení daní, které přiznává obcím větší finanční prostředky.

Kromě dotací ze strukturálních fondů využívají obce také dotační a grantové fondy krajů, dotační tituly, které vyhláší jednotlivá ministerstva a řada nadací. U krajských dotací a dotací, vyhlášených ministerstvy je kladem zejména pro malé obce alespoň částečné poskytnutí finančních prostředků před realizací akce, popř. na základě vydaných faktur. Zbýlé finanční prostředky bývají poskytnuty po závěrečném vyúčtování akce.

2.14.6 Analýza rozvojových potřeb území

Velká většina obcí (57 z 62) má k dispozici územní plán, jako základní dokument rozvoje obce. 46 obcí má i Program obnovy venkova zpracovaný v různé míře podrobnosti. Dokument, nazvaný většinou Strategický plán rozvoje města..., který u měst nahrazuje Program obnovy venkova, resp. Program rozvoje obce, mají i všechna města na území LAG Podralsko. Řada obcí a měst má zpracovány povodňové plány, akční plány vždy na roční období a studie proveditelnosti na akce, které by chtěly realizovat v období 2014 – 2020.

V území se nachází značné množství objektů brownfields, které by při svém využití mohly představovat významný potenciál pro rozvoj, čemuž brání vysoké finanční náklady na revitalizaci, v některých případech pak nejasné majetkové a právní vztahy apod. Opětovné využití takovýchto objektů lze proto považovat za rozvojovou potřebu území.

Na území LAG vykonává svou ekonomickou činnost několik významných subjektů a velké množství malých firem a podnikatelů - fyzických osob. Z dostupných dat nelze určit, které z těchto subjektů v sobě mají rozvojový potenciál a jaká je jejich aktuální hospodářská situace. Pro rozvoj celého území působnosti LAG Podralsko je však důležité, aby tyto subjekty fungovaly i nadále.

Ekonomickou prosperitu ekonomických subjektů v oblasti nemůže ovlivnit samotná MAS jako taková, záleží především na celkovém vytváření příznivého podnikatelského prostředí po stránce právní a administrativní z centrální úrovně státu. Lokalizaci firem může napomoci např. nabídka prostor pro podnikání, viz výše zmíněné plochy brownfields případně nabídka nových rozvojových ploch (greenfields), které ale svým umístěním a charakterem nebudou mít negativní vliv na životní prostředí v lokalitě. Pro rozvoj podnikání

jsou důležité i investice do dopravní (zejména silniční sítě) a technické infrastruktury a péče o rozvoj a udržení základní občanské vybavenosti. Důležitou oblastí je i zvýšení bezpečnosti obcí, zejména realizací protipovodňových opatření.

Zásadním faktorem pro zvýšení atraktivity života ve zdejších městech a obcích je relevantní kulturní a sportovní vyžití a adekvátní občanská vybavenost. V LAG Podralsko působí velké množství různých neziskových organizací a spolků, které jsou v různé míře i finančně podporovány z rozpočtů obcí případně Libereckého kraje, řada z nich patřila již v období 2007 – 2013 k aktivním členům LAG Podralsko i úspěšným žadatelům ve vyhlášených výzvách. Obecně však v souladu s celorepublikovými trendy platí, že činnost těchto spolků je do velké míry závislá na nezištné dobrovolné práci jejich členů ve volném čase. Pro další rozvoj oblasti je proto třeba udržet a rozvíjet lidský potenciál těchto kulturních a sportovních spolků, podporovat občanskou angažovanost, zlepšovat prostředí míst, kde se občané mají možnost setkávat.

Pro zvýšení atraktivity života ve venkovských oblastech je potřebné podporovat kulturní a sportovní aktivity v jednotlivých obcích a svazcích obcí, pořádané nejen místní akční skupinou, ale i obcemi, neziskovými organizacemi a místními podnikateli. Důležité je tyto aktivity propojovat za účelem zkvalitnění programu, zvýšení povědomí o jejich konání, zviditelnění regionálních producentů apod. Vhodnou formou je zapojení svazku obcí, zpřístupnění kalendáře aktivit, aby na sebe navazovaly a nekonaly se ve stejném termínu, aby měli obyvatelé i návštěvníci oblasti možnost vybrat si svou akci, kterou budou chtít navštívit. Vhodnou formou je potřebné ožивovat místní tradice, tradiční řemesla, udržovat památná místa apod. Dojde tak k posílení kulturního života v oblasti.

Oblastí s velmi významným rozvojovým potenciálem je cestovní ruch. Pro rozvíjení tohoto potenciálu je však nutný cílený marketing, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu (informační centra, ubytovací a stravovací služby, provozovatelé atraktivit), investice do turistické a podpůrné infrastruktury. Nutné je vytvořit síť místních atraktivit, navázaných na místní známá turistická centra (např. Doksy, Zákupy, Zahrádky, Jestřebí, Jablonné v Podještědí, Sloup v Čechách, Polevsko, Osečná), což povede k rozšíření jejich portfolia nabídky cestovního ruchu a zajištění delší turistické sezóny.

S cestovním ruchem úzce souvisí i péče o vzhled obce (nejen veřejných, ale i soukromých nemovitostí a pozemků), která je v některých lokalitách zanedbávána a má negativní dopady na cestovní ruch. Pro podporu celkové atraktivity obcí pro místní i návštěvníky je proto potřebná podpora systému zajišťujícího alespoň nejnutnější péči o pozemky a úklid.

Další oblastí podpory, která rovněž přispěje k rozvoji cestovního ruchu, je údržba, restaurování a rekonstrukce kulturních památek. Na území LAG je těchto památek, zapsaných v seznamech NPÚ přes 800 a celá řada je jich také ve velmi špatném stavu. Jejich zrestaurováním a v řadě případů zpřístupněním veřejnosti přibude v území celá řada atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu.

V území LAG Podralsko lze sdružit v omezeném množství i vlastní prostředky, i když rozpočtové možnosti obcí – zejména malých, kterých je v území celá polovina, jsou velmi omezené. Většina obcí se snaží využívat dotace zejména z fondů EU – hlavně větší obce a města, ale i z českých programů, administrovaných různými ministerstvy, z Libereckého, Středočeského a Ústeckého kraje nebo prostřednictvím různých nadací (např. nadace Partnerství, VIA, ČEZ...).

2.14.7 Monitoring absorpční kapacity

V rámci zpracování strategie probíhal průběžný monitoring absorpční kapacity území. Byly do něj zapojeny jak obce, tak i podnikatelské subjekty, neziskové organizace a široká veřejnost. Na jeho základě byly zjištěny směry hlavních rozvojových potřeb území LAG Podralsko.

Největší potřeba vznikla v oblasti života v obcích, jejíž zaměření je velmi široké. Odráží tak nutnost zajištění základních obytných funkcí území jakožto důležitého faktoru rozvoje MAS. Dále byla průzkumem zjištěna potřeba zlepšení stavu dopravní infrastruktury a obslužnosti, životního prostředí a technické infrastruktury. První a třetí jmenované odráží důležitost přípravy vhodného prostředí nejen pro obyvatelstvo, ale také pro podnikatelské subjekty a ekonomickou základnu. Cestovní ruch a podnikání jsou další oblasti, které je třeba podporovat a vylepšovat.

Podrobnější vymezení rozvojových potřeb je uvedeno v následujícím textu, přičemž oblasti hlavních rozvojových potřeb jsou seřazeny sestupně dle důležitosti získané z průzkumu území.

Vymezení hlavních rozvojových potřeb LAG Podralsko

Život v obcích

Oblast života v obcích představuje širokou základnu aktivit, které vytvářejí základ obytné funkce území. Jedná se především o sociální a zdravotní péči, školství a vzdělávání, kulturu a sport, bezpečnost, spolkovou činnost a byly sem zařazeny též aktivity určující vzhled obce. Z území zjištěná potřeba soustředit se především na tuto oblast dokresluje výstupy analytické části a výsledků komunitního projednávání.

Největší poptávka z území je po činnostech v oblasti kultury a sportu, týkajících se zejména výstavby a rekonstrukce sportovních zařízení, dětských hřišť a sportovišť, a to včetně koupališť a vodních ploch určených pro rekreaci. Dále jde o podporu kulturních, sportovních a společenských akcí s místním, regionálním i nadregionálním významem, opravy kulturních a sakrálních památek a také kulturních zařízení.

V rámci této oblasti je dále velký zájem o aktivity zabývající se vzhledem obcí, v této podobě především úpravy veřejných prostranství, opravy a modernizace veřejných budov a úpravy veřejné zeleně.

V oblasti školství a vzdělávání je poptávka zejména po revitalizacích škol a školských zařízení, modernizaci vybavení základních i středních škol, rekonstrukci odborných učeben či mimoškolních aktivitách pro děti i dospělé.

Zaměření v sociální a zdravotní péči se týká péče o seniory jak v pobytových zařízeních (byty pro seniory, domy s pečovatelskou službou), tak i doma (terénní pečovatelská služba). Dále je poptávka po nízkoprahových zařízeních, komunitních polyfunkčních centrech, sociálním bydlení, bytech „napůl cesty“, službách pro nezaměstnané a rekonstrukci zdravotních středisek.

Návrhová část dokumentu by podle monitoringu absorpční kapacity měla být zaměřena také na bezpečnost v obcích. Jedná se především o modernizaci či zavedení nových kamerových systémů, modernizaci veřejných osvětlení a aktivity v oblasti bezpečnosti silničního provozu (přechody pro chodce).

Spolková činnost se prolíná všemi výše uvedenými oblastmi.

Doprava

V rámci dopravy, tedy dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti, je třeba nejvíce rekonstruovat místní komunikace, včetně chodníků, mostů a také cyklostezek.

Životní prostředí

V oblasti životního prostředí vyvstala potřeba realizovat akce týkající se realizace energetických úspor (zateplení budov), revitalizace vodních toků a ploch (potoků, řek, rybníků, studánek, nádrží a náhonů), výstavbu či obnovu sběrných dvorů a aktivity zabývající se tříděním odpadů.

Technická infrastruktura

V rámci technické infrastruktury je třeba zejména budovat či rekonstruovat vodovody, kanalizace a čistírny odpadních vod. Zde především je ovšem nutné pečlivě propočítat a rozvážit, zda ekonomické přínosy akce budou vyšší než finanční nákladnost realizace projektu.

Turistický ruch

Zaměření aktivit v úseku cestovního ruchu je rozptýleno mezi vybudování atraktivit cestovního ruchu (např. lanovka, rozhledny), infrastrukturu pro cestovní ruch a doplňkové služby. Zájem je rovněž o podporu agroturistiky a zlepšení stavu ubytovacích a stravovacích zařízení.

Podnikání, výroba, zaměstnanost

Rozvoj oblasti podnikání, výroby a zaměstnanosti se zdánlivě netěší výraznému zájmu v území, ovšem ke zlepšení podmínek pro podnikání a zaměstnanost dojde realizací většiny aktivit v jiných oblastech, nelze toto tedy tvrdit s naprostou jistotou.

Zaměření aktivit zaměřených přímo na tuto oblast se soustředí zejména na realizaci aktivit souvisejících např. s regionálními produkty, podnikatelským inkubátorem, sociálními podniky či vybavením podniků. Zájem zejména o vybavení v rostlinné i živočišné výrobě a rekonstrukci skladových prostor, hal a stájí projevují rovněž drobní zemědělci z území. V oblasti rostlinné a živočišné výroby je nejdůležitějším subjektem v území ZOD Brniště, a.s., které usiluje o navázání spolupráce s dalšími zemědělci i výrobci potravin a jeho záměrem je vybudovat centrum regionálních produktů.

Řízení obcí, informovanost, spolupráce

V této oblasti mají obce zájem především o rekonstrukce veřejného rozhlasu, zvýšení kvality služeb poskytovaných veřejnosti formou elektronizace úřadu či zlepšení propagace obce nebo zefektivnění práce hasičských jednotek.

Vybavenost a služby, bydlení

Poslední popisovanou skupinou témat jsou služby pro obyvatelstvo a jejich spokojený život. Jedná se především o výstavbu ubytovacích kapacit či rekonstrukci drobných provozoven v obcích a opravy domů a bytů a příprava pozemků pro individuální bytovou výstavbu.

3 STRATEGICKÁ ČÁST

Mezi východiska pro tvorbu návrhové části patří zejména výše zpracované analytické závěry, včetně analýzy problémů a potřeb, závěry relevantních strategických dokumentů obcí, svazků obcí, Komunitní plán sociálních služeb (KPSS), dílčí výstupy z komunitních projednávání a shrnutí monitoringu absorpční kapacity v klíčových rozvojových oblastech. Strategie je zpracována v souladu s dostupnou verzí příslušné metodiky.

MISE

Komunitně vedená strategie rozvoje Místní akční skupiny Podralsko je zpracována jako ucelený rozvojový dokument, který spojuje nejen jednotlivé subjekty zapojené do MAS, ale především jsou na jejím základě propojeny jejich záměry, projekty a v neposlední řadě také zdroje, a to jak finanční a materiální, tak i lidské.

Vyřešit stávající překážky pro kvalitní život obyvatel v území LAG Podralsko zejména efektivním využitím bohatého potenciálu území.

V rámci naplňování MISE, resp. celé strategie budou uplatňovány především následující **principy**:

- princip rovného přístupu k informacím pro všechny subjekty v území MAS Podralsko (veřejná správa, podnikatelé, neziskové organizace, veřejnost);
- princip občanské společnosti (aktivní zapojení obyvatel území do rozvoje MAS Podralsko);
- princip partnerství a spolupráce členů MAS Podralsko;
- princip udržitelného rozvoje (soulad přírodních, kulturních a historických hodnot za současného naplnění sociálních potřeb a dlouhodobé ekonomické prosperity území).

VIZE do roku 2020

LAG Podralsko nabízí:

- * příjemné venkovské bydlení s kvalitním obslužným zázemím spádových regionálních center
- * širokou škálu turistických atraktivit plnou nečekaných kontrastů podpořenou kvalitní návštěvnickou infrastrukturou
- * prostor pro využití ekonomického potenciálu území.

3.1 Strategické a specifické cíle

Následující přehled ukazuje strategické a specifické cíle návrhové části SCLLD LAG Podralsko, a to včetně přehledu indikátorů potřebných pro kvantifikaci a hodnocení cílů strategie.

TABULKA 42: SPECIFICKÉ CÍLE

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel	
Specifický cíl	Indikátory
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura na území MAS	Počet obyvatel nově připojených na vodovod Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů (km) Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem (km) Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras Počet nově vytvořených parkovacích míst Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu Počet obyvatel obsluhovaných zlepšenou veřejnou dopravou (počet) Počet realizací, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě (realizace)
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	Počet podpořených projektů zaměřených na podporu vzdělávání Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb Počet podpořených polyfunkčních komunitních center Počet podpořených bytů pro sociální bydlení (bytové jednotky) Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity (m²) Počet podpořených projektů na podporu zdravotnictví Počet podpořených kulturních akcí Počet podpořených projektů zaměřených na podporu kultury a volnočasových aktivit Počet projektů zlepšující stav bytových domů

1.4: Podpora prorodinných opatření	<i>Celkový počet účastníků</i> <i>Kapacita podpořených služeb</i> <i>Využívání podpořených služeb</i>
1.5: Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	<i>Počet zařízení a technologií vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví a majetků</i> <i>Změna počtu dopravních nehod na úsecích dotčených intervencí (%)</i> <i>Počet projektů v oblasti veřejných služeb</i> <i>Počet informačních systémů upravených nebo nově vybudovaných při naplňování strategie Smart Administration</i>
1.6: Příjemný vzhled obcí na území MAS	<i>Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)</i> <i>Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně (ha)</i>
1.7: Příznivé a kvalitní životní prostředí	<i>Podíl recyklovaných odpadů (%) – zvýšení</i> <i>Počet podpořených projektů zaměřených na snižování energetické náročnosti</i> <i>Celková délka upravovaného úseku koryta (m)</i>
Strategický cíl 2: Rozvinutý cestovní ruch na území MAS	
Specifické cíle	Indikátory
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	<i>Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras (km)</i> <i>Délka nově vyznačených cyklotras (km)</i> <i>Délka podpořených turistických tras (km)</i> <i>Kapacita ubytovacích zařízení cestovního ruchu - lůžek (počet) – zvýšení</i>
2.2: Nové produkty a služby cestovního ruchu	<i>Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury</i> <i>Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků</i> <i>Počet vytvořených marketingových produktů pro cestovní ruch</i> <i>Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch</i> <i>Počet propagačních kampaní na produkty v oblasti cestovního ruchu (počet)</i>

Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna	
Specifické cíle	Indikátory
3.1: Dostatek připravených ploch pro zájemce z řad podnikatelů	<i>Počet projektů na podporu MSP</i>
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	<i>Míra zaměstnanosti v regionu celkem (%) – zvýšení</i> <i>Počet podnikatelů celkem (počet) – zvýšení</i>
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	<i>Počet podpořených zemědělských podniků/podnikatelů</i>

3.2 Indikátory pro strategické cíle

Při stanovení indikátorů pro jednotlivé strategické cíle vycházíme ze sběru dat v území a zájmu potenciálních žadatelů o možné dotační prostředky k realizaci projektových záměrů a to nejen v rámci možností programových rámců CLLD LAG Podralsko, ale i dalších možných zdrojů financování.

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Indikátor	Jednotka	Popis indikátoru	Cílová hodnota (2023)
Rekonstrukce a výstavba budov/části budov občanské vybavenosti	ks	Polyfunkční centra, vzdělávací zařízení, kulturní a sportovní zařízení apod. celkem	18
Výstavba/obnova místních komunikací, chodníků	bm	Počet bm postavených/rekonstruovaných místních komunikací, chodníků v regionu celkem	10 000
Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 1	Počet	Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 1 celkem	28

Strategický díl 2: Rozvinutý cestovní ruch na území MAS

Indikátor	Jednotka	Popis indikátoru	Cílová hodnota (2023)
Propagační materiály	ks	Vytvořené propagační materiály pro propagaci cestovního ruchu v regionu	10 000
Podpořená ubytovací a stravovací zařízení	ks	Počet podpořených ubytovacích a stravovacích zařízení v regionu	4
Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 2	počet	Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 2 celkem	5

Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna

Indikátor	Jednotka	Popis indikátoru	Cílová hodnota (2023)
Výstavba/obnova provozovny	ks	Počet podpořených provozoven drobných podnikatelů	7
Vybavení provozovny/nákup strojů, zařízení	ks	Počet zakoupených strojů a zařízení	5
Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 3	počet	Počet podpořených projektů, zaměřených na strategický cíl 1 celkem	8

3.3 Rozvojová opatření

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura na území MAS

Opatření 1.1.1: Opravy a budování kanalizace v obcích (v závislosti na ekonomické efektivitě řešit případně jinými způsoby)

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD LAG Podralsko, lze podpořit pomocí individuálních projektů žadatelů z OPŽP, MMR a krajských dotačních titulů

Aktivity: rekonstrukce zastaralé kanalizační sítě v obcích, výstavba kanalizace v nových lokalitách, budování ČOV

Příjemci: obce, vlastníci budov a pozemků

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé regionu

Opatření 1.1.2: Opravy a dobudování vodovodní sítě v obcích

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD LAG Podralsko, lze podpořit pomocí individuálních projektů žadatelů z OPŽP, MMR a krajských dotačních titulů

Aktivity: rekonstrukce zastaralé vodovodní sítě v obcích, výstavba vodovodní sítě v nových lokalitách, studny

Příjemci: obce, vlastníci budov a pozemků

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé regionu

Opatření 1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury

Opatření bude částečně podporováno v rámci programového rámce IROP SC 1.2, dále z programů MMR, SFDI a krajských dotačních titulů

Aktivity: rekonstrukce a nová výstavba chodníků, včetně doprovodných aktivit – zeleň, přechody pro chodce apod., cyklostezek a cyklotras propojujících obce a jejich místní části, místních komunikací, budování parkovacích ploch, dopravních terminálů, bezpečnostní opatření, možnost spolupráce obcí – sdílení např. pomocí nákupu mikrobuse a zajištění obslužnosti pro obyvatele, nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel...

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty - fyzické a právnické osoby, subjekty zajišťující dopravní obslužnost podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících

Hlavní cílové skupiny: obyvatelé a návštěvníci regionu, dojíždějící za prací a službami, uživatelé veřejné dopravy.

Specifický cíl 1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělání

Opatření 1.2.1: Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání

Opatření bude podpořeno v rámci zpracování Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP), OP VVV a individuálními projekty jednotlivých žadatelů (škol a školských zařízení), včetně pomoci LAG Podralsko

v rámci animačních aktivit MAS (OP VVV) a dalších vlastních projektů LAG Podralsko, které plánuje realizovat v této oblasti (podpora čtenářské a finanční gramotnosti apod.)

Aktivity: pořízení didaktických pomůcek, vzdělávání pedagogů, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, síťování MŠ a ZŠ, podpora spolupráce MŠ a ZŠ s cílem usnadnění přechodu z předškolního do základního vzdělávání, podpora spolupráce pedagogů MŠ, ZŠ a SŠ, odporníků – asistenti, školní psychologové, pedagogicko - psychologické poradny, vzdělávací programy v oblastech přírodních věd, matematiky, čtenářské gramotnosti apod....

Příjemci: vzdělávací instituce, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, NNO, obce a jimi zřizované organizace, zařízení péče o děti do 3 let, další subjekty, podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, církve a církevní organizace a další žadatelé dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: žáci, pedagogové a další pracovníci škol a školských zařízení, rodiče.

Opatření 1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Opatření bude podpořeno v rámci CLLD LAG Podralsko v programovém rámci IROP SC 2.4.

Aktivity: výstavba, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, laboratoří pro výuku cizích jazyků, přírodních věd, řemeslných oborů, finanční gramotnosti, používání digitálních technologií, úprava budov a učeben pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro potřeby vzdělávání v rámci konceptu celoživotního učení.

Příjemci: vzdělávací instituce, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, NNO, obce a jimi zřizované organizace, zařízení péče o děti do 3 let, další subjekty, podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, církve a církevní organizace a další žadatelé dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: děti, žáci, mládež, pedagogičtí pracovníci, osoby se speciálními vzdělávacími potřebami a pro potřeby vzdělávání v rámci konceptu celoživotního učení.

Specifický cíl 1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě

Opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

Opatření bude podpořeno v rámci CLLD LAG Podralsko, programových rámců OPZ, SC 2.3.1 a IROP, SC 2.1.

Aktivity: výstavba bytů „napůl cesty“ a sociálních bytů, terénní pečovatelská služba, práce se znevýhodněnými osobami, mateřské centrum, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, služby pro nezaměstnané, lidi v nouzi, odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, kontaktní centra, osobní asistence, odlehčovací služby, komunitní a polyfunkční centra.

Příjemci: poskytovatelé sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, obce, svazky obcí, NNO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, popř. další možní příjemci dle dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny, osoby pečující o malé děti, osoby pečující o jiné závislé osoby, rodiče samoživitelé, osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, osoby ohrožené předlužeností, domácím násilím, závislostmi, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení.

Opatření 1.3.2: Zajištění kvalitní a dostupné zdravotní péče

Opatření nelze vzhledem k nastavení podmínek jednotlivých operačních programů pro metodu CLLD podpořit v programových rámcích SCLLD LAG Podralsko.

Aktivity: podpora dostupnosti a kvality zdravotnických a doprovodných sociálních služeb zejména v malých obcích, rekonstrukce zdravotních středisek, vybavení a modernizace pracovišť, zajištění vhodných podmínek pro lékaře (prostory, bydlení) – možná aktivita pro spolupráci obcí

Příjemci: příspěvkové organizace zřizované Ministerstvem zdravotnictví ČR, kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, svazky obcí, podnikatelské subjekty (FO a PO), církve, církevní organizace, subjekty poskytující veřejnou službu v oblasti zdravotní péče podle zákona č. 372/2011 nebo zákona č. 258/2000 Sb., v platných zněních.

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, pracovníci zdravotních a sociálních služeb

Opatření 1.3.3: Pestrá nabídka kulturních, sportovních a společenských akcí, podpora spolkové činnosti

Opatření bude podpořeno v rámci projektů spolupráce PRV (Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER, vazba na článek 44) , programů Ministerstva pro místní rozvoj a, Ministerstva kultury ČR a krajských dotačních titulů.

Aktivity: osvěta činnosti místních NNO, podpora kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí, podpora tradičních akcí (jarmarky, slavnosti, poutě...), podpora tvorby nových akcí specifických pro region apod.

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO), školy a školská zařízení, církve a církevní instituce a další příjemci definovaní v relevantních dotačních titulech

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.3.4: Opravy a budování sportovišť a dětských hřišť

Aktivity nelze podpořit v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko. Budou podpořeny prostřednictvím individuálních projektů žadatelů z programů MMR a krajských dotačních titulů.

Aktivity: dětská hřiště s herními prvky, sportoviště, víceúčelová hřiště včetně zázemí

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé regionu

Opatření 1.3.5: Rozvoj podmínek pro růst bytového fondu na území MAS

Aktivity nelze podpořit v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko. Budou podpořeny prostřednictvím individuálních projektů žadatelů např. z programů MMR.

Aktivity: příprava pozemků pro výstavbu rodinných domů, opravy bytových domů, výstavba bytových domů

Příjemci: obce, podnikatelské subjekty

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé regionu

Specifický cíl 1.4: Podpora prarodinných opatření**Opatření 1.4.1: Podpora prarodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce**

Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce CLLD LAG Podralsko, OP Z, SC 2.3.1.

Aktivity: dětská a rodinná centra, dětské kluby, dětské skupiny, příměstské tábory, individuální péče o děti, podpora sladování rodinného a pracovního života,

Příjemci: nestátní neziskové organizace, obce, vzdělávací a poradenské instituce, obchodní korporace, OSVČ a další relevantní příjemci dle aktuálních pokynů OPZ

Cílové skupiny: ženy ohrožené na trhu práce, rodiče s malými dětmi, osoby pečující o závislé osoby.

Specifický cíl 1.5: Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku**Opatření 1.5.1: Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb**

Opatření nebude podpořeno prostřednictvím programových rámců CLLD LAG Podralsko, žadatelé mohou využít individuální výzvy v IROP, krajské dotační tituly, programy MMR apod.

Aktivity: elektronizace úřadu, vybudování či rekonstrukce veřejného rozhlasu, zlepšení podmínek pro práci hasičů

Příjemci: obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.5.2: Zajištění bezpečnosti v obcích

Opatření nelze podpořit prostřednictvím programových rámců CLLD LAG Podralsko (s výjimkou doplňkových aktivit v rámci IROP, SC 1.2). Lze využít krajské dotační tituly, programy MMR ČR, program EFEKT MPO ČR apod.

Aktivity: kamerové systémy, veřejné osvětlení, bezpečnost silničního provozu

Příjemci: obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Specifický cíl 1.6: Příjemný vzhled obcí na území MAS**Opatření 1.6.1: Opravy kulturních zařízení a veřejných budov**

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko. Žadatelé mohou využít národní dotační tituly, např. MMR, Ministerstvo kultury a krajské dotační tituly.

Aktivity: rekonstrukce školských zařízení, obecní úřady, další veřejné i soukromé budovy

Příjemci: obce, svazky obcí, školy a školská zařízení, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.6.2: Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko. Žadatelé mohou využít národní dotační tituly, např. programy MMR, nadace, např. Nadaci ČEZ, krajské dotační tituly, v některých případech OPŽP.

Aktivity: obnova a zlepšení vzhledu veřejných prostranství, nákup techniky pro zlepšení vzhledu obcí, ošetření a výsadba veřejné zeleně, revitalizace požárních nádrží, péče a údržba o parky a aleje

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.6.3: Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón a rezervací

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci IROP, SC 3.1 lze podpořit pouze národní kulturní památky a památky UNESCO a Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovních fondů a jejich zpřístupnění, není připraven programový rámec v rámci CLLD LAG Podralsko, žadatelé mohou podávat individuální projekty k ŘO. Dále lze využít národních dotačních titulů, např. z MMR na podporu drobných sakrálních památek, MZE, Ministerstva kultury na podporu ohrožených památek a krajských dotačních titulů.

Aktivity: restaurování památek včetně národních a nemovitých kulturních památek, hřbitovů, hřbitovních zdí, kostelů, kaplí, křížků a památníků, lidové architektury, podpora muzeí a knihoven, záchrana přírodního a duševního dědictví, depozitáře apod.

Příjemci: vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření (dle zápisu v katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvy)

Hlavní cílové skupiny: vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření, návštěvníci, místní obyvatelé, podnikatelé

Specifický cíl 1.7: Příznivé a kvalitní životní prostředí

Aktivity tohoto specifického cíle je možno naplnit např. pomocí OPŽP, programů přeshraniční spolupráce a krajských dotačních titulů.

Opatření 1.7.1: Zvyšování energetických úspor

Aktivity: energetický audit, zateplení škol a veřejných budov

Příjemci: obce, svazky obcí, školy a školská zařízení, NNO

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.7.2: Efektivní nakládání s odpady

Aktivity: sběrné dvory, kompostování bioodpadů, nové kontejnery na tříděný odpad

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 1.7.3: Péče o vodní toky a plochy na území MAS

Aktivity: revitalizace rybníků, říčních koryt a potoků

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, NNO, obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Strategický cíl 2: Rozvinutý cestovní ruch na území MAS**Specifický cíl 2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch**Opatření 2.1.1: Rozvoj ubytovacích a stravovacích služeb všech úrovní na území MAS

Opatření bude podpořeno prostřednictvím programového rámce LAG Podralsko, PRV, vazba na článek 19.1.b. Investice do nezemědělských činností v rámci Fiche Rozvoj podnikání na venkově. (Vzhledem k podpoře společně s opatřením 3.2.1 ve vazbě na článek 19.1.b je Fiche spojena pro tato opatření).

Aktivity: podpora agroturistiky, ubytovací a stravovací zařízení, občerstvení, zvýšení úrovně poskytovaných služeb

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, turisté a návštěvníci regionu

Opatření 2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS

Aktivity tohoto opatření, zaměřené na cestovní ruch lze naplnit v rámci přeshraniční spolupráce a krajských dotačních titulů. Částečně může být podpořeno prostřednictvím programového rámce LAG Podralsko PRV, vazba na článek 25 Neproduktivní investice v lesích.

Aktivity: Budování cyklostezek, turistických a naučných stezek a podobných atraktivit včetně odpočívadel a mobiliáře, spolupráce uvnitř MAS i navenek

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření 2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch

Aktivity tohoto opatření je možné naplnit v rámci Projektů spolupráce PRV, vazba na článek 44, přeshraniční spolupráce, podprogramu MMR „Cestování dostupné všem“ a krajských dotačních titulů.

Aktivity: propagace a marketing návštěvnických cílů, tvorba a distribuce propagačních materiálů, informační a turistická centra, půjčovny, sportovně-rekreační zařízení, zábavní parky, expozice a jejich podpora, značení a parkovací místa...

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO a další příjemci dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, turisté a návštěvníci regionu

Specifický cíl 2.2: Nové produkty a služby cestovního ruchuOpatření 2.2.1: Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu

Opatření lze naplnit v rámci podprogramu MMR „Cestování dostupné všem“, krajských dotačních titulů a PRV tematická zemědělsko-environmentální turistika).

Aktivity: tvorba produktů na základě využití přírodních atraktivit, historických či průmyslových zajímavostí – VVP Ralsko, těžba uranu v kontrastu s krajem rybníků, odkazu K. H. Máchy, tematická zemědělsko – environmentální turistika – Park Brniště apod.

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty (FO + PO), NNO

Hlavní cílové skupiny: návštěvníci regionu

Opatření 2.2.2: Rozvoj a řízení spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti cestovního ruchu

Opatření ze naplnit prostřednictvím národních a krajských dotačních titulů, dále spoluprací sektorů např. v rámci společné propagace na výstavách a veletrzích apod.

Aktivity: podpora společné organizace cestovního ruchu na území MAS, společné aktivity v oblasti cestovního ruchu

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, zejména návštěvníci regionu

Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna**Specifický cíl 3.1: Dostatek připravených ploch pro zájemce z řad podnikatelů**Opatření 3.1.1: Využití objektů typu brownfields

Možností k naplnění tohoto opatření jsou dotační prostředky zejména z OPPIK.

Aktivity: podpora odstranění problémů daných brownfields, např. odstranění ekologických zátěží tak, aby prostory mohly být využity k nové činnosti, účinná propagace a nabídka takovýchto prostor

Příjemci: podnikatelské subjekty - FO i PO

Hlavní cílové skupiny: podnikatelské subjekty

Opatření 3.1.2: Využití bývalého vojenského prostoru

Možností k naplňování tohoto opatření jsou různé dotační tituly z evropských fondů i národní a krajské dotační tituly dle zaměření aktivit, realizovaných v bývalém vojenském prostoru

Aktivity: cestovní ruch, rozvoj hipostezek, cyklostezky, herní prvky - doprovodná infrastruktura CR, rozvoj drobných podnikatelských aktivit apod.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, obce, svazky obcí, NNO

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé a návštěvníci dané lokality

Specifický cíl 3.2: Rozvoj zaměstnanostiOpatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích

Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce LAG Podralsko, PRV, čl. 19.1.b).

Aktivity: podpora podnikání v nezemědělské činnosti, rekonstrukce a vybavení prostor pro podnikatele, podpora živností a řemesel...

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech

Hlavní cílové skupiny: podnikatelské subjekty, zejména drobní a malí podnikatelé

Opatření 3.2.2: Podpora ekologického hospodaření v krajině, zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do PRV, OPŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Hlavní cílové skupiny: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce CLLD LAG Podralsko IROP, SC 2.2 a OP Z, SC 2.3.1.

Aktivity: podpora sociálního podnikání, vytváření podmínek pro vznik sociálních podniků, rozvoj existujících aktivit v oblasti sociálního podnikání, podpora nárůstu zaměstnanosti v sociálních podnicích, vytváření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny, vzdělávání zaměstnanců...

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, obce, svazky obcí, NNO, církve, církevní organizace

Hlavní cílové skupiny: osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení apod.

Opatření 3.2.4: Podpora regionálních produktů a vzniku prodejen regionálních produktů, resp. jejich zařazení do obchodní sítě

Opatření bude podpořeno z krajských dotačních titulů, zaměřených na podporu regionálních produktů.

Aktivity: propagace místních výrobců a podnikatelů, katalogy místních firem a organizací, nákup vybavení...

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, zejména obyvatelé a návštěvníci regionu

Specifický cíl 3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Opatření 3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě

Opatření bude podpořeno v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko, PRV, článek 17.1.a. Investice do zemědělských podniků.

Aktivity: nákup strojů a vybavení, investice do zemědělských staveb a technologií, pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu, investice do neletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku.

Příjemci: zemědělský podnikatel

Hlavní cílové skupiny: zemědělský podnikatel

Opatření 3.3.2: Zemědělská infrastruktura

Opatření bude podpořeno v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko, PRV, článek 17.1.c. Zemědělská infrastruktura

Aktivity: hmotné a nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest, rekonstrukce a budování polních cest včetně obnovy a nové výstavby souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány na území, kde jsou dokončeny pozemkové úpravy a mimo intravilán obce.

Příjemci: obec nebo zemědělský podnikatel

Hlavní cílové skupiny: zemědělský podnikatelé, veřejnost

Opatření 3.3.3: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Opatření bude podpořeno v rámci programových rámců CLLD LAG Podralsko, PRV, článek 35.2.d Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Aktivita: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (společné pořízení strojů, technologie a vybavení pro zpracování zemědělských produktů, výstavba nebo modernizace nemovitého majetku, propagační činnost...) dodavatelských řetězců, zahrnujících nejvýše jednoho zprostředkovatele mezi zemědělcem a spotřebitelem.

Příjemci: minimálně dva subjekty, přičemž minimálně jeden musí prokázat podnikatelskou činnost v odvětví Zemědělství nebo potravinářství, např. zemědělský podnikatel, výrobce surovin, obec, svazek obcí... Hlavní cílové skupiny: veřejnost, zemědělské subjekty

3.4 Prioritizace návrhové části LAG Podralsko

Výše uvedená návrhová část byla zpracována na základě všech dostupných datových a koncepčních vstupů, závěrů komunitních projednávání se všemi relevantními územními aktéry regionálního rozvoje a zpracovaného monitoringu absorpční kapacity území. Formulované strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou interpretací žádoucích atributů rozvoje LAG Podralsko v programovacím období 2014 – 2020. Dílčí opatření byla podrobena prioritizaci v rámci řešitelského týmu. Níže je uvedena specifikace výsledků prioritizace opatření LAG Podralsko.

V rámci stanovování priorit jednotlivým opatřením návrhové části lze konstatovat dominantní postavení tří základních oblastí:

- Příznivé podmínky pro život obyvatel
- Rozvinutý cestovní ruch
- Rozvinutá ekonomická základna

Tato prioritizace zcela odpovídá všem zpracovaným a interpretovaným analytickým výstupům a identifikuje tak reálné potřeby a problémy řešeného území.

3.4.1. Příznivé podmínky pro život obyvatel

Výstupy analytické části a stanovení jejich priorit se shoduje se stanovenými prioritami v návrhové části. Obyvatelstvo, jak stávající tak potenciální, je nejdůležitějším faktorem rozvoje území. Zpracovatelem byla jako nejdůležitější opatření v této oblasti stanovena opatření zabývající se dostupností a zkvalitněním služeb občanské vybavenosti, zlepšením vzhledu obcí a území MAS a také modernizací veřejné správy.

3.4.2. Rozvinutý cestovní ruch

S rozvojem ekonomické základny úzce souvisí také rozvoj cestovního ruchu. V tomto konkrétním případě je vhodné připravit v dostatečném množství a kvalitě základní i doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu a spolu s rozvojem spolupráce veřejného a soukromého sektoru v této oblasti. Z hlediska

konkurenceschopnosti regionu je jeho prioritou též příprava a realizace inovativních prvků v nabídce turistických atraktivit. Jde o doplnění nabídky (a následnou dobrou propagaci) o atraktivity Geoparku Ralsko, těžbu uranu, problematickým sociálním vývojem některých částí území v kontrastu s romantikou Máchova kraje – rybníků, hradních zřícenin nebo křehkou tradicí skla a sklářství, agroturistiky (rozšíření nabídky ve stylu „trojmezí tří krajů, několik zcela odlišných světů na jednom spolupracujícím území“).

3.4.3. Rozvinutá ekonomická základna

V rámci tohoto strategického cíle je důležité správně využít bývalého vojenského prostoru Ralsko, jež může celému území LAG Podralsko přinést významnou konkurenční výhodu oproti okolním obcím a regionům. Dále je vysoko hodnocena podpora drobného podnikání v obcích a také využití objektů typu brownfields.

3.5 Integrované a inovativní prvky v SCLLD

Zpracování SCLLD LAG Podralsko včetně výsledného dokumentu je komplexně pojato jako integrované. Velká část návrhové části tedy směřuje do oblastí s přidanou hodnotou pro celé území MAS nebo pro předem definované specifické oblasti MAS nebo pro vymezené cílové skupiny obyvatel, podnikatelů, návštěvníků či organizací. Z tohoto pohledu je integrovanost definována územně nebo funkčně (obsahově). Jedním z významných prvků zajištění integrovaného přístupu je široká spolupráce všech zásadních aktérů územního rozvoje. Tento přístup zasáhl nejen do tvorby strategie, ale bude se podílet na realizaci aktivit zejména v oblastech cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti a budování systému smart administration. Jako zásadní inovativní a zároveň integrační prvek lze považovat tzv. sdílení občanské vybavenosti, např. sportovních areálů, školských či kulturních zařízení a zařízení sociálních služeb.

Dalším z inovativních prvků je kooperativní přístup a jednotná organizace aktivit v regionu a jejich propagace, a to nejen v oblasti cestovního ruchu. V této oblasti je důležité koordinovat nejen přípravu produktů cestovního ruchu v rámci celého území, ale také zajistit společný marketing a propagaci a klíčovou organizaci napříč územím (rezervační systémy, přímé oslovení konkrétních cílových skupin, koordinovaná nabídka cestovním kancelářím a jiným organizacím zajišťujícím příjezdový cestovní ruch).

Významným inovativním prvkem pro území LAG Podralsko je vznikající Geopark Ralsko s jedinečným souborem územních hodnot, které představují vysoký interpretační potenciál území. Ten lze shrnout do čtyř hlavních oblastí:

- (1) Geologie a vztah člověka ke krajině – krajina železné rudy a pískovce
- (2) Historie území a zaniklé obce
- (3) Přírodní bohatství a ekologie – chráněná území a rezervace, obora Židlov
- (4) Volnočasové aktivity a sport

Geopark Ralsko získal v loňském roce status kandidátského geoparku a na jaře příštího roku bude usilovat o certifikát národní geopark a zapojení do sítě národních geoparků ČR.

Za inovativní lze rovněž považovat propojení těchto zcela protikladných hodnot území LAG Podralsko (vojenská historie, těžba strategické suroviny, sociální problematika, sklářství, Máchův kraj, apod.) do jednoho vzájemně provázaného funkčního společensko-ekonomického systému.

Důležitá je rovněž efektivní spolupráce místní samosprávy s podnikatelskými subjekty a neziskovým sektorem při vytváření produktů cestovního ruchu, územním rozvoji či kulturním, sportovním a společenském dění. Modelovým příkladem inovativního přístupu jsou aktivity obce Brniště, ZOD Brniště

a Podralského nadačního fondu ZOD v Brništi a jejich dlouhodobá vize zemědělsko – ekologického zábavního a vzdělávacího parku.

Několik opatření návrhové části SCLLD také směřuje do oblasti rozvoje efektivní veřejné správy a budování systému smart administration společným postupem na celém území MAS, což vede k posilování důležitého partnerství veřejného a soukromého sektoru, k posilování funkcí občanské společnosti a k užšímu spojení funkčního partnerství samospráv v řešeném území.

Z hlediska tvorby SCLLD byla použita pro hodnocení důležitosti analytických výroků a pro prioritizaci opatření návrhové části inovativní bodovací metoda, která umožnila stanovení priorit SCLLD a zajistila logickou provázanost analytické a návrhové části SCLLD.

Vzájemné možné vazby specifických cílů i opatření jednotlivých strategických cílů je znázorněno v koincidenční matici. Následující tabulka koincidenční matice ukazuje, nakolik jsou vzájemně provázána opatření v rámci jednoho specifického cíle, případně více specifických cílů definovaných strategií. Vzájemná vazba resp. Intenzita vazeb mezi opatřeními strategie je v koincidenční matici vyjádřena v několika úrovních (0-žádná vazba, 1-slabá vazba, 2-silná vazba/prokazatelná návaznost, vzájemná podmíněnost).

TABULKA 43: KOINCIDENČNÍ MATICE STRATEGICKÉHO CÍLE 1

Matice CLLD		Rozvinutá a kvalitní infrastruktura na území MAS				Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání		Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě				Podpora prorodinných opatření	Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku		Příjemný vzhled obcí na území MAS				Příznivé a kvalitní životní prostředí		
		Opravy a budování	Opravy a dobudování	Rekonstrukce a výstavba	Zajištění dopravní	Zabezpečení kvalitního a dostupného	Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury	Rozvoj sociálních služeb na území	Zajištění kvalitní a dostupné zdravotní péče	Pestrá nabídka akcí, podpora spolkové činnosti	Opravy a budování sportovišť a	Rozvoj podmínek pro růst bytového	Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti	Růst kvality a modernizace veřejné správy a občanských	Zajištění bezpečnosti v obcích	Opravy kulturních zařízení a	Péče o veřejná prostranství a zelen v obcích	Opravy kulturních a sakrálních památek	Zvyšování energetických úspor	Efektivní nakládání s odpady	Péče o vodní toky a plochy
1.1 Rozvinutá a kvalitní infrastruktura na území MAS	Opravy a budování kanalizace v obcích	X	2	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	1	2
	Opravy a dobudování vodovodní sítě v obcích	2	X	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	1	2
	Rekonstrukce a výstavba chodníků, komunikací a mostů	1	1	X	2	1	0	0	0	0	1	2	0	0	1	1	2	1	0	0	1
	Zajištění dopravní obslužnosti na území MAS	1	1	2	X	1	1	1	1	1	0	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0
1.2 Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání	0	0	1	1	X	2	0	0	1	1	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0
	Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury rozvoje vzdělávání a celoživotní	0	0	0	1	2	X	0	0	1	1	2	2	1	0	1	0	0	1	0	0
1.3 Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	Rozvoj sociálních služeb na území MAS	0	0	0	1	0	0	X	2	1	0	1	2	1	1	1	0	0	0	0	0
	Zajištění kvalitní a dostupné zdravotní péče	0	0	0	1	0	0	2	X	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pestrá nabídka akcí, podpora spolkové činnosti	0	0	0	1	1	1	1	0	X	2	1	1	1	0	2	1	1	0	0	0
	Opravy a budování sportovišť a	0	0	1	0	1	1	0	0	2	X	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0

	dětských hřišť																				
	Rozvoj podmínek pro růst bytového fondu	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	X	2	1	1	1	2	0	1	1	0
1.4 Podpora prarodinných opatření	Podpora prarodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	0	0	0	1	2	2	2	1	1	2	2	X	1	1	1	1	0	1	1	0
1.5 Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	X	2	1	1	1	1	1	1
	Zajištění bezpečnosti v obcích	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	2	X	1	1	0	0	1	1
1.6 Příjemný vzhled obcí na území MAS	Opravy kulturních zařízení a veřejných budov	1	1	1	0	0	1	1	0	2	0	1	1	1	1	X	1	1	2	1	0
	Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích	1	1	2	1	0	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	X	2	0	1	1
	Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	2	X	0	0	0
1.7 Příznivé a kvalitní životní prostředí	Zvyšování energetických úspor	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	2	0	0	X	0	0
	Efektivní nakládání s odpady	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	X	1
	Péče o vodní toky a plochy na území	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	X

TABULKA 44: KOINCIDENČNÍ MATICE STRATEGICKÉHO CÍLE 2

Matice CLLD		2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch			2.2: Nové produkty a služby cestovního ruchu	
		2.1.1: Rozvoj ubytovacích a stravovacích služeb všech úrovní na území MAS	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	2.2.1 Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu	2.2.2: Rozvoj a řízení spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti cestovního ruchu
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.1: Rozvoj ubytovacích a stravovacích služeb všech úrovní na území MAS	X	2	2	2	2
	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	2	X	2	2	2
	2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	2	2	X	2	2
2.2: Nové produkty a služby cestovního ruchu	2.2.1 Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu	2	2	2	X	2
	2.2.2: Rozvoj a řízení spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti cestovního ruchu	2	2	2	2	X

TABULKA 45: KOINCIDENČNÍ MATICE STRATEGICKÉHO CÍLE 3

Matice CLLD		3.1: Dostatek připravených ploch pro zájemce z řad		3.2: Rozvoj zaměstnanosti				3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání		
		3.1.1: Využití objektů typu brownfields	3.1.2: Využití bývalého vojenského prostoru	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	Podpora ek. hospodaření v krajině, zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	3.2.4: Podpora regionálních produktů a vzniku prodejen regionálních produktů, resp. jejich zařazení do obchodní sítě	3.3.1: Investice do zemědělských podniků	3.3.2: Zemědělská infrastruktura	Spolupráce dodavatelů a zpracovatelů v řetězu, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
3.1: Dostatek připravených ploch pro zájemce z řad podnikatelů	3.1.1: Využití objektů typu brownfields	X	2	2	1	1	1	2	2	2
	3.1.2: Využití bývalého vojenského prostoru	2	X	2	1	1	1	2	2	2
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	2	2	X	2	2	2	2	2	2
	3.2.2: Podpora ek. hospodaření v krajině, zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření	1	1	2	X	2	2	2	2	2
	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezam. a soc. začleňování ve venkovských oblastech	1	1	2	2	X	2	2	1	2
	3.2.4: Podpora regionálních produktů a vzniku prodejen reg. produktů, resp. jejich zařazení do obchodní sítě	1	1	2	2	2	X	2	2	2
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků	2	2	2	2	2	2	X	2	2
	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	2	2	2	2	1	2	2	X	2

	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetěží, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	2	2	2	2	2	2	2	2	X
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3.6 Vazba na strategické dokumenty

3.6.1 Strategické dokumenty na místní úrovni

Z celkového počtu 62 obcí, které se nacházejí v územní působnosti LAG Podralsko jich 46 má strategický rozvojový dokument, místní program obnovy, resp. rozvoje obce nebo minimálně Akční plán rozvoje. Jejich přehled ukazuje následující tabulka.

TABULKA 46: PRO OBCÍ NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO (R. 2015):

Obec	Program obnovy venkova		
	ano	ne	Název dokumentu
Bělá	1		Strategický plán města (od r. 2006), Akční plán města (od r. 2010)
Blatce	1		Plán investičních akcí 2014 – 2020
Bohatice	1		Místní program obnovy vesnice, Návrh hospodářského a sociálního rozvoje obce Bohatice na období 2011 - 2015
Brniště	1		Koncepce projednána v r. 2015 na zastupitelstvu + Vize Podralského nadačního fondu ZOD
Cetenov	1		
Cvikov		1	
Čistá	1		
Doksy	1		Plán rozvoje města Doksy
Dubá	1		Strategický plán rozvoje města Dubá
Dubnice	1		
Hamr na Jezeře	1		Program rozvoje obce Hamr na Jezeře na rok 2015 - 2020
Holany	1		MÍSTNÍ PROGRAM OBNOVY VESNICE
Horní Libchava	1		Program rozvoje obce Horní Libchava na rok 2015 - 2020
Horní Police	1		Místní program obnovy vesnice a Návrh hospodářského a sociálního rozvoje obce Horní Police
Chlum	1		Program obnovy vesnice obce Chlum
Jablonné v Podještědí	1		
Jestřebí	1		Strategický rozvojový plán obce
Kozly		1	
Kravaře	1		
Krompach		1	
Kunratice u Cvikova		1	
Kvítkov	1		Program rozvoje obce Kvítkov na rok 2015 - 2020
Velenice	1		Program rozvoje obce Velenice na rok 2015 - 2020
Mařenice	1		Program rozvoje obce Mařenice na rok 2015 - 2020
Mimoň	1		Program rozvoje města Mimoň
Noviny pod Ralskem	1		
Nový Bor	1		Program rozvoje města Nový Bor

Obec	Program obnovy venkova		
	ano	ne	Název dokumentu
Okna	1		Místní program obnovy venkova – OBEC OKNA
Osečná	1		
Pertoltice pod Ralskem		1	
Plužná	1		Program rozvoje obce Plužná na rok 2015 - 2020
Polevsko	1		Program rozvoje obce Polevsko na rok 2015 - 2020
Provoďín	1		
Ralsko	1		Akční plán „Program rozvoje města Ralsko“
Rokytá	1		
Skalka		1	
Sloup v Čechách	1		
Stružnice	1		Místní program obnovy a rozvoje vesnice Stružnice
Stvolínky	1		Místní program obnovy vesnice pro obec STVOLÍNKY
Svojkov	1		Program rozvoje obce Svojkov
Tachov	1		Program rozvoje obce Tachov na rok 2014 - 2020
Tuhaň	1		
Velká Bukovina		1	
Velký Valtinov	1		
Volfartice	1		Místní program obnovy vesnice
Zahrádky	1		Program rozvoje obce Zahrádky na rok 2015 - 2020
Zákupy	1		Strategický plán rozvoje města Zákupy
Žandov	1		
Dolní Krupá	1		
Chotovice		1	
Stráž pod Ralskem	1		Strategický plán rozvoje Města Stráž pod Ralskem
Vrchovany		1	
Bezděz	1		
Blíževedly		1	
Březovice		1	
Luka		1	
Radvanec		1	
Sosnová	1		Program obnovy vesnice, návrh hospodaření a sociálního rozvoje obce Sosnová
Ždírec	1		Místní program obnovy venkova na období 2012 – 2015 obec Ždírec
Chorušice	1		Místní program obnovy vesnice
Mšeno u Mělníka	1		Strategický plán rozvoje města Mšena 2014 - 2019
Bítouchov		1	
Celkem	48	14	

Po celkové analýze jednotlivých dokumentů lze vysledovat následující zaměření specifických cílů obcí:

Technická infrastruktura

Opatření:

Rekonstrukce místních komunikací a mostů
Rekonstrukce veřejného osvětlení
Zajištění dopravní obslužnosti
Kanalizace
Rekonstrukce a dobudování vodovodních sítí

Občanská vybavenost

Opatření:

Kvalitní a dostupná zdravotní péče
Rozvoj sociálních služeb
Opravy a budování sportovišť a dětských hřišť
Kvalitní a dostupné vzdělávání
Dostatek kulturních a sportovních akcí, nabídka volnočasových aktivit v obcích
Podpora spolkové činnosti
Rozvoj podmínek pro růst bytového fondu na území MAS

Efektivní a komunikující veřejná správa

Opatření:

Modernizace veřejné správy (elektronizace, rozhlas, internet)
Zajištění bezpečnosti v obcích (kamerový systém, bezpečnost silničního provozu, IZS...)

Životní prostředí

Opatření:

Zvyšování energetických úspor
Efektivní nakládání s odpady
Péče o vodní toky a plochy na území MAS

Vzhled obcí

Opatření:

Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích
Opravy kulturních zařízení, veřejných budov

Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Opatření:

Opravy kulturních a sakrálních památek
Údržba národních a nemovitých kulturních památek, památkových zón a rezervací

Rozvoj cestovního ruchu

Opatření:

Rozvoj doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch
Budování cyklostezek, turistických a naučných stezek, hipostezek a podobných atraktivit
Rozvoj ubytovacích služeb
Rozvoj spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti CR
Využití atraktivit území k rozvoji nových produktů CR

Podpora podnikání, rozvoj ekonomického potenciálu měst a obcí**Opatření:**

Využití objektů typu brownfields
Využití bývalého vojenského prostoru
Podpora drobného podnikání v obcích
Podpora regionálních produktů

Rozvoj lidských zdrojů, zaměstnanost**Opatření:**

Řešení problémů sociálně vyloučených lokalit na území LAG Podralsko
Prevence sociálně patologických jevů
Sociální začleňování, zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce
Rozvoj sektoru sociální ekonomiky
Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Zemědělství a lesnictví**Opatření:**

Podpora ekologického hospodaření v krajině
Podpora zemědělských subjektů
Zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření
Podpora agroturistiky
Obnova lesních porostů po kalamitách
Neproduktivní investice v lesích (naučné stezky, rozhledny, infotabule...)

3.6.2 Strategické dokumenty na mikroregionální úrovni

V následujícím textu jsou uvedeny dokumenty, jež byly zkoumány v rámci zpracování dokumentu, včetně cílů těchto dokumentů. Na tomto základě můžeme říci, že SCLLD LAG Podralsko, resp. její návrhová část, je plně v souladu se strategickými dokumenty mikroregionů na území MAS.

Rozvojová studie Mikroregionu Podralsko

Cíle:

Technická a dopravní infrastruktura
Cestovní ruch, sport, rekreace
Lidské zdroje
Životní prostředí
Zemědělství a rozvoj venkova

Plán rozvoje cestovního ruchu Máchova kraje

Cíle:

Spolupráce k rozvoji cestovního ruchu
Infrastruktura cestovního ruchu
Destinační management

Strategický plán Svazku obcí Peklo

Cíle:

Zvyšovat atraktivnost života v regionu, stabilizovat bydlení obyvatelstvo, zlepšovat životní podmínky - učinit z obcí mikroregionu místo, kde lidé přirozeně chtějí a mohou žít.

Posilovat místní ekonomiku, vytvářet nové pracovní příležitosti, zvyšovat rozmanitost zdrojů příjmu, podporovat podnikatelské aktivity v obcích.

Usilovat o uchování kvality přírodního prostředí, zabránit snižování hodnoty kulturní krajiny, zachovat její venkovský ráz, snižovat negativní důsledky restrukturalizace zemědělské činnosti.

Rozvíjet potenciál cestovního ruchu, jeho technickou infrastrukturu, služby a programy pro návštěvníky.

Projektové vize Svazku obcí Novoborska na období 2012 – 2020

Cíl: spolupráce při rozvoji cestovního ruchu

Strategie rozvoje Mikroregionu Benešovska

Priorita 1: Rozvoj sídel

Cíle:

- zvýšení atraktivity území pro obyvatele a stabilizace osídlení
- zkvalitnění kulturního prostředí a zvýšení sociální vybavenosti obcí infrastrukturou
- zvýšení investic do infrastruktury v sídlech mikroregionu

Priorita 2 – Ekonomický rozvoj

Cíle:

- udržení a posílení ekonomické základny mikroregionu
- stabilizace stávajících a vznik nových ekonomických aktivit v území
- vznik pracovních míst a zlepšení struktury nabídky pracovních míst

Priorita 3 – Zlepšení a zatraktivnění vzhledu krajiny s důrazem na udržení stávajícího cenného přírodního potenciálu území a architektonické kvality sídel

Cíle:

- snížení podílu neudržované půdy v území
- stabilizace a stimulace hospodařících subjektů podporou mimoprodukčních zemědělských a nezemědělských aktivit
- Zlepšit vzhled sídel rekonstrukcí počtu objektů vhodných pro další využití a realizovat rekonstrukce a obnovy návsi, veřejných prostranství.

Priorita 4: Aktivizace mikroregionu a rozvoj spolupráce

Cíle:

- posílení vnitřní soudržnosti a identity mikroregionu budováním formálních a neformálních institucionálních vazeb mezi subjekty uvnitř i vně mikroregionu.

Integrovaný strategický plán území mikroregionu ČeskokamenickoPriorita 1: Rozvoj sídel

Cíle:

- udržení a posílení diverzity ekonomické základny mikroregionu
- stabilizace stávajících a vznik nových ekonomických aktivit v území, zejména v malých obcích
- vznik pracovních míst a zlepšení struktury nabídky pracovních míst

Priorita 2: Ekonomický rozvoj

Cíle:

- zvýšení atraktivity území pro obyvatele a stabilizace osídlení
- zkvalitnění kulturního prostředí a zvýšení vybavenosti měst a obcí sociální infrastrukturou
- zvýšení investic do infrastruktury v sídlech mikroregionu

Priorita 3: Aktivizace mikroregionu a rozvoj spolupráce

Cíle:

- posílení vnitřní soudržnosti a identity mikroregionu budováním formálních a neformálních institucionálních vazeb mezi subjekty uvnitř i vně mikroregionu.

Strategie rozvoje Euroregionu Nisa 2014 – 2020Priorita 1: Dopravní dostupnost

Silniční doprava

- Společné plánování rozvoje silniční sítě a koordinace investic, spolupráce v oblasti bezpečnosti silničního provozu
- Investice do nových a zlepšení stavu stávajících přeshraničních silničních spojení

Železniční doprava

- Investice do nových a modernizace stávajících přeshraničních železničních spojení
- Vznik a rozvoj společných dopravních a turistických nabídek a jejich účinná propagace
- Zjednodušení podmínek a schválení vozidel pro přeshraniční provoz

Priorita 2: Hospodářství a cestovní ruch

Hospodářství

- Přeshraniční podpora inovací
- Podpora hospodářské spolupráce a prezentace společného hospodářského prostoru

Cestovní ruch

- Koordinace rozvoje cestovního ruchu v ERN
- Investice do infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- Vytváření a propagace přeshraničních nabídek a produktů cestovního ruchu

Energetika

- Přeshraniční transfer zkušeností v oblasti energetiky a jejich rozšíření v regionu

Priorita 3: Životní prostředí

Čistá Nisa

- Spolupráce v oblasti ochrany přírody, především v čištění vod
- Rekreační využití Lužické Nisy a dalších vodních toků

Lesy

- Spolupráce v ekologickém vzdělávání a lesní pedagogice
- Vzdělávání a zvyšování kvalifikace odborných pracovníků v oblasti lesnictví a ochrany přírody
- Udržitelné využívání lesů
- Spolupráce při přírodních katastrofách a jejich prevence

Priorita 4: Bezpečnost

Krizový management

- Vytvoření účinného systému krizového řízení schopného rychle reagovat na přeshraniční ohrožení
- Legislativní úprava přeshraničního krizového řízení

Zdravotnické záchranné služby

- Spolupráce zdravotnických záchranných služeb
- Legislativní úprava spolupráce zdravotnických záchranných služeb přes hranice

Veřejné zdraví

- Výměna informací v oblasti veřejného zdraví

Veřejná bezpečnost a spravedlnost

- Rozvoj spolupráce v oblasti bezpečnosti a spravedlnosti

Priorita 5: Kultura a vzdělávání

Školství

- Rozvoj jazykového vzdělávání
- Společné vzdělávací aktivity a jejich propagace

Knihovny

- Spolupráce knihoven a zpřístupnění kulturního dědictví obyvatelům euroregionu

Památky

- Spolupráce v památkové péči
- Zvýšení povědomí o památkách u široké veřejnosti

Historie

- Spolupráce v oblasti poznávání společné historie
- Zprostředkování poznání společné historie veřejnosti

Podpora různorodé spolupráce občanské společnosti

Spolupráce people-to-people

3.6.3 Strategické dokumenty na krajské úrovni

Vzhledem k tomu, že území LAG Podralsko spadá do území tří krajů, byly v rámci zpracování dokumentu zhodnoceny 3 programy rozvoje krajů. I zde jsou uvedeny spolu s rozvojovými cíli dokumentů, které jsou plně kompatibilní s cíli a opatřeními návrhové části strategie MAS.

Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020, aktuální znění

Cíle:

Dynamická a konkurenceschopná ekonomika

Kvalitní a zdravé lidské zdroje

Komplexní a kvalitní infrastruktura

Zdravé životní prostředí bez zátěží

Udržitelný rozvoj územní a občanské společnosti

Program rozvoje Ústeckého kraje 2014-2020

Cíle:

Stabilizovat výkonnost regionální ekonomiky a zastavit zaostávání konkurenceschopnosti kraje vůči ostatním částem Česka Rozvojová studie Mikroregionu Podralsko.

Zkvalitněním poskytovaných veřejných služeb vytvořit podmínky pro kvalitní život všech skupin obyvatel

Vybudovat kvalitní, dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou infrastrukturu a zlepšit životní prostředí v kraji

Zatraktivnit města z pohledu obyvatel, návštěvníků a investorů a zlepšit fyzické a sociální prostředí deprivovaných částí měst

Stabilizovat znevýhodněné části kraje z hlediska jejich vybavenosti, ekonomického a sociálního rozvoje a využití krajiny.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje

Cíle:

Produkční základna a ekonomický rozvoj

Infrastruktura

Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

Životní prostředí

Rozvoj lidských zdrojů

Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

3.7 Akční plán s popisem programových rámců opatření (fichí) CLLD

Pro každý z relevantních operačních programů podporovaných z fondů EU je v rámci SCLLD LAG Podralsko vypracován samostatný programový rámec, který je v souladu s příslušnými operačními programy na období 2014+.

Klíčové oblasti rozvoje území a z nich vzešlé specifické cíle a opatření ve strategické části SCLLD vycházejí ze zjištění, která jsou podložena analytickou částí SCLLD metodou komunitně vedeného místního rozvoje. Tyto klíčové oblasti, specifické cíle a opatření jsou ale mnohem širší, více cíleně územně zaměřené a v některých aspektech odlišné od možností, které poskytují jednotlivé OP, jež jsou povinným základem tvorby jednotlivých programových rámců. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k rozpracování dalších programových rámců v rámci SCLLD.

LAG Podralsko má možnost financovat Strategii komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko prostřednictvím programových rámců ve čtyřech operačních programech. Jedná se o Operační program zaměstnanost (OP Z), Integrovaný regionální operační program (IROP), Program rozvoje venkova (PRV) a Operační program životní prostředí (OP ŽP).

Finanční alokace pro jednotlivé programové rámce je určena na období 2016 – 2023, tj. 8 let.

Předpokládaná alokace:

IROP – 96,606 tis. Kč

PRV – 65,196 tis. Kč, z toho 19.2.1: 62 226, 926 tis. Kč, 19.3.1: 2 969, 004 tis. Kč

OP Z – 13,620 tis. Kč (horní limit 17,706 tis. Kč)

OP ŽP - 21,938 tis. Kč – programový rámec nevytvořen pro nedostatečnou podporu v analytické části SCLLD. I přes opakovaná šetření nebyl zjištěn zájem z území o daná opatření.

Celková předpokládaná alokace: 175 422, 000 tis. Kč (OP ŽP nezapočítán)

TABULKA 47: PŘEHLED SPECIFICKÝCH CÍLŮ LAG PODRALSKO

Přehled specifických cílů			
Strategické cíle	1. Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel	2 Rozvinutý cestovní ruch na území MAS	3 Rozvinutá ekonomická základna
Specifické cíle	1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura na území MAS	2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	3.1: Dostatek připravených ploch pro zájemce z řad podnikatelů
	1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	2.2: Nové produkty a služby cestovního ruchu	3.2: Rozvoj zaměstnanosti
	1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě		3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání
	1.4: Podpora prarodinných opatření		
	1.5: Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku		
	1.6: Příjemný vzhled obcí na území MAS		

Jednotlivé cíle SCLLD LAG Podralsko budou realizovány jednak Programovými rámci (tzn. výzva a výběr projektů přímo v regionu z alokace rezervované pro Strategii LAG Podralsko), dále s pomocí projektů spolupráce MAS (PRV) a individuálními projekty, kde bude LAG Podralsko žadatelem a koordinátorem. LAG Podralsko bude také poskytovat podporu a poradenství dalším subjektům v území, které se budou podílet na naplnění Strategie.

Pro každý z relevantních dotačních programů podporovaných z fondů EU je v rámci SCLLD LAG Podralsko vypracován samostatný programový rámec, který je v souladu s dotačními programy na období 2014 – 2020. V rámci SCLLD LAG Podralsko jsou rozpracovány Programové rámce související s uplatňováním metody komunitně vedeného místního rozvoje v implementačním procesu tak, jak je popsán v implementační části této strategie. Jedná se o **Programové rámce Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost a Programu rozvoje venkova.**

Jak bylo uvedeno, obsah těchto Programových rámců musí být v souladu s dotačními programy na období 2014 – 2020.

Klíčové oblasti rozvoje území a z nich vzešlé strategické cíle, specifické cíle a opatření, která jsou obsahem návrhové části SCLLD LAG Podralsko, vycházejí ze zjištění podložených analytickou částí SCLLD - metodikou komunitně vedeného místního rozvoje. Strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou v návrhové části mnohem širší, více cíleně územně zaměřená a v některých aspektech odlišná od možností, které poskytují dotační programy, jež jsou povinným základem tvorby jednotlivých programových rámců.

3.7.1 Programový rámec Integrovaný regionální operační program

Komunitně vedený místní rozvoj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) může být realizován v Prioritní ose 4, **specifický cíl 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.**

Tato prioritní osa podporuje aktivity z prioritních os 1, 2 a 3, konkrétně z následujících specifických cílů:

- 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
- 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof
- 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi
- 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
- 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví
- 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
- 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví
- 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje

Problematika, kterou řeší IROP, souvisí prakticky se všemi strategickými cíli rozvoje území působnosti LAG Podralsko a s většinou cílů specifických. Nemusí se jednat o zaměření celého opatření v rámci specifických cílů.

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura

Opatření 1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury

Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 1.2 IROP: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy (zvýšení bezpečnosti železniční, silniční, cyklistické a pěší dopravy).

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání

Opatření 1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 2.4 IROP: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě

Opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 2.1 IROP: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi

Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna

Specifický cíl 3.2: Rozvoj zaměstnanosti

Opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 2.2 IROP: Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

3.7.1.1 Návaznost řešených opatření IROP na analytickou část

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura

Opatření 1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury

Vazba na analytickou část: popsán špatný stav chodníků, resp. chybějící chodníky pro zvýšení bezpečnosti v obci, cyklostezky (kapitola 2.4 Doprava)

V řadě obcí (Mšeno, Brniště, Žandov, Jestřebí, Stvolínky, Osečná...) existují záměry propojení odloučených částí obce s centrem pomocí vybudování nebo rekonstrukce cyklotras, což souvisí s rostoucím zájmem občanů o využití cyklotras k dopravě buď přímo do zaměstnání, za službami nebo do školy, popř. alespoň k zastávce autobusové dopravy do centra obce. (Podkapitola 2.4.1 Silniční doprava)

SWOT analýza ke kapitole 2.4 Doprava, zejména slabé stránky - špatný stav chodníků nebo chybějící chodníky pro zvýšení bezpečnosti v obci a příležitosti - podpora rozvoje kombinované dopravy, využití prostředků z EU na rozvoj dopravní infrastruktury, podpora alternativních typů dopravy, šetrných k životnímu prostředí.

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání

Opatření 1.2.2: zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Vazba na analytickou část: V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutně k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Z řady základních a středních škol byl zaznamenán požadavek rekonstrukce a vybavení odborných učeben, např. přírodovědných a jazykových, školy mají rovněž zájem o pořizování venkovních přírodovědných učeben. (Kapitola 2.8 Život v obcích, podkapitola 2.8.3 Vzdělávání a školství)

SWOT analýza ke kapitole 2.8 Život v obcích, zejména následující oblasti: slabé stránky - nepřipravenost MŠ na vývoj počtu dětí v silných ročnících, nižší vybavenost odborných učeben na venkovských základních školách. Příležitosti - zkvalitňování školské infrastruktury (vybavení tříd ad.), rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství a vzdělávání. Hrozby - migrace obyvatel a úbytky dětí ve školách během školního roku, uzavření malých škol.

Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

Specifický cíl 1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě

Opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

Vazba na analytickou část: Na území je absence několika sociálních služeb. Jedná se o tísňovou péči, denní stacionáře, týdenní stacionáře, telefonní krizovou pomoc, kontaktní centra, služby následné péče, sociální terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace. Tyto služby buď na území úplně chybí, nebo jsou zastoupeny v malém množství. Větší obce (Nový Bor, Mšeno, Brniště, Jablonné v Podještědí...) postrádají komunitní a polyfunkční centra.

Z hlediska cílové skupiny Osoby se zdravotním postižením je za prioritní považována potřebnost služeb zajišťovaných v přirozeném prostředí klienta (osobní asistence, terénní pečovatelská služba), dále služeb rané péče, hospicové péče a denního stacionáře. Za další prioritu je považováno mapování a odstraňování bariér, které znesnadňují život zdravotně postižených občanů.

Pro znevýhodněné skupiny občanů byla ze strany obcí rovněž evidována potřeba vzniku sociálního bydlení. (Kapitola 2.8 Život v obcích, podkapitola 2.8.2 Sociální a zdravotní služby).

SWOT analýza ke kapitole 2.8 Život v obcích, zejména následující oblasti: Silné stránky - dobrá práce neziskových organizací v sociální oblasti i v oblasti spolkového života v obcích, ochota obcí řešit sociální problémy občanů, kvalitní práce odborů sociálních služeb měst na území LAG Podralsko (dobrá spolupráce, komunikace, vstřícnost), dobře nastavený a organizovaný systém řízení rozvoje sociálních služeb, elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb. Slabé stránky - chybějící možnosti dostupného sociálního bydlení, nedostatečné zajištění sociálních služeb u menších obcí, nedostatečná kapacita pečovatelské služby, nízká informovanost o sociálních službách, nižší míra služeb pro klienty cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením. Příležitosti - prohloubení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli, sociálních služeb a zdravotní péče, zlepšení komunikace a informovanosti mezi NNO, Lbc. krajem i mezi městy), možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi, svazky obcí, ale i meziregionální spolupráce, spojení obcí a vytvoření sítě dostupného bydlení, aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti, potřeba mapování, odstraňování a nevytváření bariér, které znesnadňují život zdravotně postiženým, zkvalitnění a rozšíření služeb včetně vzdělávání zaměstnanců, získávání zaměstnanců pro poskytování sociálních služeb. Hrozby - Nedostatečné finanční zdroje pro poskytovatele i pro uživatele sociálních a zdravotních služeb.

Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna

Specifický cíl 1.4: Rozvoj zaměstnanosti

Opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Vazba na analytickou část: Zájem o zahájení samostatné výdělečné činnosti. Poptávka po informacích o možnostech zahájení samostatné výdělečné činnosti za podpory Úřadu práce ČR se nesnižuje, ale naopak dlouhodobě roste.

Mezi podnikajícími subjekty i NNO roste zájem o rozšiřování a zakládání sociálních podniků, které by mohly v období 2015 a dále významně přispět ke snižování nezaměstnanosti. Existující sociální podniky na území LAG Podralsko se zabývají především venkovními úklidovými pracemi a komunálními službami. Zaměření stávajících zájemců o sociální podnikání je např. na chráněné dílny a výrobu a prodej regionálních produktů.

Působení množství významných firem se zahraniční účastí, jež se řadí k zaměstnavatelům nad 500 zaměstnanců a mohly by tedy přispět ke snížení nezaměstnanosti v území. V této kategorii zaměstnavatelů se jedná o subjekty, které nejčastěji nepožadují specifické profese, ale především manuální zručnost a zdravotní způsobilost a dispozice pracovníků.

Na území LAG Podralsko se nachází řada sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených lokalit, a to zejména ve městě Ralsko, Mimoň a sousední obec Pertoltice pod Ralskem, Zákupy, Stráž pod Ralskem a Nový Bor. Obyvatelé těchto lokalit mají většinou jen základní vzdělání a právě v těchto lokalitách je nejvyšší míra nezaměstnanosti. (Kapitola 2.9 Podnikání, výroba zaměstnanost)

SWOT analýza ke kapitole 2.9 Podnikání, výroba zaměstnanost), zejména následující oblasti: Slabé stránky - vyšší míra nezaměstnanosti v území, zařazení řady obcí mezi hospodářsky slabé oblasti, malé množství živnostníků, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů, množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, nízká kupní síla obyvatel, velké množství sociálně vyloučených lokalit. Příležitosti - rozvoj sociálních podniků, rozvoj a podpora podnikání, s rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele, rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch). Hrozby - zhoršení ekonomické situace, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů, odliv obyvatel do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí, dovoz levných výrobků – zemědělských, textilních, apod.

3.7.1.2 Vazba na horizontální témata PR IROP

Horizontální témata v PR IROP jsou sledována ze tří základních pohledů:

1) Rovné příležitosti a nediskriminace

Horizontální principy pro oblast rovných příležitostí a nediskriminace budou pozitivně ovlivněny projekty realizovanými v programovém rámci CLLD prioritní osy 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu v několika opatřeních, především v opatření 1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení kde bude budována infrastruktura za účelem posilování klíčových kompetencí všech osob zapojených do vzdělávání. Pozitivní dopad bude mít i opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS a opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech, kdy zaměstnání osob cílových skupin sociálních podniků povede k jejich začlenění a tím posílení rovných příležitostí a nediskriminace těchto osob na trhu práce.

Všechna opatření CLLD LAG Podralsko výše neuvedená, mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast rovných příležitostí a nediskriminace.

2) Rovné příležitosti mužů a žen

Pozitivní dopad projektů realizovaných v rámci integrovaného nástroje CLLD se projeví v oblasti rovných příležitostí mužů a žen zejména při realizaci programového rámce OP Zaměstnanost (uvedeno v podkapitole 3.6.2.2 Horizontální témata PR OP Zaměstnanost), ale při realizaci opatření z programového rámce IROP 1.2.2: zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení, opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS a opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech bude pozitivní vliv rovněž znatelný. Aktivit projektů se mohou účastnit všechny osoby splňující podmínky pro cílové skupiny bez ohledu na další charakteristiky zapojených osob. Všechna opatření přispějí k uplatnění osob z cílových skupin na trhu práce, jejich vzdělávání a tím ke snižování diskriminace a podpoře rovných příležitostí. Všechna opatření CLLD LAG Podralsko výše neuvedená, mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast rovných příležitostí mužů a žen.

3) Udržitelný rozvoj

Dopad realizace projektů do oblasti udržitelného rozvoje bude pozitivní zejména v opatření 1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury, které svým charakterem přispívá k rozvoji udržitelné dopravy. Všechna další opatření CLLD LAG Podralsko výše neuvedená, mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast udržitelného rozvoje.

3.7.1.3 Rozvinutá a kvalitní infrastruktura

TABULKA 48: SPECIFICKÝ CÍL ROZVINUTÁ A KVALITNÍ INRASTRUKTURA

Specifický cíl strategie:	Rozvinutá a kvalitní infrastruktura
Název opatření:	Opatření 1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury
Vazba na Specifický cíl IROP:	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 1, specifický cíl 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Vazba na Strategické cíle SCLLD:	Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel
Popis opatření:	Východiskem je analytická část, kapitola 2.4 Doprava, vazba podrobně popsána v kapitole 3.7.1.1 Návaznost řešených opatření IROP na analytickou část: Cyklostezky a chodníky ○ Zajištění bezpečné dopravy pro pěší a cyklodopravu v návaznosti na prostředky hromadné dopravy ○ Zajištění dopravní dostupnosti práce, služeb, vzdělávání ○ Využití potenciálu nemotorové dopravy k mobilitě pracovních sil ○ Začlenění sociálně vyloučených lokalit ○ Zajištění bezpečné dopravy pro pěší a cyklodopravu v návaznosti na prostředky

	hromadné dopravy
Omezení:	Nelze financovat: Cyklostrasy pro cestovní ruch, projekty na silnicích 1. třídy
Typy projektů:	Bezpečnost Zvyšování bezpečnosti dopravy, např. bezbariérový přístup, zvuková a jiná signalizace pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací, chodníky. Podporovány budou integrované projekty. Cyklodoprava Výstavba a modernizace cyklostezek v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací, na kterých je vyloučená automobilová doprava. Výstavba a modernizace cyklotras se zaměřením na podporu integrovaných řešení, např. cyklistické pruhy na komunikacích nebo víceúčelové pruhy. Součástí projektu může být budování doprovodné infrastruktury, např. stojanů na kola, úschoven kol, odpočívadel a dopravního značení. Doplňkově lze do projektu zařadit zeleň, např. zelené pásy a liniové výsadby u cyklostezek a cyklotras. Podpořeny mohou být cyklostezky a cyklotrasy sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami. Dle skutečností zjištěných během přípravy SCLLD (komunitní projednávání, zjišťování absorpční kapacity, dotazníková šetření, analýza problémů a potřeb apod.) plánuje LAG Podralsko zaměření projektů především do oblasti cyklodopravy a bezpečnosti.
Příjemci podpory:	Obce; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládáné obcemi; organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí
Minimální/maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální/maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Monitorovací indikátory výstupů:	
Kód NČI 2014+	Název
7 50 01	Počet realizací, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě (realizace)
7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
7 62 00	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola
Monitorovací indikátory výsledků:	
Kód NČI 2014+	Název
7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě

3.7.1.4 Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání

TABULKA 49: SPECIFICKÝ CÍL ZVÝŠENÍ DOSTUPNOSTI A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Specifický cíl strategie:	Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání
Název opatření:	Opatření 1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení (<i>výstavba, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, laboratoří...</i>)
Vazba na Specifický cíl IROP:	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 2, specifický cíl 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Vazba na Strategické cíle SCLLD	Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel
Popis opatření:	Východiskem je analytická část, kapitola 2.8, Život v obcích, podkapitola 2.8.3 Vzdělávání a školství. Vazba podrobně popsána v kapitole 3.7.1.1 Návaznost řešených opatření IROP na analytickou část:
	○ Rozšiřování kapacit pro předškolní vzdělávání - dostupné školství ○ Podpora infrastruktury a vybavení v klíčových kompetencích - základní a středoškolské vzdělávání - dostupné školství
	○ Účinnější přístup ke vzdělávání v celém spektru dovedností a činností (praktické, IT, jazykové, přírodovědné, technické) - vybavení a rekonstrukce odborných učeben (vzdělávací centrum, výuka cizích jazyků...)
	○ Rovný přístup ve vzdělání - posílení kapacity pro SVP
	○ Dostupná nabídka neformálního vzdělávání a celoživotního vzdělávání
Typy projektů	Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání za účelem rozšiřování jejich kapacit – podpora zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a mateřských škol Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit, a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi předškolního věku na trh práce vč. případných úprav venkovního prostranství (zeleň, herní prvky). Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov, učeben a venkovních prostor, pořízení vybavení, kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám. Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov a učeben, školních poradenských pracovišť, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení pro děti se SVP, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám. Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro středoškolské vzdělávání Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v

	oblastech komunikace v cizích jazycích a v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a schopnosti práce s digitálními technologiemi, za účelem zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce. Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v následujících klíčových kompetencích: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Stavební úpravy, pořízení vybavení pro vybudování a zkvalitnění kapacity pro účely dalšího vzdělávání ve vazbě na potřeby sladění nabídky a poptávky na reg. trhu práce. Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového a neformálního vzdělávání: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi Doplňkové aktivity Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady. Na území Působnosti LAG Podralsko byla pomocí komunitních projednávání SCLLD a zejména dotazníkových šetření v obcích a na školách zjištěna potřeba zejména zvyšování kapacit MŠ, budování zařízení pro dětské skupiny předškolního věku, rekonstrukce a vybavení odborných učeben ZŠ a SŠ (gymnázia) a rekonstrukce budov pro neformální vzdělávání.
Příjemci podpory:	Zařízení péče o děti do tří let, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středoškolského vzdělávání, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, nestátní neziskové organizace
Minimální/maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální/maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Monitorovací indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení
Monitorovací indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení (%)
5 01 20	Počet osob využívajících zařízení o děti do 3 let

3.7.1.5 Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě

TABULKA 50: SPECIFICKÝ CÍL DOSTUPNÉ SLUŽBY OBČANSKÉ VYBAVENOSTI V DOSTATEČNÉ KVALITĚ

Specifický cíl strategie:	Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě
Název opatření:	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS
Vazba na specifický cíl IROP:	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 2, specifický cíl 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Vazba na Strategické cíle SCLLD	Strategický cíl 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel
Popis opatření	Východiskem je analytická část, kapitola 2.8, Život v obcích, podkapitola 2.8.2 Sociální a zdravotní služby. Vazba podrobně popsána v kapitole 3.7.1.1 Návaznost řešených opatření IROP na analytickou část: Komunitní centra: Vytvořit zázemí pro zahájení komunitní práce, pro řešení soc. situace jednotlivců v jejich soc. prostředí, vzdělávání, zvyšování kompetencí pro lepší uplatnění na trhu práce, snižování předsudků, sbližování tradic a kultur s cílem začleňování jednotlivců a skupin do společnosti. Prostor pro řešení krizových situací prostřednictvím sociálních služeb. Podpora zařízení, která poskytují služby podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách a současně poskytují zázemí pro služby a sociální práci. Sociální bydlení: Rekonstrukce vhodných objektů za účelem výstavby a přestavby sociálních bytů pro nízkopříjmové skupiny obyvatel, mladé rodiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel.
Omezení	Žadatel doloží zajištění služby registrovaným poskytovatelem sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.
Typy projektů	Podpora rozvoje infrastruktury komunitních center za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Jsou podporována veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci jednotlivců a komunity jako celku. Komunitní centrum poskytuje kombinaci komunitních a veřejných služeb, minimálního základního sociálního poradenství, popřípadě volitelné sociální služby v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociálního začleňování. Komunitní centrum realizuje volnočasové aktivity, kulturní a zájmové akce, které vyplývají z tradic a zvyků dané komunity či krajové oblasti a jsou přístupné všem obyvatelům lokality. Podpora zařízení, která poskytují služby podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách a současně poskytují zázemí pro služby a sociální práci. Sociální bydlení - bude podporováno pořízení bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich adaptace pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení. Sociální bydlení zajišťuje přístup a udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného bydlení. Příklad projektu: Rekonstrukce bytového domu, při které dojde ke změně dispozic

	bytových jednotek za účelem vytvoření sociálních bytů.
	Doplňková aktivita Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů.
Příjemci podpory – sociální služby	Nestátní neziskové organizace, obce; organizace zřizované nebo zakládané obcemi; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí; církve; církevní organizace
Příjemci podpory – sociální bydlení	Obce, nestátní neziskové organizace, církve, církevní organizace
Minimální/maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální/maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Monitorovací indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení (bytové jednotky)
Monitorovací indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce (klienti)
5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení (osoby/rok)
5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů

3.7.1.6 Rozvoj zaměstnanosti

TABULKA 51: SPECIFICKÝ CÍL ROZVOJ ZAMĚSTNANOSTI

Specifický cíl strategie:	Rozvoj zaměstnanosti
Název opatření:	Opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech (<i>podpora sociálního podnikání</i>)
Vazba na Specifický cíl IROP	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 2, specifický cíl 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

Vazba na Strategické cíle SCLLD	Strategický cíl 3: Rozvinutá ekonomická základna
Popis opatření	Východiskem je analytická část, kapitola 2.9, Podnikání, výroba, zaměstnanost. Vazba podrobně popsána v kapitole 3.7.1.1 Návaznost řešených opatření IROP na analytickou část: Podpora lokálních subjektů za účelem vzniku nových a rozvoje existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
Typy projektů	Podpora je cílena na vznik a rozvoj sociálních podniků. Jedná se o aktivity, které umožní sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením vstup na trh práce a do podnikatelského prostředí. Vhodné je provázání investičních potřeb s aktivitami, které v této oblasti budou realizovány prostřednictvím OP Zaměstnanost. IROP bude podporovat nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání. Podpora nemůže být chápána pouze jako dotace na zřízení pracovních míst pro znevýhodněné zaměstnance, ale jde o investiční podporu vznikajících a udržitelných podnikatelských aktivit, které budou nadále ověřovat a rozvíjet koncept a principy sociálního podnikání. Nelze financovat stávající podnikatelské aktivity ani provozní výdaje žadatele. Způsobilé výdaje projektu se týkají pouze rozšíření společnosti. Musí dojít k vytvoření nových pracovních míst pro osoby ze znevýhodněných cílových skupin. Požadován je růst počtu zaměstnaných osob z cílových skupin, který nesmí nastat předchozím snížením stávajícího počtu zaměstnanců. Sociální podnik vytváří nová pracovní místa pro osoby ze znevýhodněných cílových skupin. Celý podnik funguje na principech sociálního podniku, které má uvedené ve svých zakládacích dokumentech. Příklad projektu Zakoupený objekt je rekonstruován, aby v něm mohl být provozován sociální podnik. Při rekonstrukci a nákupu zařízení a vybavení jsou zohledňovány specifické potřeby cílových skupin, např. bezbariérové úpravy prostor, zázemí pro znevýhodněné zaměstnance. Rozšíření kapacity podniku Rekonstrukce objektu, aby v něm mohl být provozován sociální podnik, při rekonstrukci a nákupu zařízení a vybavení jsou zohledňovány specifické potřeby cílových skupin. Ve stávajícím sociálním podniku může dojít k zakoupení nových prostor a rozšíření kapacity podniku nebo sociální podnik začne provozovat novou podnikatelskou aktivitu. Vždy se musí vytvořit nová pracovní místa pro osoby z cílových skupin, vzroste tedy počet zaměstnaných osob z cílových skupin. Aktivity osob samostatně výdělečně činných v sociálním podnikání Osoba samostatně výdělečně činná spadá do znevýhodněných cílových skupin a zároveň splňuje principy sociálního podnikání. Realizací projektu vznikne nová podnikatelská aktivita nebo dojde k rozšíření nabízených produktů a služeb. Žadatel předkládá se žádostí o podporu podnikatelský plán.
Příjemci podpory:	Osoby samostatně výdělečně činné, malé a střední podniky, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané DSO, nestátní neziskové organizace, církve a církevní organizace.
Minimální/ maximální výše	

celkových způsobilých výdajů	Minimální/maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena ve Výzvě MAS.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Monitorovací indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu
1 01 02	Počet podniků pobírajících granty
1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích
1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny (FTE)
1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu (podniky)
1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
Monitorovací indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním

3.7.2 Programový rámec Operační program Zaměstnanost

Komunitně vedený místní rozvoj v rámci Operačního programu Zaměstnanost (dále jen OP Z) může být realizován v investiční prioritě 2.3, specifickém cíli 2.3.1 „Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech“.

V rámci zpracovávání SCLLD byly na území LAG Podralsko identifikovány problematiky sociálního začleňování, nezaměstnanosti a prorodinných opatření jako jedny z nejdůležitějších.

U OPZ jsou prokazatelné i vazby na jiné OP, zejména IROP (sociální problematika, vzdělání, sociální podniky), PRV (zemědělská činnost – zaměstnanost a podpora drobným podnikatelům) i OP VVV (MAP, individuální projekty, zaměřené zejména na sociální inkluzi).

Pro aktivity realizované v OPZ v rámci CLLD jsou odpovídající dílčí části strategického cíle č. 1 Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel a strategického cíle č. 3 Pestrá podnikatelská základna podpořená vhodnými podmínkami pro rozvoj podnikání, dostatek pracovních míst.

3.7.2.1 Návaznost řešených opatření OPZ na analytickou část

Strategický cíl: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

1) *Specifický cíl SCLLD: 1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě*

1.1) Opatření SCLLD: 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

Vazba opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Vazba na analytickou část: Na území je absence několika sociálních služeb. Jedná se o tísňovou péči, denní stacionáře, týdenní stacionáře, telefonní krizovou pomoc, kontaktní centra, služby následné péče, sociální terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace. Tyto služby buď na území úplně chybí, nebo jsou zastoupeny v malém množství. Větší obce (Nový Bor, Mšeno, Brniště, Jablonné v Podještědí...) postrádají komunitní a polyfunkční centra.

Z hlediska cílové skupiny Osoby se zdravotním postižením je za prioritní považována potřebnost služeb zajišťovaných v přirozeném prostředí klienta (osobní asistence, terénní pečovatelská služba), dále služeb rané péče, hospicové péče a denního stacionáře. Za další prioritu je považováno mapování a odstraňování bariér, které znesnadňují život zdravotně postižených občanů. (Kapitola 2.8 Život v obcích, podkapitola 2.8.2 Sociální a zdravotní služby)

SWOT analýza ke kapitole 2.8 Život v obcích, zejména následující oblasti: Silné stránky - dobrá práce neziskových organizací v sociální oblasti i v oblasti spolkového života v obcích, ochota obcí řešit sociální problémy občanů, kvalitní práce odborů sociálních služeb měst na území LAG Podralsko (dobrá spolupráce, komunikace, vstřícnost), dobře nastavený a organizovaný systém řízení rozvoje sociálních služeb, elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb. Slabé stránky - chybějící možnosti dostupného sociálního bydlení, nedostatečné zajištění sociálních služeb u menších obcí, nedostatečná kapacita pečovatelské služby, nízká informovanost o sociálních službách, nižší míra služeb pro klienty cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením. Příležitosti - prohloubení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli, sociálních služeb a zdravotní péče, zlepšení komunikace a informovanosti mezi NNO, Lbc. krajem i mezi městy), možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi, svazky obcí, ale i meziregionální spolupráce, spojení obcí a vytvoření sítě dostupného bydlení, aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti, potřeba mapování, odstraňování a nevytváření bariér, které znesnadňují život zdravotně postiženým, zkvalitnění a rozšíření služeb včetně vzdělávání zaměstnanců, získávání zaměstnanců pro poskytování sociálních služeb. Hrozby - Nedostatečné finanční zdroje pro poskytovatele i pro uživatele sociálních a zdravotních služeb.

Strategický cíl: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel

2) Specifický cíl SCLLD: 1.4: Podpora prarodinných opatření

2.1) Opatření SCLLD: 1.4.1: Podpora prarodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce

Vazba opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Vazba na analytickou část: V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutně k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol. Zejména na venkovských a malotřídních školách byla zaznamenána nedostatečná kapacita školních družin. Do školních družin jsou přijímány pouze děti 1. – 3. ročníku ZŠ. (Kapitola 2.8 Život v obcích, podkapitola 2.8.3 Vzdělávání a školství). Tato skutečnost má za následek odliv dětí do městských škol, kde je dostatek odpoledních volnočasových aktivit, zájmových kroužků a školní družina, ale i možnost menšího uplatnění pro rodiče v pracovním procesu, zejména žen, které nemají možnost využít pro hlídání svých dětí školní družinu a zapojit se plnohodnotně do pracovního procesu. Možnost realizace dětských klubů s rozšířenými hodinami hlídání dětí a možnost příměstských táborů významně napomůže ke zvýšení zaměstnanosti a uplatnitelnosti rodičů v pracovním procesu, aniž by měli obavy, zda je o jejich dítě dostatečně postaráno. SWOT analýza k oblasti Vzdělávání a školství zaznamenává jako jednu ze slabých stránek oblasti malou kapacitu školních družin, mezi Příležitostmi je jmenováno rozšíření nabídky mimoškolních aktivit.

Význam rozšíření kapacity školních družin prostřednictvím realizace dětských klubů je patrný jak z hlediska zaměstnanosti a uplatnění rodičů malých dětí, zejména žen na trhu práce, tak i z hlediska zvýšení počtu pracovních míst pro pečující osoby v dětských klubech, asistenty dětí nebo pracovníky příměstských táborů.

Strategický cíl: Rozvinutá ekonomická základna

3) Specifický cíl SCLLD: 3.2: Rozvoj zaměstnanosti

3.1) Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů

nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Vazba opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech.

Vazba na analytickou část: Zájem o zahájení samostatné výdělečné činnosti. Poptávka po informacích o možnostech zahájení samostatné výdělečné činnosti za podpory Úřadu práce ČR se nesnižuje, ale naopak dlouhodobě roste.

Mezi podnikajícími subjekty i NNO roste zájem o rozšiřování a zakládání sociálních podniků, které by mohly v období 2015 a dále významně přispět ke snižování nezaměstnanosti. Existující sociální podniky na území LAG Podralsko se zabývají především venkovními úklidovými pracemi a komunálními službami. Zaměření stávajících zájemců o sociální podnikání je např. na chráněné dílny a výrobu a prodej regionálních produktů. Na území LAG Podralsko se rovněž nachází řada sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených lokalit, a to zejména ve městě Ralsko, Mimoň a sousední obec Pertoltice pod Ralskem, Zákupy, Stráž pod Ralskem a Nový Bor. Obyvatelé těchto lokalit mají většinou jen základní vzdělání a právě v těchto lokalitách je nejvyšší míra nezaměstnanosti. Zde je významný prostor pro využití výše uvedeného opatření. (Kapitola 2.9 Podnikání, výroba zaměstnanost).

SWOT analýza ke kapitole 2.9 Podnikání, výroba zaměstnanost), zejména následující oblasti: Slabé stránky - vyšší míra nezaměstnanosti v území, zařazení řady obcí mezi hospodářsky slabé oblasti, malé množství živnostníků, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů, množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, nízká kupní síla obyvatel, velké množství sociálně vyloučených lokalit. Příležitosti - rozvoj sociálních podniků, rozvoj a podpora podnikání, s rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele, rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch). Hrozby - zhoršení ekonomické situace, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů, odliv obyvatel do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí, dovoz levných výrobků – zemědělských, textilních, apod.

Koordinovaný přístup k sociálnímu začleňování

Obce, na jejichž území se nacházejí sociálně vyloučené lokality, mají možnost zapojit se do koordinovaného přístupu v rámci Lokálního partnerství, který je koordinován Agenturou pro sociální začleňování (ASZ). Z obcí na území LAG Podralsko je tento přístup realizován ve městě Ralsko. Dále v současné době probíhají jednání mezi ASZ a městem Nový Bor.

Město Ralsko má vypracován STRATEGICKÝ PLÁN SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ RALSKO. Projektové záměry, zaměřené na sociální služby, asistenty prevence kriminality, komunitní práci, výstavbu MŠ, poradnu pro nezaměstnané apod. má obsaženy v tomto plánu a předpokládá čerpání dotačních prostředků z IROP, OPZ i OP VVV. Dále je v plánu počítáno s asistenty pedagogů pro ZŠ a MŠ v Ralsku, Osečné a Mimoni a s terénními sociálními službami (Podkapitola 2.9.3 Sociálně vyloučené lokality)

3.7.2.2 Vazba na horizontální témata PR OP Zaměstnanost

V OPZ a tím i v Programových rámcích CLLD LAG Podralsko, zaměřených na OPZ jsou posuzována tři témata:

udržitelný rozvoj

podpora rovných příležitostí a nediskriminace

podpora rovnosti mezi muži a ženami

Ve specifickém cíli 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech musí být ověřeno, že projekt nemá negativní vliv na rovnost žen a mužů a princip nediskriminace, vždy promítnuto do výběru žádostí o podporu. Všichni žadatelé musí v žádosti vyznačit, jaký dopad bude mít realizace projektu na dodržování principů rovnosti žen a mužů a nediskriminaci.

Vzhledem k možným zaměřením témat z výše uvedeného specifického cíle předpokládáme pozitivní vliv na podporu rovných příležitostí a nediskriminaci, stejně tak jako na podporu rovnosti mezi muži a ženami.

Zapojení principu rovnosti žen a mužů a nediskriminace znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny, jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol; souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením.

Problematika rovných příležitostí se odráží v obtížném přístupu vybraných skupin obyvatel na trh práce, v jejich přístupu ke vzdělání, v případě žen v přístupu k vyšším pracovním pozicím, v oblasti podnikání, informační společnosti. Programové rámce SC 2.3.1 OPZ umožňují na tyto výzvy reagovat vytvářením a rozvojem konkrétních školicích programů, podporou vytváření nových pracovních míst s různými formami zaměstnání, podporou sladování rodinného a pracovního života, odstraňováním bariér rovného přístupu k zaměstnání a rozvoji programů cílených na odstraňování diskriminace na základě pohlaví, etnického původu, zdraví nebo věku.

Vzhledem k zaměření OPZ, konkrétně programových rámců CLLD LAG Podralsko předpokládáme neutrální vliv na udržitelný rozvoj. Na environmentální témata a ochranu životního prostředí však mohou být zaměřeny např. vzdělávací aktivity pro účastníky programů, zaměstnanost nebo sociální podnikání. V žádném případě nesmí mít projekty potenciálních příjemců negativní vliv na udržitelný rozvoj.

3.7.2.3 Opatření SCLLD: 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

1) Specifický cíl SCLLD: 1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě

1.1) Opatření SCLLD: 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech:

Toto opatření je v souladu se specifickým cílem 2.3.1 OPZ tak, aby jeho aktivity přispívaly k sociálnímu začleňování a prevenci sociálního vyloučení u cílových skupin. Jak je uvedeno v analytické části CLLD, na území působnosti je mnoho sociálně vyloučených lokalit, v nichž zcela převládají osoby se žádným nebo velmi nízkým vzděláním. Většinou se rovněž jedná o osoby

nezaměstnané, s nestabilní životní situací. Tyto osoby mohou snadno podlehnout riziku konzumace návykových látek, snadno mohou spadnout do dluhové pasti. Rodiče z této skupiny obyvatel mnohdy vychovávají děti v nemotivujícím a nevhodném prostředí, děti mají díky společensky nežádoucím chování svých rodičů zkreslené představy o fungování společnosti a nejsou vybaveny potřebnými kompetencemi pro život ve společnosti. Hrozba ztráty zaměstnání především u profesí s velmi nízkými platy, může do dluhové pasti vtáhnout i osoby zatím pracující. NNO působící na území LAG Podralsko v oblasti sociálních služeb poskytovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách trápí nejisté a časově nerovnoměrné rozložené financování na zajištění provozování jejich činností. Potřebné jsou také sociální služby, které jsou nad rámec tohoto zákona nebo mimo jeho režim, případně se jedná o činnosti doplňkové a fakultativní. Ve všech těchto oblastech je velkým problémem zajištění financování a s tím spojené udržitelnosti realizovaných aktivit i po skončení finančních zdrojů např. z dotace. Udržitelnost aktivit je ovšem nutná právě pro potřebnost a smysluplnost aktivit, kdy je neefektivní začínat aktivitu vždy znovu v případě nalezení vhodného zdroje financování.

B) Popis cíle opatření:

Zvýšení dostupnosti sociálních služeb
Podpora udržitelnosti rodinných a sociálních center
Podpora komunitního života
Integrace sociálně ohrožených skupin na trh práce
Snižování počtu osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP, prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, PR IROP, SC 2.1 Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel, Opatření SCLLD 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS (terénní pečovatelské služba, práce se znevýhodněnými osobami, nízkoprahové centrum, služby pro nezaměstnané, lidi v nouzi...) V rámci PR IROP budou podporovány investiční projekty – rekonstrukce, výstavba, vybavenost sociálních služeb, komunitních center apod., v rámci OPZ bude podporováno poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy, kontaktní centra, sociálně terapeutické dílny, osobní asistence, odlehčovací služby apod.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS

(terénní pečovatelské služba, práce se znevýhodněnými osobami, nízkoprahové centrum, služby pro nezaměstnané, lidi v nouzi...)

Opatření 1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS je v rámci CLLD LAG Podralsko řazeno jako priorita 1 : Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel. Toto opatření je v programovém rámci OPZ plánováno realizovat jako prioritu a) opatření financovaná z alokované částky.

Na opatření je v rámci CLLD LAG Podralsko alokováno 3 848 010 Kč z celkové alokace 13 620 020 Kč. Dle zásobníku projektů zjištěných komunitním projednáváním je na území poptávka realizovat

v daném opatření projekty za více než 50 mil. Kč. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

TABULKA 52: ČASOVÝ HARMONOGRAM

Rok	Alokace na výzvu vyhlášenou v daném roce (mil. Kč)
2017	1 500 000
2018	0
2019	1 500 000
2020	0
2021	848 010
2022	0
2023	0

F) Popis možných zaměření projektů

A. Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených

Podporovány budou pouze sociální služby poskytované terénní a ambulantní formou. Jako pobytové budou podporovány jen odlehčovací služby podle par. 44 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podporovány mohou být tyto druhy sociálních služeb:

odborné sociální poradenství

terénní programy

sociální aktivizační služby pro rodiny s dětmi

raná péče

kontaktní centra

nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

sociální rehabilitace

sociálně terapeutické dílny

služby následné péče

podpora samostatného bydlení

osobní asistence

odlehčovací služby

Budou podporovány pouze sociální služby, jejichž aktivity jsou v souladu se schválenou SCLLD LAG Podralsko a se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje/obce + sociální služby zařazené do krajské sítě podporovaných sociálních služeb. Vyjmenované druhy sociálních služeb mohou být podporovány pouze v rozsahu základních činností ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (důvodem je vyrovnávací platba).

B. Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení

Podporovány budou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako aktivity zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí.

Komunitní sociální práce představuje činnosti realizované nad rámec zákona č. 108/2006 Sb., realizované v přirozené komunitě. Aktivita podporované v rámci komunitní sociální práce musí mít přirozenou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob.

Gestorem komunitní sociální práce je kvalifikovaný sociální pracovník (dle zákona č. 108/2006 Sb.), například sociální pracovník obce či dobrovolného svazku obcí. Komunitní sociální práce je uskutečňována podle pravidel definovaných MPSV pro tuto činnost.

Komunitní centra jsou začleněná do běžné komunity. Komunitní centrum musí vždy nabízet aktivity, které mají sociální rozměr (přispívají k sociálnímu začleňování) a jsou realizovány/koordinovány/organizovány minimálně jednou osobou s odbornou způsobilostí sociálního pracovníka, dle zákona č. 108/2006 Sb., popř. dalšími odbornými pracovníky, pokud to vyžaduje daný druh aktivity. Aktivita realizované v komunitních centrech zároveň nejsou definovány jako úkon či činnost v zákoně č. 108/2006 Sb., mohou však být doplňkem registrovaných sociálních služeb a aktivit.

C. Další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.

Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoliv komerčním), které mají pozitivní dopad na osoby z cílových skupin na území LAG Podralsko. Podporovány budou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou. Musí být zajištěno, že se skutečně bude jednat o programy a činnosti nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. – tzn. nelze podporovat programy, které mají charakter sociální služby, avšak nejsou jako sociální služba registrovány.

Podporovány budou zejména následující programy a činnosti:

programy prevence a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách

aktivity směřující k podpoře mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí

aktivity a programy sekundární a terciální prevence pro osoby ohrožené závislostmi nebo osoby závislé na návykových látkách

probační a resocializační programy pro osoby s alternativními tresty a opouštějícími zařízení pro výkon trestu odnětí svobody

aktivity zaměřené na vzdělávání osob z cílových skupin, tj. zejména osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených + jako doplněk k projektům zaměřeným na vzdělávání cílové skupiny osob (klientů), také vzdělávání pracovníků organizací (NNO, obce – tzv. pracovníci, kteří pracují přímo s klienty). Vzdělávání pro tuto cílovou skupinu by mělo být do projektu zahrnuto nikoliv jako hlavní aktivita projektu, ale jako smysluplný doplněk k hlavní činnosti, přičemž žadatel by měl vždy dobře zdůvodnit benefit pro klienty. Vzdělávání pracovníků organizací je možno např. formou krátkých WS, seminářů apod. dle skutečných potřeb konkrétních pracovníků na území LAG Podralsko a to v maximálním rozsahu do 24 hodin ročně (nikoliv tedy realizace nebo vytváření ucelených komplexních vzdělávacích programů)

aktivizační, asistenční a motivační programy přispívající k sociálnímu začleňování nebo k prevenci sociálního vyloučení (např. získávání základních sociálních a profesních dovedností, pracovní rehabilitace atd.)

aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob z cílových skupin

aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů v oblasti bydlení, pracovně právních vztahů apod.

aktivity zaměřené na podporu neformální péče (tj. péče poskytovaná v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými nebo jinými) a sdílené péče (tj. kombinace péče poskytované profesionálními

poskytovateli a neformálními pečovateli), včetně rozvoje domácí paliativní péče (např. terénní mobilní týmy, vzdělávání a poradenství pro osoby pečující atd.)

aktivitu zaměřenou na rozvoj sociálního/dostupného/podporovaného/prostupného bydlení. Aktivita musí být vždy zaměřena přímo na podporu cílové skupiny osob (klientů), nikoliv na vytváření nástrojů a systémů sociálního bydlení.

aktivitu místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území. Projekt musí mít vždy přímý dopad na cílovou skupinu osob (klientů).

Souhrnné informace k sociálním službám:

V rámci jednoho projektu bude možno kombinovat výše uvedené aktivity A, B a C. V žádosti o finanční podporu musí žadatel jednotlivé aktivity jednotlivě rozlišit. Odlišné režimy financování/vykazování nákladů u sociálních služeb a dalších aktivit nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. žadatel bude muset rozlišit i v rozpočtu. Aktivity B a C budou podporovány mimo režim veřejné podpory.

Žadatel je povinen řídit se při přípravě projektu pokyny platnými v rámci OPZ. Během celé realizace projektu je nutno řídit se platnými podmínkami v rámci OPZ.

G) Podporované cílové skupiny:

Sociální služby – aktivity A) a B):

- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, např. osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi, oběti trestné činnosti, osoby ohrožené předlužeností, osoby ohrožené vícenásobnými riziky, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, osoby opouštějící institucionální zařízení, bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování
- Aktivita C) také:
- poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování
- místní samospráva
- sociální pracovníci, pracovníci v sociálních a zdravotních službách (sociální pracovníci a pracovníci v sociálních a zdravotních službách budou cílovou skupinou v případě, že součástí projektu zaměřeného primárně na podporu cílové skupiny klientů bude doplňková aktivita zaměřená a vzdělávání pracovníků)
- neformální pečovatelé

H) Typy příjemců podpory:

Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Nestátní neziskové organizace

Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti

Dobrovolné svazky obcí

V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.

I) Absorpční kapacita MAS:

Na základě komunitních projednávání a dotazníkových šetření na území LAG Podralsko se projeví potřeby realizace projektových záměrů v oblasti sociálních služeb poskytovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. především v oblastech terénních programů a ambulantních programů, sociálního poradenství, kontaktních center, nízkoprahových a komunitních center.

Dále je potřebné realizovat aktivity, které se zaměřují především na řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (např. aktivity prevence kriminality), na sociální začleňování vyloučených osob (např. prostupné bydlení spojené s dalšími aktivitami vedoucími společně k sociálnímu začleňování) a na prevenci sociálního vyloučení u osob ohrožených sociálním vyloučením (prevence ztráty bydlení, motivace k udržení zaměstnání, protidluhové poradenství) apod. Jako potřebné se jeví provázání sociálních služeb s nástroji aktivní politiky zaměstnanosti nebo se sociálním podnikáním.

Z připravovaných projektů žadatelů je možné jmenovat např. projekty, zaměřené na sociální bydlení, terénní programy sociálních služeb, domovy napůl cesty, nízkoprahové a polyfunkční centrum.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní. Cílem opatření je omezit rizika sociálního vyloučení resp. snížit počet osob sociálně vyloučených v regionu. Prostřednictvím opatření budou posíleny mechanismy, které umožní rovný přístup a přispějí k potlačení sociálního vyloučení.

Rovnost žen a mužů – neutrální

Udržitelný rozvoj – neutrální

Cílovou skupinou projektu může být každý, kdo splňuje znaky cílové skupiny, bez ohledu na další charakteristiky.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

Tvorba nových pracovních míst

Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu

Inovativnost projektu

Kvalita zpracování projektu (vč. místní potřeby) a rozpočtu, přiměřenost rozpočtu

Dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS

L) Výše dotace: 95 – 100% dle typu příjemce. Minimální a maximální limity způsobilých výdajů a výše dotace budou upřesněny ve Výzvě MAS.

M) Monitorovací indikátory

TABULKA 53: MONITOROVACÍ INDIKÁTORY

Monitorovací indikátory výstupů				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu
60000	Celkový počet účastníků	0	36	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: služby

				využije 36 neanonymních klientů s vyšší než bagatelní podporou. V uplynulém období 2007-14 nebyl OP Z řešen v rámci strategie LAG Podralsko, z tohoto důvodu je výchozí stav MI 0.
67001	Kapacita podpořených služeb	0	36	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: podpora služeb o celkové okamžité kapacitě 36 klientů (jedná se o klienty komunitního centra). V uplynulém období 2007-14 nebyl OP Z řešen v rámci strategie LAG Podralsko, z tohoto důvodu je výchozí stav MI 0.
55102	Počet podpořených komunitních center	0	1	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: podpořeno bude 1 komunitní centrum.
Monitorovací indikátory výsledků				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu
67010	Využívání podpořených služeb	0	36	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpokládáme realizaci 1 projektu zařízení NNO, které po dobu realizace projektu využije 36 klientů s bagatelní podporou. Výchozí stav MI je 0, protože daný indikátor nebyl v přechodném programovém období sledován – MAS nerealizovala projekty z OP Z a neexistují jejich účastníci.

3.7.2.4 Opatření SCLLD: 1.4.1: Podpora prarodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce

2) Specifický cíl SCLLD: 1.4: Podpora prorodinných opatření

2.1) Opatření SCLLD: 1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech:

Toto opatření je v souladu se specifickým cílem 2.3.1 OPZ a přispívá ke zvýšení zaměstnanosti rodičů s malými dětmi a možnostmi uplatnění této cílové skupiny na trhu práce. Opatření odpovídá v CLLD LAG Podralsko Strategickému cíli 1: Příznivé podmínky pro život stávajících a nových obyvatel, specifickému cíli 1.4. Podpora prorodinných opatření, opatření 1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnění rodičů na trhu práce.

B) Popis cíle opatření:

Zvýšení zaměstnanosti cílové skupiny rodičů s dětmi, možnost návratu žen do zaměstnání vzhledem k rozšíření kapacit a možností hlídání dětí i mimo provozní doby školní družiny

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření a to včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP, prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

PR IROP, SC 1.4. Rozvoj zaměstnanosti, Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech, PR OPZ: SC 3.2: Rozvoj zaměstnanosti, Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

Opatření 1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnění rodičů na trhu práce (*dětská centra, dětské kluby, příměstské tábory...*)

Toto opatření je plánováno realizovat jako prioritu programového rámce OPZ a) opatření financovaná z alokované částky.

Na opatření je v rámci CLLD LAG Podralsko alokováno 5 514 500 Kč z celkové alokace 13 620 020 Kč. Dle zásobníku projektů je na území poptávka realizovat potřebné projekty za minimálně 5 mil. Kč. Na území je poptávka po možnostech zajištění hlídání dětí např. formou dětských skupin pro umožnění sladění rodinného a pracovního života zaměstnanců. Zájem je rovněž o letní dětské příměstské tábory. Opatření je plánováno realizovat z alokované částky do plánované výše tak, aby nedošlo k překročení celkové alokace. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

TABULKA 54: ČASOVÝ HARMONOGRAM

Rok	Alokace na výzvu vyhlášenou v daném roce (mil. Kč)
2017	3 000 000
2018	0

2019	2 000 000
2020	0
2021	514 500
2022	0
2023	0

F) Popis možných zaměření projektů

Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny – dětské kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin

G) Podporované cílové skupiny:

Zejména osoby pečující o malé děti a osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené

H) Typy příjemců podpory:

nestátní neziskové organizace

obce

Dobrovolné svazky obcí

školy a školská zařízení

V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.

I) Absorpční kapacita MAS:

V rámci komunitního projednávání a zejména dotazníkových šetření při přípravě CLLD LAG Podralsko a programového rámce OPZ bylo zjištěno, že na území je poptávka po realizaci projektů zaměřených na zajištění péče o děti v době školních prázdnin a na rozšíření kapacity zařízení typu dětská skupina, dětský klub, za účelem možnosti uplatnění rodičů s malými dětmi, zejména žen na trhu práce. O realizaci podobných projektů projevily zájem zejména venkovské malotřídní školy, které nejsou schopny svou nízkou kapacitou školní družiny pokrýt požadavky rodičů na hlídání dětí v odpoledních hodinách a obce.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Vliv opatření na horizontální téma udržitelný rozvoj je vzhledem k zaměření opatření neutrální. Z hlediska horizontálních témat rovných příležitostí a nediskriminace a rovnosti mužů a žen se jedná o pozitivní vliv. Cílovou skupinou projektu může být každý, kdo splňuje znaky cílové skupiny, bez ohledu na další charakteristiky. Opatření je přímo zaměřeno na obě tato témata, zejména uplatnění žen na trhu práce.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

- ✓ Tvorba nových pracovních míst
- ✓ Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu
- ✓ Inovativnost projektu
- ✓ Kvalita zpracování projektu (vč. místní potřeby) a rozpočtu, přiměřenost rozpočtu
- ✓ Dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS

L) Výše dotace: 95 – 100% dle typu příjemce. Minimální a maximální limity způsobilých výdajů a výše dotace budou upřesněny ve Výzvě MAS.

M) Monitorovací indikátory

TABULKA 55: MONITOROVACÍ INDIKÁTORY

Monitorovací indikátory výstupů				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu indikátorů
60000	Celkový počet účastníků	0	100	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (zejména malotřídními školami) a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. V současné době je na území LAG Podralsko řada malotřídních škol s nedostatečnou kapacitou školních družin, realizace dětských klubů v malotřídních školách (na 1. stupni ZŠ), popř. příměstských táborů, přispěje ke zlepšení situace. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	0	2	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (obce, malotřídní školy) a jejich zkušenostmi s pracovním zařazením rodičů. Na základě těchto zjištění byli osloveni významnější zaměstnavatelé v území a dotázáni, zda by podporovali flexibilní formy práce. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
50001	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	0	130	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (zejména malotřídními školami) a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. V současné době je na území LAG Podralsko řada malotřídních škol s nedostatečnou kapacitou školních družin, realizace dětských klubů

				v malotřídních školách a příměstských táborech přispěje ke zlepšení situace. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
Monitorovací indikátory výsledků				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu indikátorů
50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce		20	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (obce, malotřídní školy), na základě oslovení potenciálních zaměstnavatelů, kteří by podporovali flexibilní formy práce a na základě šetření zájmu o flexibilní formy práce mezi rodiči žáků. Cílový stav, zjištěný na základě těchto údajů, je 20 osob (1/5 celkového počtu rodičů – osob, pracujících v rámci flexibilních forem práce z celkového počtu účastníků (žáků 1. stupně ZŠ). Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.

3.7.2.5 Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

3) Specifický cíl SCLLD: 3.2: Rozvoj zaměstnanosti

3.1) Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech:

Opatření odpovídá Strategickému cíli 3 CLLD LAG Podralsko: Rozvinutá ekonomická základna, specifickému cíli 3.2: Rozvoj zaměstnanosti, opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

B) Popis cíle opatření:

Podpora segregovaných osob ohrožených vyloučením s cílem podpořit jejich integraci a uplatnitelnost na trhu práce.

Tvorba nových pracovních míst pro osoby sociálně znevýhodněné, jako přechodné zaměstnání k upevnění návyku běžného pracovního prostředí, před uplatněním na volném

trhu práce. Rozšíření stávajícího sociálního podniku nebo provozování nové podnikatelské aktivity. Navýšení počtu zaměstnanců z cílových skupin tvorbou nových pracovních míst. Podpora začínajících podnikatelů.

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření a to včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP, prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

PR IROP SC 1.4. Rozvoj zaměstnanosti, Opatření SCLLD: 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. V rámci PR IROP budou podporovány investiční aktivity - nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání, v rámci OPZ zejména rekvalifikace a další profesní vzdělávání, mzdové příspěvky pro podporu nových pracovních míst zaměstnavatelům, podpora pro nové OSVČ, podpora vytváření pracovních míst apod.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

Opatření 3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech (*podpora sociálního podnikání*) je v rámci CLLD LAG Podralsko řazeno jako priorita 3 : Rozvinutá ekonomická základna. Toto opatření je v programovém rámci OPZ plánováno realizovat jako prioritu a) opatření financovaná z alokované částky. Na opatření je v rámci CLLD LAG Podralsko alokováno 4 257 510 Kč z celkové alokace 13 620 020 Kč. Dle zásobníku projektů zjištěných komunitním projednáváním je na území poptávka realizovat v daném opatření projekty za více než 20 mil. Kč. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

TABULKA 56: ČASOVÝ HARMONOGRAM

Rok	Alokace na výzvu vyhlášenou v daném roce (mil. Kč)
2017	2 000 000
2018	0
2019	1 500 000
2020	0
2021	757 510
2022	0
2023	0

F) Popis možných zaměření projektů

Vznik a rozvoj (rozšíření kapacity podniku) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání - integrační sociální podnik:

Sociální prospěch:

zaměstnávání a sociální začleňování osob ze znevýhodněných skupin, min. podíl zaměstnanců ze znevýhodněných skupin činí 30 %

účast zaměstnanců a členů na směřování podniku

důraz na rozvoj pracovních kompetencí znevýhodněných zaměstnanců

Ekonomický prospěch:

případný zisk v min. výši 51 % používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění jeho veřejně prospěšných cílů

nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovatelích

alespoň 50% podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech

Environmentální prospěch:

zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby

Místní prospěch:

přednostní uspokojování potřeb místní komunity a místní poptávky

využívání přednostně místních zdrojů

spolupráce sociálního podniku s místními aktéry

Vznik a rozvoj (rozšíření kapacity podniku) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání - environmentální sociální podnik.

Doporučené aktivity projektů:

vytvoření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny

vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu

marketing sociálního podniku

provozování sociálního podnikání

G) Podporované cílové skupiny:

osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením

osoby dlouhodobě nezaměstnané (uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP déle než 1 rok)

osoby opakovaně nezaměstnané (uchazeči o zaměstnání, jejichž doba evidence na ÚP ČR dosáhla v posledních 2 letech souborné délky 12 měsíců)

osoby se zdravotním postižením (viz par. 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

osoby v nebo po výkonu trestu (osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody, a to do 12 měsíců po opuštění výkonu trestu)

osoby opouštějící institucionální zařízení (zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a to do 12 měsíců od opuštění zařízení)

H) Typy příjemců podpory:

Osoby samostatně výdělečně činné dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a obchodní korporace vymezené zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.

I) Absorpční kapacita MAS:

V rámci komunitního projednávání přípravy SCLLD LAG Podralsko, programového rámce OPZ a komunikace s místními aktéry bylo zjištěno, že na území je zájem ze strany potenciálních žadatelů realizovat projekty v oblasti sociálního podnikání. K potenciálním žadatelům patří např. sociální podnik, zaměřený na ekosad, pěstírnu a zpracování bylin, centrum regionálních producentů a regionálních řemesel apod.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní Aktivit projektů se mohou účastnit všechny osoby splňující podmínky pro cílové skupiny. Podpora sociálního začleňování prostřednictvím sociálního podnikání přispěje k uplatnění osob z cílových skupin ve společnosti a dále k plynulému přechodu na volný trh práce a tím ke snižování diskriminace a podpoře rovných příležitostí.

Rovnost žen a mužů – **neutrální**

Udržitelný rozvoj – **neutrální**

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

Tvorba a podpora nových pracovních míst

Podpora tradičních řemesel

Vznik nové služby nebo produktu

Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu

Inovativnost projektu

Kvalita zpracování projektu (vč. místní potřeby) a rozpočtu, přiměřenost rozpočtu

L) Výše dotace: 95 – 100% dle typu příjemce. Minimální a maximální limity způsobilých výdajů a výše dotace budou upřesněny ve Výzvě MAS.

M) Monitorovací indikátory

TABULKA 57: MONITOROVACÍ INDIKÁTORY

Monitorovací indikátory výstupů				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu indikátorů
10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	0	1	MI byl zvolen na základě konzultací s potenciálními žadateli, kteří mají zájem vytvořit sociální podnik a na základě alokace, která je určena na toto opatření.
60000	Celkový počet účastníků	0	4	MI byl zvolen na základě konzultací s potenciálními žadateli a na základě kvalif. odhadu a výši způsobilých výdajů pro toto opatření, kdy se předpokládá podpora min. jednoho sociálního podniku (MI 10213) v jehož rámci min. 4 osoby získají zaměstnání.
Monitorovací indikátory výsledků				
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav	Zdůvodnění cílového stavu indikátorů
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně	0	2	Stanovení hodnot MI vychází z konzultací s potenciálními

	OSVČ			žadatelé a s realizací projektů zaměřených na zvyšování zaměstnanosti a na základě kvalifikovaného odhadu s ohledem na výši způsobilých výdajů. Předpokládá se práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučenými a vzhledem k této skutečnosti byla nastavena i hodnota MI 62700 na 2 z celkového počtu účastníků s nebagatelní podporou (10). Předpokladem tedy je 20% úspěšnost ($20\% \times 10 = 2$) při získávání zaměstnání po ukončení realizace projektů. Vstupní hodnota MI byla stanovena jako nulová, protože na úrovni MAS nebyl v předchozím období tento MI sledován a dosud nebyly realizovány projekty z OPZ a neexistují ani jejich účastníci.
10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	0	1	MI byl zvolen na základě konzultací se zájemci o založení sociálního podniku a potenciálními žadateli a na základě kvalifikovaného odhadu s ohledem na výši způsobilých výdajů pro opatření se předpokládá podpora min jednoho sociálního podniku. Předpokládá se, že daný podnik bude fungovat i po skončení podpory. Vstupní hodnota MI byla stanovena jako nulová, protože na úrovni MAS nebyl v předchozím období tento MI sledován a dosud nebyly realizovány projekty z OPZ a neexistují ani jejich účastníci.

Omezení (co nelze financovat)

- Poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb.
- Zemědělská prvovýroba
- Duplicitní účast osob v projektech financovaných z OPZ se stejným věcným zaměřením

- Sociální služby hrazené ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů a z jiných výzev OPZ
- Duplicitní aktivity hrazené v rámci projektů KPSVL, tzn. financované z jiných výzev OPZ
- Vzdělávání členů realizačního týmu (např. vzdělávání projektových manažerů MAS apod.)
- Zahraniční stáže
- Volnočasové aktivity
- Osvětová činnost/kampaň jako samostatná aktivita (projekt)
- Sociální služby poskytované pobytovou formou, s výjimkou odlehčovacích služeb
- Tvorba vzdělávacích programů, vytvoření e-learningových kurzů
- PC kurzy a jazykové kurzy
- Další vzdělávání bez vazby na trh práce (např. univerzity 3. věku)
- Všeobecné psychologické poradenství, pokud nebude součástí komplexní poradenské práce s účastníkem projektu
- Aktivity zaměřené na osoby mladší 15 let (např. kariérové poradenství)
- Tzv. "ochutnávky" - nelze podporovat neplacenou práci, musela by za ni být odměna - soulad s § 109 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce: „Za vykonanou práci přísluší zaměstnanci mzda, plat nebo odměna z dohody.“ (*X podporovat spíše placená pracovní místa na zkoušku*)
- Podpora a poradenství v rozvoji lidských zdrojů v podnicích
- Vzdělávání a profesní rozvoj zaměstnanců, podpora udržitelnosti pracovních míst pro příslušníky cílové skupiny - tato podpora je možná pouze „nepřímo“ formou poradenství nebo dalšího vzdělávání, není však možné poskytovat mzdové příspěvky již zaměstnaným či podnikajícím osobám z cílové skupiny
- Podpora udržitelnosti pracovních míst (poradenství, vzdělávání) musí být poskytována individuálně vytipovaným osobám z cílové skupiny, není možné např. hromadné vzdělávání pracovního týmu určitého zaměstnavatele (*X vzdělávání zaměstnanců bude podporováno z IP 1.3 OPZ*)
- Pracovní rehabilitace podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Mzdové příspěvky na vytvoření pracovních míst v sociálních službách (bude součástí tzv. vyrovnávací platby)
- Studie proveditelnosti sociálního podniku v území MAS
- Rozvoj sociálních podniků bez rozšíření kapacity (financování stávajících podnikatelských aktivit žadatele)

3.7.3 Programový rámec Program rozvoje venkova

Komunitně vedený místní rozvoj v rámci Programu rozvoje venkova České republiky bude realizován v rámci operace 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje a 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny.

V rámci operace 19.2.1 budou podpořeny aktivity následujících článků:

článek 14 Předávání znalostí a informační akce

článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků

článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

článek 17, odst. 1., písm. c) Lesnická infrastruktura

článek 17, odst. 1., písm. c) Zemědělská infrastruktura

článek 17, odst. 1., písm. c) Pozemkové úpravy

článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

článek 24, odst. 1, písm. a) Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích

článek 25 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin

článek 25 Neproduktivní investice v lesích

článek 26 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh

článek 35, odst. 2., písm. c) Sdílení zařízení a zdrojů

článek 35, odst. 2., písm. d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

Tučně zvýrazněné články budou podporovány Programovým rámcem PRV LAG Podralsko.

V rámci SCLLD LAG Podralsko jsou tedy podporovány zejména sektory zemědělství, potravinářství a hospodářského rozvoje území. Lesnictví je podporováno pouze v rámci článku 25 Neproduktivní investice v lesích, protože z tohoto sektoru nebyli identifikováni potenciální žadatelé, kteří by měli zájem o podporu v rámci výzev LAG Podralsko a ani při tvorbě SCLLD nebyla ani při opakovaných dotazníkových šetřeních a komunitních projednáváních SCLLD LAG Podralsko ze strany spolupracujících aktérů při analýze území identifikována konkrétní potřeba investic do rozvoje lesnické infrastruktury, a technologií prostřednictvím CLLD LAG Podralsko 2014+.

V rámci operace 19.3.1 budou podpořeny aktivity **článku 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER**. Aktivity realizované v PRV v rámci CLLD odpovídají částem priorit a současně strategických cílů 1, 2 a 3 SCLLD LAG Podralsko:

3.7.3.1 Návaznost řešených opatření PRV na analytickou část

V rámci zpracovávání SCLLD byly vazby PRV na území LAG Podralsko identifikovány v analytické části SCLLD pro jednotlivé vybrané články PRV následovně:

Článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

Priorita SCLLD č. 3: **Rozvinutá ekonomická základna**

Specifický cíl 3.2: Rozvoj zaměstnanosti

Opatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích

Vazba na analytickou část: kapitola 2.11.5 Základní a doplňková infrastruktura (služby v CR) Podnikatelské aktivity týkající se služeb CR jsou ve srovnání s krajskou úrovní podprůměrné. Dobře fungující a rozšířené jsou v oblasti turistických středisek a v okolí větších měst. V ostatních lokalitách jsou aktivity málo výrazné a bylo by vhodné jejich rozvoj podpořit. Oblast je vybavena základní i doprovodnou turistickou infrastrukturou velmi rozdílně.

Stejně tak je na území působnosti MAS velmi málo kvalitních stravovacích zařízení, která by nabízela stravování dle pravidel zdravé výživy nebo nabízela komfortnější prostředí pro náročnější zákazníky. Současná zařízení jsou však celkem vyhovující pro cílové skupiny navštěvující území za účelem trávení volného času.

V území je nedostatek ubytovacích kapacit vyšší kategorie.

Celková intenzita využití území pro cestovní ruch je mírně podprůměrná ve srovnání s ostatními částmi Libereckého kraje a stejně tak je průměrná i vlastní podnikatelská aktivita v oblasti služeb CR. Zvýšení počtu i kvality ubytovacích a stravovacích zařízení na území LAG Podralsko je řazeno i do Příležitostí pro rozvoj regionu v rámci SWOT analýzy.

Kapitola 2.9 Podnikání, výroba, zaměstnanost: Dalším faktorem významně se podílejícím na zaměstnanosti je stálý zájem o zahájení samostatné výdělečné činnosti. Poptávka po informacích o možnostech zahájení samostatné výdělečné činnosti za podpory Úřadu práce ČR se nesnižuje, ale naopak dlouhodobě roste. V obcích stoupá i počet OSVČ – drobných podnikatelů, provozujících různé spektrum služeb – od kadeřnických a kosmetických provozoven, přes autoopravny, zámečnické dílny, truhlárny a další řemesla.

Na území LAG Podralsko je registrováno 11 973 OSVČ – živnostníků. Slabé stránky dle SWOT analýzy: Malé množství živnostníků, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů, množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields. Příležitosti: Rozvoj a podpora podnikání.

Článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků

Priorita SCLLD č. 3: **Rozvinutá ekonomická základna**

Specifický cíl 3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Opatření 3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě (nákup strojů a vybavení, investice do zemědělských staveb a technologií)

Vazba na analytickou část: kapitola 2.9 Podnikání, výroba, zaměstnanost, podkapitola 2.9.2 Zaměstnanost dle sledovaných ekonomických odvětví.

V současné době má zemědělský sektor hospodářství problémy. V minulosti byly příčinami špatně provedené restituce nebo privatizace, dnes je to hlavně malá provázanost mezi prvovýrobou a druhovýrobou a též i malá ochrana domácího trhu v porovnání s ostatními zeměmi EU. V zemědělství, lesnictví a rybářství pracuje v oblasti LAG celkem 842 osob, což je 2,8 % všech zaměstnaných obyvatel a 1,18 % všech obyvatel regionu. Tento stav je hluboce pod republikovým průměrem, který tvoří 5-6 % všech pracujících obyvatel.

Nejvýznamnější zemědělskou firmou na území LAG Podralsko je ZOD Brniště, které je rovněž největším a nejúspěšnějším chovatelem krůt a krocanů v České republice a špičkovým chovatelem holštýnského černostrakatého skotu. Klíčovou součástí podnikání je také rostlinná výroba zaměřená na produkci tržních plodin a vlastních krmiv. Prioritami ZOD Brniště v následujícím programovém období je dořešení zemědělské infrastruktury (úpravy a zlepšení kvality polních cest). Dále plánuje ZOD Brniště realizovat Centrum regionálních výrobků, v němž bude podporovat projekty výroby a zpracování potravin místními podnikateli. Tito podnikatelé budou spolupracovali se ZOD resp. firmou Prominent, která má svoji distribuční síť ve spádové oblasti „místních trhů“.

Drobní zemědělci v území, zejména fyzické osoby a malá družstva řeší v současné době základní investice jednak do zemědělských staveb pro živočišnou i rostlinnou výrobu (rekonstrukce stodol, chlévů, oplocení pastvin, zábrany pro hospodářská zvířata apod.), ve větší míře potom investice do nákupu zemědělských strojů jako jsou traktory, sekačky na trávu, mulčovače apod.).

Na základě provedené SWOT analýzy bylo mezi slabé stránky regionu zařazeno zastaralé vybavení drobných zemědělců, potřeba rekonstrukcí zemědělských budov, mezi Příležitosti pak provozování ekologických forem zemědělství.

Článek 25 Neproduktivní investice v lesích

Priorita SCLLD č. 2: **Rozvinutý cestovní ruch na území MAS**

Specifický cíl: 2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch

Opatření 2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS

Vazba na analytickou část: Kapitola 2.11 Cestovní ruch: Specifickou oblastí, která dosud plně nevyužívá svůj potenciál pro cestovní ruch, je oblast Ralska, která dosud jen okrajově patří mezi oblasti těžící z letní sezóny, vodních sportů a pěší turistiky. Je však velmi vhodná pro pěší turistiku, hipoturistiku, agroturistiku a poznávací (studijní) pobyty...Slibný a rovněž inovativní je i vznikající zemědělsko-ekologický vzdělávací a zábavní park v Brništi, za kterým stojí úsilí obce Brniště, místního zemědělského podniku a neziskového sektoru. Společným úsilím těchto subjektů vzniklo již informační a ekologické centrum, nové značené pěší stezky Park Brniště si klade za cíl propojit aktivní turistiku a pobyt v krásné přírodě Podralska s nenásilným vzděláváním o přírodě, ekologii, různých formách zemědělství, chovu zvířat či výrobě potravin. V rámci silných stránek SWOT analýzy je uváděn rovněž atraktivní potenciál přírodního bohatství – CHKO, skalní útvary, vodní plochy, lesy a velké území divoké přírodní lokality – Ralsko. K příležitostem se poté nabízí podpora výstavby turistických tras, naučných stezek v těchto lokalitách.

Článek 17, odst. 1., písm. c) Zemědělská infrastruktura

Priorita č. 3: **Rozvinutá ekonomická základna**

Specifický cíl 3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Opatření 3.3.2: Zemědělská infrastruktura

Vazba na analytickou část: Podkapitola 2.7.4 Ochrana půdy: Významné zemědělské podniky na území působnosti LAG Podralsko (např. ZOD Brniště) řeší v současné době (2014 – 2016) pozemkové úpravy zemědělských pozemků, v jejichž rámci je potřebné vybudovat a zrekonstruovat rovněž zemědělskou infrastrukturu, vedoucí ke zlepšení kvality a zvýšení hustoty polních cest. SWOT analýza: Slabé stránky - Nedořešené pozemkové úpravy , Nedostatečná zemědělská infrastruktura. Příležitosti: Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny. Podkapitola 2.9.2 Zaměstnanost podle ekonomických odvětví : Prioritami ZOD Brniště v následujícím programovém období je dořešení zemědělské infrastruktury (úpravy a zlepšení kvality polních cest).

Článek 35, odst. 2., písm. d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

Priorita 3: **Rozvinutá ekonomická základna**

Specifický cíl 3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Opatření 3.3.3: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Vazba na analytickou část: Podkapitola 2.9.2 Zaměstnanost podle ekonomických odvětví: Dále plánuje ZOD Brniště realizovat Centrum regionálních výrobků, v němž bude podporovat projekty výroby a zpracování potravin místními podnikateli. Tito podnikatelé budou spolupracovali se ZOD resp. firmou Prominent, která má svoji distribuční síť ve spádové oblasti „místních trhů“. SWOT analýza Příležitosti: Spolupráce podniků v oblasti zemědělské výroby a potravinářství.

Článek 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER**Priorita 2 Rozvinutý cestovní ruch na území MAS**

Specifický cíl: 2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch

Opatření 2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch

Vazba na analytickou část: kapitola 2.11 Cestovní ruch, podkapitola 2.11.7 Organizace cestovního ruchu: Velmi důležitým prostředkem pro rozvoj cestovního ruchu a pro první kontakt s návštěvníky a turisty, se stávají informační centra. Již delší dobu je viditelná snaha o jejich rozšiřování a zkvalitňování služeb a nabídky. V celé sledované oblasti je jejich síť hustě rozšířena a je tak zajištěna dobrá informovanost turistů. Je však na zvážení, zda-li poskytované služby odpovídají požadované kvalitě, nebo zda je informační centrum zřízeno pouze jako přidružená složka jiné složky města a poskytování informací není tak primární záležitostí.

Jako nedostatečná se jeví vzájemná spolupráce a provázanost služeb v oblasti cestovního ruchu, poskytovaná různými podnikatelskými subjekty a např. obcemi. Rovněž propagace oblasti ze strany informačních center i podnikatelských subjektů, pracujících v oblasti cestovního ruchu, není dle dotazníkového šetření dostatečně efektivní.

Na tyto i další zjištěné skutečnosti poukazuje SWOT analýza: Slabé stránky: málo efektivní propagace oblasti v tuzemsku i v zahraničí, sezónní činnost některých informačních center, nedostatek mimo sezónní nabídky a nabídky pro případ nepřízně počasí. Příležitosti: Spolupráce, propagace a tvorba nových produktů CR prostřednictvím informačních center. Hrozby: nedostatečná nabídka aktivit pro cílové skupiny návštěvníků, např. rodiny s dětmi, nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu.

3.7.3.2 Vazba na specifická témata PR Programu rozvoje venkova

Mezi průřezová (specifická) témata Programu rozvoje venkova patří inovace, životní prostředí a zmírňování změn klimatu a přizpůsobování se této změně.

Základní témata hodnocení jsou úzce svázána s cíli PRV definovanými pro jednotlivá opatření, prioritní oblasti a priority, průřezovými cíli (inovace, životní prostředí a zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně) a rovněž se specifickými intervencemi (metoda Leader a Celostátní síť pro venkov). Ke každému cíli je přiřazen odpovídající ukazatel, jehož aktuální stav a vývoj bude předmětem vyhodnocení intervencí PRV v kontextu ostatních vlivů. Minimálně jednou během programového období bude

zhodnocen příspěvek podpory z EZFRV vůči cílům pro každou z priorit pro rozvoj venkova. Hodnocení posoudí intervenční logiku programu a její provádění včetně doplňkovosti a synergií s ostatními nástroji včetně I. pilíře SZP.

klíčovými aspekty hodnocení oblasti inovací bude analýza, jak PRV zlepšil podmínky pro inovace, výzkum a rozvoj ve venkovských oblastech, a to včetně vyhodnocení příspěvku inovativních aktivit realizovaných prostřednictvím operačních skupin EIP

prvním krokem pro hodnocení vlivu PRV na životní prostředí je proces SEA, který ještě před realizací vlastních opatření zhodnotí působení na biodiverzitu, půdu, vodu, ovzduší či krajinu a další prvky životního prostředí. Pomocí specifických ukazatelů pak bude hodnocen vliv nejen opatření priority 4 a 5 PRV⁸, ale i ostatních vedlejších účinků investičních podpor v rámci ostatních priorit

zmírnění klimatických změn bude hodnoceno pomocí dílčí sady environmentálních ukazatelů, které měří dopad antropogenních emisí (např. objem CO₂, metanu, amoniaku, oxidů dusíku), úsporu elektrické energie, či produkci obnovitelných zdrojů energie. Hodnoceno bude i přizpůsobení se klimatickým změnám formou zvýšení odolnosti vůči rizikovým jevům - ztrátě biodiverzity, povodním, srážkám, krupobitím apod.⁹

Průřezová témata budou v Programovém rámci Program rozvoje venkova CLLD LAG Podralsko naplňována následovně:

Inovace: v rámci opatření 2.1.1: Rozvoj ubytovacích a stravovacích služeb všech úrovní na území MAS a opatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. Dále opatření 3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků a opatření 3.3.3: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, článek 35, odst. 2., písm. d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Inovace budou sledovány i v rámci opatření 1.3.3: Pestrá nabídka kulturních, sportovních a společenských akcí, podpora spolkové činnosti a opatření 2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch, článek 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER.

Životní prostředí: v rámci opatření 3.3.1 Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků, opatření 3.3.3: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, článek 35, odst. 2., písm. d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a opatření 3.3.2: Zemědělská infrastruktura, článek 17, odst. 1., písm. c) Zemědělská infrastruktura.

Zmírňování změn klimatu a přizpůsobování se této změně: v rámci opatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností, opatření 3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst.

8

Priorita 4: Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím,
Priorita 5: Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu

9

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_inf ormace%2Fprog_dokumenty%2F1448632500936.pdf

1., písm. a) Investice do zemědělských podniků a opatření 3.3.2: Zemědělská infrastruktura, článek 17, odst. 1., písm. c) Zemědělská infrastruktura.

3.7.3.3 Fiche 3.1 Rozvoj podnikání na venkově

TABULKA 58: FICHE 3.1

PRV F.3.1	Identifikace Fiche
Název Fiche	Rozvoj podnikání na venkově
Vazba na článek nařízení PRV	19.1.b. Investice do nezemědělských činností

Vymezení Fiche	
- <i>Stručný popis Fiche</i>	Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.
- <i>Vazba na cíle SCLLD</i>	3.2: Rozvoj zaměstnanosti

Oblasti podpory
<i>Opatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích (nabídka vhodných prostor, rekonstrukce a vybavení prostor, propagace místních výrobců a podnikatelů, katalogy místních firem a organizací..)</i> Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE): C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 (Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílu 60 a 64), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 92.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balící činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j.n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být

realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.

Příklady podpořených projektů: ubytování, stravování, pohostinství, agroturistika, včetně sportovní, rekreační a zábavní činnosti, podpora lokální distribuční sítě a prodej místních výrobků, podpora drobných výrobců, rodinných podniků, velkoobchod a maloobchod apod.

Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech i zemědělství podnikatelé
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - jejichž realizací vzniknou nová pracovní místa - podporující a rozvíjející nové podnikatelské aktivity žadatele - mající dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
--	--

Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	2
- cílový stav	6

Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	2
- cílový stav	6

3.7.3.4 Fiche 3.2 Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě

TABULKA 59: FICHE 3.2

PRV F.3.2	Identifikace Fiche
Název Fiche	Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě
Vazba na článek nařízení PRV	17.1.a. Investice do zemědělských podniků

Vymezení Fiche	
- <i>Stručný popis Fiche</i>	Zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku pomocí hmotných i nehmotných investic v živočišné a rostlinné výrobě.
- <i>Vazba na cíle SCLLD</i>	3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Oblasti podpory	
<i>Opatření 3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě (nákup strojů a vybavení, investice do zemědělských staveb a technologií)</i>	
Podpora zahrnuje hmotné i nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou rovněž investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku.	
Nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu, týkající se včel a rybolovu, investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu.	

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - při jejichž realizaci nedojde k záboru zemědělské půdy - jejichž realizací vzniknou nová pracovní místa
--	--

	- mající dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
--	---

Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	2
- cílový stav	4

Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	2
- cílový stav	4

3.7.3.5 Fiche 3.3 Neproduktivní investice v lesích

TABULKA 60: FICHE 3.3

PRV F.3.3	Identifikace Fiche
Název Fiche	Neproduktivní investice v lesích
Vazba na článek nařízení PRV	25 Neproduktivní investice v lesích

Vymezení Fiche	
- <i>Stručný popis Fiche</i>	Podpora je zaměřena na investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů.
- <i>Vazba na cíle</i>	2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch

SCLLD	
-------	--

Oblasti podpory
<i>Opatření 2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných atraktivit na území MAS</i> Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závor. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně. Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.

Definice příjemce dotace	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - integrovaného charakteru (projekt zapadá do místních podmínek, např. navazuje na existující turistickou nebo naučnou stezku atd.) - zahrnující opatření k údržbě lesního prostředí - zahrnující osvětovou aktivitu o ochraně přírody a krajiny, udržitelném hospodaření v lesích apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
--	---

Indikátory výstupů	
- číslo	92702
- název	Počet podpořených operací (akce)
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	1
- cílový stav	2
- číslo	93001

- název	Celková plocha (ha)
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	1
- cílový stav	2

3.7.3.6 Fiche 3.4 Zemědělská infrastruktura

TABULKA 61: FICHE 3.4

PRV F.3.4	Identifikace Fiche
Název Fiche	Zemědělská infrastruktura
Vazba na článek nařízení PRV	17.1.c) Zemědělská infrastruktura

Vymezení Fiche	
- Stručný popis Fiche	Investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství, včetně přístupu k zemědělské půdě.
- Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl 3.3 Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Oblasti podpory
Opatření 3.3.2: <i>Zemědělská infrastruktura (rekonstrukce a budování polních cest)</i> Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury, vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby polních cest bude podporována i obnova či nový výstavba souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány na území, kde byly dokončeny pozemkové úpravy a mimo intravilán obce.

Definice příjemce dotace	Obec nebo zemědělský podnikatel
---------------------------------	---------------------------------

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - zaměřené na obnovu polních cest, které přispívají k lepší průchodnosti krajiny - zvyšující ekostabilizační nebo retenční
--	--

	funkci krajiny (projekt obsahuje aleje, travní pásy, remízky, biocentra, biokoridory atd... - dopad projektu do území více obcí začleněných v MAS, nebo jejich místních částí <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
--	---

Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	2

3.7.3.7 Fiche 3.5 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

TABULKA 62: FICHE 3.5

PRV F.3.5	Identifikace Fiche
Název Fiche	Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Vazba na článek nařízení PRV	35.2.d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

Vymezení Fiche	
- Stručný popis Fiche	Podpora v rámci tohoto článku je zaměřena na spolupráci minimálně dvou subjektů, která vede k vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců (KDŘ) a místních trhů
- Vazba na cíle SCLLD	3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání

Oblasti podpory
Opatření 3.3.3: Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (společné pořízení strojů, technologie a vybavení pro zpracování zemědělských produktů, výstavba nebo modernizace nemovitého majetku, propagační činnost...) dodavatelských řetězců, zahrnujících nejvýše jednoho zprostředkovatele mezi zemědělcem a spotřebitelem. Účelem podpory je začlenění prvovýrobců do dodavatelských řetězců a posílení jejich

konkurenceschopnosti. Podpora je určena pro společné investice na vznik, rozvoj a společnou propagaci KDR nebo místního trhu. Způsobilé jsou aktivity např. společné pořízení strojů, technologie a vybavení, stavební náklady na novou výstavbu nebo modernizaci nemovitého majetku, pořízení počítačového softwaru, propagační činnost, tvorba studií a podnikatelského plánu.

Podpora se týká pouze dodavatelských řetězců, které zahrnují nejvýš jednoho zprostředkovatele mezi zemědělcem a spotřebitelem. Podpora se týká trhů, splňujících definici místního trhu, tj. území, ve kterém dochází k produkci hlavních surovin, použitých při výrobě, zpracování a prodeji konečnému spotřebiteli. Toto území je vymezeno okruhem 50 km, v němž se nachází zemědělský podnik, z něhož produkt (hlavně suroviny použité při výrobě) pochází.

Definice příjemce dotace	Uskupení minimálně dvou subjektů, přičemž minimálně jeden musí prokázat podnikatelskou činnost v odvětví zemědělství nebo potravinářství. Může se jednat o následující subjekty: zemědělský podnikatel, výrobce potravin, nevládní neziskové organizace zastupující zemědělce nebo zpracovatele potravin, obce nebo svazky obcí.
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - s vazbou na místní produkty - jejichž realizací vzniknou nová pracovní místa - podporující a rozvíjející nové podnikatelské aktivity žadatele - mající dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvěch.</i>
--	---

Indikátory výstupů	
- číslo	93102
- název	Počet podpořených kooperačních činností
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	1

Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	1

Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	1

3.7.3.8 Fiche 3.6 Projekty spolupráce

TABULKA 63: FICHE 3.6

PRV F.3.6	Identifikace Fiche
Název Fiche	Projekty spolupráce
Vazba na článek nařízení PRV	44. Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Vymezení Fiche	
- Stručný popis Fiche	Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn. výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat s jinými MAS i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.
- Vazba na cíle SCLLD	2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch

Oblasti podpory
Opatření 2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch Oblast podpory bude vymezovat popis témat projektů spolupráce, které musí být v souladu se SCLLD MAS. V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje: ✓ investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb,

- ✓ investice související se vzdělávacími aktivitami,
- ✓ investice do informačních a turistických center.

Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty.

Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS.

Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu projektů spolupráce může MAS využít maximálně 10 % z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce.

Definice příjemce dotace	Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 2 962 000 Kč, resp. dle alokace LAG Podralsko

Indikátory výstupů	
- číslo	92501
- název	Celkové veřejné výdaje (EUR)
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	109 768 EUR

3.7.4 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání neumožňuje realizaci komunitně vedeného místního rozvoje stejným způsobem jako je tomu v případě Integrovaného regionálního operačního programu, Programu rozvoje venkova, Operačního programu zaměstnanost a Operačního programu životní prostředí. Umožňuje však aktivity tzv. animace území. Dále se mohou MAS podílet na realizaci tohoto operačního programu v rámci aktivit Prioritní osy 3 - Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, a to konkrétně zpracováním Místních akčních plánů zahrnujících obce s rozšířenou působností na území LAG Podralsko.

Místní akční plán vzdělávání bude prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15-ti let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání a zájmového a neformálního vzdělávání.

V OP VVV i IROP je v oblasti základního školství soulad s akčními plány rozvoje vzdělávání specifickým kritériem přijatelnosti při podávání žádostí o dotace.

Při projednáváních SCLLD a realizovaných dotazníkových šetřeních byla zjištěna zásadní potřeba systematického a především komplexního řešení problematiky kvalitního vzdělávání. Jak vyplynulo z analytické části SCLLD, jedním z největších problémů území LAG Podralsko je podíl nejen nezaměstnaných obyvatel s pouze základním (někdy neukončeným) vzděláním a s tím spojená míra nezaměstnanosti, která se sice postupně snižuje (v r. 2012 10,5%, v r. 2014 již 7,6%), téma vzdělání je však stále jedním z klíčových pro území LAG Podralsko.

Z analýzy oblasti „Vzdělávání a školství“ vyplynulo, že malotřídní školy zejména v malých obcích mají snahu nabízet žákům zajímavé výukové programy, nadstandardní prorodinný a individuální přístup, ve snaze zachování dostatečného počtu žáků pro udržení a další fungování školy. Většina rodičů přesto dává přednost vzdělávání svých dětí v základních školách ve větších městech. Přispívá k tomu domněnka větší kvalifikovanosti pedagogického sboru, lepší výukové podmínky či větší nabídka mimoškolních aktivit. Skutečnost taková nebývá. Malotřídní školy jsou kvalifikací učitelů i výukovými programy již srovnatelné s velkými školami. Výjimku tvoří v některých případech technický stav budov a vnitřní zařízení škol. Zde mají velké základní školy většinou lepší technické vybavení a zázemí, než školy vesnické. Z řady škol byl však zaznamenán požadavek rekonstrukce a vybavení odborných učeben, např. přírodovědných a jazykových, školy mají rovněž zájem o pořízování venkovních učeben. Tam, kde je malá kapacita školních družin, mají školy zájem o vznik dětských klubů. Právě potřeby škol jak v oblasti zvyšování kvalifikace pedagogů, tak i v oblasti investic do mateřských a základních škol mají být pomocí animace území a realizace místních akčních plánů řešeny.

Cíle LAG Podralsko v oblasti školství a vzdělávání:

- ✓ dialog a spolupráce všech relevantních aktérů na území LAG Podralsko
- ✓ zjištění potřeb předškolních, školních i mimoškolních vzdělávacích zařízení a návrh opatření pro jejich realizaci
- ✓ zjištění potřeb dalších aktérů procesu vzdělávání, tedy žáků, rodičů, veřejnosti a návrh opatření pro jejich realizaci
- ✓ vytvoření místního akčního plánu (MAP) pro zajištění kvalitního vzdělávání na území LAG Podralsko
- ✓ motivace všech aktérů pro proaktivní a pozitivní přístup pro spolupráci všech relevantních aktérů na území a při realizaci opatření pro zkvalitnění vzdělávání, zajištění inkluze a podpory všech dětí

Animace území a pomoc školám při dosahování jejich projektových plánů a realizaci aktivit, které povedou ke všem výše uvedeným cílům bude realizována prostřednictvím podpůrných aktivit jako jsou zejména:

metodická pomoc ZŠ s výběrem vhodných šablon pro ZŠ/MŠ, aby byly v souladu s MAP resp. nositele regionální strategie území, zajištění správnosti projektové žádosti;

zaškolení realizátorů ZŠ/MŠ (monitorovací systém, příručka pro žadatele a příjemce, ...);

průběžná konzultační činnost při realizaci projektu, sledování a dodržování povinné publicity, VZ, monitorovacích indikátorů;

metodická pomoc ZŠ/MŠ při zpracování monitorovacích zpráv, zadávání do monitorovacího systému, zajištění správnosti předávaných výstupů, sledování průběhu realizace projektu, dodržování časového harmonogramu atd.;

metodická pomoc s vypořádáním případných připomínek k MZ od ŘO;

metodická pomoc při komunikaci mezi zřizovateli a ZŠ/MŠ tak, aby nedocházelo jako v současném období k zadržování financí ze strany zřizovatelů nebo naopak nepředávání informací o projektu ze strany ředitelů škol;

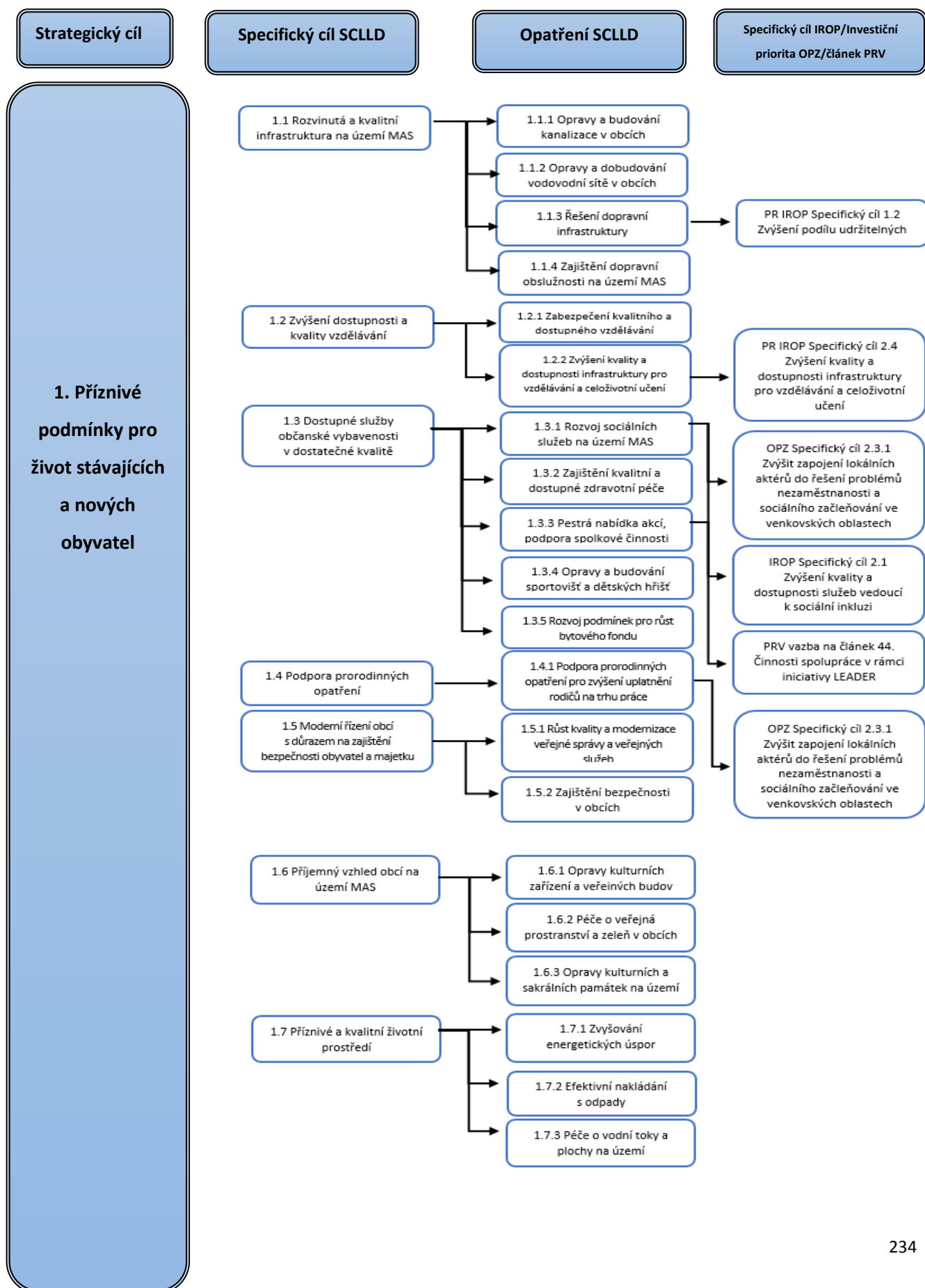
metodická pomoc při kontrole na místě;

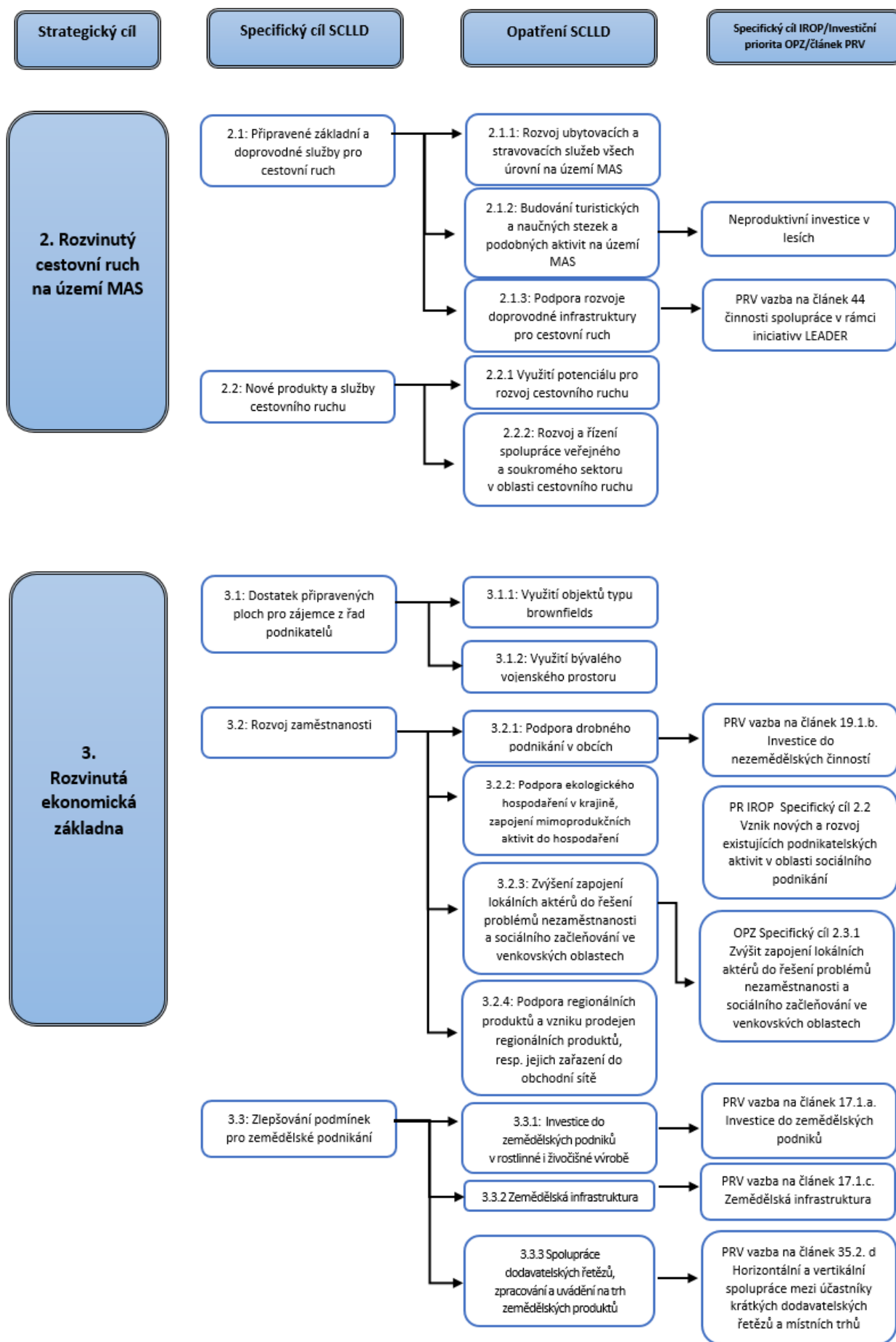
metodická pomoc při ukončování projektu a závěrečné MZ.

Další aktivitou v rámci OP VVV, která přispěje k naplnění komunitně vedeného místního rozvoje v oblasti vzdělávání, bude realizace vlastního projektu LAG Podralsko. Realizace dvou projektů z OP VK, zaměřených na podnikavost žáků a finanční gramotnost v základních a středních školách v předchozím programovém období dává MAS dobré předpoklady a zkušenosti v pokračování těchto aktivit. Projekt, který by MAS ráda realizovala v tomto programovém období v mateřských a základních školách by měl zahrnovat aktivity vedoucí k získání základních kompetencí dětí (čtenářská gramotnost, finanční gramotnost, PC dovednosti, podpora podnikavosti, včetně zaměření na inkluzivní vzdělávání), které povedou k jejich lepšímu uplatnění v životě, zaměstnání i společnosti.

3.7.5 Grafické znázornění struktury programových rámců SCLLD včetně schematického znázornění vazeb na opatření mimo programové rámce

GRAF 7: GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ STRUKTURY PROGRAMOVÝCH RÁMCŮ SCLLD VČETNĚ SCHEMATICKEHO ZNÁZORNĚNÍ VAZEB NA OPATŘENÍ MIMO PROGRAMOVÉ RÁMCE

4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

4.1 Úvod

Organizační struktura je dána základními standardy práce MAS, ze kterých implementační část SCLLD vychází. V této části jsou popsány činnosti povinných orgánů MAS, jejich úkoly, povinnosti a odpovědnosti. Dále jsou zde uvedeny postupy, hodnocení, výběr a schvalování projektů v rámci LAG Podralsko.

Místní akční skupiny jsou nositeli integrovaného nástroje a realizují aktivity integrovaného nástroje dle finančního plánu a časového harmonogramu tak, jak byly schváleny řídicím orgánem (ŘO) a ministryní pro místní rozvoj. Realizace integrovaného nástroje spočívá jednak v přípravě a realizaci projektů nositele, jednak v iniciaci a asistenci při přípravě a realizaci projektů jiných subjektů, které naplňují integrovaný nástroj.

MAS jako nositel integrovaného nástroje je odpovědná za to, že se aktivity realizují v daném časovém a finančním harmonogramu. V zásadě je možné plnit integrovaný nástroj dříve oproti plánu, pozdější realizace však může zakládat možnost odebrání části rezervované alokace pro daný integrovaný nástroj z toho specifického cíle, jehož aktivity a cíle nejsou dle plánu naplňovány. Pokud nastane odchylka od schváleného harmonogramu IN (časového harmonogramu nebo finančního plánu), bude nutné, aby takovou změnu schválil příslušný ŘO, kterého se změna týká, pokud se nejedná o změnu nepodstatnou.

4.2 Popis řízení strategie

4.2.1 Řídící struktura a odpovědnosti

Místní akční skupina LAG Podralsko, z. s. je zapsaným spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. Působnost spolku v aktivitách, realizovaných metodikou Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) je na katastrálním území obcí, které vyslovily prostřednictvím příslušných usnesení zastupitelstev měst a obcí souhlas s působením LAG Podralsko z.s. na svém území.

Místní akční skupina je tvořena členskou základnou, složenou ze zástupců právnických i fyzických osob soukromého i veřejného sektoru. V oblasti tvorby a realizace SCLLD je pojem člen spolku rovný pojmu partner dle metodiky Strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Poměr zástupců členů soukromého a veřejného sektoru musí být vždy maximálně 49% zástupců z veřejného sektoru (obce, svazky obcí a jimi zřízené příspěvkové a jiné organizace), minimálně 51% zástupců ze soukromého sektoru (nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty, fyzické osoby). Tyto sektory jsou dále rozděleny i do zájmových skupin. Žádná ze zájmových skupin nesmí mít v rozhodovacích a kontrolních orgánech převahu.

Členem spolku se může stát fyzická osoba starší 18 let či právnická osoba, která se ztotožňuje s cíli spolku a má trvalé bydliště, provozovnu či sídlo v území působnosti spolku nebo musí prokazatelně na daném území místně působit.

Orgány místní akční skupiny

Valná hromada (nejvyšší orgán)

Představenstvo (rozhodovací orgán)

Předseda (statutární orgán)

Výběrová komise (výběrový orgán)

Revizní komise (kontrolní orgán)

Valná hromada (nejvyšší orgán)

Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku.

Ve Valné hromadě veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv.

Valná hromada je tvořena všemi partnery (členy) spolku s právem všech členů účastnit se hlasování Valné hromady a právem volby do orgánů spolku.

Jednání Valné hromady je upraveno jednacím řádem.

Valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů, přičemž každý člen má na valné hromadě 1 hlas.

Řádná Valná hromada je usnášeníschopná při účasti nadpoloviční většiny všech členů spolku. V případě, že se do 30 minut po stanoveném termínu zahájení řádného zasedání nesejde potřebná většina, lze řádné zasedání ukončit a zahájit náhradní zasedání Valné hromady. I při náhradním zasedání platí podmínka, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.

Valná hromada se koná nejméně 2x do roka a její jednání svolává předseda minimálně 15 dní před jednáním.

Valná hromada rozhoduje o zásadních otázkách spolku. Ve výlučné kompetenci valné hromady je:

volba členů orgánů spolku: představenstva, výběrové komise a revizní komise – počet členů povinných orgánů, jejich působnosti a pravomoci, způsob jejich volby a odvolávání a způsob jednání

schválení svého jednacího řádu a dalších vnitřních předpisů spolku, pokud nejsou právním řádem nebo rozhodnutím Valné hromady svěřeny jinému orgánu spolku

schvaluje SCLLD území působnosti spolku a její provádění

nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v území působnosti spolku

schvaluje způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů

schválení stanov spolku včetně jejich změn

přijímání a vylučování členů spolku

rozšíření územní působnosti spolku,

stanovení výše členských příspěvků,

schválení rozvojové koncepce a strategie spolku

schválení rozpočtu spolku na daný rok, schválení výroční zprávy a schválení zprávy o hospodaření za daný rok.

rozhodnutí o fúzi nebo zrušení spolku

Z jednání valné hromady je pořizován zápis.

Představenstvo (rozhodovací orgán)

Představenstvo řídí spolek mezi zasedáními valné hromady

Představenstvo je tvořeno šesti členy spolku a je voleno valnou hromadou na 4leté funkční období, přičemž opakovaná volba je možná

Jednání představenstva se koná minimálně 4x ročně a svolává jej předseda

V období mimo jednání může statutární orgán rozhodovat metodou per rollam. Návrh rozhodnutí rozesílá předseda nebo jím pověřený manažer kanceláře. Členové odpovídají písemně (poštou, elektronicky). Za schválený je návrh považován ve chvíli, kdy se pro schválení vyjádří nadpoloviční většina členů představenstva. Dokumentace hlasování je součástí zápisu nejbližšího příštího zasedání představenstva

Představenstvo je usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Z jednání představenstva se pořizuje zápis

Svolává valnou hromadu minimálně dvakrát ročně

Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv

Představenstvo rozhoduje o vytvoření zájmových skupin

Představenstvo jmenuje manažera (vedoucího zaměstnance) pro SCLLD a schvaluje uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro SCLLD.

Představenstvo volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jeho zasedání

Schvaluje výzvy k podávání žádostí, vybírá projekty k realizaci a stanovuje výběrová kritéria pro výběr projektů

Navrhuje způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů, stanovuje výši alokace projektů na základě návrhu výběrové komise.

Je-li členem představenstva fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je-li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.

Je-li členem představenstva právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

Při rozhodování je hlasovací právo členů představenstva rovné, pro přijetí rozhodnutí je nutný souhlas většiny přítomných.

Předseda (statutární orgán)

Předseda je statutárním orgánem spolku, zastupuje spolek navenek, podepisuje příslušné dokumenty. Je volen představenstvem spolku na dobu čtyř let, přičemž opakovaná volba je možná.

Předseda:

svolává valnou hromadu a zajišťuje programově její jednání,

svolává a řídí představenstvo,

předkládá valné hromadě výroční zprávu,

kontroluje činnost kanceláře.

Předseda je v době nepřítomnosti zastupován pověřeným členem představenstva

Je-li předsedou spolku právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji ve spolku zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

Výběrová komise (výběrový orgán)

Členové výběrové komise mohou být voleni ze subjektů které na území spolku prokazatelně místně působí. Je-li členem výběrové komise právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

Je-li členem výběrové komise fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je-li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.

Výběrová komise volí předsedu z řad svých členů. Předseda svolává a řídí její zasedání.

Při rozhodování je hlasovací právo členů výběrové komise rovné.

Výběrová komise provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií – navrhuje pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů SCLLD.

Výběrová komise je tvořena pěti členy a je volena valnou hromadou na dobu jednoho roku, přičemž opakovaná volba je možná.

Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv

Revizní komise (kontrolní orgán)

Ke kontrole hospodaření a nakládání s majetkem spolku volí valná hromada ze členů spolku tříčlennou revizní komisi a to na období tří let, přičemž opakovaná volba je možná. Činnost revizní komise řídí předseda, zvolený členy komise. Komise je povinna provádět kontrolu spolku minimálně jedenkrát v kalendářním roce. Řídí se obecně platnými právními předpisy.

Revizní komise volí předsedu z řad svých členů. Předseda svolává a řídí její zasedání.

Při rozhodování je hlasovací právo členů Revizní komise rovné.

Je-li členem Revizní komise fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je-li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.

Je-li členem Revizní komise právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

Revizní komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.

Revizní komise o výsledcích kontroly vyhotovuje vždy písemnou zprávu.

Revizní komise obdrží zápisy a usnesení z jednání valné hromady a představenstva.

O výsledcích kontroly a případných nápravných opatřeních informuje předseda komise valnou hromadu a to nejméně jedenkrát ročně.

Do kompetence Revizní komise spadá zejména

projednání výroční zprávy o činnosti a hospodaření spolku

dohlíží na to, že spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD,

nahlížení do účetních knih a jiných dokladů organizace týkající se činnosti spolku a kontrola tam obsažených údajů

svolávání mimořádného jednání Valné hromady a Představenstva, jestliže to vyžadují zájmy spolku,

kontrola metodiky způsobu výběru projektů spolku a jejího dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru spolku,

zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracovává a předkládá ke schválení Představenstvu indikátorový a evaluační plán SCLLD)

navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností SCLLD

Kancelář MAS

K zabezpečení činnosti spolku je zřízena kancelář MAS - (dále jen kancelář) spolku, kterou tvoří manažer - vedoucí zaměstnanec pro SCLLD, případně další pracovníci.

Kancelář zajišťuje běžnou administrativní činnost pro spolek

Činnosti spojené s realizací SCLLD

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD má pravomoci a odpovědnost vztahující se k SCLLD. Vykonává funkci v pracovně právním vztahu se spolkem. O uzavření pracovně právního vztahu rozhoduje představenstvo LAG Podralsko. Manažer zajišťuje realizaci SCLLD a komunikaci s řídicími orgány jednotlivých OP, jejichž prostřednictvím realizuje LAG Podralsko své projekty.

Dále zajišťuje soulad všech činností a dokumentů vč. webových stránek s pravidly jednotlivých programů. Je zároveň určen jako řídicí pracovník pro realizaci SCLLD odpovědný za administrativní náležitosti spojené s udržováním a rozvojem místního partnerství a implementaci SCLLD.

Je nadřízeným pracovníkem zaměstnanců realizujících SCLLD v pracovně právním vztahu (vč. DPP, DPČ), s pravomocemi k tomu vyplývajících.

Představenstvo LAG Podralsko jmenovalo do funkce vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD PhDr. Dagmar Strnadovou, která vede kancelář MAS již od září 2007 a má bohaté zkušenosti s metodou LEADER i řadou dalších dotačních titulů.

Kancelář MAS disponuje dostatečným počtem zkušených manažerů (další 2 osoby), které budou odpovídat za jednotlivé Programové rámce (zaměstnanci realizující SCLLD). Navázána byla i spolupráce s řadou odborníků z území MAS, kteří se specializují na jednotlivé OP a v případě potřeby (např. odborné konzultace při vyhlášení výzev, semináře k výzvam, kontrola náležitostí žádostí o dotaci včetně případných příloh) budou s LAG Podralsko spolupracovat na DPP nebo DPČ.

Pro realizaci SCLLD – jednotlivých programových rámců budou zaměstnanci rozděleni následujícím způsobem:

Manažer SCLLD a PR IROP

Manažer kanceláře, PR PRV a projekty spolupráce PRV

Manažer PR OPZ a animátor OP VVV

Zastupitelnost je zajištěna vedoucím zaměstnancem CLLD, který je současně manažerem PR IROP. Manažera PR IROP (vedoucího zaměstnance CLLD) zastupuje manažer kanceláře, PR PRV a projektů spolupráce.

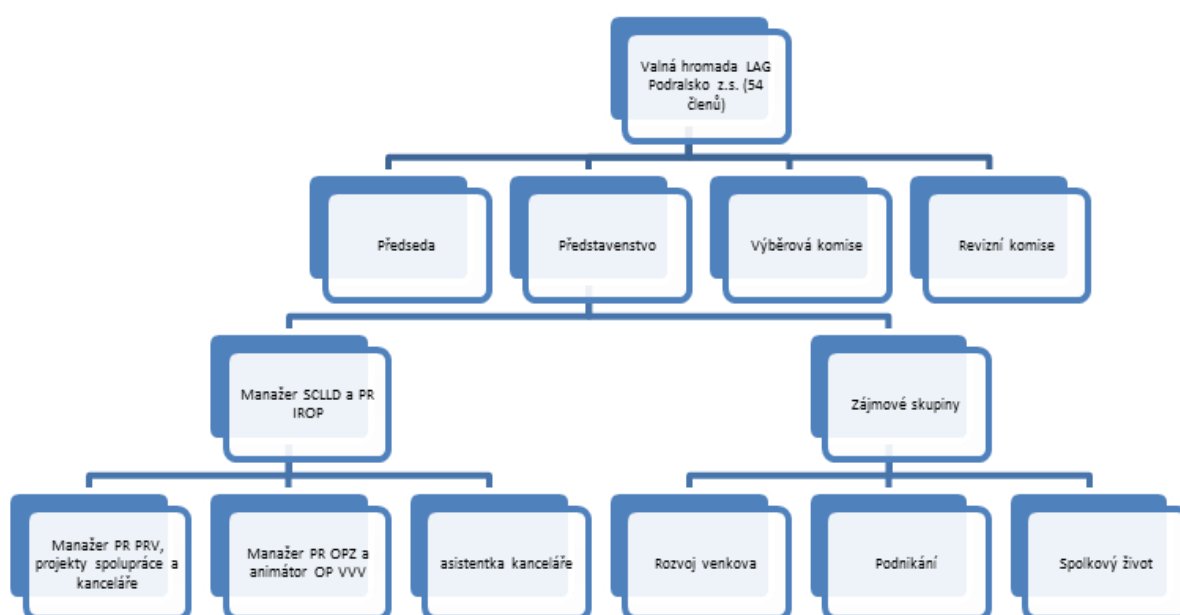
Administrativu dále zajišťuje asistentka kanceláře.

Zamezení střetu zájmů zaměstnanců a členů orgánů

Zaměstnanci podepisují dokument, ve kterém berou na vědomí, že si nesmí vůči žadatelům o dotaci z jednotlivých programových rámců výzev, vyhlašovaných LAG Podralsko nárokovat odměnu či jinak definovanou částku (a to i z přiznané dotace) za zpracování, administraci či schválení projektu v rámci realizace SCLLD. Dále o dotaci nesmí žádat rodinní příslušníci manažerů SCLLD.

Členové výběrové komise podepisují před vlastním hodnocením projektů čestné prohlášení týkající se nepodjatosti a zavazují se hodnotit projekty v souladu se schváleným Jednacím řádem výběrové komise a Stanovami LAG Podralsko z.s.

GRAF 8: ŘÍDÍCÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURA LAG PODRALSKO – ORGANIZAČNÍ SCHÉMA:

4.2.2 Komunikace MAS

MAS schvaluje každoročně Plán činnosti, jehož součástí jsou i konkrétní úkoly v oblasti komunikace MAS.

MAS minimálně 1x za rok informuje veřejnost o plnění SCLLD.

MAS zveřejňuje zápisy z jednání povinných orgánů

MAS zveřejňuje aktuální seznam členů, zápisů z jednání nebo zpráv o jejich činnosti a kontaktních osobách.

Ověřenými postupy pro informování členů MAS i obyvatelstva jsou především:

- zveřejnění na úředních deskách a webových stránkách obecních úřadů a mikroregionů
- zveřejnění na vlastních internetových stránkách www.lagpodralsko.com
- zveřejnění na facebookovém profilu MAS
- informace ve Zpravodaji MAS
- zveřejnění v městských a obecních tiskových médiích

- zveřejnění v regionální části deníků (Deníky Bohemia, MF Dnes)
- informace e-mailem pravidelně aktualizované databázi členů i ostatních žadatelů z území působnosti

4.3 Popis administrativních postupů

MAS připravuje výzvu MAS na předkládání projektových žádostí a předkládá ji ke schválení ŘO. V rámci výzvy MAS je uveden přesný popis způsobu výběru projektů a vymezena alokace na jednotlivá opatření, v případě PRV Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS.

MAS provádí základní administrativní kontrolu obsahu povinných částí žádosti o podporu projektu (kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti).

MAS hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií schválených ŘO zároveň s příslušnou výzvou MAS a případně dalších kritérií stanovených ŘO ve výzvě ŘO. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií. Případná kritéria ŘO budou součástí této sady kritérií. MAS provádí věcné hodnocení předložených žádostí podle preferenčních kritérií. Na základě bodového hodnocení MAS stanoví pořadí projektů podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategií za každý specifický cíl SCLLD zvlášť.

MAS provede výběr projektů – výše jejich podpory nesmí překročit maximální procentuální výši podpory projektu stanovenou v programu, výše podpory projektu může být snížena ve výzvě MAS.

MAS postoupí vybrané projekty ŘO (respektive platební agentuře SZIF v případě PRV) k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením.

ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly. ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) schválí způsobilé projekty, pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO/SZIF může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou požadované výdaje způsobilé v plné výši). Není dotčena pravomoc ŘO provést kontrolu procesních postupů MAS. V případě, že ŘO v průběhu hodnocení projektu zjistí, že projekt je v zjevném nesouladu s příslušným OP nebo se schválenou integrovanou strategií, ŘO vyvolá jednání s nositelem integrované strategie (dohadovací řízení), jehož výsledkem může být případná úprava projektu a následné schválení nebo vyřazení projektu.

Je vydán právní akt o poskytnutí/převodu podpory ze strany ŘO programu, platební agentury SZIF v případě PRV, nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

Vyhlášení výzvy

O přesném datu zveřejnění výzev rozhoduje představenstvo MAS v závislosti na vyhlášení Výzvy pro MAS jednotlivými ŘO jednotlivých OP dle časového harmonogramu, který je veřejně přístupný na webu jednotlivých OP.

Představenstvo rozhodne o opatřeních CLLD, která budou vyhlášena, a o výši finanční alokace na výzvu s rozdělením na jednotlivá opatření CLLD.

Výzvy připravuje a veškeré organizační záležitosti s ní spojené zajišťuje vedoucí zaměstnanec pro CLLD. Představenstvo schvaluje Výzvy k podávání žádostí.

Vedoucí zaměstnanec pro CLLD odešle text výzvy ke schválení ŘO spolu s časovým harmonogramem výzvy. MAS připraví výzvu MAS na příjem projektů v rámci své SCLLD a vloží ji do ISKP14+ (resp. IS SZIF v případě PRV) ke schválení ŘO, který schvaluje všechny údaje výzvy MAS. V rámci výzvy MAS je vymezena alokace na jednotlivá opatření CLLD vyhlášené výzvy MAS a přesný popis způsobu výběru projektů. Součástí výzvy jsou i preferenční kritéria výběru stanovená s důrazem na soulad projektu s SCLLD, s principy pro určení preferenčních kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD a s důrazem na soulad s daným OP a dle jím definovaných kritérií.

MAS výzvu vyhláší prostřednictvím ISKP14+ systému MS2014+. Okamžikem vyhlášení výzvy MAS se rozumí její zveřejnění na internetových stránkách MAS.

Po schválení výzvy ŘO a dle časového harmonogramu dojde ke zveřejnění výzvy na internetových stránkách MAS www.lagpodralsko.com. Dále je výzva rozeslána e-mailem členské základně a všem potenciálním žadatelům z území působnosti LAG Podralsko.

Současně se zveřejněním je aktualizován web, na němž jsou uvedeny přílohy výzvy, žádost a doporučená tvorba příloh žádosti.

Je vydána tisková zpráva o vyhlášení výzvy.

Příprava žádostí a hodnocení projektů

Školení potenciálních předkladatelů projektů

MAS bude organizovat informační a vzdělávací semináře pro potenciální předkladatele projektů. Informovanost potenciálních předkladatelů bude mít tyto formy:

- a) Informativní semináře (termín bude zveřejněn ve výzvě), kde budou účastníci seznámeni s aktuální výzvou a s pravidly pro předkládání a realizaci projektů. Součástí semináře bude distribuce potřebných dokumentů a diskuse, v rámci které bude odpovídáno na otázky účastníků. Tento typ semináře proběhne vždy cca v první třetině doby od vyhlášení výzvy k její uzavěrce.
- b) Individuální konzultace a poradenství ze strany kanceláře vůči potenciálním žadatelům. Budou vyhlášeny kontakty na osoby, které konzultaci povedou a potenciální žadatel si domluví individuální termín konzultace. Možnost konzultací nebude omezena jen na období pro podávání projektů, ale bude nabízena celoročně.
- c) Diskusní fórum na internetových stránkách MAS bude vedeno na základě principu otázek a odpovědí. Otázky a odpovědi budou zveřejňovány tak, aby byly k dispozici i jiným zájemcům. Tato forma rovněž nebude vázána pouze na období pro podávání projektů, ale bude provozována celoročně.

Příjem žádostí

Pro příjem projektů je určen konečný termín včetně hodiny, do níž mohou zájemci projekt předložit a místa předložení projektu – kanceláře LAG Podralsko. Zájemci jsou rovněž informováni o vhodnosti domluvit

si datum a hodinu předání žádosti předem. Při příjmu žádosti je zaznamenáno datum a čas příjmu a je provedena kontrola úplnosti projektu včetně případných povinných příloh – v této fázi se příjemce (management kanceláře MAS, řízený vedoucím zaměstnancem pro SCLLD) zaměřuje jen na skutečnost, zda je žádost kompletní. Předkladatel projektu obdrží kopii záznamového listu s potvrzením o předání projektu. Do druhého pracovního dne po ukončení příjmu žádostí je zveřejněn na www.lagpodralsko.com seznam přijatých žádostí.

Administrativní kontrola projektů

První hodnocení Žádosti je provedeno z hlediska administrativní úplnosti Žádosti, platnosti všech potvrzení, dat na ověřených kopiích a na výpisech a výstupech z rejstříků tak, aby byly splněny všechny požadavky, určené Výzvou. Datum zahájení AK je zaznamenáno do Katalogu projektů.

Následně je prováděna do 14 dnů od přijetí projektů administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti projektu. Pokud se při kontrole zjistí, že některý projekt nesplňuje náležitosti, je učiněn zápis a postupuje se dál podle instrukcí nadřízeného orgánu, v případě neúplnosti žádosti je konečný žadatel vyzván k doplnění žádosti do stanoveného termínu. Doplnění projektu na základě AK je rovněž zaznamenáno do Katalogu projektů. Žadatel má na doplnění podkladů 5 pracovních dnů. V případě nedoplnění podkladů ve stanoveném termínu ukončí MAS administraci z důvodu nesplnění podmínek AK. Datum ukončení AK je zaznamenáno do Katalogu projektů. Po ukončení AK je provedena kontrola přijatelnosti s ohledem na obsah daného opatření CLLD a je zaznamenána v Katalogu projektů.

Prováděním příjmu, administrativní kontroly a registrací projektů je pověřen vedoucí pracovník CLLD a manažer příslušného OP, v jehož rámci je vyhlašována Výzva, podle potřeby ještě další interní nebo externí spolupracovník.

Po provedení AK a po provedení kontroly přijatelnosti je MAS povinna informovat písemně konečného žadatele o výsledku kontroly do 5 pracovních dnů od ukončení kontroly.

Všechny úplné žádosti, které splňují kritéria přijatelnosti, jsou postoupeny k hodnocení Výběrovou komisí.

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po doporučeném odeslání výsledků AK na MAS.

Na základě této žádosti je svoláno jednání revizní komise LAG Podralsko, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost o přezkoumání a vedoucí zaměstnanec pro CLLD.

V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na ŘO.

Pokud tak učiní, má žadatel povinnost o tomto kroku informovat MAS.

Odvolání žadatel podává v souladu s Pravidly příslušného OP.

Výběr projektů

Postup při výběru vychází především z následujících zkušeností:

a) zkušenosti MAS s výběrem projektů v rámci programu LEADER+ 2005-2006

b) zkušenosti MAS s výběrem projektů v rámci programu LEADER ČR 2006

c) zkušenosti MAS s výběrem projektů v rámci realizace SPL v programu LEADER 2007 - 2013

Výběr organizačně zajišťuje vedoucí pracovník CLLD a provádí ho výběrová komise.

Výběrovou komisi volí členové nejvyššího orgánu - valné hromady LAG Podralsko. Členem výběrové komise může být zvolen i „nečlen“ nejvyššího orgánu, který prokazatelně místně působí na území působnosti LAG Podralsko a to zejména z důvodů jeho odbornosti v hodnocené problematice.

Výběrová komise LAG Podralsko rozhoduje dle Stanov o:

a) předvýběru projektů na základě objektivních kritérií

b) navrhuje pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD

Představenstvo LAG Podralsko rozhoduje dle Stanov o vybírání projektů k realizaci a stanovení výše alokace na projekty na základě návrhu výběrové komise.

Revizní komise LAG Podralsko kontroluje metodiku způsobu výběru projektů a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru výběrové komise a představenstva.

Metodický postup výběru projektů:

Předvýběr projektů určených k financování metodou LEADER provádí výběrová komise

Výběrovou komisi svolává předseda výběrové komise

Vedoucí pracovník CLLD LAG Podralsko zašle všem členům výběrové komise nejpozději 14 dnů před jednáním komise seznam projektů přihlášených do výběru včetně resumé každého projektu

Do výběru mohou být zařazeny jen ty projekty, které splňují všechny administrativní požadavky a jsou přijatelné z hlediska hodnocení přijatelnosti a finančního zdraví

Před jednáním výběrové komise předseda komise poučí všechny členy o způsobu provádění výběru

Výběr se provádí formou přidělování bodů jednotlivým kritériím na hodnotícím formuláři

Pokud kritérium není splněno, uvede hodnotitel počet bodů 0

Součet bodů všech kritérií určí pořadí výběru

Součet bodů od jednotlivých hodnotitelů se provádí na aktuálním jednání, pokud existují v hodnocení některých kritérií významné rozdíly, jsou daní hodnotitelé požádáni o vysvětlení svého postoje a o kritériu se vede diskuze, jejímž výsledkem může být i korektura původního hodnocení

Jestliže výběrová komise vzhledem ke specifičnosti a odbornosti některých projektů posoudí, že může rozhodnout až po prostudování nezávislého odborného posudku, může dané kolo výběru projektů výjimečně přeložit na pozdější termín, nejdéle ovšem o jeden kalendářní měsíc. O přeložení termínu musí být informování všichni nositelé zúčastněných projektů

Jestliže je nositelem projektu člen výběrové komise, případně jestliže existuje přímá spojitost mezi členem výběrové komise a nositelem projektu (příbuzenské vztahy, pracovní vztahy apod.), potom se tento člen aktuálního jednání výběrové komise nezúčastní.

Jestliže se na jednání nedostaví některý ze členů výběrové komise, může se výběrová komise rozhodnout vybírat projekty v menším počtu členů, nejméně ve třech.

Výběr projektů provádějí jen členové výběrové komise, přítomen je dále vedoucí pracovník CLLD LAG Podralsko, popř. manažer příslušného PR, kteří připravovali a kontrolovali podklady a případní pozvaní specialisté z rozhodnutí předsedy, jako pozorovatelé bez možnosti ovlivňování, dále může být přítomen předseda představenstva LAG Podralsko za předpokladu, že není nositelem některého z posuzovaných projektů

O závěrech a výsledcích jednání výběrové komise a výsledcích předvýběru je pořízen zápis (Hodnotící zpráva výběrové komise) a do jednoho týdne předložen představenstvu LAG Podralsko ke schválení.

Představenstvo LAG Podralsko rozhoduje o výsledcích výběru jako o celku

Práce výběrové komise se řídí Jednacím řádem výběrové komise, který si navrhuje a schvaluje výběrová komise. Jedací řád je vyvěšen na webových stránkách LAG Podralsko: <http://www.lagpodralsko.com/?p=clanky/jednaci-rady-organu-spolku>.

Představenstvo LAG Podralsko vybírá projekty k realizaci na základě předvýběru výběrové komise a pro výběrovou komisi navrhuje způsob hodnocení a kritéria pro výběr projektů.

Způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů schvaluje Valná hromada LAG Podralsko.

Informování o výběru

V případě, že projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z důvodu nedostatku disponibilních finančních prostředků či vyřazení z výběru, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS.

V případě, že projekt vybraný MAS byl schválen ke spolufinancování, je žadatel písemně informován o doporučení k financování, o získaném počtu bodů za jednotlivá kritéria a o závazcích spojených s udělenými body do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS.

Žadatel je písemně informován o registraci projektu.

Do týdne po registraci projektů je vyvěšen na webové stránky seznam doporučených projektů s vyznačením náhradníků.

Výsledky výběru projektů jsou rovněž zveřejněny ve Zpravodaji LAG Podralsko.

Realizační část

V průběhu realizace jsou projekty průběžně sledovány a vyhodnocovány zaměstnanci kanceláře MAS – manažery jednotlivých PR. Každý manažer má přiděleny projekty, na pravidelných poradách prezentuje

stav rozpracovanosti. Každý projekt má svoji složku, do které jsou zakládány všechny další podklady, které k projektu přísluší.

Na základě zkušeností především z předchozích programových období jsou plánovány pravidelné kontroly na místě, které se většinou vztahují k termínu proplácení, nebo k jiným termínům stanoveným projektem. Kontroly organizačně zajišťují příslušní manažeři PR, kteří také včas informují kontrolovaného nositele projektu, případně s ním domlouvají vhodný termín. Pravidelné kontroly probíhají po celou dobu udržitelnosti projektu konečného příjemce.

O kontrole je vždy pořizován protokol, který podepisují všichni účastníci kontroly – zástupci MAS a realizátor projektu.

Kontrola činnosti MAS

Kontrolu činnosti MAS provádí revizní komise LAG Podralsko.

Činnost vedoucího pracovníka CLLD přímo kontroluje předseda spolku, za činnost dalších pracovníků je zodpovědná manažerka.

MAS každý rok vypracovává Výroční zprávu. Výroční zpráva podává přehled nejdůležitějších realizovaných činností a zároveň činností připravovaných pro další období, včetně finanční části.

Archivace

Archivace dokumentace MAS se řídí zákonem o archivaci, pro archivování všech písemností jsou k dispozici vhodné prostory.

Technické zázemí pro archivaci je zajištěno v sídle LAG Podralsko z.s. v Zahrádkách.

4.4 Popis animačních aktivit

Popis používaných animačních aktivit MAS:

nastavení procesů výměny informací mezi zúčastněnými stranami
propagace strategie
usnadnění výměny informací mezi místními aktéry
koordinace aktivity místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD
informování o SCLLD, propagace SCLLD, a podpora potenciálních příjemců v rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí směřujících k naplňování SCLLD
zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracovávání a provádění projektů, včetně jejich schopností v oblasti projektového řízení
konzultace v souvislosti s implementací SCLLD jsou kanceláří MAS poskytovány zdarma.

4.5 Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni

4.5.1 Historie spolupráce MAS

LAG Podralsko již v období 2008 – 2015 realizovala 7 projektů národní spolupráce. Ve většině projektů spolupracovala se sousední MAS Achát, v jednom případě s MAS Vyhličky, dále s MAS Otevřené zahrady Jičínska a v jednom případě se všemi MAS Lbc. kraje.

Jednalo se o následující projekty:

U nás je taky hezky!, r. 2008, dotace ve výši 2 350 613,- Kč

Konkrétním cílem prvního projektu „U nás je taky hezky!“ bylo vytvoření tematicky propojené sítě venkovských výstavních zastavení na území ohraničeném působností LAG Podralsko a MAS Turnovsko. Vzniklo 8 výstavních zastavení, která jsou v opraveném odpovídajícím prostředí dostatečně vybavena potřebným výstavním mobiliářem a výpočetní technikou, aby mohla vhodně sloužit svému účelu. Zastavení slouží k informování a vzdělávání místních obyvatel i přespolních návštěvníků nejen o projektu Spolupráce, ale také o kulturních, přírodních nebo historických zajímavostech z obou regionů.

U nás je taky hezky! – II. etapa, r. 2009, dotace ve výši 2 984 429,- Kč

Projekt spolupráce „U nás je taky hezky – II. etapa“, volně navazoval na projekt "U nás je taky hezky!" Opět se jednalo o realizaci výstavních zastavení – tentokrát pěti na území působnosti LAG Podralsko – Bělá pod Bezdězem, Jablonné v Podještědí, Kravaře, Mimoň a Stráž pod Ralskem a 3 na území působnosti MAS Turnovsko (nyní MAS Achát) – Radostná pod Kozákovem, Malá Skála a Kobyly.

Z Kokořínska do Podralska, r. 2009 – 10, dotace ve výši 562 480,- Kč

Hlavním námětem projektu byla propagace činnosti zúčastněných místních akčních skupin – MAS Vyhličky a LAG Podralsko, tvorba podkladů pro propagaci projektů, zjednodušení, zpřístupnění a provázání obou regionů místním občanům i návštěvníkům. Území obou spolupracujících místních akčních skupin spolu navzájem sousedí, spolupráce koncepčně připravila prostor pro propojení obou území, vyústila ve společné akce, které slouží k vzájemné propagaci atraktivit z obou regionů.

Živý venkov – tradice a současnost, r. 2011, dotace ve výši 1 013 147,-Kč

Zprostředkovávání, poznávání a výměna zkušeností mezi partnerskými MAS prostřednictvím podpory kulturních a sportovních akcí jako jsou slavnosti, jarmarky, sportovní soutěže s důrazem na místní identitu a tradice a podporou místních produktů, s cílem zlepšit zázemí pro konání akcí, zvýšit návštěvnost akcí, podpořit setkávání lidí z různých regionů a vytvořit přátelské vazby mezi obyvateli MAS.

Památky a jejich budoucnost, r. 2012, dotace 1 798 263,- Kč

Projekt spolupráce řešil výměnu zkušeností na konkrétních případech oprav drobných památek v území a jejich mapování. Podpořil navázání nových partnerství, společná setkání zástupců různých sektorů, pořádání odborných workshopů a v neposlední řadě rozšířil nabídku atraktivit území a zachování kulturního dědictví. V rámci projektu byla zpracována jedna nová studie památek a jedna převedena do elektronické podoby a aktualizována, byla vytvořena interaktivní databáze, uskutečnily se odborné semináře

s pracovníky NPÚ, historiky, archiváři, pracovníky muzea a CHKO, soutěž pro děti a dvě exkurze, které přispěly ke zvýšení zájmu mladé generace o historii území a k dlouhodobé udržitelnosti projektu.

Žadatelé bez občanky? LEADER bez hranic!, r. 2013, dotace 1 505 691,00 Kč

Spolupracující MAS představily svou činnost mladé generaci a zapojily ji do malých projektů na principu LEADER. Projekty byly zaměřeny na pořízení zázemí pro spolkovou činnost. Skupiny dětí a mládeže si samy připravily projekty a navzájem si je bodovaly podobně, jako MAS vybíraly projekty v opatření IV.1.2. Pro skupiny dětí bylo v projektu použito pracovní označení "mafie". Vybrané projekty pomohly MAS „mafii“ zrealizovat. Fungující projekty si mafie vzájemně zkontrolovaly a každoročně se budou setkávat na sportovních a uměleckých akcích - podle svého zaměření. Cílem je, aby děti nezapomněly ani na projekty, ani na LEADER.

EVALUACE A MONITORING: Příklady dobré praxe z Libereckého kraje 2007 – 2013, r. 2014 – 15, dotace 499249,-Kč

Projekt spolupráce 7 MAS Lbc. kraje, jehož cílem bylo zlepšit procesy monitoringu a evaluace (hodnocení) rozvojové strategie a činnosti MAS. Výstupem projektu je metodika, v níž MAS hodnotily procesy při monitoringu a hodnocení SPL za období 2007 - 13 a představily příklady z praxe jednotlivých MAS. Dále byl vytvořen společný monitorovací systém, v němž jsou shromážděna data, která umožní sledovat výkony MAS na celém území Libereckého kraje.

4.5.2 Plánovaná spolupráce MAS

V příštím programovém období plánujeme zaměření projektů spolupráce MAS na několik témat:

Informační a turistická centra – vzájemná propojenost, propagace, společné materiály. Partneři – MAS Achát, města a obce, které projeví zájem o spolupráci v této oblasti

Podpora kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí, jichž bude MAS pořadatelem nebo spolupořadatelem společně s dalšími partnery – dalšími MAS, NNO, obcemi a svazky obcí.

Podstávkové domy v regiony Severních Čech – jejich záchrana, vzdělávací akce – partneři: MAS Frýdlantsko, MAS Šluknovsko (Český sever), MAS Labské skály a další MAS z Libereckého a Ústeckého kraje.

Podpora lokální ekonomiky, tradic a řemesel – rozvoj regionální značky „Lužické hory a Máchův kraj“. Partneři – další MAS, které se zabývají lokální ekonomikou a jsou správci regionálních značek.

4.6. Monitoring a evaluace

Vyhodnocování průběhu a výsledků realizace SCLLD poskytuje MAS zpětnou o plnění obsahu strategie a vlivu tohoto plnění na celkový rozvoj řešeného území. Vyhodnocování SCLLD též umožňuje průběžně kvalifikovaně posuzovat nastavení SCLLD ve vazbě na reálný vývoj klíčových rozvojových parametrů v území a je tak důležitým argumentačním nástrojem pro obhajobu případných úprav (zpřesňování) strategie v průběhu její realizace. Vyhodnocování SCLLD bude tedy probíhat průběžně po celou dobu její realizace.

Vyhodnocování SCLLD bude probíhat ve dvou na sebe navazujících stupních. V prvním stupni bude probíhat komplexní monitoring SCLLD a ve druhém stupni evaluace SCLLD ve vazbě na podklady získané monitoringem. Základním technickým nástrojem monitorování SCLLD je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014-2020 (MS2014+), zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat)

o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů, které naplňují SCLLD. V rámci MS2014+ je prováděn též celkově monitoring plnění SCLLD.

4.6.1 Nástroje vyhodnocování SCLLD

MONITORING

V rámci monitoringu dochází ke sběru informací o všech relevantních skutečnostech souvisejících s procesem naplňování a výsledky realizace SCLLD. Monitoring je realizován ve třech rovinách jako:

- věcný (obsahový)
- finanční
- procesní

Věcný monitoring je zaměřen na sledování plnění strategických a specifických cílů SCLLD, resp. plnění jednotlivých rozvojových opatření prostřednictvím realizace aktivit (projektů). Cílem je zajištění přehledu o výstupech, výsledcích a dopadech implementovaných opatření SCLLD ve vztahu k celkovému obsahu a harmonogramu realizace SCLLD.

Finanční monitoring sleduje proces naplňování finančních parametrů SCLLD, tj. zejména míru plánovaného čerpání finančních prostředků na projekty SCLLD ve vazbě na definované programové rámce.

Procesní monitoring je orientován na sledování procesních postupů implementace SCLLD v řešeném území, tj. zejména na administraci výzev a jednotlivých realizovaných projektů určenými orgány a pracovníky MAS, včetně způsobů uplatňování předpisů, vnitřních směrnic a opatření MAS s ohledem na jejich efektivnost ve vztahu k úspěšnému naplňování SCLLD.

EVALUACE

V rámci procesu evaluace příslušná struktura MAS hodnotí monitoringem získané informace. Zaměřuje se na kvalitativní a kvantitativní hodnocení dosažených monitorovacích parametrů, posuzuje míru naplňování SCLLD a identifikuje a specifikuje úzká místa a příčiny nedostatečného plnění SCLLD. Výsledkem evaluace je zhodnocení stavu plnění strategie v hodnoceném období a nastavení (přijetí) nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD, která povede k dosažení předpokládaných výsledků SCLLD.

4.6.2 Proces vyhodnocování SCLLD

Proces monitoringu

Věcný a finanční monitoring se skládá z monitoringu projektů a monitoringu SCLLD. V obou případech MAS realizuje následující procesní kroky:

Zpracování plánu monitoringu

věcné vymezení – specifikace předmětu monitoringu (věcné plnění, financování, účetnictví, publicita, udržitelnost), monitorovacích kritérií (ukazatelů, indikátorů), místa provádění monitoringu (kontrola v terénu), kontrolní perioda, typ kontrol (ex-ante, on-going, ex-post, ad-hoc),

časové vymezení (harmonogram) – stanovován obecně a zpřesňován v průběhu implementace SCLLD ve vazbě na termíny konkrétních výzev a charakter zaměření monitorovaných projektů (aktivit).

Plán monitoringu zpracovává dle organizační a kompetenční struktury LAG Podralsko monitorovací výbor. Plán monitoringu se zpracovává 1x ročně a je zejména z hlediska časového vymezení aktualizován dle potřeby, resp. harmonogramu implementace jednotlivých etap SCLLD.

Vlastní realizace monitoringu

Sběr, třídění, evidence a zpracování dat relevantních k provedení evaluace SCLLD.

Realizaci monitoringu provádí dle organizační a kompetenční struktury LAG Podralsko manažerka LAG Podralsko PhDr. Dagmar Strnadová.

Procesní monitoring mapuje veškeré postupy a činnosti, které souvisí s implementací SCLLD, monitoruje plnění pravidel, směrnic a opatření všemi organizačními strukturami MAS a identifikuje případná procesní pochybení.

Procesní monitoring provádí dle organizační a kompetenční struktury LAG Podralsko představenstvo.

Celkový monitoring realizace SCLLD probíhá 2x ročně (v souladu s MPIN, resp. pravidly monitoringu integrovaných nástrojů v rámci systému MS2014+), a to vždy k datu 31. 12. a 30.6.). Přípravu podkladů pro monitoring SCLLD zajišťuje dle organizační a kompetenční struktury LAG Podralsko kancelář MAS v čele s manažerkou. Monitorovací zpráva je předkládána monitorovacímu výboru a následně představenstvu LAG Podralsko. Následně v termínech do 15. 1. a 15. 7. je předkládána tzv. Zpráva o plnění SCLLD Ministerstvu pro místní rozvoj – odboru rozvoje a strategie regionální politiky, který ji následně kontroluje.

Proces evaluace

V průběhu monitoringu jsou shromážděny veškeré informace (vstupy) nutné k provedení hodnocení průběhu a úspěšnosti realizace SCLLD. Nejvýznamnějšími vstupy k hodnocení věcného naplňování SCLLD je zmapovaná úroveň naplňování monitorovacích indikátorů. Tyto indikátory jsou děleny do 3 kategorií:

monitorovací indikátory výstupů – hmotné a nehmotné veličiny projektu kvantifikovatelné formou určité jednotky se stanovenými počátečním a konečným stavem

monitorovací indikátory výsledků – mapují bezprostřední účinky vyvolané přímo či v přímé příčinné souvislosti výstupy projektů (aktivit)

monitorovací indikátory dopadů – identifikují přímé či nepřímé účinky vyvolané indikátory výstupů či indikátory výsledků - vztahují se k následkům (důsledkům), které překračují rámec účinku projektů (dlouhodobější charakter, dopad na širší populaci, charakter pozitivních či negativních externalit).

Evaluace se zabývá prostřednictvím monitorovaných ukazatelů, dat, indikátorů výsledky a dopady realizace SCLLD. Úspěšnost realizace SCLLD je posuzována na základě:

účinnosti (míry, do jaké bylo dosaženo cílů, v jakém rozsahu byla ve sledovaném období naplněna SCLLD a zda tento rozsah odpovídá plánovanému harmonogramu SCLLD),

efektivita (vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky – zejména s ohledem na efektivnost vynakládání veřejných prostředků),

relevance (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům regionu, jak jsou věcně a časově naplňovány priority SCLLD).

Hodnocení (evaluace) se vztahuje nejen na plnění věcné či obsahové náplně SCLLD, zaměřuje se též na správnost finančních toků a administrativní efektivnost vnitřních organizačních procesů MAS.

Též se zabývá hodnocením obrazu MAS u veřejnosti (hodnotí ohlasy na činnost a prospěšnost aparátu MAS v území).

Evaluace plnění SCLLD probíhá 2x ročně. Dílčí výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do hodnotící zprávy. Závěry hodnotících zpráv jsou využívány interně jako podklad pro práci MAS.

Mid-term evaluace CLLD LAG Podralsko 2014+ bude provedena s údaji platnými k 31. 12. 2017.

Proces evaluace plnění SCLLD se skládá z těchto postupných kroků:

provedení hodnocení a zpracování návrhu nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje monitorovací výbor)

projednání hodnocení (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje představenstvo)

schválení hodnocení, včetně uložení nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje valná hromada)

Smyslem vlastního hodnocení a další práce s výsledky hodnocení je zajištění:

efektivity SCLLD

účinnosti SCLLD

užitečnosti a přidané hodnoty SCLLD

udržitelnosti realizovaných opatření SCLLD

Schválené evaluační závěry jsou publikovány ve Výroční zprávě MAS.

5 PŘÍLOHY

Příloha 1: Finanční plán a indikátory pro programové rámce (podpora vyjádřena v tisících)

TABULKA 64: FINANCOVÁNÍ PODLE JEDNOTLIVÝCH SPECIFICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ SCLLD V JEDNOTLIVÝCH LETECH (PODPORA VYJÁDRĚNA V TISÍCÍCH KČ NA DVĚ DESETINNÁ MÍSTA)

					2017						
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4.I	9d	4.I	8 421,05	8 000,00	0,00	421,05	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4.I	9d	4.I	27 368,42	26 000,00	0,00	1 368,42	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4.I	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4.I	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	667,00	566,95	66,70	33,35	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	1 666,00	1 416,10	166,60	83,30	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	1 072,00	911,20	0,00	0,00	160,80	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	8 700,00	4 500,00	1 500,00	0,00	2 700,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	4 500,00	2 250,00	750,00	0,00	1 500,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	2 000,00	1 500,00	500,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		2018									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	10 526,32	10 000,00	0,00	526,32	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	8 421,05	8 000,00	0,00	421,05	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	1 263,16	1 200,00	0,00	0,00	63,16	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	800,00	680,00	80,00	40,00	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	1 167,00	991,95	116,70	58,35	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	862,80	733,38	0,00	0,00	129,42	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	10 150,00	5 250,00	1750	0,00	3150	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	7 500,00	3 750,00	1250	0,00	2 500,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	2 000,00	1 500,00	500	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	7 250,00	3 750,00	1250	0,00	2 250,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	3 265,90	2 226,75	742,25	0,00	296,90	0,00

		2019									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	9 473,68	9 000,00	0,00	473,68	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	14 111,58	13 406,00	0,00	705,58	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	11 578,95	11 000,00	0,00	0,00	578,95	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	ZAM	2	3	2.3.1.	851,00	723,35	85,10	42,55	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	ZAM	2	3	2.3.1.	1 167,00	991,95	116,70	58,35	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	ZAM	2	3	2.3.1.	862,80	733,38	0,00	0,00	129,42	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	4 350,00	2 250,00	750,00	0,00	1 350,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	4 500,00	2 250,00	750,00	0,00	1 500,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		2020									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	5 263,16	5 000,00	0,00	263,16	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	711,50	604,78	71,15	35,57	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	734,50	624,33	73,45	36,72	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	711,50	604,78	0,00	0,00	106,72	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	4 350,00	2 250,00	750,00	0,00	1 350,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	3 000,00	1 500,00	500,00	0,00	1 000,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	1 000,00	750,00	250,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		2021									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	5 263,16	5 000,00	0,00	263,16	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	492,51	418,63	49,25	24,63	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	454,00	385,90	45,40	22,70	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	491,51	417,78	0,00	0,00	73,73	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	5 800,00	3 000,00	1 000,00	0,00	1 800,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	4 500,00	2 250,00	750,00	0,00	1 500,00	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	500,00	375,00	125,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	5 500,00	3 750,00	1 250,00	0,00	500,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		2022									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	284,00	241,40	28,40	14,20	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	250,00	212,50	25,00	12,50	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	226,80	192,78	0,00	0,00	34,02	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	4 350,00	2 250,00	750,00	0,00	1 350,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	4 500,00	2 250,00	750,00	0,00	1 500,00	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	500,00	375,00	125,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	1 777,70	919,50	306,50	0,00	551,70	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		2023									
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	42,00	35,70	4,20	2,10	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	76,00	64,60	7,60	3,80	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	30,10	25,59	0,00	0,00	4,51	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1: Přípravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

					CELKEM						
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
		Program	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
							Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje	
1.1: Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	38 947,37	37 000,00	0,00	1 947,37	0,00	0,00
1.2: Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	49 901,05	47 406,00	0,00	2 495,05	0,00	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	11 578,95	11 000,00	0,00	0,00	578,95	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	1 263,16	1 200,00	0,00	0,00	63,16	0,00
1.3: Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	2	3	2.3.1.	3 848,01	3 270,81	384,80	192,40	0,00	0,00
1.4: Podpora prorodinných opatření	1.4.1: Podpora prorodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	2	3	2.3.1.	5 514,50	4 687,33	551,45	275,72	0,00	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	2	3	2.3.1.	4 257,51	3 618,89	0,00	0,00	638,62	0,00
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	37 700,00	19 500,00	6 500,00	0,00	11 700,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	28 500,00	14 250,00	4 750,00	0,00	9 500,00	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných aktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	6 000,00	4 500,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	5 500,00	3 750,00	1 250,00	0,00	500,00	0,00
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Spolupráce dodavatelských řetězců, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	9 027,70	4 669,50	1 556,50	0,00	2 801,70	0,00
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3 Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	3 265,90	2 226,75	742,25	0,00	296,90	0,00

TABULKA 65: FINANCOVÁNÍ SCLLD V JEDNOTLIVÝCH LETECH PODLE SPECIFICKÝCH CÍLŮ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ/ OPATŘENÍ EZFRV (PRV) (PODPORA VYJÁDŘENA V TISÍCÍCH KČ NA DVĚ DESETINNÁ MÍSTA)

2017

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	3 405,00	2 894,25	233,30	116,65	160,80	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	15 200,00	8 250,00	2 750,00	0,00	4 200,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IROP	4	9d	4.I	35 789,47	34 000,00	0,00	1 789,47	0,00	0,00

2018

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíle OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	2 829,80	2 405,33	196,70	98,35	129,42	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	26 900,00	14 250,00	4 750,00	0,00	7 900,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	3 265,90	2 226,75	742,25	0,00	296,90	0,00
IROP	4	9d	4.I	20 210,53	19 200,00	0,00	947,37	63,16	0,00

2019

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíle OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	2 880,81	2 448,68	201,80	100,91	129,42	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	8 850,00	4 500,00	1 500,00	0,00	2 850,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IROP	4	9d	4.I	35 164,21	33 406,00	0,00	1 179,26	578,95	0,00

2020

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	2 157,50	1 833,89	144,60	72,29	106,72	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	8 350,00	4 500,00	1 500,00	0,00	2 350,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
IROP	4	9d	4.I	5 263,16	5 000,00	0,00	263,16	0,00	0,00

2021

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	1 438,02	1 222,31	94,65	47,33	73,73	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	16 300,00	9 375,00	3 125,00	0,00	3 800,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
IROP	4	9d	4.I	5 263,16	5 000,00	0,00	263,16	0,00	0,00

2022

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	760,80	646,68	53,40	26,70	34,02	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	11 127,70	5 794,50	1 931,50	0,00	3 401,70	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2023

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	148,10	125,89	11,80	5,90	4,51	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IROP	4	9d	4.I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

CELKEM

Programový rámec	Prioritní osa / Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíľ OP/operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
OP Z	2.III	3	2.3.1	13 620,02	11 577,03	936,25	468,12	638,62	0,00
PRV	6	6B	19.2.1	86 727,70	46 669,50	15 556,50	0,00	24 501,70	0,00
PRV	6	6B	19.3.1	3 265,90	2 226,75	742,25	0,00	296,90	0,00
IROP	4	9d	4.I	101 690,53	96 606,00	0,00	4 442,42	642,11	0,00

TABULKA 66: FINANCOVÁNÍ PODLE PROGRAMŮ A ESI FONDŮ (PODPORA VYJÁDRĚNA TISÍCÍCH KČ NA DVĚ DESETINNÁ MÍSTA)

2017

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	34 000,00	1 789,47	35 789,47
	Celkem EFRR	34 000,00	/	/
ESF	OP Z	2 894,25	233,30	3 127,55
	Celkem ESF	2 894,25	/	/
EZFRV	PRV	8 250,00	6 950,00	15 200,00
	Celkem EZFRV	8 250,00	/	/
Celkem	Celkem	45 144,25	8 972,77	54 117,02

2018

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	19 200,00	1 010,53	20 210,53
	Celkem EFRR	19 200,00	/	/
ESF	OP Z	2 405,33	196,70	2 602,03
	Celkem ESF	2 405,33	/	/
EZFRV	PRV	16 476,75	13 689,15	30 165,90
	Celkem EZFRV	16 476,75	/	/
Celkem	Celkem	38 082,08	14 896,38	52 978,46

2019

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	33 406,00	1 758,21	35 164,21
	Celkem EFRR	33 406,00	/	/
ESF	OP Z	2 448,68	201,80	2 650,48
	Celkem ESF	2 448,68	/	/
EZFRV	PRV	4 500,00	4 350,00	8 850,00
	Celkem EZFRV	4 500,00	/	/
Celkem	Celkem	40 354,68	6 310,01	46 664,69

2020

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	5 000,00	263,16	5 263,16
	Celkem EFRR	5 000,00	/	/
ESF	OP Z	1 833,89	144,60	1 978,49
	Celkem ESF	1 833,89	/	/
EZFRV	PRV	4 500,00	3 850,00	8 350,00
	Celkem EZFRV	4 500,00	/	/
Celkem	Celkem	11 333,89	4 257,76	15 591,65

2021

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	5 000,00	263,16	5 263,16
	Celkem EFRR	5 000,00	/	/
ESF	OP Z	1 222,31	94,65	1 316,96
	Celkem ESF	1 222,31	/	/
EZFRV	PRV	9 375,00	6 925,00	16 300,00
	Celkem EZFRV	9 375,00	/	/
Celkem	Celkem	15 597,31	7 282,81	22 880,12

2022

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	/	/
ESF	OP Z	646,68	53,40	700,08
	Celkem ESF	646,68	/	/
EZFRV	PRV	5 794,50	5 333,20	11 127,70
	Celkem EZFRV	5 794,50	/	/
Celkem	Celkem	6 441,18	5 386,60	11 827,78

2023

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	/	/
ESF	OP Z	125,89	11,80	137,69
	Celkem ESF	125,89	/	/
EZFRV	PRV	0,00	0,00	0,00
	Celkem EZFRV	0,00	/	/
Celkem	Celkem	125,89	11,80	137,69

CELKEM

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	96 606,00	5 084,53	101 690,53
	Celkem EFRR	96 606,00	/	/
ESF	OP Z	11 577,03	936,25	12 513,28
	Celkem ESF	11 577,03	/	/
EZFRV	PRV	48 896,25	41 097,35	89 993,60
	Celkem EZFRV	48 896,25	/	/
Celkem	Celkem	157 079,28	47 118,13	204 197,41

TABULKA 67: INDIKÁTORY PODLE JEDNOTLIVÝCH SPECIFICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ SCLLD

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	IDENTIFIKACE programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů				Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	Odůvodnění jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP /priorita Unie	Investiční priorit a OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty		
1.1 Rozvinutá a kvalitní infrastruktura	1.1.3: Řešení dopravní infrastruktury	IROP	4	9d	4.I	7 50 01	Počet realizací, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup	0	2016	10	2023		Cílová hodnota je tvořena projekty, zaměřenými na realizace chodníků, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu. Zjištěná průměrná cena se pohybuje v místě dle šetření MAS a realizovaných výběrových řízení některých potenciálních žadatelů cca 1 000 000 Kč/150 m chodníku vč. DPH. V návaznosti na zjištěnou cenu a absorpční kapacitu daného opatření byla cílová hodnota stanovena na 10 realizací.
		IROP	4	9d	4.I	7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech	%	výsledek	30	31.12.2011	35	2023		MAS převzala hodnoty z Programového dokumentu IROP
		IROP	4	9d	4.I	7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7	31.12.2011	10	2023		MAS převzala hodnoty z Programového dokumentu IROP
		IROP	4	9d	4.I	7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	2016	12	2023		Průměrná cena byla MAS stanovena na základě porovnání cen u již realizovaných (tematicky a rozsahem) totožných projektů, podávaných v území do individuální výzvy IROP. Cílová hodnota ve výši 12 km je tvořena 3 km nových cyklostezek a 9 km nových cyklotras. Zjištěná průměrná cena činí 3 300 000 Kč/km u nově vystavěné cyklostezky a 300 000 Kč/km u nové cyklotrasy. V návaznosti na tyto zjištěné průměrné ceny a absorpční kapacitu daného opatření byla cílová hodnota stanovena ve výši 12 km nových cyklostezek/cyklotras.

		IROP	4	9d	4.I	7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místo	výstup	0	2016	4	2023	Průměrná cena byla MAS stanovena na základě porovnání cen stojanů na jízdní kola průzkumem trhu. Cílová hodnota ve výši 4 ks stojanů je počítána v návaznosti na indikátor 7 61 00. Průměrná cena, vzešlá z průzkumu trhu je počítána v částce 1 500 Kč/1 stojan.
		IROP	4	9d	4.I	7 62 00	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	2016	2	2023	Průměrná cena byla MAS stanovena na základě cen již připravených (tematicky a rozsahem) totožných projektových dokumentací na rekonstrukci cyklotras. Cílovou hodnotu tvoří 2 km rekonstruovaných cyklotras. Zjištěná průměrná cena činí 300 000 Kč/km u rekonstruované cyklotrasy. V návaznosti na tyto zjištěné průměrné ceny a absorpční kapacitu daného opatření byla cílová hodnota stanovena ve výši 2 km rekonstruovaných cyklotras.
1.2 Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.2.2 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	IROP	4	9d	4.I	5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	výstup	0	2016	16	2023	Průměrná cena byla MAS stanovena na základě zpracované PD a připravených rozpočtů potenciálních žadatelů (stavební úpravy) a průzkumu trhu a zjištění obvyklých cen daného typu vybavení (vybavení učeben). Zjištěná průměrná cena činí 5,5 mil. Kč u rekonstrukce budov MŠ, 1,6 mil. Kč stavební úprava a vybavení učeben ve vazbě na klíčové kompetence IROP u ZŠ a SŠ a 4,5 mil. Kč na rekonstrukci neformálního vzdělávacího zařízení. V návaznosti na zjištěnou průměrnou cenu a absorpční kapacitu daného opatření byla cílová hodnota stanovena následujícím způsobem: 4 budovy MŠ a mat. centra, 9 ZŠ, 1 SŠ, 2 neformální vzdělávací zařízení. Milník: 3 budovy MŠ, 5 učeben ZŠ, 1 učebna SŠ zjištěn na základě analýzy v území a stavu přípravy potenciálních žadatelů.

		IROP	4	9d	4.I	5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	výstup	0	2016	444	2023	386	Kapacita podporovaných zařízení vychází z analýzy MAS v území a typu potenciálních žadatelů, vč. připravenosti těchto žadatelů na realizaci projektů. Průměrná cena byla stanovena v závislosti na typu žadatele a rekonstruované budovy/učebny (MŠ, ZŠ, SŠ, neformální vzdělávací zařízení). Cena i typ zařízení objasněno v indikátoru 5 00 00. Kapacita MŠ=110 dětí, Kapacita ZŠ=288 žáků, kapacita SŠ= 24 žáků, kapacita neformální vzdělávací zařízení=22 žáků. Milník: 100 dětí MŠ , 262 žáků ZŠ a 24 žáků SŠ zjištěn na základě analýzy v území a stavu přípravy potenciálních žadatelů.
		IROP	4	9d	4.I	5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	výsledek	77,3	31.12.2013	90,5	2023		MAS převzala hodnoty z Programového dokumentu IROP
		IROP	4	9d	4.I	5 01 20	Počet osob využívajících zařízení o děti do 3 let	osoby	výsledek	0	2016	12	2023		V rámci zvyšování kapacit MŠ počítají MŠ a jejich zřizovatelé s navyšováním kapacity dětmi do 3 let a v této souvislosti může jít dříve do zaměstnání dle zjištění MAS 12 osob - rodičů dětí do 3 let.
		IROP	4	9d	4.I	5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	výsledek	5,4	31.12.2013	5	2023		MAS převzala hodnoty z Programového dokumentu IROP
	1.3.1 Rozvoj sociálních služeb na území MAS	IROP	4	9d	4.I	5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	služby	výstup	0	2016	2	2023		Počet poskytovaných druhů sociálních služeb vychází z analýzy MAS v území a jednání s potenciálními žadateli o podporu a stávajícími poskytovateli sociálních služeb. Žadatel má v úmyslu poskytovat dvě registrované sociální služby, s poskytováním sociálních služeb má dlouholeté zkušenosti. V návaznosti na zjištěný zájem o sociální služby a absorpční kapacitu MAS byl cílová hodnota stanovena na dvě sociální služby.

1.3 Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě		IROP	4	9d	4.I	5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	výstup	0	2016	5	2023	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci vychází z analýzy MAS v území a jednání s potenciálními žadateli o podporu a stávajícími poskytovateli sociálních služeb. V návaznosti na zjištěný zájem o podporu zázemí pro služby a sociální práci a absorpční kapacitu MAS byla cílová hodnota stanovena na 5 podpořených zázemí, z toho 2 registrované sociální služby, přičemž v podpořených zázemích je předpokládaná kapacita celkem min. 50 klientů. Předpokládaná částka na jednoho klienta komunitního centra je 200 000 Kč.
		IROP	4	9d	4.I	6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	výsledek	36	2016	50	2023	Stávající kapacita potenciálního žadatele je 36 klientů komunitního centra. Kapacita nově vybudovaného komunitního centra předpokládá min. 50 klientů. Kapacita byla zjištěna analýzou území z připraveného projektového záměru potenciálních žadatelů.
		IROP	4	9d	4.I	5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	byt.jednotky	výstup	0	2016	4	2023	Cílová hodnota byla zjištěna na základě šetření MAS v území a sběru projektových záměrů potenciálních žadatelů. Průměrná cena jedné bytové jednotky je 500 000 Kč. Cena vychází z cen v místě obvyklých dle položkového rozpočtu připravených projektů potenciálních žadatelů, který si MAS nezávisle ověřila. Cílová hodnota byla MAS stanovena v návaznosti na zjištěnou cenu a absorpční kapacitu MAS na dané opatření na 4 nově vytvořené bytové jednotky. Z důvodu plánované přípravy PD ke stavebnímu povolení a realizace výběrového řízení v průběhu roku 2018 byl milník k 31.12.2018 stanoven v nulové hodnotě.
		IROP	4	9d	4.I	5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů	lůžka	výsledek	0	2016	16	2023	Potenciální žadatel nemá v současné době ve své správě žádné sociální byty, výchozí hodnota je tedy 0. Žadatel plánuje vytvoření 4 nových sociálních bytů, každý o kapacitě 4 lůžka. Celkem bude tedy vytvořeno 16 nových lůžek. Hodnota vychází z možné absorpční kapacity MAS na

															dané opatření a potřeb území.
		IROP	4	9d	4.I	5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	osoby/rok	výsledek	0	2016	11,2	2023		MAS při svém výpočtu využila data MPSV ČR, které uvádí, že průměrná obsazenost lůžek v sociálních bytech vychází na 70% (tj. 0,7 osoby na lůžko), protože potenciální žadatelé v minulosti nespravovali žádné sociální byty. Při kapacitě 16 lůžek v sociálních bytech je průměrný počet osob využívajících sociální bydlení 11,2 osoby/rok.
3.2 Rozvoj zaměstnanosti	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	IROP	4	9d	4.I	1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0	2016	1	2023	1	Vytvořen bude jeden nový sociální podnik. Počet podniků vychází z šetření MAS v území, zájmu potenciálních žadatelů a absorpční kapacity MAS na dané opatření. Průměrný náklad na vytvořený sociální podnik bude 1 200 000 Kč. Částka vychází z předpokládaného zaměření sociálního podniku a zjištěných cen na dané zaměření. Vzhledem k plánované realizaci sociálního podniku v průběhu roku 2017 byla hodnota milníku stanovena na 1 realizovaný nový sociální podnik.
		IROP	4	9d	4.I	1 01 02	Počet podniků pobírajících granty	podniky	výstup	0	2016	1	2023		Vytvořen bude jeden nový sociální podnik. Počet podniků vychází z šetření MAS v území, zájmu potenciálních žadatelů a absorpční kapacity MAS na dané opatření. Průměrný náklad na vytvořený sociální podnik bude 1 200 000 Kč. Částka vychází z předpokládaného zaměření sociálního podniku a zjištěných cen na dané zaměření.
		IROP	4	9d	4.I	1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	výstup	0	2016	3	2023		Vytvořena budou celkem 3 pracovní místa v jednom novém sociálním podniku. Cílová hodnota byla MAS stanovena na základě absorpční kapacity daného opatření v souladu s průměrnými náklady na vytvoření jednoho pracovního úvazku ve výši 400 000 Kč. Jedno FTE bude obsazeno osobou ze znevýhodněných skupin.

		IROP	4	9d	4.I	1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny (FTE)	FTE	výstup	0	2016	1	2023	Vytvořeno bude 1,0 pracovní místo z cílové skupiny znevýhodněných osob. Cílová hodnota byla MAS stanovena na základě absorpční kapacity daného opatření v souladu s průměrnými náklady na vytvoření jednoho pracovního úvazku ve výši 400 000 Kč.
		IROP	4	9d	4.I	1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	výstup	0	2016	1	2023	Vytvořen bude jeden nový sociální podnik. Počet podniků vychází z šetření MAS v území, zájmu potenciálních žadatelů a absorpční kapacity MAS na dané opatření. Průměrný náklad na vytvořený sociální podnik bude 1 200 000 Kč. Částka vychází z předpokládaného zaměření sociálního podniku a zjištěných cen na dané zaměření.
		IROP	4	9d	4.I	1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků	EUR	výstup	0	2016	2181,81	2023	Výpočet dle finanční alokace na opatření, kurz v souladu s pokyny ŘO IROP, 27,50 Kč/EURO. Výchozí částka - 5%, tj. 60 000 Kč z celkových způsobilých výdajů, které činí 1 200 000 Kč.
		IROP	4	9d	4.I	1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	výsledek	28,5	31.12.2012	22	2023	MAS převzala hodnoty z Programového dokumentu IROP
1.3 Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	1.3.1: Rozvoj sociálních služeb na území MAS	OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 00 00	Celkový počet účastníků	osoby	výstup	0	2016	36	2023	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: služby využije 36 neanonymních klientů s vyšší než bagatelní podporou. V uplynulém období 2007-14 nebyl OP Z řešen v rámci strategie LAG Podralsko, z tohoto důvodu je výchozí stav MI 0.
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 70 01	Kapacita podpořených služeb	místa	výstup	0	2016	36	2023	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: podpora služeb o celkové okamžité kapacitě 36 klientů (jedná se o klienty komunitního centra). V uplynulém období 2007-14 nebyl OP Z řešen v rámci strategie LAG Podralsko, z tohoto důvodu je výchozí stav MI 0.

		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	5 51 02	Počet podpořených komunitních center	zařízení	výstup	0	2016	1	2023	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpoklad: podpořeno bude 1 komunitní centrum
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 70 10	Využívání podpořených služeb	osoby	výsledek	0	2016	36	2023	Hodnota byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. Předpokládáme realizaci 1 projektu zařízení NNO, které po dobu realizace projektu využije 36 klientů s bagatelní podporou. Výchozí stav MI je 0, protože daný indikátor nebyl v přechodném programovém období sledován – MAS nerealizovala projekty z OP Z a neexistují jejich účastníci.
1.4 Podpora prarodinných opatření	1.4.1: Podpora prarodinných opatření pro zvýšení uplatnitelnosti rodičů na trhu práce	OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 00 00	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup	0	2016	100	2023	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (zejména malotřídními školami) a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. V současné době je na území LAG Podralsko řada malotřídních škol s nedostatečnou kapacitou školních družin, realizace dětských klubů v malotřídních školách a příměstských táborů přispěje ke zlepšení situace. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	5 01 05	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	2016	2	2023	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (obce, malotřídní školy) a jejich zkušenostmi s pracovním zařazením rodičů. Na základě těchto zjištění byli osloveni významnější zaměstnavatelé v území a dotázáni, zda by podporovali flexibilní formy práce. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.

		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	zařízení	výstup	0	2016	130	2023	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (zejména malotřídními školami) a na základě zkušeností s poskytováním obdobných typů služeb a odpovídá kvalifikovanému odhadu a navrhované výši způsobilých výdajů na opatření. V současné době je na území LAG Podralsko řada malotřídních škol s nedostatečnou kapacitou školních družin, realizace dětských klubů v malotřídních školách a příměstských táborů přispěje ke zlepšení situace. Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	5 01 30	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	osoby	výsledek	0	2016	20	2023	Hodnota MI byla nastavena na základě konzultací s potenciálními žadateli (obce, malotřídní školy), na základě oslovení potenciálních zaměstnavatelů, kteří by podporovali flexibilní formy práce a na základě šetření zájmu o flexibilní formy práce mezi rodiči žáků. Cílový stav, zjištěný na základě těchto údajů, je 20 osob (1/5 celkového počtu rodičů – osob, pracujících v rámci flexibilních forem práce z celkového počtu účastníků (žáků 1. stupně ZŠ). Výchozí stav MI je 0, MAS v uplynulém období nerealizovala OPZ a daný MI tedy nebyl sledován.
3.2: Rozvoj	3.2.3: Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech	OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	1 02 13	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace	výstup	0	2016	1	2023	MI byl zvolen na základě konzultací s potenciálními žadateli, kteří mají zájem vytvořit sociální podnik a na základě alokace, která je určena na toto opatření.
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 00 00	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup	0	2016	4	2023	MI byl zvolen na základě konzultací s potenciálními žadateli a na základě kvalif. odhadu a výši způsobilých výdajů pro toto opatření, kdy se předpokládá podpora min jednoho sociálního podniku (MI 10213) v jehož rámci min. 4 osoby získají zaměstnání.

zaměstnanosti		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	6 27 00	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ)	osoby	výsledek	0	2016	2	2023	Stanovení hodnot MI vychází z konzultací s potenciálními žadateli a s realizací projektů zaměřených na zvyšování zaměstnanosti a na základě kvalifikovaného odhadu s ohledem na výši způsobilých výdajů. Předpokládá se práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučenými a vzhledem k této skutečnosti byla nastavena i hodnota MI 62700 na 2 z celkového počtu účastníků s nebagatelní podporou (10). Předpokladem tedy je 20% úspěšnost (20% z 10 = 2) při získávání zaměstnání po ukončení realizace projektů. Vstupní hodnota MI byla stanovena jako nulová, protože na úrovni MAS nebyl v předchozím období tento MI sledován a dosud nebyly realizovány projekty z OPZ a neexistují ani jejich účastníci.
		OPZ	PO 2	IP 3	2.3.1	1 02 11	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	podniky	výsledek	0	2016	1	2023	MI byl zvolen na základě konzultací se zájemci o založení sociálního podniku a potenciálními žadateli a na základě kvalifikovaného odhadu s ohledem na výši způsobilých výdajů pro opatření se předpokládá podpora min jednoho sociálního podniku. Předpokládá se, že daný podnik bude fungovat i po skončení podpory. Vstupní hodnota MI byla stanovena jako nulová, protože na úrovni MAS nebyl v předchozím období tento MI sledován a dosud nebyly realizovány projekty z OPZ a neexistují ani jejich účastníci.
3.2: Rozvoj zaměstnanosti	Opatření 3.2.1: Podpora drobného podnikání v obcích	PRV	6	6B	19.2.1	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	výstup	0	2016	6	2022	2 Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
		PRV	6	6B	19.2.1	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	FTE	výsledek	0	2016	6	2022	2 Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.1: Investice do zem. podniků v rostlinné i živočišné výrobě	PRV	6	6B	19.2.1	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	výstup	0	2016	4	2022	2 Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
		PRV	6	6B	19.2.1	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	FTE	výsledek	0	2016	4	2022	2 Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi

2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.2: Budování turistických a naučných stezek a podobných atraktivit na území MAS	PRV	6	6B	19.2.1	92702	Počet podpořených operací	akce	výstup	0	2016	2	2022	1	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
		PRV	6	6B	19.2.1	93001	Celková plocha	ha	výstup	0	2016	2	2022	1	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.2 Zemědělská infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	výstup	0	2016	2	2022	0	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
3.3: Zlepšování podmínek pro zemědělské podnikání	3.3.3 Horizontální a vertikální spolupráce místních trhů	PRV	6	6B	19.2.1	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	výstup	0	2016	1	2022	0	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
		PRV	6	6B	19.2.1	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	FTE	výsledek	0	2016	1	2022	0	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
		PRV	6	6B	19.2.1	93102	Počet podpořených kooperačních činností	činnosti	výstup	0	2016	1	2022	0	Předpoklad na základě šetření v regionu a možností alokace na danou Fichi
2.1: Připravené základní a doprovodné služby pro cestovní ruch	2.1.3: Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	PRV	6	6B	19.3.1	92501	Celkové veřejné výdaje	EUR	výstup	0	2016	109768	2022	0	Předpoklad s ohledem na výši alokace

Příloha 2: Seznam obcí na území působnosti LAG Podralsko a mapa území**Obce na území působnosti LAG Podralsko**

Bělá pod Bezdězem	Chorušice	Radvanec
Bezděz	Chotovice	Ralsko
Bítouchov	Jablonné v Podještědí	Rokytá
Blatce	Jestřebí	Skalka u Doks
Blíževedly	Kozly	Sloup v Čechách
Bohatice	Kunratice u Cvikova	Stráž pod Ralskem
Brniště	Kvítkov	Stvolínky
Březovice	Kravaře	Stružnice
Cetenov	Krompach	Sosnová
Cvikov	Luka	Svojkov
Čistá	Mimoň	Tachov
Doksy	Mařenice	Tuhaň
Dolní Krupá	Mšeno u Mělníka	Velenice
Dubá	Noviny pod Ralskem	Velká Bukovina
Dubnice	Nový Bor	Velký Valtinov
Hamr na Jezeře	Okna	Volfartice
Holany	Osečná	Vrchovany
Horní Police	Pertoltice pod Ralskem	Zahrádky
Horní Libchava	Plužná	Zákupy
Chlum	Polevsko	Žandov
	Provodín	Ždírec

Příloha 3: Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie

Postupy komunitního projednávání SCLLD + fotodokumentace, dotazníková šetření, výsledky dotazníkového šetření, projektové záměry z území působnosti, zápisy z projednávání na svazcích obcí z území působnosti, zápisy z projednávání na valných hromadách LAG Podralsko, zápisy z pracovních skupin a prezentace pro jednání na území působnosti LAG Podralsko naleznete na webovém odkazu:

<http://www.lagpodralsko.com/?p=clanky/projednavani-sclld>

Příloha 4: Analýza rizik

Následující tabulka stručně analyzuje významnost a pravděpodobnost výskytu rizik, se kterými se Strategie komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko může potýkat. Tabulka uvádí také způsob eliminace rizik nebo přecházení možným rizikům.

Vysvětlení tabulky:

Pravděpodobnost

1 – téměř vyloučené, 2 – nepravděpodobné, 3 – možné, 4 – pravděpodobné, 5 – téměř jisté

Dopad

1 – téměř neznamenný, 2 – drobný, 3 – významný, 4 – velmi významný, 5 – katastrofický

Úroveň rizika

Úroveň rizika je pak dána součinem pravděpodobnosti a dopadu ($\text{úroveň rizika} = D * P$)

Priorita – tzv. „metoda semaforu“:

	Běžná rizika
	Závažná rizika
	Kritická rizika

Identifikované riziko	Analýza					
	P	D	Úroveň rizika (P*D)	Priorita	Eliminace rizika	Nositel rizika
Finanční rizika SCLLD - kancelář						
Neproplacení výdajů spojených s administrací SCLLD	1	3	3		LAG Podralsko patří mezi 10 prvních MAS v ČR, realizovala projekty již od r. 2005, byla podpořenou MAS v programovém období 2007-13, má tedy s ŽoP výdajů zkušenosti. Počítá s účastí svých pracovníků na relevantních školeních a bude komunikovat s pracovníky kontrolujícími vyúčtování výdajů.	Vedení MAS Management
Neschválení jednotlivých programových rámců	1	3	3		Kvalitní zpracování strategie a všech požadovaných příloh, s čímž má MAS i subjekty do tvorby SCLLD zapojené mnohaleté zkušenosti.	Vedení MAS Management
Nedostatek finančních prostředků na realizaci strategie	2	3	6		Koncentrace vlastních zdrojů směřující k zajištění spolufinancování, snaha o získání fin. prostředků i z jiných možných dotačních zdrojů (individuální projekty, české dot. programy krajské, jedn.ministerstev...)	Vedení MAS Management
Orientace MAS na jeden zdroj financování	1	2	2		Zajištění vícezdrojového financování, využívání příspěvků partnerů, podnikání MAS, účast v jiných (individuálních) dotačních programech	Vedení MAS Management
Nedostatek finančních prostředků na režii MAS v	1	3	3		Kvalitní příprava finančního plánu MAS a jeho dodržování	Vedení MAS Management

dlouhodobém horizontu						
Finanční rizika – projekty podpořené v rámci SCLLD						
Nedostatek finančních prostředků na předfinancování a v průběhu realizace projektů	2	3	6		Jednotliví příjemci i MAS samotná dlouhodobě plánují své záměry a v předstihu si připravují prostředky na předfinancování akcí.	Potenciální žadatelé, Členská základna a orgány MAS Manager CLLD
Navýšení cen vstupů	3	3	9		Toto riziko je neovlivnitelné, ale lze na něj pružně reagovat změnami projektů a výběrem vhodných dodavatelů.	Potenciální žadatelé, Členská základna a orgány MAS
Změny ve výši schválené dotace	3	2	6		Jednotlivé dotační tituly sice v předstihu avizují max. míru dotace. Vždy je však nutno počítat s rezervou na příp. nezpůsobilé výdaje a tudíž vyšší vlastní spoluúčasti.	Potenciální žadatelé
Organizační rizika SCLLD						
Nedostatečná personální kapacita na zajištění realizace SCLLD, resp. nedostatečné zkušenosti a kvalifikace osob	1	2	2		LAG Podralsko působí v regionu již od r. 2004, v r. 2005 realizovala první strategii, od r. 2008 realizuje i vlastní individuální projekty. Organizace má zajištěn kvalitní tým, jeho rozsah odpovídá potřebám realizace strategie a může být dále dle potřeb upravován.	Vedení MAS Manager CLLD Management
Nedostatek poptávky po programových rámcích realizovaných v rámci SCLLD	2	3	6		Aktuální nastavení dotačních titulů, které budou prostřednictvím SCLLD realizovány na území MAS, odpovídají požadavkům subjektů v regionu jen částečně. Na toto musí MAS reagovat zvýšenou propagací, osvětou, animací regionu. Programové rámce byly i přesto nastaveny co možná nejpřesněji na základě rozsáhlých a důkladných šetření v regionu.	Vedení MAS Management
Nedostatečná propagace SCLLD	1	3	3		Informace o SCLLD jsou pravidelně aktualizovány na webu MAS, na facebooku MAS, ve Zpravodaji, který MAS vydává, na společných jednáních MAS, svazků obcí a dalších zájemců, při osobních konzultacích apod.	Vedení MAS Management
Organizační rizika projektů podpořených v rámci SCLLD						
Nekvalitní projektový tým realizátorů projektů	1	3	3		Žadatelé již v žádosti o dotaci dokládají svou připravenost na administraci i realizaci projektu.	Potenciální žadatelé Management
Dodatečné změny v projektech po jejich schválení k realizaci	1	3	3		Změny projektů jsou běžnou součástí projektového řízení. Přesto je nutné velmi pečlivě	Vedení MAS Management Manager

					je sledovat a evidovat. Příjemci budou informováni o způsobech hlášení a schvalování změn. Změny, které by závažným způsobem ovlivňovaly výstup projektu a indikátory, nebudou ze strany MAS schvalovány.	CLLD
Právní rizika SCLLD						
Chybně nastavený soulad fungování CLLD a legislativy z.s.	1	2	2		LAG Podralsko prošla úspěšně procesem standardizace MAS, v jehož rámci byla provedena kontrola souladu fungování organizace a metody CLLD a nastaveny základní standardy práce MAS.	Vedení MAS Management Členská základna a orgány MAS Manager CLLD
Nedodržení pokynů (MPIN, pokyny provedení evaluace ad.)	1	3	3		SCLLD LAG Podralsko bude kontrolována řídicími orgány vázanými na jednotlivé programové rámce SCLLD.	Vedení MAS Management Členská základna a orgány MAS Manager CLLD
Právní rizika projektů podpořených v rámci SCLLD						
Nedodržení Pokynů pro zadávání veřejných zakázek	1	3	3		Zpracování výběrových řízení doporučujeme zadávat odborným organizacím. Výběrová řízení budou konzultována s poskytovateli dotací.	Potenciální žadatelé, Management Manager CLLD Manažeri OP
Nedodržení ostatních podmínek dotačních titulů	1	3	3		Žadatelé, resp. příjemci budou mít k dispozici veškeré metodické pokyny, budou mít možnost účastnit se školení, konzultovat průběh realizace projektů.	Potenciální žadatelé, Management Manager CLLD Manažeri OP
Nedodržení právních norem ČR, EU	1	3	3		Žadatelé, resp. příjemci budou mít k dispozici veškeré metodické pokyny, budou mít možnost účastnit se školení, konzultovat průběh realizace projektů.	Potenciální žadatelé, Management Manager CLLD Manažeri OP
Věcná rizika SCLLD						
Nevyjasněné odpovědnosti, kompetence, popř. schopnosti členů volených orgánů MAS	1	3	3		Členové orgánů jsou voleni valnou hromadou LAG Podralsko, na základě svých schopností a zkušeností. Členská základna MAS je dostatečně široká, aby zvolila do jednotlivých orgánů dostatečně zkušenou osobu. V případě nutnosti je možné zvolit jiného zástupce.	Členská základna a orgány MAS
Nenaplnění monitorovacích indikátorů SCLLD	3	3	9		Na dodržení indikátorů bude dohlížet projektový tým v čele s vedoucím a dotační management.	Vedení MAS Management Členská základna a orgány MAS Manager CLLD
Věcná rizika projektů						

podpořených v rámci SCLLD						
Nevyřešené vlastnické/majetkové vztahy	1	3	3		Vlastnické a majetkové vazby budou kontrolovány již při předložení žádosti o dotaci.	Potenciální žadatelé, Management Manager CLLD Manažeri OP
Nedostatek poptávky po výstupech projektů realizovaných v rámci SCLLD	1	3	3		Záměry obsažené v SCLLD vychází z řady dotazníkových šetření a průzkumů v území působnosti LAG a dobré místní znalosti.	Vedení MAS Management Členská základna a orgány MAS Zájmové skupiny
Nenaplnění MI projektů realizovaných v rámci SCLLD	3	3	9		Přestože jsou monitorovací indikátory nastaveny s co největší přesností dle dostupných informací, je pravděpodobné, že odhad se může lišit od skutečnosti. Na to bude MAS reagovat pravidelnou evaluací a aktualizací SCLLD a komunikací s potenciálními žadateli.	Vedení MAS Management Manager CLLD Potenciální žadatelé
Nedodržení podmínek udržitelnosti projektů	1	3	3		Potenciální žadatelé/příjemci jsou v podmínkách dotace i na školeních a seminářích informováni o podmínkách udržitelnosti projektů. Pracovníci MAS provádí kontrolu na místě jak během realizace, tak i po ukončení a v době udržitelnosti projektu.	Vedení MAS Management Manager CLLD Potenciální žadatelé

Příloha 5: Čestné prohlášení

Čestné prohlášení statutárního zástupce MAS o pravdivosti údajů uvedených v žádosti o realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a jejich shodě s údaji poskytnutými SZIF v rámci procesu standardizace MAS (CLLD).

Tímto čestně prohlašuji, že

- 1) všechny údaje uvedené v žádosti o realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko jsou pravdivé
- 2) všechny údaje jsou ve shodě s údaji poskytnutými SZIF v rámci procesu standardizace LAG Podralsko z.s.

V Zahrádkách dne 9. 12. 2016

Ing. Tomáš Rychtařík – ve výkonu funkce zastupuje
předsedu (Pionýr, z. s. - pionýrská skupina Výři, Stráž pod
Ralskem)

Zdroje dat

Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje, Odbor dopravy Krajského úřadu Libereckého kraje, Liberec 2013

ATELIER EKOLOGICKÝCH MODELU s. r. o., INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ LIBERECKÉHO KRAJE – AKTUALIZACE březen 2012

INTEGROVANÝ PROGRAM KE ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ Středočeského kraje, aktualizace červen 2012

DHV CR spol. s r.o., Integrovaný krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Ústeckého kraje, červen 2009

ČSÚ Liberec

Databáze brownfields Libereckého kraje: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page3531>

Dotazníkové šetření v obcích územní působnosti LAG Podralsko

Internetové stránky obcí

Internetové stránky významných podnikatelských subjektů

Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ

Ministerstvo vnitra ČR

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, Hydroprojekt cz a.s., 2012

PROGRAM ROZVOJE Libereckého kraje 2014 – 2020

Oznámení koncepce Program rozvoje Ústeckého kraje 2014-2020

PROGRAM ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU STŘEDOČESKÉHO KRAJE 2014 - 2020

Programové rozvojové dokumenty měst a obcí na území LAG Podralsko

Územně energetická koncepce Libereckého kraje

Územní plány obcí

Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011

<http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>

http://docs.liberec.cz/Odb_HA/UAP_2012/Prilohy/

<http://www.esfcr.cz/>

<http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

www.justice.cz

<http://www.lidova-architektura.cz/>

<http://www.mapakriminality.cz/#tabulky>

<https://www.mapy.cz/>

http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1936

<http://www.mnhradiste.cz/urad/struktura/vzp/oddeleni-specialnich-cinnosti/uzemne-analyticke-podklady/jednotlive-obce-2008>

http://www.mucl.cz/customers/mucl/ftp/File/UUUP/up/PRURU_ORP01_2010.pdf

<http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>

<http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=65&L=1>

<http://www.npu.cz/>

<http://oupsr.kraj-lbc.cz/page2416/Uzemne-planovaci-dokumenty-obci/Uzemne-analyticke-podklady-obci>

<http://www.portal-inovace.cz/cz/technologicky-profil-lk/hospodarstvi/energetika/>

<http://portal.uur.cz/nastroje-uzemniho-planovani-v-ceske-republice/upd-a-upp-obci.asp>

www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony

www.rozpocetobce.cz

www.rsd.cz

www.sdruzenipeklo.eu

<http://www.solk.cz/>

<http://www.smocr.cz/maps/membermap.aspx>

www.uur.cz/iLAS

<http://www.risy.cz/cs>

www.geoparkralsko.cz

<http://www.podralsko.cz/index.html>

Programový dokument IROP pro období 2014 - 2020

http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/207ddc91-a4de-42ff-9d98-27cdf9ef4c5a/PD-IROP-20150604-schvalen-EK_2.pdf?ext=.pdf

Obecná pravidla pro žadatele a příjemce IROP

http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/12957ad9-bcac-4ad3-b45d-b46cd68ed5a0/Obecna-pravidla-IROP_vydani-1-2_02112015_final.pdf?ext=.pdf

Brožura Specifické cíle IROP

http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e85c3c99-97a8-4217-ac33-5de87147dad0/Brozura_specificke-cile-IROP_aktualizace-4_6_2015.pdf?ext=.pdf

Obecná část Pravidel pro žadatele a příjemce v rámci Operačního programu

Zaměstnanost, verze 3

<http://www.esfcr.cz/file/9002/>

M E T O D I K A pro tvorbu Fichí místními akčními skupinami do Programového rámce Programu rozvoje venkova, který je součástí Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Fleader%2F1444211342229.pdf

Program rozvoje venkova na období 2014-2020:

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Fprog_dokumenty%2F1448632500936.pdf

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní přehled komunitního projednávání SCLLD:.....	11
Tabulka 2: Základní údaje o obcích na území působnosti LAG Podralsko (2014)	19
Tabulka 3: Celkový vývoj obyvatel na území LAG Podralsko v letech 2008 -2012	21
Tabulka 4: Porovnání počtu obyvatel za rok 2012 ve třech sledovaných věkových kategoriích 0 – 14 let, 15 – 64 let a v kategorii + 65 let. Data jsou srovnávána za sledované území MAS, Liberecký kraj a Českou republiku.....	22
Tabulka 5: Struktura obyvatel v roce 2011 podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání.....	23
Tabulka 6: Srovnání VŠ vzdělání v letech 1991, 2001 a 2011:.....	25
Tabulka 7: Srovnání vzdělanostní struktury v rámci České republiky, LAG Podralsko a krajů Libereckého, Středočeského a Ústeckého – do všech těchto krajů MAS územně zasahuje:	25
Tabulka 8: Porovnání vzdělanostní struktury obyvatel v ČR, Středočeském, Libereckém, Ústeckém kraji a LAG Podralsko (%):	25
Tabulka 9: Počet obchodů v obcích dle jejich velikosti (rok 2014):.....	36
Tabulka 10: Bytový fond na území působnosti LAG Podralsko v r. 2011:	38
Tabulka 11: Domovní fond na území působnosti LAG Podralsko v r. 2011:.....	40
Tabulka 12: Bytový fond – právní důvod užívání bytu (r. 2011):.....	41
Tabulka 13: Obydlené domy - vývoj od roku 1919 – 2011:.....	43
Tabulka 14: Sběrné dvory (k r. 2014).....	46
Tabulka 15: Třídící linky (k r. 2014).....	47
Tabulka 16: Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO), r. 2014.....	47
Tabulka 17: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území (r. 2014)	47
Tabulka 18: skládky odpadů (r. 2014).....	48
Tabulka 19: nakládání se separovaným sběrem (r. 2012).....	49
Tabulka 20: Údolní nádrže a rybníky na území LAG Podralsko:	52
Tabulka 21: Účelová kategorizace půdy na území LAG Podralsko (r. 2013).....	53
Tabulka 22: Spotřeba paliv a energie podle kraje 2012*	55
Tabulka 23: seznam obcí a územní příslušnost - kraje, velkoplošná chráněná území (r. 2014).....	56
Tabulka 24: Obce na území CHKO (r. 2014).....	61
Tabulka 25: Školy na území LAG Podralsko (r. 2014)	74
Tabulka 26: Prostředky z rozpočtů obcí, vyčleněné na bezpečnost v roce 2013	78
Tabulka 27: Trestné činy dle obvodních oddělení Policie ČR v působnosti LAG Podralsko srpen 2014 – srpen 2015	82
Tabulka 28: Celkový výčet kulturních zařízení na území LAG Podralsko (r. 2014)	86

Tabulka 29: Celkový výčet sportovních zařízení na území LAG Podralsko (r. 2014).....	86
Tabulka 30: Srovnání míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích působnosti LAG Podralsko (2013, 2014, srpen 2015).....	90
Tabulka 31: Hospodaření obcí v LAG Podralsko v letech 2011-2012	101
Tabulka 32: Obce, které vydávají svůj zpravodaj (r. 2014)	103
Tabulka 33: Webové stránky jednotlivých obcí (r. 2014)	105
Tabulka 34: Nejvýznamější svazky obcí (r. 2015)	107
Tabulka 35: Hromadná ubytovací zařízení k 04/2014	121
Tabulka 36: Porovnání návštěvnosti v HUZ na území LAG Podralsko 2012 a 2013	125
Tabulka 37: Územní plány obcí (r. 2015)	138
Tabulka 38: Greenfields (r. 2014)	140
Tabulka 39: Lokality Brownfields (r. 2014)	140
Tabulka 40: Největší zaměstnavatelé na území LAG Podralsko (R. 2014):.....	146
Tabulka 41: Využití vlastních prostředků obcí v území k rozvoji (2012, 2013):.....	150
Tabulka 42: Specifické cíle	157
Tabulka 43: Koincidenční matice strategického cíle 1.....	172
Tabulka 44: KOINCIDENČNÍ MATICE STRATEGICKÉHO CÍLE 2	174
Tabulka 45: KOINCIDENČNÍ MATICE STRATEGICKÉHO CÍLE 3	175
Tabulka 46: PRO obcí na území LAG Podralsko (r. 2015):	177
Tabulka 47: PŘEHLED SPECIFICKÝCH CÍLŮ LAG PODRALSKO	186
Tabulka 48: Specifický cíl Rozvinutá a kvalitní infrastruktura.....	191
Tabulka 49: Specifický cíl Zvýšení dostupnosti a kvality vzdělávání.....	193
Tabulka 50: Specifický cíl Dostupné služby občanské vybavenosti v dostatečné kvalitě	195
Tabulka 51: Specifický cíl Rozvoj zaměstnanosti	196
Tabulka 52: Časový harmonogram	203
Tabulka 53: Monitorovací indikátory	206
Tabulka 54: ČASOVÝ HARMONOGRAM.....	208
Tabulka 55: Monitorovací indikátory	210
Tabulka 56: ČASOVÝ HARMONOGRAM.....	212
Tabulka 57: Monitorovací indikátory	214
Tabulka 58: Fiche 3.1	222
Tabulka 59: Fiche 3.2	224
Tabulka 60: Fiche 3.3	225
Tabulka 61: fiche 3.4.....	227
Tabulka 62: fiche 3.5.....	228

Tabulka 63: fiche 3.6.....	230
Tabulka 64: Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření SCLLD v jednotlivých letech (podpora vyjádřena v tisících)	254
Tabulka 65: FINANCOVÁNÍ SCLLD V JEDNOTLIVÝCH LETECH PODLE SPECIFICKÝCH CÍLŮ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ/ OPATŘENÍ EZFRV (PRV) (podpora vyjádřena v tisících).....	262
Tabulka 66: financování podle programů a ESI fondů (podpora vyjádřena tisících)	266
Tabulka 67: Indikátory	270

Seznam grafů

Graf 1: Bezpečnost v obcích (%):	78
Graf 2: Zapojení obcí v IZS(%):	85
Graf 3: Živelné pohromy na území obcí LAG Podralsko (%):	86
Graf 4: Vybavenost obcí z hlediska sportovního zázemí v %:	87
Graf 5: Počet zaměstnaných a počet ekonomických subjektů ve sledovaných ekonomických odvětvích	97
Graf 6: Hodnota míry nezaměstnanosti v krajích, jejichž obce leží na území LAG Podralsko a míra nezaměstnanosti v celé ČR	97
Graf 7: Grafické znázornění struktury programových rámců SCLLD včetně schematického znázornění vazeb na opatření mimo programové rámce	234
Graf 8: ŘÍDÍCÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURA LAG PODRALSKO – ORGANIZAČNÍ SCHÉMA:	241

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa Územní působnosti LAG Podralsko	18
Obrázek 2: EKO Volfartice	47
Obrázek 3: CHKO Lužické hory	58
Obrázek 4: CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ	59
OBRÁZEK 5: CHKO KOKOŘÍNSKO	59
Obrázek 6: MAPA SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH A SOCIÁLNÍM VYLOUČENÝM OHROŽENÝCH ROMSKÝCH LOKALIT NA ÚZEMÍ LAG PODRALSKO	98
Obrázek 7: Cyklostezka varhany	115
Obrázek 8: Cyklomagistrála ploučnice.....	116
Obrázek 9: CYKLOTRASA 0009	116
Obrázek 10: Okolo Velkého a malého Bezdězu	117
Obrázek 11: CYKLOTRASA GENERÁLSKÁ	118
Obrázek 12: Cyklotrasa 3056	119
Obrázek 13: Sklářská.....	120